

In concept en onder embargo tot
dinsdag 16 september 19:00 uur

Programmabegroting Purmerend 2026-2029

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	4
Leeswijzer	11
De programma's	15
1 Publieksdiensten	16
2 Samenleving	22
3 Wonen	42
4 Milieu	46
5 Bereikbaarheid	53
6 Beheer openbare ruimte	59
7 Ruimtelijke ordening	67
8 Veiligheid	77
9 Economie	84
10 Bestuur en concern	92
Financiële overzichten	97
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	98
Overzicht overhead	107
Heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien	111
Financieel resultaat	113
Ontwikkeling en toelichting verloop vrije ruimte 2026-2029 (financieel beeld)	118
Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld	130
Overzicht incidentele baten en lasten	132
Meerjareninvesteringsplanning (MIP)	137
Overzicht reserves en voorzieningen	154

Toekomstscenario 2 "tweejarig sluitend"	163
De paragrafen	165
Lokale heffingen	166
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	172
Onderhoud kapitaalgoederen	186
Grondbeleid	192
Financiering	198
Bedrijfsvoering	206
Verbonden partijen	214
Wet open overheid (Woo)	232
Overige overzichten	234
Subsidies	235
Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2026-2029	236
Beleidsindicatoren	239
Taakvelden per programma	240
Samenstelling van het bestuur	243

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de Programmabegroting 2026 – 2029. Het college van burgemeester en wethouders (B en W) kiest er bij deze begroting voor om verder te gaan op de ingeslagen weg waarin we samen met iedereen die daarbij betrokken is onze gemeente verder ontwikkelen, opwaarderen en toekomstbestendig maken. We blijven investeren in onze leefomgeving, samenleving en samenwerkingen met onze partners om Purmerend ook in de toekomst leefbaar en veilig te houden. Dat is des te meer van belang, omdat de zekerheid vanuit het Rijk over belangrijke maatschappelijke opgaven uitblijft. We steunen daarbij op de velen die zich betrokken voelen bij onze gemeente en de handen uit de mouwen steken. We verwachten dat de noodzaak tot samenredzaamheid in de toekomst zal toenemen, en daarom blijven we daar in investeren. Samen met onze samenwerkingspartners bouwen we zo verder aan een complete gemeente, met een aantrekkelijke leefomgeving en een veerkrachtige samenleving.

De onzekerheid neemt toe

Het ravijnjaar is ten tijde van deze begroting nog altijd niet gedempt, maar door het Rijk vooruitgeschoven naar 2028. Nog altijd kijken we in dat jaar naar een stevige bezuiniging op het gemeentefonds die in combinatie met de oplopende kosten van maatschappelijke voorzieningen de begroting steeds verder onder druk zetten. Langetermijnfinanciering voor gemeenten en de opgaven blijft uit en het Rijk dekt veel ontwikkelingen incidenteel. Ook beoogde wetgeving die moet voorzien in meer duidelijkheid rondom opgaven of programma's blijft uit. Zo is er voor de Wmo nog altijd onduidelijkheid over de eigen bijdrage. Voor jeugdzorg moet het huidige advies van Ark nog worden opgevolgd en het tweede advies gemaakt. Ook zien we bijvoorbeeld dat projectontwikkelaars zich terugtrekken omdat ze niet weten onder welke voorwaarden ze mogen verhuren. Omdat landelijke beslissingen uitblijven, neemt de onzekerheid voor de gemeente en de begroting toe. Dat terwijl langetermijnzekerheid nodig is om vanuit een duurzame samenwerking met maatschappelijke partners de huidige uitdagingen aan te gaan.

We houden koers

Juist daarom is het belangrijk om nu de ingezette koers vast te houden. Daarmee bieden we als gemeente niet alleen duidelijkheid en richting, maar versterken we ook de kracht die al in onze samenleving aanwezig is. Als gemeente hebben we sterke partners die de handen uit de mouwen steken en die hebben we met het oog op de toekomst hard nodig. Denk aan ondernemers die verantwoordelijkheid nemen voor de binnenstad en een actieve bijdrage leveren aan het verenigingsleven. Aan vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor verenigingen en voor anderen. Aan bewoners die zich inzetten voor hun buurt en straat. En aan zorgverleners en mantelzorgers die zorg bieden aan diegenen die dat nodig hebben. De samenleving is veerkrachtig. Als college van B en W zien we mensen die meedoen, zich inzetten en bouwen aan de stevige basis van onze gemeente. Wij zorgen ervoor dat iedereen die mee wil doen, ook mee kan doen. De betrokkenheid van onze partners verdient waardering. Daarom zoeken we actief naar manieren om hen te ondersteunen en de bestaande kracht verder te versterken.

De ingeslagen koers betekent ook dat we blijven investeren in een leefomgeving en voorzieningen die meegroeien met de groei van inwoners. Zo bouwen we aan een toekomstbestendige en complete gemeente waar het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Daarom investeren we in het opknappen van de parken, het opwaarderen van de openbare

ruimte en het verder vergroenen van onze leefomgeving. Ook investeren we in het bouwen van onze toekomstige wijken met voldoende betaalbare woningen, zoals in de Oostflank en het Waterlandkwartier. In gebieden als De Koog en de Binnenstad werken we samen met onze partners aan dynamische gebieden waarin er ruimte is voor ondernemerschap en er genoeg te beleven valt. Ook staan we aan de vooravond van grote investeringen in het onderwijs, waarmee we de onderwijshuisvesting klaar maken voor de toekomst. We zijn er daarbij van overtuigd dat wanneer je investeert in de leefbaarheid, je tegelijkertijd een stevige basis legt voor veiligheid.

Op zoek naar andere invalshoeken

Ook komend jaar verwachten we dat de onzekerheid rondom belangrijke maatschappelijke opgaven aanhoudt. De gemeentelijke taken nemen toe, terwijl het steeds lastiger wordt om voldoende personeel te vinden. Daarom zoeken we actief naar nieuwe manieren om met deze uitdagingen te kunnen omgaan, zodat we kunnen doorgaan met wat we belangrijk vinden. Op veel thema's intensiveren we de regionale samenwerking, zoals via de Regio Deal Waterland. Samen met diverse strategische partners en collega-gemeenten bundelen we onze krachten en investeren we – mede dankzij een deel cofinanciering van het Rijk – in de regio en in de duurzame samenwerking. Daarnaast zoeken we actief naar cofinanciering voor opgaven zoals bereikbaarheid, zodat we dat kunnen blijven verbeteren en de eigen kosten kunnen beperken. Via de VNG kaarten we samen met collega-gemeenten de situatie van gemeenten aan en vragen we om toereikende financiering en duidelijke wet- en regelgeving.

We verwachten dat er de komende jaren steeds vaker stevige keuzes nodig zijn. Keuzes die voelbaar zijn en het voorzieningen- en dienstverleningsniveau raken, terwijl verwachtingen van bewoners over de overheid blijven groeien. Het alternatief voor het laten verschrallen van maatschappelijke voorzieningen is het verhogen van de lokale lasten, maar ook dat is een keuze die we liever niet maken. De druk op de samenleving om samen oplossingen te vinden – de samenredzaamheid – neemt de komende jaren toe. De overheid kan dat niet alleen. Onze koers sluit aan bij die constatering: investeren in onze leefomgeving om het fundament te leggen voor het toekomstige Purmerend en via strategische samenwerkingen de samenredzaamheid versterken.

Algemeen beeld

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2026	2027	2028	2029
A. Stand Voorjaarsnota 2025 (raadsbesluit 1612523)	-4.748	-10.156	-13.969	-12.662
B. Investerings	-	92	1.322	-714
C. Onvermijdelijke ontwikkelingen	-61	-6.974	-11.955	-16.177
D. Uitgangspunten en indexering	-	-	-	-
E. Gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-
F. Toekomstscenario's	6.499	9.879	10.597	11.522
G. Inzet middelen Jeugd 2025 conform VNG advies	-	3.500	-	-
Stand primitieve begroting	1.690	-3.659	-14.006	-18.031
H. Uitwerking toekomstscenario's	-1.161	-1.053	-859	-786
I. Dekkingsplan	-310	4.712	1.933	1.575
Stand primitieve begroting (na 1e wijziging)	219	-	-12.932	-17.242
Waarvan incidenteel resultaat	-1.551	-1.599	-1.349	-273
Stand primitieve begroting definitief-structureel	1.770	1.599	-11.583	-16.969

Bij de voorjaarsnota gingen we door het pakket “tweejarig sluitend” uit van een sluitende begroting voor de jaren 2026 en 2027. Door nieuwe ontwikkelingen in de jeugdzorg, de Wmo en de actualisatie van de voorgestelde toekomstscenario's blijkt dit scenario onvoldoende voor een structureel sluitende begroting voor die jaren. Om de maatschappelijke gevolgen beperkt te houden kiest het college ervoor om aanvullende maatregelen te nemen aan de hand van een dekkingsplan. Deze bestaat uit een aantal financieel-technische maatregelen, het versnellen van de taakstelling op de organisatie en het in lijn brengen van ons OZB-tarief met het landelijke tarief. Deze zijn minder ingrijpend dan bezuinigingen op voorzieningen als de openbare ruimte, veiligheid en de maatschappelijke regelingen. Het nieuwe dekkingsplan komt in aanvulling op het scenario “tweejarig sluitend”. Met dit dekkingsplan is de begroting voor de jaren 2026 en 2027 structureel sluitend. Hieronder volgen de belangrijkste ontwikkelingen. In het volgende hoofdstuk wordt het algemene beeld meer gedetailleerd toegelicht.

Ontwikkelingen Wmo (C)

De Wmo is een voorbeeld van één van de gedecentraliseerde taken vanuit het Rijk waarvan de kosten stevig oplopen en waarvoor een toekomstbestendige financiering uitblijft. We zien en verwachten daarnaast dat ook ontwikkelingen als de toenemende vergrijzing en het tekort aan personeel een invloed zullen hebben op de ondersteuning en de prijs daarvan. De voorgenomen inkomensafhankelijke eigen bijdrage is met een jaar uitgesteld. Daarnaast zien we op basis van benchmark onderzoeken van Cebeon en het CBS dat we in vergelijking met het gemeentefonds en referentiegemeenten relatief hoge uitgaven hebben. Dat komt niet zozeer door het tarief, maar wel door de mate waarin inwoners voorzieningen toegekend krijgen. Het college onderzoekt de opties om de Wmo richting de toekomst beheersbaar te houden. Het verwachte nadeel door de nieuwe aanbesteding wordt daarom opgenomen als nadeel van € 3,5 miljoen structureel.

Ontwikkelingen jeugdzorg (C)

Vanaf 2028 wordt een nieuw financieel arrangement voor de jeugdzorg ingevoerd. Het Rijk kiest ervoor om vanaf dat jaar onder meer een eigen bijdrage in de jeugdzorg in te voeren, met de sector afspraken te maken over betere sturing op de trajectduur, en de beoogde opbrengsten uit de Hervormingsagenda jeugd te indexeren. De VNG heeft serieuze twijfels geuit over de Rijksbrede taakstelling op kosten van de jeugdzorg. De uitvoering van deze reeks vergt ingrijpende systeemwijzigingen, waaronder wetswijzigingen zoals het beperken van de reikwijdte van de jeugdzorg. Vooralsnog acht de VNG de voorgestelde reeks te ambitieus. Daarom is afgesproken dat de deskundigencommissie Van Ark in het eerste kwartaal van 2027 een vervroegd oordeel geeft over de haalbaarheid van het financiële kader vanaf 2028.

De VNG heeft recent een begrotingsadvies uitgebracht waarin wordt aangegeven dat de onderdelen uit het financieel arrangement voor de jaren 2028 en 2029 budgettair neutraal mogen worden verwerkt door middel van reserveringen. In de begroting van Purmerend wordt voor deze jaren een reservering aangehouden van € 4,1 miljoen. Ook is in deze begroting gevolg gegeven aan het begrotingsadvies van de VNG door een realistische raming te maken op de lasten voor jeugdzorg. Naast het actualiseren van de OVA-index zijn ook de volumes doorgerekend, waarbij er geen algemene stelpost is opgenomen. We kiezen ervoor om de volumes door te berekenen, in lijn met het begrotingsadvies. We hebben geen stelpost opgenomen in de begroting, vanwege het standpunt van de toezichthouder die stelt dat en dergelijke stelpost onvoldoende onderbouwd is. Toch verandert het beeld aanzienlijk indien er geld komt vanuit het Rijk. Onderstaande tabel toont het financiële beeld wanneer wel rekening wordt gehouden met een stelpost voor jeugdzorg in 2028 en 2029, gebaseerd op het advies van de commissie Van Ark.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2026	2027	2028	2029
Stand primitieve begroting (na 1e wijziging)	219	-	-12.932	17.242
Stelpost jeugd cf. commissie Van Ark	-	-	8.004	9.560
Stand primitieve begroting (na stelpost jeugd)	219	-	-4.928	-7.682

Uitwerking toekomstscenario's (H)

Om zicht te krijgen op een sluitende begroting heeft het college bij de Voorjaarsnota 2025 4 toekomstscenario's voorgesteld: een "basisscenario", scenario "tweejarig sluitend", scenario "meerjarig sluitend" en het scenario "nieuwe tegenvallers". Het zijn verschillende selecties van maatregelen uit de op 6 maart gepresenteerde maatregelenlijst (raadsbesluit 1609539), die voorsorteren op mogelijke hoogtes van het begrotingstekort. Bij de Voorjaarsnota 2025 heeft de raad ingestemd met het hanteren van het voorkeursscenario "tweejarig sluitend" als uitgangspunt richting de begroting om de jaren 2026 en 2027 sluitend te krijgen.

Deze reeks is als stelpost opgenomen in de Begroting 2026. Bij de 1e wijziging op de primitieve begroting wordt u gevraagd in te stemmen met de uitwerking hiervan. De nadere uitwerking laat zien dat een aantal scenario's niet (volledig) ingevuld kunnen worden. Dit betreft: de gemeenschappelijke regelingen, daarbij zien we dat de bezuinigingen pas later resultaat bieden. Het BCF compensatiefonds valt lager uit dan verwacht op basis van de richtlijn die de provinciaal toezichthouder hanteert en voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen huishoudelijke hulp maken de beheersmaatregelen onderdeel uit van een breder onderzoek.

Dekkingsplan (I)

Na de uitwerking van de toekomstscenario's en in lijn met het raadsbesluit om de jaren 2026 en 2027 sluitend te maken, is verkend welke aanvullende maatregelen effectief kunnen bijdragen aan het terugbrengen van het structurele tekort naar nul. Een van de opties zou dan zijn om een volledig zwaarder scenario of maatregelen uit een zwaarder scenario te kiezen. Toch kiest het college er voor om niet de voorgestelde bezuiniging op de openbare ruimte, veiligheid en de maatschappelijke voorzieningen door te voeren om de nieuwe tegenvallers op te vangen. Voor die keuze baseren we ons ook op de besluitvorming rondom de toekomstscenario's. Het college stelt - in plaats van deze soms ingrijpende maatregelen - een aantal andere maatregelen voor waarvan we verwachten dat de maatschappelijke gevolgen beperkter zijn.

Daaronder vallen bijvoorbeeld het eerder realiseren van de voorgestelde besparing op de gemeentelijke formatie. Maar ook het meer in lijn brengen van de OZB voor niet-woningen met een voorgestelde stijging van 5% in 2026 en 10% in 2027. Dat doen we zodat we niet op deze inkomsten worden gekort vanuit het gemeentefonds. Verder brengen we een kasschuif aan in de temporisering van het integraal beheerplan openbare ruimte (het IBOR) en de verwachte onderuitputting op de stelpost vertraagde investeringen op te hogen. Bij de 1^e wijziging van de primitieve begroting wordt u gevraagd in te stemmen met deze uitwerking van het dekkingsplan en de begroting voor het jaar 2027 volledig te laten sluiten door een onttrekking uit de algemene reserve.

Onderuitputting kapitaallasten (I)

De omvang van het investeringsprogramma is de afgelopen jaren stevig toegenomen en we staan aan de vooravond van een aantal grote investeringen. Het programma is zo nauwkeurig mogelijk ingeschat. Toch zien we jaarlijks dat projecten vertragen en dat leidt tot onderuitputting op de kapitaallasten. Investeringsprojecten vertragen door onder andere aanbestedingsproblemen, ruimtelijke procedures en personele problemen. Op voorhand is niet in te schatten welke investeringen dit betreft. Voor dit algemene vertragingseffect is in de begroting een stelpost onderuitputting kapitaallasten opgenomen voor vertragingen in de fasering voor de investeringen in de openbare ruimte, de onderwijshuisvesting en de investeringsagenda. Op basis van ervaringen van de afgelopen jaren is deze opgehoogd naar € 1,5 miljoen in 2026 en 2027 en € 1,0 miljoen in 2028 en 2029.

Begrotingsadvies VNG

De Programmabegroting 2026 is op onderstaande punten opgesteld in lijn met het begrotingsadvies van de VNG:

- *Maak de begroting voor 2026 en 2027 sluitend;* voor 2026 en 2027 is de begroting structureel sluitend.
- *Toon de effecten van de bezuinigingen transparant;* In de Begroting 2026 zijn de toekomstscenario's uitgewerkt op realisme.
- *Middelen terugwerkende kracht; benut het incidentele geld voor compensatie 2023 en 2024 via een stelpost om gaten 2026 en 2027 te dichten of in te zetten in stelsel jeugd.* Om die reden hebben we het verwachte voordeel (€ 3,5 miljoen) geraamd in 2027. Daarbij labelen we dit als 'structureel geld'.
- *Breng baten en lasten jeugdzorg in balans met stelpost Van Ark;* in de Begroting 2026 is er een realistische raming gemaakt van de lasten voor jeugdzorg.

Begin 2027 komt er een tweede advies van de commissie Van Ark. Deze commissie zal dan terugkijken op de jaren 2025–2027 en een inschatting maken voor 2028 en verder. Het advies om in afwachting hiervan een stelpost “Deskundigencommissie Van Ark 2027” op te nemen in de begroting voor 2028 en 2029 is niet gevolgd. Er is voor gekozen om het tekort zichtbaar in de begroting op te nemen.

Wat betekent deze begroting voor bewoners en ondernemers?

In lijn met de voorjaarsnota en de toekomstscenario's stellen we bij deze begroting voor om het tarief voor de onroerende zakenbelasting (OZB) meer in lijn te brengen met het landelijke gemiddelde. Het Cebeon-onderzoek en cijfers van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) laten zien dat we voor dit tarief circa 14% achterlopen op het landelijke gemiddelde en dat betekent minder inkomsten vanuit het gemeentefonds. Die achterstand neemt toe door de verwachte stijging bij andere gemeenten. Voor 2026 betekent dat een stijging van 10% bovenop de indexatie. Voor het OZB-tarief voor niet-woningen is deze achterstand nog groter en bedraagt 27%. Één van de maatregelen uit het dekkingsplan is daarom om deze opbrengsten in 2026 voor gebruikers en eigenaren te verhogen met 5% en in 2027 met 10%. De gemeente is vrij om bij de tariefsvaststelling een keuze te maken tussen verschillende percentages.

Stijging gemeentelijke lasten

In 2025 betaalde een huishouden met een gemiddelde WOZ-waarde (2025: €406.000) jaarlijks een bedrag van €926,38 aan gemeentelijke heffingen. Daaronder vallen de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Naar verwachting is dit in 2026 een bedrag van jaarlijks €1.010,69, ook bij een gemiddelde WOZ-waarde (2026: €436.000). Van dit extra bedrag is €31,- de extra OZB-stijging. In totaal is de verwachte stijging van de gemeentelijke lasten dit jaar afgerond 9,1%.

Een tweejarig structureel sluitende begroting

Nu onduidelijkheid rondom grote opgaven groeit, kiest het college van B en W er bewust voor om in deze begroting vast te houden aan de ingeslagen koers. Daarbij doen we bij deze begroting aanvullende voorstellen om de begroting structureel te sluiten voor de jaren 2026 en 2027. Dat doen we zodat het nieuwe college voldoende voorbereidingstijd heeft om een eigen visie te ontwikkelen op de gemeentefinanciën en de bijbehorende keuzes. We zijn ons ervan bewust dat dit pakket maatregelen voelbaar is. Het heeft impact op het niveau van onze dienstverlening en op de hoogte van de lokale lasten. Toch zijn we ervan overtuigd dat we met deze begroting een evenwichtig pakket maatregelen voorstellen. Daarmee blijven we in staat om samen met onze partners te werken aan de grote maatschappelijke opgaven en te investeren in de leefbaarheid. Juist in tijden van toenemende onzekerheid houden we koers.

De secretaris

M. van der Weit

De burgemeester

E. van Selm

Leeswijzer

De programma's

De programma's zijn als volgt opgebouwd:

Visie

Op hoofdlijnen wordt aangegeven waarom we doen wat we doen, en waarom we dat nu doen.

Doelen en activiteiten

Op hoofdlijnen wordt aangegeven hoe we uitvoering geven aan onze visie.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

In deze paragraaf wordt het gewenste maatschappelijke effect aangegeven dat de gemeente wil bereiken. De gemeente heeft daar niet als enige invloed op. De gewenste maatschappelijke effecten geven sturing aan het gemeentelijk handelen. Daarnaast wordt aangegeven wat de belangrijkste of opvallendste zaken zijn die de gemeente gaat doen om het doel te bereiken.

Wat mag het kosten

Per programma wordt kort toegelicht welke financiële ontwikkeling er is ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 (stand Voorjaarsnota 2025). In de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn tussen de som van de afzonderlijke producten en het gehele programma. Ontwikkelingen groter dan € 100.000 worden toegelicht, met dien verstande dat het van belang kan zijn ook kleinere ontwikkelingen toe te lichten. Naast de ontwikkeling van de exploitatie wordt het gebruik van de bij het programma horende reserves toegelicht, en wordt een overzicht gegeven van de incidentele baten en lasten. In de financiële overzichten vindt u een totaaloverzicht van de baten en lasten, reserves en voorzieningen en de investeringen. Indien er sprake is van nieuw beleid uit het coalitieakkoord dan is dit expliciet in de tabel vermeld.

Financiële overzichten

De financiële overzichten bestaan uit:

Algemene dekkingsmiddelen

In de algemene dekkingsmiddelen staan de algemene baten en lasten van de gemeentebegroting. Dat zijn de belastingen, de opbrengst uit het gemeentefonds, rentebaten en -lasten, deelnemingen, stelposten die nog niet zijn verwerkt in de programma's, en ruimte voor nieuw beleid.

Overzicht overhead

In dit onderdeel zijn alle kosten van het management en de ondersteunende functies samengebracht. Hierbij is de notitie Overhead van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) leidend. Alleen de direct toerekenbare kosten zijn nog onderdeel van de programma's.

Heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien

In dit onderdeel is de heffing voor de vennootschapsbelasting en de post onvoorzien opgenomen.

Het financieel resultaat

In het financieel resultaat staat een totaaloverzicht van de baten en lasten van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, de post onvoorzien en de heffing vennootschapsbelasting: het zogenaamde resultaat voor en na bestemming.

Ontwikkeling en toelichting verloop vrije ruimte 2026-2029

In dit overzicht zijn de financiële ontwikkelingen sinds de Voorjaarsnota 2025 opgesomd en kort toegelicht.

Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld

Dit overzicht geeft per programma een opsomming van de beleidsvelden en de raming van de baten en de lasten voor de jaarschijf 2026-2029. Het zorgt voor een compleet beeld en is bedoeld als achterliggende toelichting.

Overzicht incidentele baten en lasten

In dit overzicht worden de Incidentele baten en lasten weergegeven die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig tot doel hebben.

Meerjareninvesteringsplaning

In de meerjareninvesteringsplaning worden de lopende- en vervangingsinvesteringen in één overzicht gepresenteerd. Daarnaast is er een overzicht met voorgenomen investeringen. Voor de voorgenomen investeringen wordt te zijner tijd een krediet aan de raad gevraagd.

Overzicht reserves en voorzieningen

Dit overzicht bevat het totaal van de reserves en voorzieningen en het gebruik hiervan en volgende jaren. Het overzicht wordt gevolgd door een korte toelichting per reserve en voorziening.

Toekomstscenario 2 "tweejarig sluitend"

Dit overzicht is gebaseerd op het voorkeursscenario 'tweejarig sluitend', waarmee bij de Voorjaarsnota is ingestemd als uitgangspunt voor de verdere uitwerking richting de begroting 2026. Daarbij is kennisgenomen van vier opgestelde scenario's, waarbij dit scenario als richtinggevend is gekozen.

Paragrafen

De paragrafen presenteren een aantal verplichte overzichten op onderwerpen waarmee een beter inzicht wordt verkregen op zaken die aan de begroting ten grondslag liggen.

Overige overzichten

De overige overzichten zijn opgenomen ter onderbouwing en uitvoering van de begroting. Dit betreft:

Subsidies

Jaarlijks bij de begroting is een overzicht gevoegd waarin de verleende subsidies en andere vormen van financiële ondersteuning aan externe partijen staan vermeld. Dit is verdeeld in subcategorieën en met vermelding van eventueel daaraan gekoppelde plafonds.

Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2026-2029

In dit overzicht wordt beschreven welke uitgangspunten zijn gehanteerd voor loon- en prijsstijgingen en volgens welke weging is bepaald of een ontwikkeling onvermijdelijk is. In de begroting moet worden opgenomen of er sprake is van een keuzemogelijkheid voor de gemeenteraad.

Beleidsindicatoren

Dit overzicht bevat een lijst van indicatoren met daarin opgenomen de naam van de indicator, de eenheid en de bron. Het geheel is gerangschikt naar programmaniveau. De informatie voor de indicatoren is voor alle gemeenten beschikbaar en toegankelijk via de website www.waarstaategemeente.nl. De gemeenten ontvangen de beleidsindicatoren van externe partijen waaronder het CBS. Als gevolg hiervan kan de gemeente de cijfers niet actualiseren.

Taakvelden per programma

Dit onderdeel bevat de baten en lasten per taakveld en het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's.

Samenstelling van het Bestuur

Hier vindt u de beschrijving van de portefeuillevreiding van de collegeleden.

Het is verplicht vanuit de BBV de baten en lasten te presenteren. In deze begroting dient u de lasten als plusteken en de baten als minteken te lezen. In de aanbiedingsbrief, de bijlage ontwikkelingen en toelichting vrije ruimte 2026-2029 en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt het financieel resultaat gepresenteerd als een plusteken (voordelig) en een minteken (nadelig). Daarnaast kunnen er in de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn.

De programma's

Programma 1

Publieksdiensten

Visie

Bij onze dienstverlening staat het belang van onze inwoners en ondernemers op de eerste plaats, en gemak centraal. We leveren zoveel mogelijk maatwerk, binnen de geldende wet- en regelgeving. Dit gebeurt steeds meer digitaal en op afspraak. Wij willen dat inwoners en ondernemers op onze dienstverlening kunnen rekenen en werken daarom aan een hoge klanttevredenheid. Bij ieder initiatief, zoals bij een aanvraag voor een vergunning, denken we mee met de initiatiefnemer om het verzoek binnen de regelgeving mogelijk te maken.

Doelen en activiteiten

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent een goede (digitale) dienstverlening en een snelle, professionele en zorgvuldige afhandeling van vragen, aanvragen en (terugkoppeling van) meldingen. De informatie op de website moet voor iedereen goed vindbaar en toegankelijk zijn. Inwoners die minder digitaal vaardig zijn, worden geholpen bij hun vragen. Daarom blijven loketten en telefoon voor persoonlijk contact uiteraard volledig open. Ook staat de bescherming van privacy hoog in het vaandel. Inwoners, medewerkers en overige betrokkenen kunnen erop vertrouwen dat we zorgvuldig met hun persoonsgegevens omgaan.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Vergunningverlening

We toetsen vergunningaanvragen, ontheffingen en meldingen aan de wet- en regelgeving die van toepassing is. Na vergunningverlening wordt toegezien op de naleving hiervan. Zo dragen we bij aan een veilige, gezonde en duurzame omgeving waar mensen in rust kunnen werken, wonen en recreëren.

Onze omgeving is voortdurend in beweging. Via uitvoering en handhaving dragen we bij aan de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling van onze gemeente. We vragen van initiatiefnemers om te participeren met de omgeving, nog vóórdat zij een vergunningsaanvraag indienen. Zo kunnen omwonenden in een vroegtijdige fase hun suggesties, opmerkingen of bezwaren kenbaar maken en kunnen plannen daarmee waar mogelijk worden verrijkt. Bij vergunningverlening kan gedacht worden aan de volgende activiteiten:

- We toetsen op basis van de Huisvestingsverordening aanvragen over het onttrekken, samenvoegen en omzetten van woonruimte.
- We verbeteren het proces rond de vergunningverlening van evenementen. Waar mogelijk wordt meer gebruik gemaakt van de meerjarige evenementenvergunning. Daarnaast wordt de pilot tweedaagse evenementen geëvalueerd.
- We zetten in op het volledig digitaal aanvragen van een exploitatievergunning. Het persoonlijk contact met de aanvrager blijft uiteraard mogelijk.
- We controleren en waar nodig actualiseren we de verleende vergunningen op grond van de Apv en bijzondere wetten bij horecabedrijven in het centrum, de wijkwinkelcentra en de Beemster.
- We maken folders voor initiatiefnemers over veelvoorkomende onderwerpen, zoals wat er komt kijken bij het starten van een restaurant of het bouwen in de binnenstad. Zo ondersteunen we ondernemers bij een succesvolle start van hun bedrijf in Purmerend, en helpen we ook vastgoedeigenaren om hun toekomstige huurders tijdig te informeren over de lokale werkwijze.
- We behandelen de aanvragen voor parkeervergunningen. Deze aanvragen worden getoetst aan de Parkeerverordening en het Uitvoeringsbesluit Parkeerverordening.
- We voeren een interne audit uit met als doel om het naleven van de werkprocessen te controleren en desgewenst te verbeteren als daartoe aanleiding is.
- Erfgoed is onderdeel van onze leefomgeving en draagt bij aan de cultuurhistorische waarde en omgevingskwaliteit van Purmerend. We toetsen vergunningaanvragen voor het wijzigen van monumenten en archeologie aan de Erfgoedwet, Omgevingswet en het omgevingsplan. In het kader van de uitbreiding van het gemeentelijk monumentenbestand worden (nieuwe) gemeentelijke monumenten aangewezen in Beemster en Purmerend.

- We handelen aanvragen voor omgevingsvergunningen af binnen de gestelde wettelijke standaardtermijn van 8 weken (bij een reguliere procedure). We streven ernaar om ruim voor deze wettelijke termijn een beslissing te nemen.

Burgerzaken, Klantcontactcentrum en Document-/informatiebeheer

Voor inwoners hebben we in onze dienstverlening aandacht voor het gebruiksgemak. We investeren in onze medewerkers om daarmee ook de dienstverlening te verbeteren. Voor inwoners moet het bezoek aan het stadhuis toegankelijk, laagdrempelig en gebruiksvriendelijk zijn.

Burgerzaken

De essentie van Burgerzaken is het zorgvuldig registreren van levensgebeurtenissen – zoals geboorte, huwelijk, verhuizing en overlijden – en het actueel houden van de Basisregistratie Personen (BRP). Hiermee vormen wij de spil van een betrouwbare overheid.

Onze dienstverlening blijft in 2026 gericht op betrouwbaarheid, toegankelijkheid en gebruiksgemak. Zowel digitaal als aan de balie. We investeren in vakbekwame medewerkers, toekomstbestendige processen en goede samenwerking binnen en buiten de organisatie, zodat we inwoners steeds beter van dienst kunnen zijn.

In 2026 blijft team Burgerzaken zorgen dat ons werk goed gebeurt én verbeteren wij waar dat kan. We zoeken continu naar manieren om onze dienstverlening menselijk, modern en wendbaar te houden.

- We investeren in het professionaliseren van de aanpak van adreskwaliteit. Een juiste inschrijving is cruciaal: het voorkomt misbruik van voorzieningen, ondersteunt hulpverlening en helpt bij het tegengaan van fraude en ondermijning. Adresonderzoek is niet alleen administratief, maar raakt vaak ook aan zorg en veiligheid. Daarom werken we samen met interne afdelingen en met externe ketenpartners zoals politie, woningcorporaties en zorginstanties.
- Onze medewerkers worden blijvend opgeleid in vakkennis, wetgeving en digitale vaardigheden, maar ook in het signaleren van schrijnende of complexe situaties waarin maatwerk nodig is.
- Digitale dienstverlening breiden we verder uit. Zo kunnen inwoners digitaal hun huwelijk of ceremonie plannen en afrekenen.

Zo blijft Burgerzaken hét gezicht van publieke dienstverlening; in verbinding met inwoners en partners.

Klantcontactcentrum (KCC)

Het KCC is een belangrijk eerste contact van inwoners met de gemeente. Er komen veel vragen en verzoeken binnen via de balie, mail, sociale media en vooral telefonisch. We proberen inwoners in het eerste contact zo volledig mogelijk te helpen. De inhoud van de vragen blijft onveranderd complexer dan vroeger. We streven ernaar de dienstverlening te blijven ontwikkelen.

- Het team KCC ontwikkelt zich voortdurend in professionele dienstverlening, zodat het de (complexe) vragen en verzoeken van inwoners via de balie, mail, social media en telefonisch optimaal en professioneel kan beantwoorden.
- Door constante informatie-uitwisseling tussen KCC en alle andere teams kunnen we inwoners zoveel mogelijk direct en adequaat helpen, zonder doorverbinden of terugbelverzoeken.

Document-/informatiebeheer

We werken aan het verbeteren van de informatiehuishouding, waarbij we ons richten op het creëren, vastleggen en bewaren van documenten.

- Vanuit de roadmap - onze routekaart die de strategische richting in de tijd aangeeft - initiëren en implementeren we de speerpunten van de vastgestelde IV-strategie. Dit omvat onder andere het maken van gerichte keuzes op het gebied van informatiebeheer. Tegelijkertijd blijven we ons als team Informatievoorziening ontwikkelen, zodat we blijvend kunnen inspelen op de veranderende vraag naar digitale dienstverlening en op nieuwe wettelijke eisen, nu en in de toekomst.
- Vanuit de Wet open overheid (Woo) voeren we stapsgewijs de publicatieplicht verder in, en blijven we werken aan de betrouwbaarheid van onze informatie.

Belangrijk om te weten

Digitale dienstverlening: Informatievoorziening en digitaal documentbeheer op orde.

De samenleving digitaliseert in hoog tempo en steeds meer gemeentelijke diensten en producten worden digitaal aangeboden. Inwoners en ondernemers willen in toenemende mate digitaal zaken doen of informatie digitaal ontvangen. Daarnaast bestaat er nog een 'papieren' situatie. Dit stelt eisen aan hoe we data en informatie opslaan, want informatie van blijvende waarde moet duurzaam digitaal worden bewaard en toegankelijk blijven in de toekomst.

Het komt erop aan hoe we werkprocessen aan de voorkant kunnen inrichten en automatiseren, en of de applicaties voldoen aan de eisen van duurzame toegankelijkheid. In 2026 gaan we door met digitaliseren van onder andere bouwdoossiers en werken we alleen nog maar vanuit een digitale originelen.

Digitale toegankelijkheid purmerend.nl

We willen dat iedereen toegang heeft tot dezelfde (digitale) informatie. Een beperking mag hierbij geen belemmering zijn. Daarom commiteren we ons aan de digitale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1 AA. Dit zijn internationale richtlijnen voor digitale toegankelijkheid, specifiek voor webcontent. Deze richtlijnen zorgen ervoor dat websites en applicaties bruikbaar zijn voor mensen met diverse beperkingen, zoals visuele, auditieve, motorische en cognitieve handicaps. De vorig jaar aangekondigde heraudit van purmerend.nl, om te beoordelen of de website van een B-status naar een A-status kan gaan, vindt in 2025 plaats.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR01	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	10.518	9.914	10.531	10.390	10.722	10.363	10.204
Baten	-6.113	-6.152	-6.152	-6.773	-7.118	-7.127	-6.382
Saldo	4.406	3.761	4.379	3.616	3.605	3.236	3.822

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 141.000 lagere lasten en € 621.000 hogere baten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BVo11 Publieksdienstverlening	Lasten	Baten
Verkiezingen		
Aangezien de gemeenteraadsverkiezingen eens per vier jaar plaatsvinden en deze in 2026 opnieuw worden gehouden, zullen de lasten in 2026 stijgen ten opzichte van 2025. Door de val van het kabinet zijn er ook in 2025 verkiezingen, dit budget wordt bij de Najaarsnota beschikbaar gesteld.	250	
Apparaatskosten OZB woningen		
In 2025 zijn er incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld voor de inhaalslag WOZ waardering buitengebied. In 2026 zijn deze incidentele middelen niet meer beschikbaar.	-200	
Reisdocumenten		
De vraag naar reisdocumenten zal naar verwachting in 2026 nogmaals stijgen. De hogere vraag naar reisdocumenten resulteert in hogere baten, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges.		-200
Leges Omgevingswet		
Om in 2026 kostendekkend te zijn, is de legesraming verhoogd. Er zijn hogere baten uit leges omgevingsvergunningen geraamd om de gestegen kosten, waaronder hogere salarissen en een verhoogd overheadpercentage, te dekken. Daarnaast is er een nieuwe functie toegevoegd: de Casemanager Omgevingsinitiatieven, zoals opgenomen in de Voorjaarsnota 2025. Deze uitbreiding draagt eveneens bij aan de toename van de kosten. De kostendekkendheid voor 2026 is berekend in samenwerking met adviesbureau Senze.	199	-333
Omgevingsvisie		
In 2022 heeft de gemeenteraad voor de jaren 2022 tot en met 2024 budget voor een periode van 3 jaar gereserveerd voor het opstellen van een omgevingsvisie en nota grondbeleid. Bij de Najaarsnota 2024 zijn de beschikbare budgetten doorgeschoven naar 2025. In 2026 is er geen extra budget beschikbaar voor het opstellen van de omgevingsvisie.	-208	
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)		
De Wkb is op 1 januari 2024 in werking getreden en is van toepassing op nieuwbouwprojecten gevolgklasse 1. Verbouwingen vallen vooralsnog nog niet onder het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. In 2025 wordt het budget inzetten voor o.a. inhuur personeel, medewerkers verder opleiden en communicatiecampagne starten met betrekking tot verbouwingen. In 2026 is er geen extra incidenteel budget beschikbaar voor voorbereidingen.	-149	
Loonkosten		
De loonkosten zijn geïndexeerd en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet. Dit zorgt voor lagere loonkosten in 2026 op dit beleidsveld.	-152	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	119	-88
Totaal	-141	-621

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 2

Samenleving

Visie

We vinden het belangrijk dat je in gemeente Purmerend jezelf kunt zijn en dat je er fijn kunt wonen. De omgeving waarin Purmerenders leven nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarin zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien.

Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om - samen met het netwerk en onze partners in de gemeente - te kijken wat nodig is. We streven ernaar dat Purmerenders zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren in hun eigen omgeving. Daarbij zetten we in op duurzame veiligheid, zowel thuis als in de buurt.

We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken. Tegelijkertijd staan de beschikbare middelen en de arbeidscapaciteit de komende jaren onder druk. Dit vraagt ook binnen het programma Samenleving om het maken van keuzes. Deze autonome ontwikkeling heeft effect op de haalbaarheid en uitvoering van ons werk.

Wij zien deze ontwikkeling ook als kans om de koers, gedragen door het coalitieakkoord, verder door te zetten. Dit vraagt ons om nog beter de krachten in de samenleving te zien en te versterken, creatief om te gaan met vragen en samen te werken vanuit de wijken. Zo bouwen we samen met partners en inwoners aan een toekomstbestendige en inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dichtbij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen treffen. Dit vraagt om een nauwe, gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. Medewerkers van de gemeentelijke loketten en maatschappelijke organisaties sluiten zoveel mogelijk aan bij de kracht van inwoners en hun netwerk. We kijken daarbij steeds naar de gehele context van de inwoner.

Dit is geheel in lijn met de koers waar we voorstaan en die we de komende jaren verder gaan ontwikkelen, samen met onze partners. Deze manier van werken vraagt soms om lef, daadkracht en vertrouwen. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft, maar ook, wanneer nodig, even niets doen.

Duurzame oplossingen voor maatschappelijke problemen liggen vaak dichtbij. Dit vraagt van ons om daar oog voor te hebben én vertrouwen in te tonen. Onze hulp en oplossingen moeten aanvullend zijn aan het eigen netwerk van inwoners, niet andersom.

Dit zal niet zonder slag of stoot gaan. Het vraagt om creativiteit en om keuzes te maken vanuit verbinding met de samenleving. We stellen de uitvoering in staat om te handelen vanuit deze manier van werken.

We zien ook dat de beschikbare ruimte steeds schaarser wordt. Daarom is het van groot belang om de samenwerking met het fysiek domein te verstevigen. Vraagstukken rond leefbaarheid, ontmoeten en sociale cohesie vinden hun oplossing vaak in de fysieke buitenruimte.

De koers zoals vastgelegd in het nieuwe maatschappelijke beleidskader staat centraal. Onze acties zijn erop gericht om hier verder handen en voeten aan te geven. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op.

Vanuit het Rijk zien we de trend richting meer regionale samenwerking rond verschillende thema's, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA). Zo kunnen we van elkaar leren, de handen ineenslaan bij grote maatschappelijke opgaven, en zorgen dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van de verschillen per gemeente. Hierbij blijft het de kunst om de lokale identiteit en de kracht van de stad en dorpen te blijven zien en ruimte te geven.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Welzijnswerk

Met ons welzijnswerk bevorderen we het welzijn van onze inwoners om complexe situaties, zoals problemen op financieel, opvoedkundig of sociaal gebied, te voorkomen. De Purmerendse samenleving groeit; uitdagingen komen en gaan. Er wordt steeds meer verwacht van mensen in de samenleving: denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en een actieve deelname aan de maatschappij. De welzijnswerkers helpen hierbij. Zij staan dichtbij onze inwoners, van jong tot oud, ondersteunen bij de zelfredzaamheid, vergroten het netwerk en brengen mensen bij elkaar.

- Door te blijven investeren in de samenwerking vanuit de sociale wijkteams en het 'werken in wijken', wordt zoveel mogelijk voorkomen dat situaties complex(er) worden.
- We streven naar nog kortere lijnen met onder andere huisartsen, school- en maatschappelijk werk, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het onderwijs en informele hulpverleners zoals

mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties (bijvoorbeeld Bim Bam, Elkaar Helpen Purmerend en de weggeefwinkel).

- We onderzoeken de mogelijkheden om jongerencentrum Kenjedi een structurele plek te bieden, omdat het belangrijk is dat er voldoende laagdrempelige jeugd- en jongerenplekken zijn in de wijk. We zien dat dit overlast van jongeren en jeugdcriminaliteit voorkomt. Door zoveel mogelijk samen met ouders bepaalde vraagstukken op te pakken, helpen deze plekken ook in het normaliseren van jeugdzorg.

Inclusieve samenleving

We streven naar een inclusieve, toegankelijke samenleving waar iedereen op een eigen manier en volgens eigen wensen kan meedoen. We zorgen er samen met inwoners, ondernemers en organisaties voor dat het vanzelfsprekend is dat dit kan.

- We zetten ons de komende jaren in om een brede inclusieagenda te ontwikkelen en uit te voeren.
- We gaan de Toegankelijkheidsagenda actualiseren. Dit wordt onderdeel van de nieuwe lokale inclusieagenda.
- Met Totaal Toegankelijk Purmerend werken we samen aan het toegankelijker maken van de gemeente. Concrete voorbeelden hiervan zijn de app Navilens in de binnenstad en de bewustwordingscampagne, die beide starten in 2026. Daarnaast wordt een update van de toegankelijkheidsagenda opgenomen in de inclusieagenda.
- We zijn sinds 2012 een Regenbooggemeente en stimuleren partijen in het veld om activiteiten te ontplooiën om kennis en bewustzijn te vergroten.
- We ondersteunen non-binaire en transgenderinwoners door hen tegemoet te komen in de bijkomende kosten voor het wijzigen van de geslachtsregistratie.
- We organiseren samen met de regenboograad en netwerkpartners de jaarlijkse Purmerend Pride.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar in de samenleving. Het brengt inwoners samen, zorgt voor verbinding en is belangrijk voor veel maatschappelijke partners en evenementen. Het vinden en binden van vrijwilligers blijft een grote uitdaging waarin we zoveel mogelijk samen optrekken.

We zien een trend van steeds ouder wordende vrijwilligers en een tekort aan nieuwe aanwas van jongere vrijwilligers. Met name bij sport- en culturele verenigingen is de behoefte aan vrijwilligers groot.

- We zetten ons de komende jaren in om nieuw beleid voor vrijwilligerswerk te ontwikkelen. De nieuwe, interactieve website van het Vrijwilligerspunt telt inmiddels 90 aangesloten organisaties. Vanuit het Vrijwilligerspunt wordt actief ingezet op het leggen van verbindingen tussen organisaties en (potentiële) vrijwilligers. We blijven het platform doorontwikkelen en zorgen dat het optimaal blijft aansluiten bij vraag en aanbod.
- Samen met diverse (vrijwilligers)organisaties voeren we promotionele campagnes, verkennen we nieuwe initiatieven en stellen we een actieplan op voor het vinden en binden van vrijwilligers.
- We zetten in op innovatieve manieren om vrijwilligers te werven en te behouden, zoals digitale tools, promotie op evenementen, de inzet van social media, narrowcasting en het betrekken van nieuwe inwoners.
- In samenwerking met partners zetten we in op MDT-programma's (Maatschappelijke Diensttijd) om meer jongeren hun talenten te laten ontdekken en tegelijkertijd te stimuleren om zich in te zetten voor de samenleving.

- We organiseren de Dag van de Vrijwilliger om vrijwilligers de erkenning en waardering te geven die zij verdienen.

Wmo

Inwoners met fysieke, psychische en/of psychosociale beperkingen wonen steeds langer zelfstandig thuis. Deels is dat een vrije keuze, deels is dat een gevolg van rijksbeleid (scheiden wonen en zorg). Deze groep groeit extra door de sterke vergrijzing in onze gemeente, wat ook leidt tot een stijging van uitgaven binnen de Wmo.

Daarnaast is er een (groeiend) tekort aan personeel en hebben cao-verhogingen invloed op de tarieven in de zorg. Deze ontwikkelingen samen zorgen voor flinke uitdagingen, die nu en in de toekomst invloed hebben op de beschikbare zorg.

Vanuit de Wmo ondersteunen we inwoners die onvoldoende zelfredzaam zijn in het zelfstandig wonen, niet op eigen kracht kunnen deelnemen aan de maatschappij en die geen beroep kunnen doen op een eigen netwerk.

- In 2026 gaan er nieuwe contracten in voor de maatwerkvoorzieningen: trapliften, hulpmiddelen, huishoudelijke ondersteuning, dagbesteding, individuele begeleiding, kortdurend verblijf en respijtzorg. Waarbij we bij huishoudelijke ondersteuning, dagbesteding en respijtzorg een algemene voorziening introduceren.
- We kopen kwalitatief goede ondersteuning in die aansluit bij de behoefte van onze inwoners.
- We werken hierin regionaal samen zodat we een aantrekkelijke markt blijven voor zorgpartijen.
- We zorgen ervoor dat inwoners die het echt nodig hebben, een beroep kunnen blijven doen op de Wmo. Hieraan gekoppeld onderzoeken we de mogelijkheden van beleidswijzigingen die leiden tot een beter inhoudelijk en financieel perspectief.
- We zetten breder in op het versterken van de eigen kracht en het sociale netwerk rond ouderen door de inzet van bijvoorbeeld Eigen Plan en samenwerking met ketenpartners in de wijk.
- De kwaliteit en het onderhoud van de (maatwerk)producten en diensten worden gemonitord en geborgd via contractmanagement en met behulp van toezichthouders van GGD Amsterdam.

Ouderen en mantelzorg

We streven ernaar om ouderen en mantelzorgers de ondersteuning te geven die zij nodig hebben, en hen te informeren over waar zij met hun vragen terecht kunnen. Onze voortdurende aandacht gaat uit naar wonen, preventie en mogelijkheden voor ontmoeting.

- We hebben aandacht voor het realiseren van geschikte woningen voor ouderen.
- We blijven structureel in overleg met zorgaanbieders over hun activiteiten in de wijk en het behoud van het voorzieningenniveau.
- We bieden een wisselend aanbod van voorliggende voorzieningen zoals ontmoetingsmogelijkheden op groeps- of individueel niveau, om eenzaamheid tegen te gaan. Er zijn ongewenste verschillen tussen inwoners op het gebied van rondkomen, gezondheid en de mogelijkheid zich te ontwikkelen of mee te doen. We willen deze verschillen verkleinen. Dat doen we onder andere door het opstellen van wijkprofielen, waarmee we inzicht krijgen in waar het grootste verschil gemaakt kan worden. Met andere woorden: we investeren ongelijk voor gelijke kansen.
- We starten met het sturen van een verjaardagskaart voor inwoners van 70 en 75 jaar. Met deze kaart willen wij nieuw leven blazen in het uitnodigen van inwoners voor de informatieve huisbezoeken aan ouderen. Tijdens deze huisbezoeken staat het signaleren van

vragen en knelpunten centraal, evenals het informeren over de mogelijkheden voor ontmoeting, ondersteuning en nadere voorzieningen in Purmerend.

- We blijven het aanbod mantelzorgondersteuning en respijtzorg optimaliseren voor de verschillende doelgroepen mantelzorgers, zodat zij de weg naar ondersteuning gemakkelijk kunnen vinden en we maatwerk kunnen bieden.
- We leveren een actieve bijdrage aan het project Samen Sterk, waarin we regionaal en domein overstijgend werken aan mantelzorgondersteuning voor mensen die zorgen voor iemand met dementie.
- We nemen actief deel aan het programma G'oud in Zaanstreek Waterland. In G'oud werken zorgaanbieders, zorgkantoor, gemeenten, huisartsen, ziekenhuizen en welzijnsorganisaties aan het realiseren van zorg en ondersteuning op de juiste plek. We evalueren pilots vanuit G'oud zoals Sociale Benadering Dementie en Community Care.
- Met maatschappelijke partners in het voorliggend veld onderzoeken we hoe we de kwaliteit van de dienstverlening voor een steeds groter wordende groep zorgvragers kunnen waarborgen. We moeten hierbij keuzes maken om te kunnen doen wat nodig is voor de groep die de ondersteuning ook echt nodig heeft.
- We blijven valpreventie aanbieden en evalueren het effect voor de inwoners. Daarbij onderzoeken we wat er nodig is, na beëindiging van de SPUK GALA middelen, aan preventieve beweeginterventies voor ouderen.
- We leveren een actieve bijdrage aan de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het Aanvullend zorg- en welzijnsakkoord (AZWA) biedt gemeenten een goede basis om de samenwerking lokaal en in de regio's te continueren, en zo verder te werken aan de beweging naar preventie en gezondheid. Dit gaat bijvoorbeeld over het versterken van de relatie tussen het sociaal domein en het zorgdomein.

Maatschappelijke ondersteuning/opvang

De samenstelling van de bevolking zal de komende jaren veranderen. In de eerste plaats verandert de samenstelling naar leeftijdsgroepen. Daarnaast worden er veel woningen toegevoegd, waardoor het aantal inwoners van Purmerend flink toeneemt. Meer inwoners betekent een groeiende behoefte aan maatschappelijk voorzieningen, welzijn en ondersteuning.

- We hebben oog voor hoe onze wijken, dorpen en het bijbehorende buitengebied zich ontwikkelen, en wat de inwoners belangrijk vinden. We stellen de behoefte van inwoners centraal. Dat doen we door dichtbij hen en onze samenwerkingspartners te staan, en door nieuwsgierig te zijn naar wat er speelt. De situatie buiten - in de wijken en de dorpen - is leidend. Het verhaal en de situatie eromheen zijn daarbij belangrijk. We gaan uit van eigen verantwoordelijkheid van inwoners, maar ondersteunen ook wanneer het nodig is.
- Meer aandacht voor welzijn en preventieve maatregelen verkleint de zorgbehoefte. Inwoners blijven daardoor langer gezond en hebben minder zware zorg nodig. Deze verschuiving van zorg naar welzijn en preventie draagt niet alleen bij aan een gezonder en vitaler leven van onze inwoners, maar is ook noodzakelijk omdat de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg steeds verder onder druk komen te staan.
- De aanpak in wijken en buurten - dichtbij inwoners - stimuleert een inclusieve samenleving. Inwoners worden zoveel mogelijk thuis of in de wijk ondersteund, zodat we eerder signaleren en passende hulp kunnen bieden.
- We blijven inzetten op het verstevigen de samenwerking in de aanpak rond mensen met onbegrepen gedrag en versterken de GGZ kennis in de wijk.

- We zetten ons onverminderd in op het organiseren van een fijnmazig netwerk in wijken en buurten waar de verschillende professionals elkaar kunnen ontmoeten en de voorzieningen bijdragen aan een inclusieve samenleving.
- In opdracht van de raad wordt aan het uitwerken van de locatie gewerkt waar mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding kunnen krijgen.
- We wegen het maatschappelijke belang binnen (her)ontwikkeling van wijken en buurten mee. Hiermee wordt ook de fysieke (buiten)ruimte gebruikt om bovenstaande punten te bereiken. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in verschillende stukken rondom maatschappelijke voorzieningen, het Integraal Huisvestingsplan (IHP) en de woon(zorg)visie.
- We zoeken actief naar mogelijkheden om de capaciteit van de maatschappelijk opvang en nachtopvang uit te breiden. De gemeente Purmerend is verantwoordelijk voor de maatschappelijke opvang voor dakloze inwoners uit Purmerend en de regiogemeenten in Waterland.

Het aantal dak- en thuislozen in deze regio neemt toe, waarmee ook de druk op de nachtopvang. De huidige locatie Zeevangstraat is circa 850 m² groot. Deze wordt nu verbouwd om de capaciteit binnen de beschikbare ruimte te optimaliseren. Dit is nodig om het op korte termijn een oplossing te bieden voor de stijgende vraag naar nachtopvang.

De locatie wordt herontwikkeld in het kader van het Waterlandkwartier. Er is behoefte aan een grotere locatie. Voorlopig wordt uitgegaan van een oppervlakte van 2.000 m².

Armoede en schulden

Bestaanszekerheid is het fundament van een inclusieve samenleving. Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder problematische schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- We monitoren het vernieuwde armoedebeleid uit 2023 en passen het aan als dat nodig is.
- We intensiveren de preventieve aanpak en vroegsignalering om te voorkomen dat inwoners in de problematische schulden belanden.
- We versterken de preventieve aanpak voor jongeren om te voorkomen dat zij in de schulden komen. Dit doen we onder ander met een goed educatieprogramma op het voortgezet onderwijs en mbo. Ook ontvangen jongeren die 18 jaar worden een verjaardagskaart met duidelijke informatie over wat er allemaal geregeld moet worden als je 18 wordt.
- We maken het hebben van schulden bespreekbaar, waardoor inwoners zich in een eerder stadium melden bij de gemeente.
- Door het invoeren van de Stadspas vereenvoudigen we de aanvraagprocessen rond de minimaregelingen, zodat aanvragen laagdrempeliger en toegankelijker worden voor mensen die het nodig hebben.
- Binnen het Loket Schulddienstverlening bieden we een integraal aanbod en versnellen we het hulpverleningsproces door gebruik te maken van speciaal ontwikkelde landelijke instrumenten

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. Als gemeente kijken we hoe we verschillende mensen beter en effectiever kunnen ondersteunen. Met ons participatiebeleid zorgen we ervoor dat iedereen de kans krijgt om mee te doen.

- We gaan door met het ontwikkelen van een gerichte aanpak voor verschillende doelgroepen en werken samen met Werkom om hen de juiste ondersteuning te geven.

- Werkom werkt volgens de vernieuwde koers en de aanbevelingen die bureau Berenschot heeft gedaan in 2022. Op basis daarvan is in 2023 de strategische agenda opgesteld met een aantal speerpunten voor de komende jaren. Samen met ons werkt Werkom werkt aan de uitvoering van deze speerpunten.
- Het ministerie van SZW heeft een herziening van de Participatiewet aangekondigd middels de Participatiewet in balans. Hier bereiden we ons op voor.
- Om de sociale infrastructuur van Werkom te versterken, zetten we ons in om Werkom als sociaal ontwikkelbedrijf toekomstbestendig en financieel weerbaar te maken. Hier bereiden we ons samen met gemeente Zaanstad en Werkom op voor.
- Het kabinet investeert in de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur, zodat mensen en bedrijven weten waar ze hulp kunnen krijgen bij het vinden van werk of personeel. Hiervoor wordt een regionaal werkcentrum ingericht. Dit centrum wordt de toegangspoort tot de lokale dienstverlening voor werkzoekenden, werkgevers en werkenden.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk ondersteund bij hun integratie, zodat ze naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving. We gaan uit van de leefwereld van de inburgeraar. Voor iedereen wordt een plan op maat gemaakt waarbij gekeken wordt naar de context van het gezin. En ook naar taal, participatie, financiële zelfredzaamheid en maatschappelijke ondersteuning.

- We blijven streven naar kwalitatief goede en aansluitende begeleiding en aanbod. Om dit te bereiken werken we samen met maatschappelijke partners en taalscholen. Hierbij kijken we ook naar de specifieke behoeften van de jongeren binnen deze doelgroep.
- Kinderopvang blijft een belangrijk onderwerp binnen de inburgering. We gaan verder met het vinden van de juiste aansluiting tussen kinderopvang en het inburgeringsproces. Zo krijgen de ouders rust en ruimte om zich te concentreren op hun inburgeringsproces.
- We zetten ons op verschillende manieren in om inburgeraars mee te laten doen in de samenleving door bijvoorbeeld fietslessen en vrijwilligerswerk aan te bieden.
- We zetten ons samen met Werkom in op actieve en passende begeleiding naar duurzaam werk. Hierbij leggen we de focus op maatwerk.

Jeugd

We werken aan een toekomstbestendig zorgstelsel, waarin we enerzijds waken over passende hulp voor jeugd en ouders, en anderzijds zorgen dat dit betaalbaar en haalbaar blijft. Dat betekent dat we kritisch kijken naar wat we wel en niet doen. Vroegtijdig signalen opvangen, maar het niet groter maken dan het is. Kleine problemen klein houden. Niet alles willen oplossen, maar ook begrijpen dat het leven nou eenmaal gepaard gaat met hobbels. Dit vraagt een andere houding van ons allemaal en is een proces van de lange adem. Daarom zetten we in op dialoog over deze beweging (normaliseren) en op goede samenwerking in het hele speelveld - van preventie tot aan veiligheid. We werken aan een doorontwikkeling naar stevige lokale teams.

- We zetten breder in op het versterken van de eigen kracht van gezinnen en jeugdigen, en hun sociale netwerk. Daarbij richten we ons op het opstellen van familiegroepsplannen en de betrokkenheid van de omgeving van gezinnen en jeugdigen.
- Om gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning te bieden, zetten we in op het werken in de wijk met ketenpartners, zoals scholen, POH GGZ Jeugd, schoolmaatschappelijk werk en (sport)verenigingen.
- We stemmen de zorgketen beter op elkaar af.

- We investeren in vroegsignalering, preventie en integrale samenwerking om erger te voorkomen.
- We versterken de keten tussen jeugd en veiligheid met als doel crimineel gedrag te verminderen. Dat vraagt meer regie op het hele speelveld.
- We zeggen vaker 'nee' bij aanvragen voor specialistische jeugdhulp, omdat dit niet altijd de meest passende vorm van ondersteuning is. Kwetsbare kinderen die jeugdhulp nodig hebben ontvangen altijd passende ondersteuning. Dit betekent niet altijd specialistische jeugdhulp, maar ook andere vormen van ondersteuning.
- We passen de verordening aan op basis van nieuwe wetgeving, zoals de afbakening van de Jeugdwet.
- We pakken de opgaven op uit de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. We beginnen met de opgave 'stevig lokale teams'. De doorontwikkeling naar stevige lokale teams gaat over een andere werkwijze voor professionals, een (her)verdeling van rollen, taken en verantwoordelijkheden in het hele speelveld.
- We hebben jaarlijks aandacht voor de werving van pleeggezinnen door onder andere deel te nemen aan de landelijke campagne Open je wereld. Daarnaast is Buurtgezinnen een preventief initiatief dat aansluit bij het proces van normaliseren en versterken van de eigen kracht van jeugdigen en ouders, en hun sociaal netwerk.
- We werken aan de afbouw van de gesloten jeugdzorg volgens de bovenregionale aanpak Thuis voor Noordje. Gesloten jeugdhulp wordt omgevormd tot kleinschalige woonvormen.
- We zetten in op een nieuwe regionale aanbesteding voor specialistische jeugdhulp. De Hervormingsagenda legt daarbij randvoorwaarden en maatregelen op met een verplicht karakter.
- Samen met de regiogemeenten verminderen we het aantal schakels in de jeugdbeschermingsketen en signaleren we tijdig zorgen en onveiligheid rondom inwoners als gevolg van (vermoedens van) huiselijk geweld.
- We werken aan een versnelde aanpak om uithuisgeplaatste kinderen weer thuis te laten wonen en om uithuisplaatsing te voorkomen.
- We werken aan toekomstplannen die gericht kijken naar de overgang van 18- naar 18+.
- We dragen zorg voor doorstroom naar passende wetgeving zoals bijvoorbeeld de WLZ.
- In 2025 is de werkwijze van het regionale voortijdig onderkenningsteam (VTO) geëvalueerd en doorontwikkeld. Een van de ontwikkelpunten is dat de ouder altijd aanwezig is bij het adviesgesprek.

Onderwijs

Ongeacht de achtergrond en thuissituatie moeten kinderen gelijke kansen krijgen op een kansrijke toekomst. De school is de plek waar kinderen een groot deel van hun leven doorbrengen en hoort een veilige plek te zijn van waaruit kinderen zich kunnen ontwikkelen. Samenwerking met de school is met name vanuit het perspectief van preventie zo belangrijk. Daarom werken scholen, ketenpartners en gemeente samen om signalen vroegtijdig op te pakken en te kijken waar structureel iets anders nodig is.

- Samen met alle ketenpartners geven we vervolg aan de ambities uit de nieuwe Onderwijsagenda 2026-2030.
- We zetten forse stappen in de vernieuwing van ons schoolgebouwenbestand met investeringen in nieuwbouw van 7 schoolgebouwen voor een bedrag van € 32,5 miljoen in 2025 en € 32,6 miljoen in 2026.
- We realiseren extra plekken voor het nieuwkomersonderwijs.

- We richten ons op in- en naschoolse activiteiten om kansengelijkheid te vergroten door onderwijs-, cultuur- en sportactiviteiten aan te bieden op scholen. Dit maakt het mogelijk dat kinderen zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen en ontdekken waar hun talenten liggen.
- Op het voortgezet onderwijs vinden er voorlichtingen plaats in de vorm van theaterlessen met maatschappelijke thema's zoals sociale mediawijsheid, alcohol en drugs. In het primair onderwijs spelen we in op actuele maatschappelijke thema's.
- Wij bieden opnieuw alle basisscholen de mogelijkheid om de eindmusical van groep 8 op een professioneel podium in een theater uit te voeren.
- We gaan het voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk tegen en begeleiden jongeren zonder startkwalificatie terug naar school of naar werk. Er komt tegelijkertijd meer aandacht voor schoolaanwezigheid. Dit doen we onder andere door de inzet van onderwijs-zorgarrangementen.
- Vanuit de regio wordt gewerkt aan een betere en eenduidige aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.
- Bij het leerlingenvervoer wordt ingezet op maatwerk waarbij we oog hebben voor het stimuleren van zelfredzaamheid/zelfstandigheid van een gezin.
- Met verschillende schoolbesturen (po) willen we onderwijs en jeugdhulp slimmer met elkaar verbinden. We bevorderen het wijkgerichte werk.
- Het voorschools maatschappelijk werk (VSMW) is in 2025 uitgebreid en speelt sindsdien een centrale rol in de ontwikkeling van jonge kinderen (0-4 jaar). Het VSMW vormt de schakel tussen thuis, de wijk en de start op school. Daarbij ligt de focus op thema's als onderstimulering en schoolrijpheid.
- In overleg met het onderwijs, de voorscholen, CJG en het SWV verstevigen we de kleuterklassen met een pedagogisch medewerker van de kinderopvang. Hier zijn we voor de zomer 2025 mee begonnen op basis van verschillende signalen vanuit het onderwijs dat veel kleuters nog niet klaar zijn voor de basisschool (schoolrijp). In 2026 gaan we op basis van deze ervaringen met elkaar bespreken hoe we dit vorm kunnen geven.
- We breiden het onderwijszorgarrangement Buiten Gewoon Leren uit met een groep voor kinderen van 7 tot 12 jaar.

Sport

Sporten en bewegen verbindt, is leuk en gezond! Sport is naast een doel ook een middel in maatschappelijke vraagstukken. Sportverenigingen en -aanbieders kennen een belangrijke sociale en maatschappelijke functie. We helpen hen die op zoek zijn naar de verbinding, zodat we meer mensen stimuleren om te bewegen en te sporten. Hierbij is ook ruimte voor ongeorganiseerd sporten. Samen zetten we in op een gezonde leefomgeving in de wijken waarin sport en bewegen een belangrijke rol hebben. Dit doen we door:

- Uitvoering te geven aan de Sportvisie en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).
- Verenigingen helpen te ontwikkelen door advisering, in te zetten op multi-sportoplossingen en open sportparken, sociaal veilig sportklimaat.
- De doorverwijzing naar verenigingen en sportaanbieders te versterken door een actieve inzet en goede samenwerking tussen maatschappelijke instellingen zoals onderwijs, de GGD, aanbieders gezonde leefstijl interventie, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg. Daarbij zorgen we voor verbinding met (kwetsbare) doelgroepen en stimuleren we hen om in beweging te komen.
- E-sports en gaming inzetten om de maatschappelijke verbinding met jeugd en jongvolwassenen te versterken, en de digitale en niet-digitale sportwerelden dichterbij elkaar te brengen.

- Te voorzien in de toenemende vraag naar binnensportaccommodaties, door de realisatie van een nieuwe sporthal de Karekiet en een sportzaal bij OBS De Delta in Purmer-Zuid. De binnensportaccommodaties voor het onderwijs worden verder uitgewerkt binnen het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP).
- Het Leeghwaterbad uit te breiden met een hybride zwembad, waarmee een oplossing wordt voorzien in het te kort aan zwemwater voor onder andere zwemlessen.
- Een digitaal sportplatform realiseren, waarmee het sport- en beweegaanbod eenvoudig inzichtelijk wordt.
- De samenwerking tussen verenigingen en Werkom te stimuleren, zodat er meer werkervaringsplekken ontstaan.
- Wijkgericht werken in samenwerking met maatschappelijke partners.

Cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat. Cultuur prikkelt, inspireert, creëert ruimte voor verbeelding, vormt identiteit en geeft kleur aan het leven. Ook zorgt het voor verbinding en vergroot het de gemeenschapszin. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en de identiteit van onze gemeente.

- We blijven met de culturele partners in gesprek om constant te werken aan een divers en kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod dat aansluit bij de behoefte van onze inwoners.
- We werken aan het versterken en het vergroten van de zichtbaarheid van het culturele aanbod, onder andere via de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma van de Cultuurvisie 2024-2032. Daarbij is er speciale aandacht voor het vergroten van de bekendheid van het aanbod. Bijvoorbeeld door het maandelijks cultureel programma Zaterdagmiddag vanuit het stadje, dat in samenwerking met de binnenstad, ondernemers en RTV Purmerend wordt gemaakt.
- We stimuleren cultureel aanbod verspreid over de gemeente, onder andere in de wijken en gekoppeld aan maatschappelijke ontmoetingsplekken in samenwerking met Clup Welzijn en SPURD. Ook wordt ingezet op de realisatie van meer kunst in de openbare ruimte en worden er nieuwe expositieplekken in de gemeente gerealiseerd.
- In 2026 wordt het verbouwde P3 geopend.
- We stimuleren en faciliteren de samenwerking tussen de musea en het Bezoekerscentrum Beemster, zodat de locaties gezamenlijk het verhaal van ons gebied uitdragen en de locaties door organisatorische samenwerking toekomstbestendiger worden. Het verhaal dat in het Beemster Museum wordt verteld, wordt in samenwerking met het Historisch Genootschap Beemster, VISIT Beemster en het Purmerends Museum verder vormgegeven.
- Samen met Bibliotheek Waterland wordt in 2026 verder invulling gegeven aan de maatschappelijke functie van de bibliotheek. Daarbij vormen de wettelijke kaders - waaronder de verwachte zorgplicht in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken - het uitgangspunt.
- We zetten in op de participatie van kwetsbare mensen en de toegankelijkheid van cultuur. In 2026 wordt het aantal culturele partners dat informatie over toegankelijkheid op hun website heeft vermeld verder uitgebreid.
- Op basis van een nieuwe subsidieregeling amateurkunst wordt een kwalitatief en divers aanbod amateurkunst ondersteund. De maatschappelijke en culturele waarde van de verenigingen staat hierbij centraal.
- De subsidiëring van evenementen vindt plaats op basis van de nieuwe subsidieregeling voor evenementen, waarbij onder andere de evenementenvisie, cultuurvisie, binnenstadvisie en sportvisie de basis vormen.

Gezondheid

We streven naar inwoners die zoveel mogelijk bewust en gezond leven, zowel jong als oud. Zo proberen we ouders te stimuleren om gezond te koken voor hun kinderen, zodat het letterlijk met de paplepel wordt ingegoten.

- We gaan aan de slag met de uitvoer van de gezondheidsvisie die in het najaar 2025 wordt vastgesteld.
- We onderzoeken de effecten van het leefstijlzorgloket in het Dijklander Ziekenhuis. Het loket wordt in het najaar van 2025 geopend als pilot, bekostigd vanuit regionale IZA-middelen om patiënten op laagdrempelige wijze te helpen bij vragen rondom leefstijl en sociaaleconomische problematiek. Het loket vormt een brug tussen de ziekenhuiszorg en het sociaal domein.
- Het waterdrinkbeleid op de basisscholen verandert vanaf schooljaar 2026/2027. Scholen die het beleid voeren, ontvangen niet langer standaard Doppers voor alle leerlingen. Het is nu aan de scholen en ouders om dit verder op te pakken.
Wel blijft JOGG basisscholen ondersteunen die het water drinken willen voortzetten, bijvoorbeeld via wateropfrisdagen. Daarnaast kunnen alle scholen een bijdrage van 1.500 euro aanvragen voor een watertappunt op school.
Scholen die nog geen waterdrinkbeleid hebben en besluiten hieraan mee te doen, kunnen in de eerste 2 jaar ondersteuning krijgen in de vorm van Doppers voor de leerlingen.
- JOGG is in gesprek met scholen over een alternatieve vorm van trakteren, omdat traktaties steeds groter, mooier en zoeter lijken te worden. Nog los van de hoeveelheid suiker, zorgt het ervoor dat lunchtrommels niet worden leeggegeten en ouders met een kleine portemonnee een dergelijke traktatie bijna niet kunnen betalen. Scholen die dit willen, kunnen van JOGG een kist ontvangen vol leuke activiteiten waaruit de jarige mag kiezen. Een aantal scholen is inmiddels al over op deze traktatievorm en de ervaringen zijn positief. Het gesprek over trakteren wordt in 2026 verder gevoerd met de basisscholen in de hoop dat meer scholen kiezen voor de actieve, gezonde traktatie.
- Basisscholen die fruitbeleid voeren, kunnen rekenen op 'noodappeltjes' voor kinderen die niets mee hebben.
- In 2024 en 2025 deden we mee aan de landelijke 3dagengezonder-campagne. Dit jaar besteden we extra aandacht aan het stimuleren en enthousiasmeren van organisaties op het gebied van gezonde voeding, beweging en ontspanning. Via de organisaties bereiken we meer inwoners.
- In 2025 is besloten op het stadhuisplein een rookvrijzone en een rookzone in te stellen. In 2026 evalueren we het effect van deze maatregel.
- In 2025 en 2026 wordt gericht ingezet om de vaccinatiegraad – van bijvoorbeeld mazelen, HPV en meningokokken - in de wijken waar deze het laagst is, te verhogen.
- We geven verdere uitvoering aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) en 2026 is het laatste jaar van de regeling rondom het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Een van de acties was het in kaart brengen van de Gezonde Leefstijl Interventie-keten, zodat inwoners makkelijker een leefstijlcoach kunnen vinden. Het effect hiervan wordt eind 2026 geëvalueerd.

Wijkmanagement

Dorps- en wijkmanagers zijn de ogen en oren van de wijken en dorpen. Als spin in het web zorgen zij voor de korte lijnen met inwoners, instellingen en bedrijven. Ze monitoren de leefbaarheid en zijn het eerste aanspreekpunt namens de gemeentelijke organisatie.

Bij complexe ruimtelijke-, sociaal maatschappelijke- en veiligheidsvraagstukken organiseren zij - indien nodig - integrale overleggen en bewonersbijeenkomsten.

Doordat wijkmanagers, accountmanagers en de medewerker Waakvlam dagelijks aanwezig zijn in de wijk, raken bewoners en ondernemers steeds beter bekend met het werk van de dorps- en wijkmanagers. De bewoners weten het wijkmanagement makkelijk te vinden voor vragen, signalen en ideeën over hun dorp of wijk.

Op deze manier worden bewoners gestimuleerd om zelf initiatief te nemen, elkaar op te zoeken en samen te werken aan een positieve ontwikkeling van de buurt.

- Wijkmanagement speelt een verbindende rol bij maatschappelijke en fysieke ontwikkelingen, zoals jeugd, veiligheid, leefbaarheid en openbare ruimte. Door partijen bij elkaar te brengen en de regie te voeren. 'Werken in wijken' is hier een goed voorbeeld van.
- We zien een stijgende lijn in het aantal bewonersinitiatieven, passend bij het groeiende aantal inwoners. Bewonersinitiatieven zijn gericht op het vergroten van de leefbaarheid in een buurt of wijk, daarom bekijken we of het wijkbudget mee moet groeien.

Sociale Recherche

- Sinds 2025 is er een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met gemeente Edam-Volendam voor de inzet van de sociale recherche. De DVO wordt in 2026 voor het eerst geëvalueerd. Ook andere regiogemeenten hebben interesse in samenwerking kenbaar gemaakt.
- Passend bij de landelijke opdracht gaan we ons meer richten op zorgfraude vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Kinderboerderij

- In 2025 is een kwantitatief onderzoek afgerond bij Kinderboerderij De Ridder om meer inzicht te krijgen in het aantal bezoekers: wekelijks bezoeken ongeveer 1.000 inwoners de kinderboerderij. Volgende stap is in kaart te brengen wat er nodig is om de kwaliteiten van de kinderboerderij te behouden, te verbreden en te versterken. Hiervoor wordt een onderzoeksopdracht geformuleerd, dat in 2026 uitgevoerd wordt.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR02	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	207.216	185.729	195.794	205.469	212.448	219.331	227.492
Baten	-66.330	-43.108	-45.356	-44.461	-42.059	-42.247	-42.700
Saldo	140.886	142.622	150.439	161.008	170.389	177.085	184.793

BVo21 Kunst en cultuur	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	9.363	9.212	9.502	9.877	10.172	10.387	10.566
Baten	-1.483	-1.347	-1.347	-1.394	-1.429	-1.464	-1.500
Saldo	7.879	7.865	8.156	8.483	8.744	8.923	9.066

BVo22 Sport en recreatie	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	10.364	11.049	11.381	12.498	13.671	14.292	14.962
Baten	-2.335	-2.133	-2.117	-2.138	-2.368	-2.391	-2.391
Saldo	8.029	8.915	9.263	10.361	11.303	11.901	12.570

BVo23 Wijkmanagement	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.767	1.740	1.734	2.470	2.542	2.616	2.698
Baten							
Saldo	1.767	1.740	1.734	2.470	2.542	2.616	2.698

BVo24 Jeugd	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	51.101	46.806	51.776	55.114	58.562	62.234	66.504
Baten	-41	-22	-22	-22	-23	-23	-23
Saldo	51.059	46.785	51.754	55.091	58.539	62.210	66.481

BVo25 Onderwijs	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	14.341	13.271	13.235	14.524	17.077	17.320	17.478
Baten	-3.947	-3.557	-3.557	-3.352	-3.355	-3.459	-3.459
Saldo	10.394	9.714	9.678	11.173	13.723	13.861	14.019

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	67.217	55.912	57.221	60.565	59.939	61.887	64.566
Baten	-24.602	-7.765	-7.742	-7.306	-4.636	-4.661	-5.078
Saldo	42.615	48.147	49.479	53.259	55.302	57.226	59.488

BVo27 Werk en inkomen	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	53.063	47.739	50.946	50.420	50.485	50.595	50.718
Baten	-33.921	-28.284	-30.571	-30.249	-30.249	-30.249	-30.249
Saldo	19.142	19.455	20.375	20.171	20.236	20.346	20.470

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 9.675.000 hogere lasten en € 895.000 lagere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

Vanwege de omvang van het programma wordt dit programma op beleidsveld niveau toegelicht conform de afspraak met de gemeenteraad. De belangrijkste elementen in de ontwikkeling op beleidsveldniveau ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 zijn:

BVo21 Kunst en Cultuur	Lasten	Baten
Cultuur visie		
Op 30 januari 2025 (rbs 1605484) heeft de gemeenteraad de cultuurvisie gemeente Purmerend 2025-2032 'De kracht van Cultuur' vastgesteld. Met deze cultuurvisie ligt er een plan om de komende jaren te investeren in een bloeiend, toekomstbestendig, aantrekkelijk en inspirerend cultuur aanbod voor onze inwoners. Bij de Voorjaarsnota 2025 is voor deze cultuurvisie incidenteel € 254.000 beschikbaar gesteld. In 2026 zal voor het uitvoeren van dit plan structureel een budget beschikbaar zijn van € 379.000. Dit leidt tot een verhoging van de lasten.	143	
Loonkosten		
De loonkosten zijn per beleidsveld herverdeeld, rekening houdend met de werkelijke inzet van medewerkers, verschuivingen binnen de formtaie en de meest recente cao-wijzigingen.	170	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	62	-47
Totaal	375	-47

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Kapitaallasten		
In 2026 worden ten opzichte van 2025 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op binnen- en buitensportaccommodaties.	756	
Onderhoudskosten		
Voor het onderhoud en bijdrage aan de voorziening van het onderhoud voor de diverse binnen en buitensportaccommodaties houden we rekening met een stijging van kosten van € 140.000. Deze stijging is gebaseerd op geactualiseerde onderhoudsplannen, indexering van kosten en verwachte prijsontwikkelingen.	140	
Spurd		
In het verleden ontving Spurd een vast bedrag om de kosten voor groot onderhoud aan de sportaccommodaties te dekken. Het budget is inmiddels geactualiseerd op basis van het meerjaren onderhoudsplan (MJOP), waarbij het gewogen gemiddelde van de onderhoudskosten over de komende 10 jaar is berekend. Deze systematiek is gelijk aan die van de Gemeente zelf. Hierdoor is het budget met € 125.000 toegenomen.	125	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	96	- 21
Totaal	1.117	-21

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Loonkosten		
De loonkosten zijn per beleidsveld herverdeeld, rekening houdend met de werkelijke inzet van medewerkers, verschuivingen binnen de formatie en de meest recente cao-wijzigingen.	729	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	7	
Totaal	736	0

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Preventief jeugdbeleid en lokale inzet		
Zoals reeds besloten in de Voorjaarsnota 2024 is het budget van de GGD vanaf 2026 structureel hoger, zie onderdeel E5 van de Voorjaarsnota 2024. Dit effect wordt gedempt doordat de verkoop van de locatie aan de Vurenhout in Zaanstad niet in 2025, maar in 2026 plaatsvindt.	110	
Indexatie uitvoering jeugdwet		
In het rapport 'Groeipijn' van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd, ook wel bekend onder de naam 'Commissie Van Ark', van januari 2025 wordt het Rijk geadviseerd om zowel de effecten van volume als prijs mee te nemen in de meerjarenramingen. Dit is ook van belang van de gemeentelijke begroting. Tot op heden werd in de begroting van de gemeente Purmerend geen rekening gehouden met volume indexatie. Het advies van de Commissie van Ark is om voor de indexatie van het volume aan te sluiten bij de ontwikkeling van de verwachte reële groei van de totale netto zorguitgaven uit de Rijksbegroting. Voor de begroting 2026 is het meerjarig gemiddelde (2026-2029) genomen (3,8%). De volume indexatie leidt tot een bijstelling van het budget in 2026 van € 3,352 miljoen. Wat betreft prijsindexatie is de gebruikelijke methode gehanteerd. Volgens afspraken met onze gecontracteerde partners vindt er prijsindexatie plaats op basis van het Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) percentage. Bij het opstellen van de begroting 2026 was het definitieve OVA percentage 2025 al bekend en zijn de budgetten doorgerekend met 5,2%. De prijsindexatie leidt tot een bijstelling van het budget in 2026 van € 1,831 miljoen.	5.183	
Taakstelling		
In het raadsvoorstel Formatie urgente opgaven jeugdzorg (1606328) is budget beschikbaar gesteld voor extra personeel om interventies uit te voeren die besparingen realiseren en tegelijkertijd zorgen voor verbetering van de situatie van jeugdigen en gezinnen. In 2025 wordt gewerkt aan de opbouw van het team en zal er nog geen besparing worden gerealiseerd. Vanaf 2026 zijn de eerste besparingen geraamd, dat wil zeggen dat de extra personeelsinzet zichzelf terugverdient. Gerekend is met een besparing van € 922.000.	-922	
Personeelskosten		
De loonkosten zijn per beleidsveld herverdeeld, rekening houdend met de werkelijke inzet van medewerkers, verschuivingen binnen de formatie en de meest recente cao-wijzigingen.	-1.039	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	6	
Totaal	3.338	0

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Loonkosten		
De loonkosten zijn per beleidsveld herverdeeld, rekening houdend met de werkelijke inzet van medewerkers, verschuivingen binnen de formatie en de meest recente cao-wijzigingen.	799	
Huur sportzaal		
In 2026 stonden er huuropbrengsten en -kosten begroot voor een sportzaal, waar wij als tussenhuurder fungeerde. Dit is niet langer meer van toepassing.	-206	206
Da Vinci en SG Antoni Gaudí		
In 2026 zijn er hogere lasten geraamd voor de sloopkosten van het tweede deel van de Flevostraat 247 voor de nieuwbouw van het Da Vinci en SG Antoni Gaudí (Innovium College).	200	
Kapitaallasten		
In 2026 worden ten opzichte van 2025 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op onderwijshuisvesting.	170	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	327	0
Totaal	1.290	206

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
OVA indexeringen WMO		
Binnen de WMO en maatschappelijke ondersteuning hebben wij afspraken met onze gecontracteerde partners dat indexatie plaats vindt op basis van het Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) percentage. Volgens onze begrotingsuitgangspunten houden wij rekening met een jaarlijkse indexatieverhoging van 4,0% vooruitlopend op het definitieve percentage. Echter voor 2025 is het definitieve OVA percentage reeds bekend waardoor we het percentage voor 2026 hebben aangepast naar 5,2%. Dit percentage is tot stand gekomen door de correctie van de OVA 2025 en de voorlopige OVA 2026. Normaal gesproken konden we dit pas berekenen in de voorjaarsnota van 2026. Voor de jaren 2027 tot en met 2029 houden we nog steeds rekening met 4%.	1.700	
Prijsstijging WMO aanbesteding		
Naar aanleiding van de aanbesteding zijn tevens de tarieven herijkt. Het kostprijsonderzoek heeft tot hogere tarieven per 1 juli 2026 geleidt. De tarieven dienen marktconform te zijn en door een onafhankelijk onderzoeksbureau vastgesteld en onderbouwd. Met deze nieuwe tarieven en uitgaande van het huidige klantenbestand blijkt dat er een onvermijdelijke kostenstijging aanstaande is. Dit is onvermijdelijk omdat we wettelijk verplicht zijn om reële tarieven te betalen en we een zorgplicht hebben naar onze inwoners. Op basis van deze prijsstijging per half 2026 leidt dat tot een budgetverhoging van 1,75 miljoen.	1.750	
Inkomensafhankelijke bijdrage WMO		
In de oorspronkelijke begroting hadden we rekening gehouden met de invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage voor de WMO in 2026. Deze invoering zal naar alle waarschijnlijkheid op zijn vroegst per 2027 worden ingevoerd. Vooralsnog is de inkomensafhankelijke bijdrage voor de WMO controversieel verklaard. Dit betekent dat de behandeling van het voorstel wordt uitgesteld tot na de vorming van een nieuw kabinet. Hierdoor vervalt de geraamde extra baten van €100.000 in 2026.		100

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
<i>Uitbereiding scootmobielstallingen (bijdragen gemeente)</i>		
Begin 2025 is Intermaris gestart met de uitbereiding die gepland stond in 2023 en 2024. Bij de corporaties was vertraging in de uitvoering van deze werkzaamheden en het verkrijgen van vergunningen heeft veel tijd gekost..Conform afspraken zal de Gemeente 50% van de kosten bijdrage en in 2025 betalen. Deze gelden zijn overgeheveld vanuit 2024 naar 2025 om de uitbereiding op een aanvaardbaar peil te brengen en komen niet terug in de begroting van 2026.	-134	
Indexatie van reguliere subsidies		
Volgens onze begrotingsuitgangspunten houden wij voor subsidies rekening met een jaarlijkse indexatieverhoging van 2,5%. Dit is in het licht van de huidige ontwikkelingen te hoog. Na de Voorjaarsnota 2025 is een herberekening van het generieke indexatie percentage op reguliere subsidies gemaakt op basis van de eerder gebruikte systematiek. Dit betekent dat we uitkomen op een percentage van 2% voor 2026.	239	
DUVO (Decentrale Uitkering Vrouwenopvang)		
Er is een rijksbijdrage voor de financiering van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling ontvangen. Concreet gaat het om middelen voor vrouwenopvang, maar ook voor andere vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, zoals seksueel geweld, eengerelateerd geweld en loverboyproblematiek.	185	
Beschermd wonen		
Vanuit de mei circulaire 2025 is er € 303.000 extra budget beschikbaar gesteld in de begroting van 2026 voor beschermd wonen dit is toevoegd aan dit budget.	303	
Woonvormen (tijdelijke woningen)		
Voor het onderhoud en bijdrage aan de voorziening van het onderhoud voor de diverse tijdelijke woonvormen houden we rekening met een stijging van kosten van € 118.000.	118	
Kapitaalslasten		
In 2026 worden ten opzichte van 2025 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd voor de diverse tijdelijke woonvormen.	137	
Loonkosten		
De loonkosten zijn per beleidsveld herveeld, rekening houdend met de werkelijke inzet van medewerkers, verschuivingen binnen de formatie en de meest recente cao-wijzigingen	-720	
GALA		
Vanaf 2026 ontvangt de gemeente minder specifieke uitkering GALA omdat zeven van de vijftien programma onderdelen geen financiering meer krijgen. Dit betreffen de volgende programma's: Mentale Gezondheid, Aanpak overgewicht en obesitas, Leefomgeving, Opgroeien in een kansrijke omgeving en Vroegsignalering Alcoholproblematiek, Eén tegen eenzaamheid, Versterking kennisfunctie GGD en Regionale aanpak preventie. Dit betreft een budgetneutrale wijziging omdat tegenover minder baten ook minder lasten staan.	-354	354
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	120	-18
Totaal	3.344	436

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Werkom		
De begroting 2026 is aangepast conform de begroting van Werkom. De zienswijze op de begroting 2026 van Werkom is vastgesteld in de raad. Hierdoor hebben we € 433.000 hogere lasten dan in 2025.	433	
Energiearmoede		
Voor de aanpak van de energiearmoede hebben we in 2025 baten ontvangen vanuit de Sisa regeling Aanpak Energiearmoede (C55). Voor 2025 hadden we € 322.000 aan zowel baten en lasten (budgetneutraal) in de begroting opgenomen. In 2026 is deze regeling er niet meer.	-322	322
Aanpak geldzorgen, armoede, schulden en kinderarmoede		
Er is een bedrag van € 165.000 doorgeschoven in de jaarrekening 2024 naar 2025 als resultaatbestemming voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden en het tegengaan van kinderarmoede. Dit was een indicidenteel budget. In de begroting van 2026 komt dit budget niet terug.	-165	
Stadspas		
Het budget voor de stadspas is in 2025 incidenteel € 200.000 hoger in verband met de algehele opstartfase en inrichting van de stadspas. Voor 2026 en verder is het budget alleen voor de reguliere jaarlijkse operationele kosten voor de stadspas.	-200	
Loonkosten		
De loonkosten zijn per beleidsveld herverdeeld, rekening houdend met de werkelijke inzet van medewerkers, verschuivingen binnen de formtaie en de meest recente cao-wijzigingen.	-232	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-40	
Totaal	-526	322

Reserves

Reserve Opvang Ontheemden Oekraïne

In de begroting 2026 is een onttrekking geraamd aan de reserve van afgerond € 12.000. Dit betreft de geraamde onttrekking vanuit het raadsvoorstel Aankoop perceel grond met opstal Waterlandplein 3B/Rijperhof 7, 8, 9, 9A/E-(Wvg) (reg.nr. 1597557) dat oorspronkelijk is aangekocht voor de tijdelijke opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

De jaarschijf 2026 van programma 2 heeft een totaalbedrag van €0,5 miljoen aan investeringen voor de Nachtopvang en de Woonzorgvoorziening aan de Jaagweg. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 3

Wonen

Visie

We vinden het van groot belang dat onze (toekomstige) inwoners in de wijken en dorpen prettig en leefbaar wonen, in passende en betaalbare woningen. We blijven daarom bouwen aan een divers aanbod aan woningen, waaronder ook nieuwe, geclusterde woonvormen, al dan niet met zorg. Onze wijken en dorpen zijn klimaatadaptief ingericht. We stimuleren en investeren in omkijken naar elkaar. De woonomgeving en de maatschappelijke voorzieningen zijn hier op ingericht. Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, meer dan hun eigen sociale netwerk kan bieden, zijn er voldoende welzijns- en zorgvoorzieningen in de buurt.

Doelen en activiteiten

Samen met onze partners werken wij aan deze visie door te sturen op onderstaande punten:

1: Voldoende, passende en betaalbare woningen voor onze inwoners

Om tegemoet te komen aan de vraag van bewoners en woningzoekenden in Purmerend, blijven we ook de komende jaren volop inzetten op de bouw van een divers woningaanbod, zowel qua type als qua prijs. We willen dat onze woningvoorraad zo goed mogelijk aansluit bij de wensen en persoonlijke situatie van onze (toekomstige) inwoners.

2: Zelfstandig wonen met ondersteuning indien nodig

We bevorderen het zelfstandig (blijven) wonen van onze inwoners. Voor wie dat nodig heeft, is er passende ondersteuning en zorg in de buurt. We stimuleren zelfredzaamheid, zodat ook tijdens de pieken van de vergrijzing voldoende ondersteuning en zorg beschikbaar is voor iedere oudere die dat nodig heeft.

3: Leefbare wijken en dorpen, met een eigen karakter

De wijken en dorpen van Purmerend hebben elk hun eigen karakter en bieden voor ieder wat wils. Onze inwoners hechten veel waarde aan gemeenschapszin, maar ervaren ook dat de sociale cohesie op sommige plekken onder druk staat. We stimuleren de eigen inzet van inwoners en versterken waar mogelijk de gemeenschapszin.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

- In 2026 leveren we naar verwachting ongeveer 600 nieuwbouwwoningen op, waarvan ongeveer 215 sociale huurwoningen en 127 woningen in het middensegment. Om gemengde wijken te behouden of te creëren passen we binnen ons betaalbaarheidsbeleid (de 30-40-30 norm) meer maatwerk toe. Bij herontwikkeling of toevoeging in buurten of wijken met een hoog aandeel sociale huurwoningen betekent dat bijvoorbeeld dat we een hoger percentage middensegmentwoningen (huur en koop) toevoegen. Maar andersom is natuurlijk ook mogelijk.
- De in maart 2025 vastgestelde Woon(zorg)visie 2025-2030 vormt het kader voor de uitvoering van de visie en de hierin opgenomen opgaven. De visie heeft een looptijd van 5 jaar, de opgaven pakken we gefaseerd in tijd en prioriteit op. In 2026 werken we aan diverse opgaven, binnen de mogelijkheden van de financiële kaders, waaronder:
 - Het opstellen van wijkprofielen. Met een wijkprofiel krijgen we beter en diepgaander inzicht in hoe een wijk er uit ziet en wat er leeft en speelt. Op basis van dit brede beeld zetten we waar nodig maatregelen/acties in om de wijk te versterken op het gebied van onder andere leefbaarheid, gezondheid, veiligheid en het omzien naar elkaar.
 - Samen met woningcorporaties en zorgpartijen passen we nieuwe en bestaande wooncomplexen aan, zodat (oudere) inwoners langer zelfstandig kunnen wonen.
 - We realiseren toegankelijke maatschappelijke ruimten die flexibel kunnen worden ingevuld door zorg- en welzijnsaanbieders, passend bij de behoefte van de wijk. Daarbij stimuleren we het gezamenlijk gebruik van de ruimten.
 - Zowel in de bestaande wijken als in de nieuwbouw, onderzoeken we samen met andere partijen, de mogelijkheid om nieuwe, geclusterde woonconcepten toe te voegen. Het gaat hierbij om (tussen)vormen van wonen met zorg en zelfstandig wonen.
 - We zetten in op zorgvuldige woningtoewijzing voor mensen met onbegrepen gedrag. We maken werkafspraken met corporaties en zorgaanbieders over de inzet van begeleiding.
 - We vergroten de bekendheid van onze laagdrempelige steunpunten, zoals het lokale meldpunt Advies en Bijzondere Zorg, het aanbod van de Waakvlam, de wijkteams en het landelijke meldpunt Zorgwekkend Gedrag. Het doel is om inwoners die zorg of ondersteuning nodig hebben eerder te kunnen begeleiden naar de juiste zorg.
- We voeren de prestatieafspraken uit met de corporaties, huurdersverenigingen en de belangrijkste grote zorgpartijen waarmee we samenwerken.
- We vertalen nieuwe wetgeving, zoals de Wet versterking regie op de volkshuisvesting, naar lokaal beleid en bereiden waar nodig aanpassingen van onze lokale regelgeving voor.

- We voeren de vernieuwde Woondeal MRA en het Sociaal woonakkoord met de corporaties uit. Samen met ontwikkelaars, corporaties en zorgpartijen pakken we voortvarend de acties op uit het Woningmakertraject om de woningbouw te versnellen.
- We continueren de regionale samenwerking voor de huisvesting van aandachtsgroepen. Zodat we beschikken over voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen en deze groepen met de juiste zorg en ondersteuning evenwichtig verdelen over de gemeenten.

Belangrijk om te weten

Wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting

Dit wetsvoorstel geeft gemeenten, provincie en het Rijk meer regie op de volkshuisvesting, om te sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Daarbij gaat het om aantallen woningen en locaties, betaalbare woningen en een evenredige verdeling daarvan en om het verstevigen van lokale prestatieafspraken. Naar verwachting treedt de wet volgend jaar in werking. De precieze datum is nog niet bekend.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR03	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.143	1.120	1.402	2.382	2.551	2.736	2.781
Baten	-162	-130	-130	-130	-130	-130	-130
Saldo	981	990	1.272	2.252	2.422	2.606	2.652

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 980.000 hogere lasten en baten zijn gelijk gebleven ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BV031 Wonen	Lasten	Baten
Rente		
Het rompkrediet van de startersleningen en duurzaamheidsleningen is verhoogd. Om deze leningen te financieren zijn de rentelasten gestegen.	226	
Lonen		
De loonkosten zijn per beleidsveld herverdeeld, rekening houdend met de werkelijke inzet van medewerkers, verschuivingen binnen de formatie en de meest recente cao-wijzigingen.	815	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-61	
Totaal	980	0

Reserves

Reserve wonen

Op dit moment bevat de reserve een budget van de Woon(zorg)visie (€ 300.000, gestort in de Voorjaarsnota 2025, onderdeel B2-2) en een budget voor egalisatie van de resultaten van de locaties tijdelijke woningen. In 2024 zijn de locaties Waterlandlaan (Kraggeveenstraat 43 t/m 125) en Rijperhof/Waterlandplein in gebruik genomen waardoor er bij het opmaken van de begroting 6 locaties tijdelijke woningen in gebruik zijn met 242 woningen. De gemeenteraad is geïnformeerd dat er 14 woningen aan het Karekietpark in de zomer van 2025 worden verplaatst (zijn verkocht) in verband met de nieuwbouw van basisschool De Klim-op. De reserve staat onder druk doordat de (stijging van de) kosten van de locaties hoger zijn dan de opbrengsten. Bij het opmaken van de begroting is er een voorstel aan de gemeenteraad gestuurd voor een 7e locatie aan de N244 met 60 woningen (t.b.v. opvang Oekraïense ontheemden). De geraamde onttrekking in 2026 van € 452.611 zal na accordering van het voorstel door de raad wijzigen in een storting.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 4

Milieu

Visie

We zetten in op het behoud van een goed milieu en het duurzame gebruik van grondstoffen., evenals op de duurzame opwekking en beschikbaarheid van energie. Ons doel is om de Parijs-doelstellingen haalbaar en betaalbaar te maken. Hiervoor werken wij samen met Stadsverwarming Purmerend (SVP), de woningcorporaties, inwoners en bedrijven.

Het afgelopen jaar kreeg het probleem van netcongestie veel aandacht en dit zal de komende jaren zo blijven. Samenvattend, zonder stroom valt alles stil. Dit betekent dat de uitbreiding van grote woningbouwprojecten vertraging oploopt vanwege onvoldoende elektriciteit. Komend jaar wordt stevig ingezet om de effecten van netcongestie voor de gemeente Purmerend te mitigeren. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de regionale en landelijke netbeheerders, Liander en Tennet.

Voor het afvalbeheer van de toekomst zetten we in op preventie, om de totale hoeveelheid afval en grondstoffen per inwoner te verminderen. Dit ondersteunen we met een inzamelsysteem waarmee schone en goed herbruikbare grondstoffen gescheiden opgehaald worden voor maximaal hergebruik. Hierbij wordt de balans gezocht tussen het gemak voor onze inwoners en het realiseren van de milieudoelstellingen, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Bewustwording vormt de basis van een duurzame samenleving. Besparing op de energiekosten is mogelijk met isolatie en andere energiebesparende maatregelen. Iedereen voelt de stijgende energieprijzen. Dat levert een dubbel voordeel op: we werken aan de duurzaamheidsdoelen van het Parijs-akkoord én inwoners besparen op hun energiekosten.

De gemeente vervult hierin, en in duurzaamheid in het algemeen, een actieve faciliterende en stimulerende rol. Waar mogelijk gebeurt de uitvoering van de energietransitie kostenneutraal en met behoud van keuzevrijheid voor inwoners.

Aanvullend geven we uitvoering aan de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW). Met name waar financiële middelen nodig zijn, kiezen wij voor 2 thema's: het aardgasvrij maken en isolatie.

Doelen en activiteiten

Werken aan de toekomst

Om Purmerend ook in de toekomst leefbaar en veilig te houden werken we aan de toekomst van onze gemeente. Dat 'werken aan de toekomst' doen we aan de hand van de vijf deelopgave(n) die op 27 februari 2025 door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De activiteiten van deze vijf deelopgaven zijn verspreid over een meerdere programma's van de begroting. In dit programma ligt de focus op het anders omgaan met energie (de energie- en warmtetransitie) en het hergebruiken van grondstoffen (het inzamelen en voorkomen van afval). Ook het milieutoezicht dat wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJmond vindt binnen dit programma plaats.

De gemeente vervult in deze opgaven een actieve, faciliterende en stimulerende rol. Waar mogelijk gebeurt de uitvoering van de energietransitie kostenneutraal en met behoud van keuzevrijheid voor inwoners. We geven binnen dit programma uitvoering aan de Regionale Energiestrategie (de RES) en de Transitievisie Warmte (TVW). Verder faciliteren we bewoners in het besparen op de energiekosten, door te ondersteunen bij het isoleren en het aanbrengen van andere energiebesparende maatregelen. Dat levert een dubbel voordeel op. We werken aan de duurzaamheidsdoelen van het Parijs-akkoord en inwoners besparen op hun energiekosten. Waar financiële middelen nodig zijn kiezen we voor 2 thema's: het aardgasvrij maken en isolatie.

Netcongestie en stroomvoorziening

Het stroomnet loopt landelijk op veel plekken vast. Daardoor is er op veel plekken slechts beperkte (stroom)capaciteit en dat heeft gevolgen voor veel gebiedsontwikkelingen. Het afgelopen jaar kreeg dit probleem daarom veel aandacht en de verwachting is dat dit de komende jaren zo zal blijven. Zonder stroom staat alles stil. Het komende jaar wordt er stevig op ingezet om de effecten van netcongestie voor de gemeente Purmerend te mitigeren. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met de regionale en landelijk netbeheerders, Liander en Tennet.

Het is onze ambitie om naast het vergroten van de capaciteit ook andere vormen van duurzame energieopwekking mogelijk te maken. Dat doen we in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES). Voor de energietransitie zien we zonne-energie als kansrijk en geothermie heeft veel potentie voor het voorzien in warmte voor woningen en bedrijven. Omdat er schaarste is voor wat betreft

energiecapaciteit, is het noodzaak om zo effectief mogelijk gebruik te maken van de beschikbare energie. Dat doen we door de werking van energyHUBs te verkennen.

Milieu

Het milieutoezicht wordt uitgevoerd door Omgevingsdienst IJmond. Door gerichte controles wordt ervoor gezorgd dat bedrijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van milieu. In het uitvoeringsprogramma van Omgevingsdienst IJmond worden alle acties opgenomen en in het evaluatieverslag wordt de inzet verantwoord.

Afvalinzameling

Afvalpreventie en afvalscheiding zijn 2 belangrijke pijlers in de route naar een circulaire economie. Door te focussen op preventie, streven we ernaar de totale hoeveelheid afval te verminderen door slim te kopen en te consumeren. Preventie is ook het repareren van wat kapot is, het minimaliseren van verpakkingen en het inzetten van herbruikbare materialen. Afvalscheiding ligt meer op het bord van onze inwoners, en zorgt ervoor dat afval efficiënt wordt verwerkt en gerecycled. Door afvalstromen zoals papier, glas, PMD en bioafval te scheiden, ontstaan schone grondstofstromen die in hoge mate hergebruikt kunnen worden. Wanneer afval goed en vooral juist wordt gescheiden, neemt het hergebruik van grondstoffen toe en blijven de kosten voor afvalbeheer beheersbaar. Zo gaan we van afval denken naar grondstof denken en dragen we bij aan een steeds meer circulaire economie.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

De energietransitie

We zetten in op meer- en schonere vormen van energieopwekking en -gebruik. Nieuwe woningen worden zo duurzaam mogelijk uitgevoerd. In de gebouwde omgeving ligt een opgave om de bestaande woningvoorraad te verduurzamen om verlies van energie en hoge kosten voor bewoners tegen te gaan. We faciliteren en stimuleren bewoners om te isoleren en andere duurzame maatregelen te nemen.

In juli 2023 is het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) gestart. Aan Purmerend is een bedrag van € 1.337.500 toegekend (incl. btw). De lokale aanpak voorziet aan woningeigenaren aan een aanbod waarbij 3 subsidies (het NIP, een gemeentelijke subsidie en een ISDE-subsidie vanuit het Rijk) gestapeld wordt aangeboden.

- We proberen bewoners zo veel als mogelijk te ontzorgen en de drempels voor deelname weg te nemen. De gemeente zorgt voor aannemers en draagt de kosten van diervriendelijk isoleren. Eigenaren hoeven zelf geen formulieren in te vullen. We zien dat de belangstelling om te isoleren duidelijk is gegroeid.
- We werken samen met andere gemeenten en de provincie om de activiteiten van netbeheerders te richten en te prioriteren, zodat er meer stroom beschikbaar komt voor Purmerend. We brengen de actuele stroomvraag in kaart en voeren hier regie over. We voorzien dat dit structurele aandacht zal blijven vragen van de gemeente.
- De schaarste in beschikbare (transport)capaciteit maakt dat andere inspanning nodig is om meer energie te kunnen gebruiken. Investerings in voorzieningen om de stroomcapaciteit te bufferen (bijvoorbeeld accu's) zijn daarom nodig. De investeringen zijn deels nodig voor de

stroomvoorziening van de gemeentelijke gebouwen en activiteiten. Ook ondernemers zullen dergelijke investeringen moeten doen om de belasting van het stroomnet gelijkmatig te krijgen.

- De Baanstee-Noord is geselecteerd als kansrijke EnergyHUB. Daarmee ontvangen we extra middelen om een energiesamenwerking inhoud te geven. De status van geprioriteerde EnergyHUB betekent voor de regionale netbeheerder ook mogelijkheid tot het experimenteren met de uitwisseling van stroom tussen de samenwerkingspartners.

De warmtetransitie

We werken verder aan de doelstelling om in 2050 aardgasvrij te zijn. Nieuwbouwwoningen worden gasvrij gebouwd. In de bebouwde omgeving ligt er een grote opgave. We ondersteunen bewoners aan de hand van de proeftuinen bij het aardgasvrij worden.

In 2025 is gestart met blok 3, het laatste deel van de Proeftuin Aardgasvrij in Overwhere-Zuid. Naar verwachting wordt dit in het eerste kwartaal van 2026 afgerond. Daarmee is het budget van de Proeftuin volledig besteed en wordt het project beëindigd.

- De verdere voorbereidingen vinden plaats voor het verwijderen van het kookgas in de appartementen aan de Ooster- en Westervenne, waarvoor op 19 december 2024 door de gemeenteraad een budget beschikbaar is gesteld.
- Er is een bijdrageregeling (de WIS) van kracht voor de aanleg van warmtenetten voor netwerkbedrijven zoals Stadsverwarming. We verwachten dat ondanks deze subsidiemogelijkheid, het aanleggen van een warmtenet voor bestaande grondgebonden woningen financieel niet haalbaar is. In het Warmteplan dat uiterlijk 2026 gereed moet zijn komen we hierop terug. Dit is een voorzetting van de Transitievisie Warmte die op 28 oktober 2021 is vastgesteld.
- Om SVP voor de langere termijn een toekomstbestendig bedrijf te maken is er behoefte aan één of meerdere warmtebronnen. Daarvoor wordt gekeken naar de mogelijkheden voor geothermie (aardwarmte). In 2025 is rijkssubsidie toegekend aan een van de houders van een opsporingsvergunning in het gebied. De beperkte stroomcapaciteit beperkt de voortgang. Ook moeten er afspraken worden gemaakt over de afname van de te winnen warmte tussen de vergunninghouder en SVP.
- In 2025 zijn we in beroep gegaan tegen het besluit van de staatssecretaris over het Winningsplan Middelie. Dit Winningsplan maakt langere gaswinning in Middelie mogelijk. Er is een beroepsschrift ingediend bij de Afdeling bestuursrechtspraak bij de Raad van State. Een zitting volgt.

Afvalinzameling

We verbeteren de afvalscheiding door inwoners op een creatieve wijze bewust te maken van het nut en de noodzaak van afval scheiden en door hen de mogelijkheid te bieden dit beter te doen. We brengen hiervoor de basis op orde door de volgende punten aan te pakken:

- De hoogbouw beschikt nog niet over faciliteiten voor het gescheiden weggooien van bioafval. We starten met de voorbereidingen om alle hoogbouw te voorzien van verzamelcontainers voor bioafval, zodat ook deze bewoners hun bioafval apart kunnen weggooien.
- In de Beemster wordt het afval nog opgehaald door achterlader vuilniswagens. Dit is een flinke arbeidsbelasting voor onze medewerkers. Daarom beginnen we met het aanbodlocatieplan voor de rolcontainers in de Beemster, zodat ook hier met de zijlader ingezameld kan worden.

- In onze communicatie benadrukken we het belang van goede afvalscheiding en schone grondstofstromen. Daarnaast informeren we onze inwoners over de kosten die ontstaan door het onnodig verbranden van grondstoffen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo4	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	20.205	17.558	20.202	18.021	18.444	18.977	18.900
Baten	-20.013	-18.822	-18.852	-19.319	-19.849	-20.490	-21.128
Saldo	192	-1.264	1.350	-1.298	-1.406	-1.513	-2.228

BVo41 Milieu	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	14.488	14.949	15.061	15.242	15.655	16.165	16.673
Baten	-16.642	-17.256	-17.256	-17.754	-18.284	-18.924	-19.562
Saldo	-2.154	-2.308	-2.196	-2.511	-2.629	-2.759	-2.890

BVo42 Duurzaamheid	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	5.717	2.610	5.141	2.779	2.789	2.812	2.228
Baten	-3.370	-1.566	-1.596	-1.566	-1.566	-1.566	-1.566
Saldo	2.347	1.044	3.546	1.213	1.223	1.246	662

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 2.181.000 lagere lasten en € 467.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

Beleidsveld Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Lagere kapitaallasten		
De kapitaallasten dalen door uitgestelde vervangingsinvesteringen tractie wegens aanbesteding in 2025.	-235	
Hogere verwerkingskosten		
De verwerkingskosten stijgen door een combinatie van tonnage en prijsontwikkeling (marktwerking).	234	
Hogere doorberekening Veegdienst		
De kosten voor straatreiniging worden voor 1/3 deel doorbelast aan afvalbeheer en 1/3 deel aan rioolbeheer. De actualisatie van deze kosten resulteert in een hogere doorbelasting van € 106.000.	106	
Hogere baten afvalstoffenheffing		
Er wordt € 486.000 hogere baten afvalstoffenheffing geraamd vanwege meer inwoners.		-486
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	76	-12
Totaal	181	-498

Beleidsveld Duurzaamheid

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Proeftuin aardgasvrij		
In 2025 stonden de laatste middelen voor de proeftuin aardgasvrij ter beschikking. Deze Rijksmiddelen zijn in 2026 niet langer beschikbaar. De middelen voor het warmteprogramma vanaf 2026 zijn benoemd in de verbrede duurzaamheidsagenda "Werk aan de Toekomst", welke financieel in de Voorjaarsnota 2025 door de Raad is bevestigd.	-1.839	
Werk aan de Toekomst		
In 2026 zijn de middelen voor duurzaamheid voortvloeiend uit het raadsbesluit over werk aan de toekomst verwerkt in de begroting. Dit is afgestemd op de beschikbare middelen in de SPUK CDOKE en de reserve duurzaamheid. In de begroting 2025 is de storting in de reserve duurzaamheid vanwege de vrijkomende SPUK CDOKE middelen nog niet verwerkt. Waardoor er in 2025 nog een hoger budget voor duurzaamheid staat. Dit zal in de Najaarsnota 2025 worden afgeramd en toegevoegd aan de reserve duurzaamheid.	-436	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.00	-87	30
Totaal	-2.362	30

Reserves

Reserve duurzaamheid

In 2026 is een onttrekking van € 769.000,- begroot. De onttrekking wordt gedaan ter dekking van de verbrede duurzaamheidsagenda "Werk aan de Toekomst". In 2026 staan geen toevoegingen begroot aan de reserve duurzaamheid.

Voorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing

De voorziening heeft tot doel om te komen tot een meerjarige egalisatie van het tarief van de afvalstoffenheffing. In 2026 is er een onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing begroot van € 550.000. Hierdoor kan het tarief lager worden vastgesteld.

Investerings

De jaarschijf 2026 van programma 4 heeft een totaalbedrag van € 0,9 miljoen aan investeringen. Dit betreft investeringen voor afvalinzameling (containers en inzamelsystemen). Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 5

Bereikbaarheid

Visie

Purmerend groeit. De komende jaren worden er binnenstedelijk veel woningen toegevoegd. Nieuwe én bestaande inwoners moeten zich op een veilige en comfortabele manier kunnen verplaatsen. Hierbij mogen geen groepen buiten de boot vallen. De binnenstedelijke verdichting vraagt om nieuwe oplossingen. We stimuleren daarom zoveel mogelijk wandelen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer; dit noemen we het STOMP-principe. Verplaatsingen met de auto blijven mogelijk, zodat de stad bereikbaar en leefbaar blijft.

Doelen en activiteiten

In december 2022 is het Mobiliteitsplan Purmerend vastgesteld. Dit plan verbindt de ontwikkelambities op het gebied van woningbouw, werkgelegenheid en verblijfskwaliteit aan de ambities van mobiliteit. Purmerend heeft een groeiambitie, waarbij er een groot aantal woningen worden toegevoegd. Deze woningbouwopgave heeft ook gevolgen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad. We hebben daarom 7 beleidsuitgangspunten voor de toekomstige mobiliteit geformuleerd:

1. Purmerend wordt een 10-minutenstad: basisvoorzieningen zijn lopend of fietsend binnen 10 minuten te bereiken.

2. Een leefbaar en goed bereikbaar centrumgebied, gericht op kwaliteit voor voetgangers, fietsers en de openbare ruimte.
3. Een toekomstbestendig OV-netwerk voor de stad en de regio.
4. Verkeersafwikkeling van de auto richt zich op routes vanuit woonwijken naar de uitvalswegen.
5. Toegankelijke en betaalbare mobiliteit.
6. Een veilige stad voor elke verplaatsing.
7. Duurzame mobiliteit¹.

Voor de uitvoering van het Mobiliteitsplan zijn aanvullende middelen nodig. Daarna worden de maatregelen verder uitgewerkt en moeten bepaalde keuzes worden gemaakt. Het is belangrijk de maatregelen in samenhang te bekijken: zowel in relatie tot elkaar, als tot ruimtelijke ontwikkelingen en het beheer en onderhoud. Redenen hiertoe zijn onder andere het minimaliseren van overlast, het tijdig bieden van oplossingen voor de bereikbaarheid en het optimaal combineren van geldstromen. Daarom is het Mobiliteitsplan vertaald naar een adaptief Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2024-2026, dat in 2025 is vastgesteld door het college. Dit uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.

Vanuit de VRA wordt gewerkt met het beleidskader mobiliteit. Dit beleidskader is in 2023 door de Regioraad vastgesteld. In dit beleidskader wordt de mens centraal gesteld en wordt er gekeken naar een inclusief vervoerssysteem. Een andere belangrijk uitgangspunt is - net als bij het mobiliteitsplan van Purmerend - het STOMP-principe. We werken intensief samen met de VRA bij diverse beleidsopgaven, gebiedsontwikkelingen en herinrichtingsprojecten.

^[1] Onder duurzame mobiliteit verstaan we alle manieren van vervoer, waarbij het verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu. Dit betreft met name lopen, fietsen, openbaar vervoer en vormen van deelmobiliteit, die allen bijdragen aan een vermindering en/of verschoning van het autogebruik.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

- Mobiliteit is een breed thema dat aan veel (ruimtelijke) ontwikkelingen raakt en gaat over de manier waarop we ons verplaatsen. Om die reden hebben we een aantal onderwerpen verder uitgewerkt, waaronder onder andere een parkeerbeleidsplan, de parkeernormennota, een actieagenda fiets en een visie op het laden. Over een deel wordt eind 2025 door de gemeenteraad een besluit genomen. Voor een ander deel gebeurt dat in de loop van 2026.
- Het komende jaar worden diverse maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit voorbereid of uitgevoerd, waaronder: de tweede tranche toegankelijkheid met ongeveer 10 bushaltes, het vervangen van de reisinformatiepanelen bij bushaltes en de herinrichting van meerdere straten en kruispunten. Daaronder vallen bijvoorbeeld de Rijperweg-West, de van Osweg-Grotenhuysweg, het kruispunt N235 – Verzetslaan en de Purmerenderweg in ZOB.
- We werken verder aan het Uitvoeringsprogramma Parkeren. Het komende jaar optimaliseren we de monitoring van de parkeerdata en de digitale parkeersystemen, en waar nodig breiden we op basis van de parkeerdruk en signalen uit wijken het betaald parkeergebied uit.
- Het aantal elektrische auto's neemt toe en daarmee ook de vraag naar oplaadmogelijkheden. In Purmerend beschikken we over ongeveer 550 laadpalen in het openbare gebied. Hiermee is sprake van een dekkend systeem; want binnen 200 meter van de meeste woonadressen

beschikken we over een laadmogelijkheid. We verwachten in 2026 zo'n 50 laadpalen bij te plaatsen.

- In 2025 is er een verkeersstudie uitgevoerd die het beleid uit het mobiliteitsplan verbindt aan de manier waarop Purmerenders zich verplaatsen. Deze studie geeft meer inzicht in (toekomstige) knelpunten in de verschillende netwerken. Eind 2025 wordt aan de hand van deze studie gewerkt aan een actieagenda met mogelijke aanpassingen in de verkeersnetwerken. In 2026 zullen wij uitvoering geven aan deze actieagenda.
- We werken de mobiliteitshubs aan het Beatrixplein en de N244 verder uit. Dat soort hubs zijn toegankelijke knooppunten die uitnodigen tot duurzamere en andere vormen van verplaatsen. Naast deze hubs gebruiken we het STOMP-principe bij gebiedsontwikkelingen, om duurzame mobiliteit te bevorderen.
- De gemeente Purmerend is voorzitter van de adviescommissie openbaar vervoer voor de concessie Zaanstreek-Waterland. In de concessie en in Purmerend is ingezet op een toename van het aantal zero-emissiebussen en R-netlijnen. Ook zetten we ons in voor verbetering van de lijnvoering, het verhogen van de frequentie en het verminderen van de rituitval.
- Omdat het centrumgebied van Purmerend dichter bebouwd wordt met meer woningen en voorzieningen en het aantal bezoekers toeneemt, onderzoeken we hoe we de bereikbaarheid van het centrum voor de verschillende vervoersmiddelen het beste kunnen inrichten. Dit onderzoek maakt deel uit van de planstudie voor de herinrichting van de route Gedempte Where – Purmersteenweg en de Waterlandlaan.
- Om de verkeersveiligheid te verbeteren wordt er blijvend ingezet op verkeersveiligheidscampagnes. Ook het programma veilige fietspaden, waarbij de verkeersveiligheid wordt verbeterd bij beheer en onderhoud van wegen wordt gecontinueerd. In samenwerking met het Openbaar Ministerie en de politie werken we aan verbeterde verkeershandhaving door onder andere de inzet van flexflitsers.
- Om te ondersteunen bij het mobiliteitsbeleid en goed beeld te hebben over hoe het verkeer zich in de toekomst ontwikkelt, actualiseren we in 2026 het verkeersprognosemodel.
- Mobiliteit stopt niet aan de randen van de stad. Daarom blijven we samenwerken met partners als de buurgemeenten, provincie Noord-Holland, het Rijk en de Vervoerregio Amsterdam. In de samenwerkingen richten we ons op de financiering, mobiliteitstransitie, het openbaar vervoer en de regionale bereikbaarheid.
- We pakken meldingen van inwoners op. Met behulp van een fonds om kleinschalige verkeersknelpunten op te lossen, kunnen wij relatief kleine ingrepen uitvoeren in de openbare ruimte. Hiermee spelen we sneller in op de actuele vraagstukken en kleine knelpunten.
- Ook in 2026 is de verwachting dat er op veel plekken in de gemeente gewerkt wordt aan en rondom wegen. Dit zet de bereikbaarheid in de dagelijkse situatie onder druk. We stemmen de werkzaamheden zo goed mogelijk af. Hierbij geven we ook veel aandacht aan de gevolgen voor de fietsers en voetgangers, zodat deze zich veilig kunnen blijven verplaatsen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo5	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	6.791	6.553	8.123	7.123	7.297	7.465	8.479

PGRo5	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten	-5.388	-4.694	-5.178	-5.552	-5.405	-5.307	-5.321
Saldo	1.402	1.859	2.945	1.571	1.893	2.157	3.159

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 1.000.000 lagere lasten en € 374.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BVo51 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Straatparkeren		
In 2024 besloot de raad (16o16o8) over de inrichting van het betaald parkeren in het Waterlandkwartier en de Bloemenbuurt. De uitbreiding van het betaald parkeren in deze gebieden en de introductie van de scanauto zorgen ervoor dat de baten naar verwachting zullen stijgen. Doordat de parkeerregulering pas in april 2025 van start ging, is er sprake van een budgettair verschil tussen 2025 en 2026. De inkomsten dalen weer vanaf 2027 zodra de mobiliteitshubs in het Waterland kwartier het straatparkeren grotendeels vervangen. De inkomsten en de uitgaven worden verrekend met de reserve parkeren.		-250
Overhead en parkeren		
Het betaald parkeren is sinds de Voorjaarsnota 2023 een 'gesloten systeem' waarbij alle kosten en opbrengsten van betaald parkeren via de reserve parkeren. We gebruiken sinds 2025 de scanauto en daarmee wijzigt de hele personele inzet op dit taakveld. Daarnaast wordt op dit moment geen overhead toegerekend aan de parkeerexploitatie. Als dat gebeurt, ontstaat er een voordeel voor de begrotingsruimte. Het college wil nu de personele inzet op parkeren herijken en overhead toerekenen zoals bij rioolheffing en afvalstoffenheffing ook gebeurt. Dit wordt naar verwachting een circa € 500.000 hogere toerekening van kosten. Omdat uit de parkeerreserve de kapitaallasten van nieuwe parkeergarages aan de Schapenmarkt en het Beatrixplein gedekt moeten worden, is het niet de bedoeling dat er minder in de parkeerreserve wordt gestort dan nu het geval is. Op basis van de resultaten van het eerste halfjaar 2026 is duidelijk dat de uitbreiding van betaald parkeren in de Bloemenbuurt en het Waterlandkwartier en de hogere betaalbereidheid door de scanauto resulteert in € 500.000 hogere inkomsten. Daarmee kan de doorrekening van overhead aan de parkeerexploitatie plaatsvinden zonder dat de toevoeging aan de reserve parkeren daalt.		-500
Parkeergarages		
Voor het onderhoud van de diverse parkeergarages en de bijdrage aan de voorziening voor het onderhoud, houden we rekening met een kostenstijging van € 108.278. Deze stijging is gebaseerd op geactualiseerde onderhoudsplannen, indexering van kosten en verwachte prijsontwikkelingen.	108	
Verkeersveiligheids projecten		
De verkeersveiligheids werkzaamheden voor de herinrichting van Ijsendijkstraat zullen voor een deel plaatsvinden in 2025. De verkeersveiligheids werkzaamheden voor de herinrichting rondom kindcentrum de Vlieger waren nog niet gestart in 2024, de werkzaamheden staat gepland in 2025. Bij de jaarrekening 2024 is het restantbudget bestemd in 2025. In 2026 is er geen budget meer beschikbaar voor deze projecten omdat de werkzaamheden dan afgerond zouden moeten zijn.	-153	
Verkeersveiligheidsplan		
Bij de Najaarsnota 2024 heeft de raad geld beschikbaar gesteld voor het verkeersveiligheidsplan met uitvoeringsprogramma in 2025. In 2026 is er geen incidenteel budget meer beschikbaar voor dit plan omdat de werkzaamheden dan afgerond zouden moeten zijn.	-205	
Mobiliteitsplan		
In december 2022 heeft de raad het Mobiliteitsplan Purmerend vastgesteld als gemeentelijk beleidskader voor de toekomstige mobiliteit (raadsbesluit 1573753). Bij de Najaarsnota 2024 is een deel van de onderzoeksbudgetten overgeheveld naar 2025. 50% van het onderzoeksbudget wordt bekostigd door de Vervoersregio Amsterdam. Omdat er in 2026 minder onderzoeken zijn begroot zorgt dit voor lagere lasten en lagere baten.	-874	386
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	124	-10
Totaal	57	-374

Reserves

Reserve parkeren

Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen is parkeren een gesloten systeem geworden waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer. Voor jaarschijf 2026 staat er per saldo een dotatie aan de reserve begroot van € 1.396.732.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

De jaarschijf 2026 van programma 5 heeft een totaalbedrag van € 4,0 miljoen aan investeringen, waarvan € 3,4 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen: parkeergarage Schapenmarkt, mobiliteitshub Beatrixplein en Realisatie HOV (R-net) maatregelen. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. De overige investeringen betreffen Verkeersregelininstallaties (VRI's). Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 6

Beheer openbare ruimte

Visie

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het is de plek waar mensen verblijven, met vrienden afspreken, sporten, spelen en naar een evenement gaan. Purmerend groeit. Meer inwoners en woningen betekenen meer druk op de openbare ruimte. De wens voor meer betaalbare woningen in de stad, maakt het belang van onze parken steeds groter. Zowel boven- als ondergronds wordt het steeds voller. Dit vraagt om een leefbare en efficiënte inrichting van de openbare ruimte, waarbij het onderhoudsniveau stapsgewijs verbeterd wordt en wordt gezocht naar alternatieven, zoals gevelgroen en groene (sedum)daken.

De openbare ruimte moet een plaats zijn waar je op een aantrekkelijke en comfortabele manier kan verblijven en mensen kan ontmoeten. Er moet ruimte zijn voor water en groen, natuur, sport en spel. Ook moeten we rekening houden met klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie, mobiliteit, een nieuwe circulaire economie en een gezonde en meer natuur-inclusieve stad (en dorpen). Dit alles heeft invloed op het gebruik, de inrichting en het beheer van onze leefomgeving.

Doelen en activiteiten

De openbare ruimte wordt gebruikt door alle inwoners, ondernemers en bezoekers van Purmerend. Die ruimte is schoon, heel, veilig, groen en richten we zo in dat we voorbereid zijn op klimaatverandering. We werken integraal door opgaven waar mogelijk aan elkaar te koppelen en werken toe naar minimaal kwaliteitsniveau B voor alle beheerdisciplines. We streven daarmee naar een toekomstbestendige en fijne leefomgeving van en voor iedereen en werken daarbij samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Het beheren van de openbare ruimte betekent het in stand houden van de bestaande situatie, maar vanwege de veranderende behoeftes ook steeds meer het (her)inrichten, optimaliseren en toekomstbestendig maken van de openbare ruimte. Door de onderhoudsplanning van de verschillende vakdisciplines zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, zorgen we ervoor dat we zowel boven- als ondergronds zoveel mogelijk efficiënt werken.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Integraal beheer en onderhoud

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte richten we ons op een functionele, veilige, toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving.

- We actualiseren het integraal beheerplan voor het planmatig cyclisch onderhoud, zodat we de komende jaren de kwaliteit naar niveau B kunnen verbeteren. We doen dit op basis van 3 speerpunten: Klimaatadaptief beheren, Assetmanagement (risico, normkosten en kwaliteit) en Datagestuurd werken.
- In lijn met het Parkenplan worden de 8 parken stuk voor stuk opgeknapt. In 2025 en 2026 brengen we het ontwerp voor park De Dwarsgouw verder naar een Voorlopig Ontwerp en Definitief Ontwerp. Voor het Leeghwaterpark wordt het eerder vastgestelde ontwerp technisch uitgewerkt.
- De aangepakte parken beheren we op kwaliteitsniveau A, net als het winkelgebied in het centrum van Purmerend en het Marktpllein en Het Landje in Middenbeemster.
- Medio 2026 gaan we met de ervaringen en cijfers van de eerste 4 parken, de businesscase voor de laatste 4 parken (Gorse bos, Park De Uitvlugt, Park De Driegang en Groengebied Purmerland) herzien.
- We richten de openbare ruimte evenwichtig, klimaatadaptief en duurzaam in en beheren deze ook zo. In elk vakgebied zoeken we naar mogelijkheden om te verduurzamen en te innoveren, zowel wat betreft materialen als werkwijzen.
- In 2026 blijven we verder werken aan het vervangen van riolen en plaatsen we steeds meer ledverlichting in de stad.
- In 2025 is een scan uitgevoerd naar de mogelijkheden om niet-functionele verharding langs de hoofdtroustructuur om te zetten naar groen. Waar mogelijk voeren we dit in 2026 uit. Bij herbestratingen en herinrichtingen bekijken we deze mogelijkheden altijd.
- We volgen de kwaliteitsvoortgang door periodieke inspecties en garanderen de veiligheid met technische controles, zoals vastgelegd in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.
- In 2026 staan ongeveer 20 speellocaties gepland die toe zijn aan vervanging.
- Jaarlijks voeren we op een derde van ons bomenbestand boomveiligheidskeuringen uit. We keuren de bomen als we ze snoeien. De bomen die een risico vormen controleren we jaarlijks om te kijken of ze veilig zijn. Zo houden we onze bomen goed en veilig.

- De technische staat van het groen wordt op basis van NEN^[1]-inspecties in beeld gebracht, de kwaliteit van het dagelijks onderhoud door middel van maandelijkse beeldkwaliteitsmetingen. Deze inspecties gaan ons de komende jaren helpen om te bepalen welke locaties we gaan omvormen en welke we tijdelijk zo laten, omdat deze binnen 2 jaar in een project zitten.
- We blijven het ingezette cyclisch onderhoud in het groen uitvoeren en verbeteren de biodiversiteit, natuurinclusiviteit en groei- en leefomstandigheden voor de bomen.
- We onderzoeken welke delen van groenonderhoud we mogelijk in eigen beheer gaan doen, waaronder zelf maaien vanaf voorjaar 2027.
- We maaien het gras intensief waar het moet en extensief waar het kan. Op plekken waar gras voornamelijk wordt gebruikt om op te spelen en te recreëren maaien we vaker. Op plekken waar we de biodiversiteit willen stimuleren maaien we het gras hoogstens 2 keer per jaar. Langs wegen en op plekken waar goed zicht belangrijk is voor de verkeersveiligheid houden we het gras kort. Voor het actualiseren van de maaikaarten participeren we op wijkniveau om deze afwegingen af te stemmen met de bewoners.
- Als gemeente zijn we transparant over het inrichten van de openbare ruimte voor goed beheer. Daarom actualiseren we jaarlijks het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR), waarin de laatste wet- en regelgeving en beleid staan. Dit is bedoeld voor externe partijen die werken aan de ontwikkeling of (her)inrichting van de openbare ruimte.

Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier (HHNK)

Het HHNK is volop bezig alle wegen en het wegbeheer over te dragen aan gemeenten om zich te richten op de eigen watertaak. Samen met HHNK maken we concreet welke activa overgedragen wordt, waarbij de gezamenlijk opgestelde uitgangspositie als basis dient. Om een goede businesscase op te stellen en de kwaliteit goed in beeld te brengen, voeren we, in samenwerking met HHNK, aanvullende metingen en onderzoeken uit. Dit is nodig vanwege het ontbreken van goede gegevens. Afhankelijk van de resultaten bepalen we of, wanneer en op welke manier de geplande overdracht plaatsvindt.

Verbrede duurzaamheidsagenda 'Werk aan de toekomst'

Op 27 februari 2025 heeft de gemeenteraad de verbrede duurzaamheidsagenda 'Werk aan de toekomst' vastgesteld. Het werken aan de toekomst van de gemeente Purmerend doen we aan de hand van verschillende transitiepaden. Via de sporen "We gaan anders om met water en houden het hoofd koel" en "We vinden een balans tussen mens, natuur en bebouwing" hebben de onderwerpen klimaatadaptatie en ecologie hierin een plek.

Klimaatadaptatie

Het klimaat verandert en weersextremen nemen toe. Met de Klimaatadaptatiestrategie gemeente Purmerend 2025-2030 werkt de gemeente, in lijn met het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), toe naar een klimaatbestendige en waterrobuuste stad in 2050. Bij klein- en grootschalige herstructurering van de openbare ruimte wordt klimaatadaptatie meegenomen. Binnen ruimtelijke ontwikkelingen hanteert de gemeente de Basisveiligheidsniveaus Klimaatbestendige Nieuwbouw. In 2026 worden naar verwachting onderstaande projecten klimaatbestendig uitgevoerd:

- Overwhere-Zuid deelplan A4-2: Bomen en verbeteren boomgroeiplaatsen.
- Wheermolen-Oost deelplan 11 (Boeierstraat) en deelplan 13 (Botter- en Aakstraat): Waterbergende weg, meer groen en bomen, grasverharding.

- Grijs naar groen: In 2025 is een scan uitgevoerd naar de mogelijkheden om niet-functionele verharding langs de hoofdroutestructuur om te zetten naar groen. Waar mogelijk geven we hier in 2026 uitvoering aan. Bij herbestratingen en herinrichtingen bekijken we deze mogelijkheden altijd.
- BOL Tarwestraat, Luitje Broekema en Koggenland: Waterbergende parkeerplaatsen.
- Leeghwaterpark: Meer oppervlaktewater, natuurlijke beschoeiing, groen.
- Verbeteren watersysteem: verbreden te krappe duikers in peilgebied Overwhere.

Ecologie

We blijven de komende jaren op veel plekken bouwen, wat grote invloed heeft op de lokale natuur. Het doel van de Nota Ecologie gemeente Purmerend 2025-2030 is het behouden en verbeteren van de natuur in Purmerend. Belangrijk hierbij is het verbeteren van het leefgebied van beschermde soorten. In de nota is het Puntensysteem natuurinclusief bouwen Purmerend 2.0 opgenomen, waarin uitgangspunten zijn opgenomen voor de bouw en ontwikkelingen die bijdragen aan het stedelijke klimaat en biodiversiteit. Uiteindelijk moeten inwoners, organisaties en bedrijven de ecosysteemdiensten van de natuur omarmen om het hoofd boven water te houden. Op het gebied van ecologie zetten we in op meer stedelijk (gevel)groen waar mogelijk, meer verblijfplaatsen voor flora en fauna, meer groen op boerenerven in de Beemster, en versterking van de (water)natuurverbindingen door specifieke plaatsgebonden maatregelen. In 2026 worden naar verwachting onderstaande ecologische projecten uitgevoerd:

- Bij de ijsvogelwanden in het Gorsmeer worden maatregelen getroffen voor het versterken van de visstand.
- In het Beemster Bomenmuseum (Arboretum) wordt een kerkuilentil geplaatst en paddenpoel gegraven ter bevordering van de biodiversiteit en de educatieve waarde van het arboretum.
- In 2025 en doorlopend in 2026 worden natuurinclusieve renovaties van nieuwbouwprojecten uitgevoerd waarbij 109 nestkasten worden gerealiseerd voor vleermuizen en vogels.
- In samenwerking met klimaatadaptatie wordt het Tilburyplein vergroend.
- In samenwerking met gemeente Purmerland wordt onderzocht hoe de oevers van groengebied Purmerland natuurlijker kunnen worden gemaakt met een hogere ecologische waarde.
- Gemeente Purmerend zit in de koplopersgroep voor het ontwikkelen van een biodiversiteitsmaatlat. Dit doen wij in samenwerking met 8 andere gemeenten, 2 adviesbureaus en het CROW. De biodiversiteitsmaatlat brengt in beeld hoe het gesteld is met de (voorwaarden voor) biodiversiteit, omdat de CROW beeldkwaliteitssystematiek daarvoor niet geschikt is.

Spelen

In 2026 gaan we een Speelvisie opstellen, mede gericht op ontmoeten. Met grotere en centraal gelegen speellocaties willen we ontmoeten nog meer faciliteren, én stimuleren dat zowel jongeren als ouderen het huis uit komen. Dit doen we bijvoorbeeld door het aanleggen van jeu de boules veldjes en het plaatsen van fitnessapparaten en schaaktafels op diverse locaties, waaronder in de opgeknapte parken.

Riolering

De waterketen is essentieel voor onze volksgezondheid, vooral nu we ons steeds meer bewust worden van de risico's van ziekteverwekkers en ongewenste stoffen, zoals medicijnresten en industriële verontreinigingen in water. In het gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma 2025-2030 (WRP) benoemen we de activiteiten om aan de gestelde doelen te voldoen en geven

we inzicht in de directe en indirecte riolerings- en waterkosten. Tariefaanpassingen worden doorgevoerd op basis van actuele lasten en te verwachten kosten en opbrengsten. Het WRP toont de lange termijn trend van de rioolheffing.

Bij (grootschalige) nieuwbouw en herontwikkeling houden we rekening met toekomstige ontwikkelingen, zoals extreme buien en langdurige droogte. Dit leidt tot veranderingen in de inrichting van de openbare ruimte met meer ruimte voor de (tijdelijke) opvang van water. We streven ernaar projecten te combineren en zoeken continu naar de optimale balans tussen kosten, risico's en prestaties.

We werken samen met andere gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland. De intensieve samenwerking van de afgelopen jaren en de behaalde resultaten vormen de basis om deze samenwerking voort te zetten en gezamenlijk in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Voor de regio Noorderkwartier zijn nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeenten, waterschap en drinkwaterbedrijf voor de periode 2021-2030.

Belangrijk om te weten

Oppervlaktewater

De watertaken binnen het BOR worden steeds belangrijker door klimaatverandering en de toename van extreme weersomstandigheden, zoals zware regenval en droogte. Hierdoor komt het watersysteem steeds meer onder druk te staan. Het beheer van stedelijk water wordt geregeld volgens wet- en regelgeving, zoals de Keur Waterschap, Legger Waterschap en de Kaderrichtlijn Water (KRW). Door optimaal beheer en controle streven we naar een robuust en klimaatbestendig watersysteem.

Risico bedrijfsvoering

De komende jaren ligt het risico in de bedrijfsvoering van Beheer & Onderhoud vooral bij stijgende materiaalkosten, beperkte capaciteit zowel intern als extern, en de kosten voor energie, brandstof en loon. Hierdoor is er minder budget om achterstanden in te halen, waardoor het langer duurt om het beheersniveau B te bereiken. Volgens metingen van Royal HaskoningDHV is het groen inmiddels voor 94% van de stad op B-niveau.

Samen met Royal HaskoningDHV is gewerkt aan een normkostenmodel. Hierdoor krijgen we beter inzicht in de benodigde budgetten en capaciteit voor de disciplines Beheer & Onderhoud en Groen & Spelen. Dit helpt de komende jaren om beter de afweging te maken over het in eigen beheer uitvoeren, dan wel het uitbesteden van werkzaamheden.

Netverzwaring en regie in de openbare ruimte

In mei 2024 heeft Liander met de gemeente haar programma voor de netverzwaring in Purmerend gedeeld. Hierin staat dat het aantal transformatorhuisjes bijna verdubbeld moet worden, te beginnen met de Beemster. In 2025 hebben we, tezamen met Liander, een start gemaakt met de BuurtRealisatiePlannen (BRP) om per buurt de locaties van de nieuwe transformatorhuisjes te bepalen en neer te zetten. Deze opgave komt bovenop het reguliere beheer in de ondergrond. Hiervoor is een projectteam samengesteld om de opgave rondom transformatorhuisjes en de diverse werkzaamheden in de openbare ruimte te coördineren. Dit loopt in 2026 en nog meerdere jaren door, afhankelijk van de snelheid. Daarnaast is Liander bezig met de verzwaring van de middenspanning (programma Helix) en wordt het OnderStation Baanste Noord aangesloten.

Actualisatie Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI)

De geactualiseerde AVOI wordt begin 2026 voor besluitvorming voorgelegd aan de raad. Het AVOI is geactualiseerd en aangepast aan de huidige regelgeving en normen. We zijn daarmee voorbereid op de overgang van de regelgeving rondom kabels en leidingen van nutsbedrijven naar het Omgevingsplan. De regels in de AVOI over de aanleg van kabels en leidingen, behalve telecommunicatiekabels, moeten worden opgenomen in het Omgevingsplan. Dit moet uiterlijk 1 januari 2032 in het nieuwe deel van het Omgevingsplan zijn opgenomen. We streven ernaar in 2026 de leges voor de ondergrondse infrastructuur te herzien en waar nodig aan te passen.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo6	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	39.248	40.508	42.494	43.412	46.455	50.843	52.278
Baten	-13.431	-13.689	-14.733	-15.463	-16.839	-18.761	-20.080
Saldo	25.817	26.818	27.760	27.949	29.616	32.083	32.198

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 918.000 hogere lasten en € 730.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Hogere doorbelaste apparaatskosten		
De actualisatie van loonkosten ten laste van beheer openbare ruimte (aanpassing trede 10 naar 9, formatie herstel en CAO ontwikkeling) resulteert in een hogere doorbelasting van € 386.000. Daarnaast zijn de doorbelaste huisvestingskosten (de Koog en nieuwe milieustraat) in totaal € 171.000 hoger.	557	
Hogere kapitaallasten		
De kapitaallasten zijn € 802.000 hoger volgend uit de investeringsopgave conform het integrale beheerplan openbare ruimte (IBOR). De grootste afwijkingen betreffen riolering (€ 106.000), wegen (€ 374.000) en civiele kunstwerken (€ 313.000). De overige kapitaallasten zijn per saldo € 9.000 hoger.	802	
Inspectie overdracht wegen HHNK (lagere lasten en baten)		
De inspecties en onderzoeken voor de wegenoverdracht HHNK (betreffen wegen, kunstwerken en bomen) zullen in 2025 zijn afgerond. Dit resulteert in € 438.000 lagere lasten en € 219.000 lagere baten.	-438	219
Doorbelasting Veegdienst		
De kosten voor straatreiniging worden voor 1/3 deel doorbelast aan afvalbeheer en 1/3 deel aan rioolbeheer. De actualisatie- en doorbelasting van deze kosten resulteert per saldo in € 106.000 lagere lasten voor beheer openbare ruimte (hogere lasten rioolbeheer van € 106.000 en het voordeel van de totale doorbelasting van € 212.000 op straatreiniging).	-106	
Mutatie voorziening watertaken (rioolheffing) en spaarvoorziening rioolheffing		
Er wordt met ingang van 2026 jaarlijks € 500.000 gedoteerd (voor 10 jaar) aan de nieuwe spaarvoorziening rioolheffing. Dit betreft een tussenvariant waarbij in 10 jaar tijd wordt toegewerkt naar 50% sparen en 50% activeren van de rioleringsinvesteringen. Daarnaast wordt er € 600.000 minder onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken om 100% kostendekkendheid te bereiken en uit te komen op de voorgestelde tariefstijging.	500	600
Hogere baten rioolheffing		
De baten van de rioolheffing stijgen met € 1.738.000 door de verhoging van het tarief. Dit is nodig voor de dekking van met name hogere kapitaallasten van de grote investeringen zoals Wheermolen Oost en Overwhere en voor de invoering van de nieuwe systematiek van het gedeeltelijk sparen en activeren met ingang van 2026.		-1.738
Lagere lasten ecologie		
De lagere lasten en baten ecologie betreffen voor € 151.000 het restantbudget 2025 van het 3-jaarlijks onderzoek flora en fauna en het budget 2025 van € 571.000 voor het onderzoek "versnelling natuurinclusief isoleren" met bijbehorende subsidie beschikking van de Provincie Noord-Holland van € 308.000.	-722	308
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	325	-119
Totaal	918	-730

Reserves

Reserve instandhouding openbare ruimte

De reserve heeft tot doel om instandhoudingsbudgetten flexibel en opgavegericht te kunnen inzetten, zodat de niet benutte middelen in de toekomst kunnen worden ingezet en op basis van opgave ook budgetten kunnen worden geëgaliseerd (binnen de ruimte die de reserve geeft). Hiermee wordt een toekomstig beroep op de algemene middelen voorkomen. Voor de reserve instandhouding openbare ruimte is per saldo een onttrekking begroot van € 420.000 in 2026.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

De voorziening heeft tot doel om te komen tot een meerjarige egalisatie van het tarief van de rioolheffing. In 2026 is per saldo een onttrekking aan de voorziening gemeentelijke watertaken begroot van € 380.000. Hierdoor komt het tarief uit op de voorgestelde tariefstijging.

Spaarvoorziening rioolheffing

De voorziening heeft tot doel om met ingang van 2026 binnen 10 jaar naar 50% sparen en 50% activeren van onze water- en rioleringsinvesteringen toe te werken. In 2026 is een dotatie aan de spaarvoorziening begroot van € 500.000. De jaarlijkse dotatie aan de spaarvoorziening loopt binnen 10 jaar op tot € 5.000.000.

Voorziening onderhoud begraafrechten

De voorziening heeft tot doel om de inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten te egaliseren door jaarlijks een bedrag te laten vrijvallen. In 2026 is een vrijval van € 223.000 begroot en een storting van afkooprechten van € 175.000. Per saldo een onttrekking van € 48.000.

Investerings

De jaarschijf 2026 van programma 6 heeft een totaalbedrag van € 39,0 miljoen aan investeringen, waarvan € 1,3 miljoen betrekking heeft op voorgenomen investeringen: Herinrichting Purmerenderweg, Dwarsgouwpark en de Fietssnelroute Purmerend-Zaanstad-Hoorn. Afspraak voor voorgenomen investeringen is dat hiervoor een apart raadsvoorstel wordt opgesteld om tot uitgave te mogen overgaan. Van de overige investeringen heeft € 17,0 miljoen betrekking op het Gemeentelijke rioleringsplan (GRP, met name Wheermolen Oost en Overwhere), € 14,9 miljoen betrekking op wegen, € 3,2 miljoen op bruggen en € 2,6 miljoen overige (o.a. keermuren en tractie). Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Visie

In de gemeente Purmerend staat een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving voor iedereen centraal. We streven naar een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven. De gemeente stimuleert ontwikkelingen die bijdragen aan deze balans, zowel zelfstandig als samen met initiatiefnemers. De gemeentelijke inzet en de mate van (rechts)zekerheid die we inwoners en bedrijven kunnen bieden, worden per situatie bepaald. Daarbij doen we nadrukkelijk een beroep op de eigen kracht van de gemeenschap.

Het toekomstgerichte programma Purmerend 2040 blijft ook in de komende jaren een essentieel onderdeel van de inzet. We zetten deze om in een Omgevingsvisie voor 2050, die we aan het voorbereiden zijn, en we bouwen verder aan onze positie en bijdrage in de regio. Samen met onze partners werken we, onder andere vanuit de verstedelijkingsstrategie, verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA en de rest van de regio.

Doelen en activiteiten

We bouwen verder aan een complete en compacte gemeente, gebaseerd op toekomstgerichte doelstellingen en ambities, die worden bepaald vanuit de paraplu van Purmerend 2040. We doen

dat in de geest van de Omgevingswet en werken toe naar een Omgevingsvisie voor onze gemeente, waarin de gebieds- en themagerichte opgave(n) van onze gemeente samenkomen. We benaderen onze inwoners en ondernemers met een welwillende en constructieve houding en faciliteren waar mogelijk ontwikkelingen.

De uitdagingen waar we mee te maken hebben, liggen onder andere op het gebied van wonen, werken, klimaat, mobiliteit en energie. Maar ook maatschappelijke vraagstukken zoals eenzaamheid, vergrijzing en gezondheid(sbevordering) worden vanuit ruimtelijke invalshoek meegenomen. We brengen deze met elkaar in verbinding, zoeken daarin de juiste balans en vertalen deze in gebieds- en locatieontwikkelingen.

We onderscheiden 3 grote clusters: het sleutelgebied - de bestaande stad (waaronder de Binnenstad), de Oostflank en de Westflank (Beemster en Neckerhout). Binnen elk van deze clusters vinden verschillende (gebieds)ontwikkelingen plaats. Hier worden nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen gerealiseerd die bijdragen aan de ambities en doelen, samengebracht in de Omgevingsvisie 1.0, bestaande uit bouwstenen zoals de woon(zorg)visie, het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en andere thematische en gebiedsgerichte visies. Samen dragen deze clusters bij aan een complete(re) gemeente.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Purmerend 2040

We willen de positie van Purmerend als aantrekkelijke gemeente om te wonen, te werken en te verblijven versterken. We zien Purmerend als centrumgemeente en een volwaardig onderdeel en deelnemer van de Metropoolregio Amsterdam.

We geven duidelijkheid over het verhaal van Purmerend en de Beemster en over de geplande ontwikkelingen. We hebben een integraal beeld en visie op fysieke leefomgeving van de gemeente, die richting geeft aan de verdere uitwerking in programma's, regelgeving en vergunningen.

- We blijven het programma Purmerend 2040 gebruiken als paraplu voor de ontwikkeling van onze gemeente. Sinds de start in 2017 hebben we het programma beschouwd als een agenda.
- We vullen en passen deze agenda aan waar nodig. We maken onze ambities en agenda voor de gemeente richting 2040 bespreekbaar, zichtbaar en vertalen deze naar concrete doelen en maatregelen. Dit doen we in samenspraak met onze inwoners, ondernemers, buurgemeenten en andere partners.
- Veel gebiedsontwikkelingen en maatregelen die vanuit het programma Purmerend 2040 zijn ontplooid, zijn of gaan in uitvoering. Dit heeft onder andere effect op de leefbaarheid van onze gemeente en op de inzet van ambtelijke capaciteit. Diverse grote(re), meerjarige ruimtelijke ontwikkelingen worden gelijktijdig opgepakt door de ambtelijke organisatie. In 2024 is team Regie en Strategie opgezet om regie te voeren op de ontwikkelingen in het fysieke domein en in de loop van 2025 wordt het beleidsterrein Stedenbouw versterkt om de continuïteit en voortgang van die ontwikkelingen inhoudelijk te waarborgen.
- We vertalen maatschappelijke en economische ambities en doelen naar concrete beleidskaders en toetsen gebieds- en locatieontwikkelingen hieraan.

Omgevingsvisie 2.0 Purmerend

- We voeren het plan van aanpak Omgevingsvisie 2.0 Purmerend uit. Als vervolg op de opgavennotitie en de perspectievennotitie werken we aan een voorontwerp van de omgevingsvisie. Dit gebeurt in samenhang met onderzoek naar effecten op de omgeving. Voor de nieuwe Omgevingsvisie houden we het jaar 2050 aan als stip op de horizon. Het is de bedoeling dat de raad de nieuwe Omgevingsvisie in 2026 vaststelt.
- Parallel hieraan willen we ook meer zicht en grip krijgen op de totale beleidscyclus, zoals beoogd in de Omgevingswet. Naast de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, die worden vastgesteld door de raad, wil het college ook meer invulling geven aan het (kern)instrument Omgevingsprogramma. Die programma's kunnen de brugfunctie vervullen tussen visie, beleid en uitvoering, en mogelijk zelfs verplicht worden voor sommige thema's.

Cluster sleutelgebied - bestaande stad

We staan voor de opgave om veel woningen toe te voegen. Een deel van deze opgave concentreert zich in de bestaande stad. Dat stelt ons in staat om nieuwe woon- en werkmilieus toe te voegen, voorzieningen te behouden en de levendigheid te bevorderen, het buitengebied te ontzien en gebieden een kwaliteitsimpuls te geven. Waar mogelijk richten we de openbare ruimte klimaatbestendig in.

- Vanuit de gedachte van een compacte en complete gemeente, richten we ons bij lopende locatie- en gebiedsontwikkelingen primair op het intensiveren van het bestaande stedelijke gebied. Waar mogelijk doen we dat door intensief en efficiënt ruimtegebruik en functiemenging. We zijn terughoudend met nieuwe initiatieven die leiden tot verdere verdichting van Purmerend en zetten ook in op woningbouwlocaties aan de randen, zoals de Oostflank. We werken verder aan de producten en richten processen in om de ontwikkelingen uit te kunnen voeren.
- We gaan voor 1 groot centrumgebied, waarbij elk deelgebied zijn authenticiteit behoudt. We transformeren het Waterlandkwartier en het Wagenweggebied naar hoogstedelijke gemengde stadswijken vlakbij OV-station(s) en voegen woningen, voorzieningen en werkplekken toe. We versterken de levendigheid, vitaliteit en aantrekkelijkheid van de historische binnenstad als onze huiskamer. We zorgen ervoor dat de gebieden elkaar aanvullen en goed met elkaar verbonden zijn, zowel op het gebied van hun functies en programma's, als fysiek. Dit vraagt onder andere om het omvormen van straatparkeren rond de binnenstad naar gebouwde, openbare parkeervoorzieningen met voldoende capaciteit. Daarnaast is het nodig om het (doorgaand) gemotoriseerd verkeer, met name op de oost-westverbinding door de binnenstad (zoals de Gedempte Where – Purmersteenweg – Waterlandlaan), te verminderen. Tegelijkertijd moet de binnenstad wel goed bereikbaar blijven voor auto, OV, fietser en voetganger. We geven meer ruimte aan fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer en we geven een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte en de parken, waar een klimaatadaptieve inrichting voorop staat.
- We vinden het belangrijk dat de binnenstad van Purmerend voor iedereen een fijne plek is waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en dat dit in de toekomst ook zo blijft. Om dat te bereiken voeren we het programma Binnenstad uit.
- Samen met de corporatie vernieuwen en versterken we de woonwijk Wheermolen-Oost. Dit doen we door woningen te renoveren, te slopen en nieuw te bouwen. We zorgen voor een passend woon- en voorzieningenprogramma en verbeteren de openbare ruimte en het park.
- We voeren de Ontwikkelstrategie De Koog uit om een aantrekkelijk, vitaal en veilig gemengd gebied te creëren waar wonen en werken en onderwijs samenkomen. We streven hierbij naar de ontwikkeling van de E|SPORTS TECH CAMPUS, waar bestaande bedrijven hun activiteiten kunnen voortzetten.

- Er zijn diverse kleinere gebieds- en locatieontwikkelingen in voorbereiding en uitvoering, waaronder het Karekietpark/Leeuwerikplein, Kwadijkerpark, en enkele binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL), waaronder (nu) ook de Van Balenstraat. De stand van zaken wordt jaarlijks gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitatie (MPG).

Cluster Westflank- Werelderfgoed de Beemster en Neckerhout

We behouden en versterken het karakter van het werelderfgoed met ruimte om agrarisch te ondernemen. We staan doelmatige ontwikkelingen toe, die zorgen voor nieuwe en meer gevarieerde woningen en woonmilieus, die passen bij het binnenstedelijke programma en de Oostflank. Door het behouden en toevoegen van voorzieningen en werkgelegenheid blijven de dorpen vitaal en gezond en worden toerisme en economische activiteiten versterkt.

- We respecteren het Werelderfgoed de Beemster en versterken het waar dat kan. Dat doen we door doelmatig te ontwikkelen: het juiste gebruik op de juiste plek. Ook zorgen we voor goed beheer en zorgvuldig gebruik van het gebied, vanuit de kernwaarden van het werelderfgoed.
- We voegen woningen en voorzieningen in de dorpen toe en geven een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte. Voor de ontwikkeling van De Keyser is het samenwerkingsverband v.o.f. De Beemster Compagnie actief. Met Wooncompagnie werken we aan ontwikkeling van het seniorenhof Rijpzicht en aan de herontwikkeling van het Tobias de Coeneplein.
- We staan open voor initiatieven in het landelijk gebied, die respect hebben voor en bijdragen aan het behoud van het werelderfgoed. De accountmanagers agrarische zaken en (Wereld)erfgoed denken vroegtijdig mee en ondersteunen waar mogelijk.
- Voor het gebied Neckerhout richten we ons, in goed overleg met de provincie, op de bouw van een hotel in combinatie met een recreatiebos.

Cluster Oostflank- droogmakerij De Purmer

We behouden het Purmerbos en richten ons nadrukkelijk op een gevarieerder aanbod van woningen en woonmilieus. Daarmee vullen we het binnenstedelijke programma en de Westflank aan. Door voorzieningen en werkgelegenheid te behouden én toe te voegen waarborgen we de leefbaarheid en versterken we het toerisme en economische activiteiten. We experimenteren met nieuwe duurzame woonconcepten en houtbouw. Dat zorgt voor een onderscheidend karakter dat aansluit bij de vraag en het landschap, en goed is voor het milieu.

- We werken aan de ontwikkeling en versterking van droogmakerij De Purmer. Dit doen we door doelmatig ontwikkelen: het juiste gebruik op de juiste plek, goed beheer en verantwoord gebruik. We voegen een divers, bijzonder en onderscheidend programma toe, met aandacht voor leefbaarheid, bereikbaarheid en het versterken van landschap en natuur. Hiervoor stellen we een omgevingsprogramma op en bereiden we een wijziging van het omgevingsplan voor.
- De integrale visie op droogmakerij De Purmer is samen met gemeenten Edam-Volendam en Waterland vastgesteld en onderling afgestemd. Samen met onze buurgemeenten werken we aan de uitvoering daarvan.
- We participeren actief in de plannen van de gemeente Edam-Volendam voor bedrijvenpark Baanstee Noord-Oost en zorgen voor integrale verbinding.
- We gaan verder met de planning en uitvoering van de vastgestelde visie Oostflank Purmerend: het Purmerendse deel van de Purmer. Het uitgangspunt is dat deze ontwikkeling bijdraagt het samengaan van diverse beleidsdoelen, zoals wonen, klimaat, duurzame mobiliteit, recreatie en natuurontwikkeling. Binnen de mogelijkheden zetten we de ontwikkeling met nieuwbouw op

bedrijvenpark Baanstee Noord zoveel mogelijk door. Voor het bestaande bedrijventerrein werken we mee aan initiatieven die gericht zijn op het efficiënt gebruik van de grond.

- Voor het gebied Vurige Staart werken we aan planontwikkeling van het deel tussen de N235 en de Purmerringvaart met woonprogramma in groen/blauwe setting.

Grondbeleid

Het grondbeleid is bedoeld om de genoemde doelen te ondersteunen. Daarbij is grondeigendom van essentieel belang, omdat dit bepaalt hoe gronden doelmatig beheerd, gebruikt en ontwikkeld kunnen worden. We letten er voortdurend op dat de schaarse ruimte - binnen de bestaande eigendomsverhoudingen - zo goed mogelijk wordt benut. We werken met een helder afwegingskader dat transparant, uitlegbaar en navolgbaar is. Daarmee bepalen we de strategische inzet en prioritering van projecten en initiatieven. Ook biedt het inzicht in de voortgang, de financiële stand van zaken en procesafspraken. We verhalen kosten met het oog op een evenwichtige bijdrage aan de gemeentelijke financiën. Als de gemeente geen eigenaar van de grond is, regisseert en faciliteert zij gewenste particuliere ontwikkelingen. In het zogenaamde faciliterend grondbeleid zorgt de gemeente ervoor dat private/particuliere grondexploitanten meebetalen aan noodzakelijke gemeentelijke investeringen in openbare infrastructuur, voorzieningen en betaalbare woningen.

- We werken met de nota Grondbeleid Purmerend 2024.
- In het jaarlijks op te stellen Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) rapporteren we, samenhangend met de opmaak van de jaarrekening over het afgelopen jaar, over de grondexploitaties, de samenwerkingsverbanden, strategische grondposities en het faciliterend grondbeleid.
- Voor gebieds- en locatieontwikkeling brengen we zowel de gebiedseigen als de gebiedsoverstijgende kosten in beeld. Deze kosten worden verhaald op de initiatiefnemer(s). We onderzoeken voortdurend de (financiële)haalbaarheid van planontwikkelingen. Daarbij hanteren we de aanvullingsbesluiten per ontwikkelgebied (voor gebiedseigen investeringen) en het recent opgestelde omgevingsprogramma Kostenverhaal en Financiële Bijdragen.

Vastgoed

Purmerend is eigenaar en beheerder van een groot aantal vastgoedobjecten in de gemeente. Het vastgoed is ondersteunend aan de maatschappelijke of ruimtelijke opgave(n). We streven naar een toekomstbestendig vastgoed dat kwalitatief goed, deugdelijk onderhouden, duurzaam en flexibel inzetbaar is. Door ontwikkelingen als de energietransitie, schaarste van ruimte en geopolitieke spanningen en scherper zicht op de toekomstige opgaven is het nodig om strategisch(er) om te gaan met de portefeuille en de risico's te beheersen. Bij (nieuw-)bouwprojecten en bij aankoop van panden is het daarom zaak om na te denken over hoe het na oplevering wordt beheerd.

- Met de nota Duurzaam Vastgoedbeheer is de ontwikkeling ingezet van instandhouding van vastgoed naar het toekomstbestendig maken, met inzet op CO₂-reductie en energetische verbetering. Bij alle vervangingsinvesteringen worden maatregelen onderzocht (w.o. isolatie, energie-opwek, energieopslag en groene gevels en daken), overwogen en toegepast die bijdragen aan een toekomstbestendige en duurzame vastgoedportefeuille.
- Alle objecten worden eens per 4 jaar beoordeeld op de staat van het onderhoud. De kosten van het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Doelstelling van het onderhoud is om deze minimaal op 3 (voldoende) te onderhouden. We wegen investeringen niet alleen op technische noodzaak, maar ook op

financieel en maatschappelijk rendement. Hierdoor sturen we nadrukkelijk op duurzame en toekomstbestendige keuzes.

- In 2025 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) door de raad vastgesteld. Het IHP geeft weer wat er nodig is om toekomstbestendige onderwijshuisvesting te realiseren met het oog op de ontwikkeling van onze gemeente. We zorgen voor goede schoolgebouwen zodat er ook in de toekomst genoeg ruimte is voor (bewegings-)onderwijs en kinderopgaven.
- Omdat de onderwijshuisvesting niet juridisch in eigendom is bij de gemeente, is het aan de schoolbesturen om zorg te dragen voor het beheer- en onderhoud. Er zijn enkele scholen die de gemeente wél in het eigen beheer heeft, bijvoorbeeld vanwege een multifunctionele invulling. In het IHP is de ambitie opgenomen om in nieuwe schoolgebouwen verschillende gebruiksfuncties te combineren.
- Het Leeghwaterbad wordt uitgebreid met een hybride bad. Het hybride bad kan het hele jaar worden gebruikt voor zwemlessen, groepslessen en de verhuur aan verschillende verenigingen.
- De nieuwe milieuwerf is in voorbereiding. De werkplekken die nu worden gebruikt door verschillende teams verhuizen naar de Visserijweg. Het vrijkomend vastgoed dat hiermee ontstaat biedt kansen voor herontwikkeling, nieuwe invulling of het afstoten van objecten.
- De groei van de gemeentelijke organisatie en veranderende werkprocessen leidt tot een toenemende behoefte aan huisvesting op diverse locaties. Naast nieuwe locaties zoals de milieustraat neemt de druk op de beschikbare werkplekken toe. In samenwerking met team facilitair wordt gewerkt aan verschillende scenario's om het ruimtegebruik op te lossen.
- De exploitatie inclusief het dagelijks onderhoud van de sportaccommodaties (zwembad, sporthallen, gymzalen en buitensportlocaties) zijn ondergebracht bij Stichting Spurd. In overleg met Spurd worden de onderhoudsplannen vernieuwd, waarbij de resultaten per jaar worden geëvalueerd. In overleg wordt er gekeken of de relatie tussen de gemeente en Spurd nog passen is bij de wijze waarop Spurd invulling geeft aan haar taken.

Belangrijk om te weten

Omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikt de gemeente van rechtswege over het tijdelijk omgevingsplan. Tot 2032 wordt het omgevingsplan stapsgewijs opgebouwd. In 2026 wordt de omgevingsplanwijziging voor de binnenstad afgerond. Daarna worden het programma Oostflank en de gebiedsvisie De Koog uitgewerkt in omgevingsplanwijzigingen. Indien nodig en mogelijk worden ook andere ontwikkelingen of thematische wijzigingen van het omgevingsplan gefaciliteerd.

Operationele Techniek (OT)

Door de snel veranderende wereld van operationele technologie worden fysieke systemen zoals toegangscontrole, gebouwautomatisering en installaties steeds kritieker van aard. Waar bescherming voorheen vooral lag bij team IT, neemt team Vastgoed nu ook verantwoordelijkheid voor betrouwbaar beheer van deze hardware. De eisen aan beveiliging zijn duidelijk aangescherpt -zowel qua betrouwbaarheid als in het kader van nieuwe regelgeving zoals NIS2 - waarmee de noodzaak voor investeringen in robuuste, modulaire en toekomstbestendige technische systemen is toegenomen. Deze ontwikkeling heeft impact op beheer en investeringsplanning, maar biedt tegelijkertijd kansen om onze vastgoedportefeuille beter te beveiligen en belangen van stakeholders te dienen, efficiënter te beheren en compliant te zijn.

Netcongestie

Ook Purmerend heeft te maken met het landelijke stroomvraagstuk. Netcongestie vormt een risico voor alle renovatie- en nieuwbouwprojecten in de vastgoedportefeuille, maar speelt ook bij gebiedsontwikkelingen zoals de Baanstee. Elektriciteitsaansluitingen kunnen langer op zich laten wachten, wat kan leiden tot vertraging bij bouw- en verduurzamingsopgaven. Doordat bouwkundige aanpassingen nodig kunnen zijn, kan dat leiden tot onverwachte kosten of een beperking op investeringsmogelijkheden.

Aanvullend hierop wordt er in het kader van deze ontwikkeling gezocht naar een ruimtelijk tracé voor netuitbreiding van een nieuwe 380 kV-verbinding, en zullen nieuwe en meer transformatorhuisjes in de wijken en op bedrijventerreinen nodig zijn. Vanwege de al schaarse beschikbare ruimte gaat dit vragen om scherpe keuzes die - zowel binnenstedelijk als daarbuiten - niet altijd zonder pijn gemaakt kunnen worden.

Netcongestie biedt ook kansen om onze strategische rol als gemeente te versterken. Door te investeren in slimme oplossingen is het mogelijk het risico te beperken, als in staat zijn nieuwe duurzaamheidsinitiatieven mogelijk te maken. Voorbeelden hiervan zijn lokale energieopwekking en opslag, vraagsturing, innovatieve contractvorming en samenwerking met netbeheerders.

Capaciteitsvraagstuk maatschappelijk Vastgoed

De groei van het aantal inwoners zorgt voor een groeiende vraag naar vastgoed. De druk op de capaciteit van de bestaande accommodaties en voorzieningen groeit. In nieuwe wijken moeten ook nieuwe voorzieningen worden gerealiseerd. We denken mee hoe de toenemende vraag in bestaande objecten kan worden opgevangen en hoe de groeiende vraag naar vastgoed op nieuwe locaties kan worden ingevuld. Om flexibel in te kunnen spelen op de groeiende vraag, in zowel bestaande wijken of dorpen als in nieuwbouwwijken, is het van belang strategische grondposities te verwerven. Alleen zo blijft de gemeente in staat te allen tijde flexibel in te spelen op de vraag naar vastgoedlocaties.

Kostprijsdekkende huur

Wanneer een gemeente economische activiteiten verricht moet zij zich houden aan de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid (Wet M&O), die zijn opgenomen in de Mededingingswet. Het onder de kostprijs aanbieden van economische activiteiten is vanwege concurrentievervalsing niet toegestaan. Bij nieuwe overeenkomsten wordt nu een afweging gemaakt of gebruikers een kostprijsdekkende huur in rekening gebracht krijgen of dat er een marktconforme huur wordt berekend.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR07	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	21.179	39.615	42.614	39.681	61.239	49.360	42.291
Baten	-20.081	-35.533	-35.577	-34.222	-53.745	-42.308	-35.331
Saldo	1.099	4.083	7.037	5.459	7.494	7.053	6.960

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 2.933.000 lagere lasten en € 1.355.000 lagere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Moties Beemster Stolpenbeleid en Vrijkomende Agrarische Bebouwing		
De motie Stolpenbeleid verzoekt om beleid tot behoud-, maar ook tot richtlijnen voor verduurzaming en ontwikkeling van stolpen te komen. In 2024 is samen met provincie gewerkt aan criteria voor stolpenontwikkeling ter behoud van het gehele stolpenbestand. Met onze input heeft de provincie Richtlijnen voor behoud historische stolpboerderijen ontwikkeld. De gemeente Purmerend heeft Mooi Noord-Holland opdracht gegeven om aan de hand van deze richtlijnen een lokaal stolpenbeleid te ontwikkelen. In 2025 is het participatieproces van start gaan. De motie Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) verzoekt om beleid op te stellen voor locaties met vrijkomende agrarische bebouwing. Vanwege de ontwikkelingen op het gebied van het NPLG, het PPLG en de inventarisatie van VAB, bevindt de uitwerking van deze motie zich in 2025 in de onderzoeksfase. Bij de jaarrekening 2024 is het restantbudget bestemd in 2025. In 2026 is er geen budget meer beschikbaar voor deze moties omdat de werkzaamheden dan afgerond zouden moeten zijn.	-136	
Gebiedsvisie De Koog		
Op 11 februari 2025 is door de Raad het vervolg van de gebiedsvisie De Koog vastgesteld (raadsbesluit 1603184). In het besluit is een fasering opgenomen van de kosten. De lasten in 2026 zijn hoger ten opzichte van 2025 gezien het budget gedurende het jaar 2025 is ingegaan en in 2026 betrekking heeft op het gehele jaar.	120	
Kapitaallasten		
In 2026 worden ten opzichte van 2025 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op diverse panden.	652	
Frichtiebudget poppodium P3		
In 2025 was een incidenteel budget geraamd ter ondersteuning van de verbouwing van de P3, in 2026 zal dit budget niet meer nodig zijn.	-509	
Energievergoeding theater		
In 2026 zullen er zonnepanelen zijn geplaatst op het dak van het theater. De bijbehorende energievergoeding is vanaf 2026 geraamd, wat hogere baten tot gevolg heeft en in 2027 wordt de salderingsregeling van kracht en nemen de baten weer af.		-167
Herontwikkeling Kalversteeg		
Bij de Voorjaarsnota 2024 is een voorstel tot de herontwikkeling van de Kalversteeg goedgekeurd. Deze herontwikkeling heeft kapitaallasten tot gevolg. De dekking van deze hogere lasten vindt plaats uit de huuropbrengsten.	195	-195
Verliesvoorziening grondexploitatie Schapenmarkt		
Op 25 februari 2025 is door de Raad de grondexploitatie Schapenmarkt vastgesteld (raadsbesluit: 1605488). Bij het openen van de grondexploitatie is een verliesvoorziening getroffen. Het treffen van de voorziening vond plaats in 2025, waardoor er in 2026 sprake is van een lagere last.	-1.646	
Grondexploitaties		
De baten en lasten van grondexploitaties zijn aangepast op basis van het vastgestelde meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) 2025, welke is vastgesteld door de Raad	-1.755	1.763

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
op 20 mei 2025 (raadsbesluit: 1613123). In 2026 leidt dit tot een verlaging van de baten en lasten.		
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	146	-46
Totaal	-2.933	1.355

Reserves

Reserve gronden

In 2026 wordt een bedrag van € 937.000 onttrokken aan de reserve gronden. De onttrekking heeft met name betrekking op het vervolg van de gebiedsvisie De Koog (€ 675.000), uitvoering van het programma 2040 (€ 150.000) en diverse andere gebiedsontwikkelingen (€ 112.000).

Reserve omgevingsplan

Bij de Jaarrekening 2023 heeft de raad besloten om de bestemmingsreserve omgevingsplan in te stellen. Dit zorgt ervoor dat de incidentele Rijksbijdragen voor de implementatie van de Omgevingswet beschikbaar blijven om de doelen van de wet te bereiken. In de decembercirculaire 2023 is er circa € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor Purmerend voor de jaren 2023-2025. Dit bedrag wordt tot 2029 ingezet om de externe advies- en onderzoekskosten te bekostigen om tot een definitief omgevingsplan te komen. Een bedrag van € 200.000 wordt in 2026 onttrokken voor externe advies- en onderzoekskosten.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

De meerjarenraming groot onderhoud is geactualiseerd. In 2026 is per saldo een onttrekking aan de voorziening begroot van €2.001.000.

Voorziening bijdragen nota Prof

In 2026 is geen toevoeging of onttrekking aan de voorziening begroot.

Voorziening gebiedseigenkosten Middenbeemster/ De Koog/ Waterlandkwartier/ Zuidoostbeemster

In 2026 is geen toevoeging of onttrekking aan deze voorzieningen van gebiedseigenkosten begroot.

Voorziening kostenverhaal Mobiliteitsoplossingen centrumgebied/ Mobiliteitsoplossingen Waterlandkwartier/ Sociale woningbouw/ Groen en mobiliteit/ Infrastructuur Wagenweggebied
In 2026 is geen toevoeging of onttrekking aan deze voorzieningen van de nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend begroot.

Investerings

De jaarschijf 2026 van programma 7 heeft een totaalbedrag van € 16,8 miljoen aan investeringen. . Van de overige investeringen heeft € 1,1 betrekking op Verduurzaming van panden, € 0,3 voor

de herinrichting van het Slotplein, € 5,35 miljoen betrekking op de Oostflank/Pumer Zuid Zuid, € 4,6 miljoen op maatschappelijke ruimtes en kinderopvang bij scholen (IHP) en € 5,4 miljoen op de verbouwing van P3. Voor de specificatie van de investeringen wordt verwezen naar de bijlage Meerjareninvesteringsplanning.

Programma 8

Veiligheid

Visie

We zien graag dat inwoners van de gemeente Purmerend zich veilig en prettig voelen. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. De gemeente heeft de regiefunctie en stimuleert de goede uitvoering van taken door politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met veiligheidsaspecten. Dat gaat verder dan algemene maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Het gaat ook over op elkaar passen, snelle reactie bij meldingen en een vertrouwd gezicht in de wijk, buurt of het dorp zoals de wijkmanagers.

Doelen en activiteiten

Op 30 maart 2023 heeft de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan Purmerend (IVP) 2023-2026 vastgesteld. Hiermee is de koers bepaald voor het veiligheidsbeleid voor een periode van 4 jaar.

Daarin zijn 5 thema's geprioriteerd:

1. Ondernijmende criminaliteit
2. Digitale veiligheid
3. Zorg en veiligheid

4. Jeugd en veiligheid

5. Leefbaarheid

De burgemeester en het college brengen 1 keer per jaar verslag uit over de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Er wordt een terugblik van het afgelopen jaar en een vooruitblik op het komende jaar gegeven. Op deze wijze wordt zichtbaar wat de voortgang is op de geprioriteerde onderwerpen uit het IVP en welke veiligheidsvraagstukken in dat jaar de aandacht vragen. Dit document heet het Jaaruitvoeringsprogramma (JUP).

Werkwijze en capaciteit

Bij de Voorjaarsnota 2024 is extra capaciteit toegevoegd aan het veiligheidsdomein. Inmiddels zijn alle functies ingevuld en worden stappen gezet naar een proactieve werkwijze. Met name op het gebied van jeugd en veiligheid boeken we daarmee voortgang. De verwachting is dat de aankomende jaren de groeiende veiligheidsvraagstukken in de gemeente een grotere inzet vragen. Ondertussen zijn er voor verschillende onderwerpen extra (tijdelijke) krachten ingezet. Er wordt momenteel gewerkt aan de positionering (zowel intern als extern) van team Integrale Veiligheid.

Bij de acties vanuit team Veiligheid is communicatie een belangrijke schakel. Dit geldt zowel preventief, zoals bij strategische advisering, persberichten, campagnes en informatiebijeenkomsten, als na een incident wanneer bestuurlijke advisering, crisiscommunicatie, (pers)woordvoering, bewonersbrieven en buurtbijeenkomsten aan de orde zijn. De toename van het aantal incidenten heeft geleid tot langdurige extra inzet van team Communicatie. Voor de tweede helft van 2025 is daarom gekozen voor het tijdelijk uitbreiden van het team. In deze periode wordt een voorstel voorbereid voor een structurele oplossing.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Ondermijnende criminaliteit

- We werken aan het verbeteren van onze gemeentelijke informatiepositie op het gebied van ondermijnende criminaliteit om beter zicht te krijgen op de lokale problematiek, zodat we niet incident- maar probleemgericht kunnen werken. Het registratiesysteem Kedo helpt hierbij. Indien nodig werken we aan het verrichten van analyses. Denk hierbij aan fenomeenanalyses, met bijvoorbeeld hulp vanuit NH Veilig, voorheen het Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC).
- We werken aan het vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van zowel de ambtelijke en bestuurlijke organisatie als van inwoners en ondernemers. Dit helpt om ondermijnende criminaliteit te voorkomen, te herkennen en het stimuleren van melden. Denk hierbij aan het blijven promoten van het meldpunt Meld Misdaad Anoniem, waar inwoners en ondernemers vermoedens anoniem kunnen melden. Ook werken we in 2026 aan het bevorderen van de gemeentelijke weerbaarheid. Dit doen we door de aanbevelingen uit de Noord-Hollandse weerbaarheidsnorm voor alle gemeenten in onze provincie verder uit te werken en uit te voeren, in relatie tot de gemeentelijke weerbaarheidsscan.
- Purmerend wil blijven inzetten op preventie en het opwerpen van barrières ter beëindiging of voorkoming van criminele activiteiten. Bijvoorbeeld door het verbeteren van het Bibobstelsel binnen de gemeente. De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument en staat voor Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Dit is een belangrijk instrument in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. We geven in 2025, met tijdelijke

middelen, de uitvoering van Bibob een boost en kunnen deze aanpak vanaf eind 2025 borgen door een vaste kracht hierop in te zetten. In deze begroting zijn structurele middelen voor Bibob opgenomen. Verder maken we Purmerend onaantrekkelijk voor criminelen door het inzetten van bestuurlijke bevoegdheden, zoals toepassing van de Wet Damocles en het opleggen van een last onder dwangsom. Artikel 13b Opiumwet - ook wel aangeduid als de Wet Damocles - biedt de burgemeester de mogelijkheid om drugshandel te bestrijden door middel van het opleggen van een last onder bestuursdwang. Het opleggen van een dwangsom doen we op basis van onze Beleidsregels bestuursrechtelijke aanpak drugshandel op straat Purmerend.

- We hanteren een repressieve en integrale aanpak om ondermijnende criminaliteit stevig aan te pakken en de effecten van ondermijning in de samenleving tegen te gaan. Denk hierbij aan integrale controles, waar bij het aantreffen van criminele activiteiten, panden kunnen worden gesloten. Verder brengen we complexe multidisciplinaire casuïstiek in bij NH Veilig en voeren we onder andere bestuurlijke prostitutiecontroles uit. Dit zijn controles die gemeenten uitvoeren om te controleren op de naleving van de regels rondom prostitutie. Dit omvat het toezicht op vergunningen, het tegengaan van illegale prostitutie, en het beschermen van sekswerkers en klanten.

Digitale veiligheid

- We richten ons op de voorwaarden voor het voorkomen van cyberaanvallen en informatielekken, en om voorbereid te zijn op scenario's waarin het misgaat. Als cyberincidenten en -crises plaatsvinden en effect hebben op de inwoners, bedrijven en de openbare orde en veiligheid, treedt de reguliere aanpak van crisis- en rampenbestrijding in werking. Werkprocessen en protocollen voor dit soort gevallen worden doorlopend verbeterd om goed voorbereid te zijn.
- We willen voorkomen dat inwoners, bedrijven en instellingen slachtoffer worden van gedigitaliseerde criminaliteit en hen adequaat helpen indien dit toch gebeurt. Dit doen we met bewustwordingscampagnes, voorlichtingen en andere acties. Ook versterken we de regionale samenwerking op het gebied van digitale veiligheid en pakken we preventieve projecten op met andere gemeenten en ketenpartners.
- We proberen maatschappelijke onrust en openbare ordeverstoring door uitlatingen in het online domein te voorkomen. Wanneer dit zich toch voordoet, handelen we adequaat en repressief. Hoewel dit een nog relatief onbekend gebied is maken we gebruik van regionale en landelijke samenwerkingsverbanden om hiermee aan de slag te gaan.
- We zien dat de maatschappij, en daarmee ook onze organisatie, steeds 'ICT-intensiever' wordt. De cloud is ondertussen niet meer weg te denken en verschillende applicaties zijn alleen nog maar cloudgebaseerd. De overgang naar de cloud brengt naast kansen ook risico's met zich mee als het gaat over data-eigenaarschap, koppelingen, back-up eisen en beschikbaarheidsnormen. Dit vraagt om een nieuwe visie op het 'hybride werken'.
- De Digitale Hulpverlener (DHV) is een rol binnen organisaties gericht op het bevorderen van digitale veiligheid. Deze rol is vergelijkbaar met een bedrijfshulpverlener (BHV), maar dan specifiek voor digitale incidenten. Een DHV'er is geen cyberexpert, maar een medewerker die getraind is om digitale risico's te herkennen, incidenten te melden en collega's te ondersteunen tijdens digitale calamiteiten. Het doel is om mkb-bedrijven te informeren over cyberrisico's en handvatten te geven om hen cyberweerbaarder te maken, én zoveel mogelijk ondernemers in de gemeente aan te sporen een DHV'er te implementeren in hun organisatie. We organiseerden in 2025 informatiebijeenkomsten en een DHV training voor ondernemers. In 2026 evalueren wij dit en kijken wij wat er verder nodig is.

Zorg en veiligheid

Er is een groeiende groep inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen op het gebied van zorg en veiligheid. De opgave op dit gebied omvat een breed scala aan problematiek. Het gaat altijd om personen of groepen met multi-problematiek die verminderde leefbaarheid, overlast of onveiligheid veroorzaken, zowel op kleine schaal (binnen het gezin, netwerk of huishouden) als op grote schaal (in de openbare publieke ruimte).

- We richten ons op tijdige en passende zorg aan kwetsbare inwoners, zodat deze weer grip krijgen op hun leven en het risico op terugval of afglijden wordt verkleind. Zo ontstaan er minder veiligheidsproblemen en kan de veiligheid (structureel) worden hersteld. Dit doen we met onze lokale casusaanpak. Hieronder valt ook de aanpak van complexe casuïstiek en geweldsincidenten, zoals explosies bij woningen en steek- en schietincidenten die de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid verstoren. We maken hierbij gebruik van de inzet van bestuurlijke bevoegdheden, zoals het tijdelijk sluiten van een woning, het opleggen van een verblijfsontzegging of een tijdelijk huisverbod bij huiselijk geweld.
- Om de lokale casusaanpak te verbeteren, richten we ons op het versterken van de lokale integrale en domeinoverstijgende samenwerking. Dit doen we met een kernteam waarin collega's uit verschillende disciplines snel met elkaar kunnen schakelen.
- We zetten ook in op regionale samenwerking door kennis te delen en te verzamelen waarmee we een merkbaar verschil voor kwetsbare inwoners kunnen maken. Daarnaast streven we naar een afgestemde aanpak voor professionals uit de regio Zaanstreek-Waterland, gericht op het verbeteren van zorg en veiligheid. Op die manier is het zowel voor professionals als inwoners uit onze regio duidelijk welke hulp er wordt ingezet. In deze begroting is daarvoor een extra functionaris zorg en veiligheid opgenomen. Deze functie is bedoeld om een stevige verbinding te leggen tussen regionale beleidsontwikkeling (zoals binnen het programma Allen voor Eén) en de lokale uitvoering van onze opgaven in Purmerend. Het voorzitterschap van Allen voor Eén is belegd bij onze gemeente.

De opgave zorg en veiligheid betreft een integrale aanpak van complexe problematiek waarbij veiligheid en zorg onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De regie op de zorg en veiligheid thema's liggen primair voornamelijk binnen het veiligheidsdomein.

Jeugd en veiligheid

Sinds 2023 heeft Purmerend een gestructureerde brede aanpak jeugd en veiligheid. We werken in 2026 aan de volgende punten:

- Lokale en regionale samenwerking verbeteren om jeugdoverlast en criminaliteit te voorkomen en aan te pakken. Denk hierbij aan intensievere samenwerking met scholen en ketenpartners, zoals politie, GGD en jongerenwerk. Maar ook met interne teams zoals Loket jeugd en leerplicht. Deze samenwerking heeft als doel om bij signalen van afglijdende jeugd beter samen te werken en vlotter te schakelen waardoor jongeren op tijd begeleiding krijgen. In het in juli 2025 gesloten convenant Veilige School staan samenwerkingsafspraken tussen de Waterlandse scholen, de gemeente/regio en de politie over het creëren van een veilig klimaat in en om school. Het convenant heeft een preventieve functie. Zeker nu ook de scholen in het primair onderwijs aangesloten zijn. Voor deze regierol vanuit Veiligheid zijn tot dusver tijdelijke middelen ingezet. Met voorlichtingslessen en webinars vergroten we de bewustwording en weerbaarheid onder jongeren, ouders en professionals om het afglijden van jeugd te voorkomen, te herkennen en signalen tijdig te melden.

- We vangen zorgwekkende signalen eerder op in het Vroegsignaleringsoverleg en pakken waar nodig door in de groepsaanpakken om groepsdynamieken te doorbreken. Met de komst van 2 regisseurs Persoonsgerichte aanpak in 2025 wordt stevig ingezet op recidivebestrijding en gedragsverandering bij afglijdende jeugd. Hierbij wordt het hele gezin en de directe omgeving betrokken om een positieve verandering teweeg te brengen. We gebruiken zowel preventieve als repressieve interventies om jonge aanwas te voorkomen, doorgroeiers aan te pakken en te voorkomen dat ze verder afglijden. Tot slot richten we ons repressief op ondermijnende beroepscriminelen.

Leefbaarheid

De leefbaarheid van een buurt of wijk is een integraal vraagstuk waar het veiligheidsdomein zijn aandeel in heeft. Leefbaarheid gaat over de fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang, overlast en (on)veiligheid. Leefbaarheidsthema's zijn dus niet per definitie veiligheidsthema's. Het team Veiligheid werkt nauw samen met andere partijen om de leefbaarheid te bevorderen en te behouden. Taken van team Veiligheid zijn:

- Voortzetting van de samenwerking tussen de handhavers, jeugdboa's, politie en andere partners, zoals Spurd, Clup, wijkmanagers en team Veiligheid.
- Toezicht houden op afgegeven vergunningen bouwen, APV en bijzondere wetten en controle op bestaande gebouwen en bedrijven.
- Samenwerken met de wijkmanagers die de leefbaarheid in Purmerend monitoren en korte lijnen hebben met inwoners.

Verbindingsnetwerk

Het verbindingsnetwerk is een netwerk dat signalen oppikt, elkaar ondersteunt en organisaties en ideeën met elkaar verbindt. Veel mensen en organisaties in het verbindingsnetwerk hebben moeite met de groeiende polarisatie in de samenleving en proberen juist te verbinden. We nodigen het verbindingsnetwerk 2 keer per jaar uit. Naast de burgemeester, politie, welzijn en brandweer zijn er zo'n 60 personen van verschillende groepen uit de stad aanwezig.

Aanpak explosies

Naar aanleiding van de explosies in Purmerend is in 2025 een integrale aanpak ontwikkeld, waarin zowel interne afdelingen als externe partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, welzijnsinstellingen en woningcorporaties nauw samenwerken. Dit resulteert in een handelingskader, waarbij de input van getroffen bewoners/ondernemers en omwonenden direct wordt meegenomen. Met woningcorporaties hebben we afspraken gemaakt over de samenwerking na een incident. We schakelen snel, met als belangrijkste doel de openbare orde en veiligheid zo snel mogelijk te herstellen.

De frequentie en ernst van de explosies maken dat we intern onze werkwijze hebben geoptimaliseerd. Daarbij werken we ook regionaal en landelijk samen om deze nieuwe, complexe werkelijkheid het hoofd te bieden. In 2026 trekken we hier nog meer samen in op door te delen en te leren met elkaar.

Aanvullend

- De toenemende internationale spanningen, hybride dreigingen, zoals digitale aanvallen en desinformatie, én de gevolgen van klimaatverandering stellen ook gemeenten voor nieuwe veiligheidsuitdagingen. Deze ontwikkelingen vragen om een versterking van de lokale weerbaarheid, zowel van de organisatie als van de samenleving. In diverse bijeenkomsten van onder andere de VNG en het Veiligheidsberaad is benadrukt dat gemeenten hierin een proactieve rol moeten gaan vervullen. Dit brengt naar verwachting ook financiële en personele consequenties met zich mee, met name op het vlak van regie, coördinatie en samenwerking met veiligheidspartners. De VNG is met het kabinet in overleg over extra middelen.
- De begroting van de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VrZW) staat onder druk door landelijke ontwikkelingen. Voor 2026 wordt een tekort van € 1,6 miljoen verwacht, onder meer door een korting op de rijksbijdrage voor crisisbeheersing en het uitblijven van compensatie voor de aanpassing van het brandweerstelsel. Tegelijkertijd is er sprake van een verhoging van de gemeentelijke bijdrage vanwege indexatie en eerder vastgesteld beleid. De conceptbegroting 2026 van de VrZW is op 26 juni 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft een positieve zienswijze afgegeven op de conceptbegroting 2026 en waardering uitgesproken voor de koers die de veiligheidsregio heeft voorgesteld om tot bezuiniging te komen.
- Het gemeentelijke beleid voor cameratoezicht is bijna klaar en is in de afrondende fase. Vervolgens stellen we ook regels vast voor camera's die geplaatst worden op grond van artikel 151C gemeentewet. Dit artikel bepaalt dat het doel van gemeentelijk cameratoezicht het handhaven van de openbare orde is. Samen met 4 andere gemeenten wordt gezocht naar een andere locatie om de bovengenoemde camera's uit te kijken. Dit komt omdat de politie het huidige pand per 31 december 2025 afstoot. Er moeten dan extra kosten gemaakt worden voor het huren (structureel), mogelijk verbouwen en verhuizen (incidenteel).

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRo8	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	12.602	13.101	13.213	14.335	14.349	14.341	14.391
Baten	-137	-20	-20	-19	-19	-19	-19
Saldo	12.464	13.081	13.193	14.315	14.329	14.322	14.371

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 1.122.000 hogere lasten en € 1.000 lagere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2026		
Een stijging van de lasten door hogere bijdrage aan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Deze verhoging is aan de raad voorgelegd in juni 2025 (Raadsbesluit 1612390).	797	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	325	1
Totaal	1.122	1

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

De jaarschijf 2026 van programma 8 heeft een totaalbedrag van € 0,35 miljoen aan investeringen. Dit betreft het project zonnepanelen op Gorslaan 50 (brandweerkazerne).

Programma 9

Economie

Visie

Purmerend staat voor grote (transitie) opgaven waar we de aankomende periode flink in moeten investeren. Alle sectoren hebben op een of andere manier te maken met deze opgaven. Het gaat dan onder meer om de energietransitie, innovatie, circulaire economie en klimaatadaptatie. We hebben als gemeente met onze ondernemers in de maakindustrie, agrarische sector, IT-cluster, detailhandel en horeca, de uitgangspositie in de economische visie vastgelegd en samen bepaald dat we deze transitie actief willen (blijven) uitvoeren. We willen daarin zo veel mogelijk voorop lopen. Ondernemen in een economie en samenleving die snel verandert, vraagt om regionale samenwerking in Zaanstreek-Waterland en de Metropool Regio Amsterdam. Daarnaast zijn creativiteit, samenwerking tussen publieke en private partijen, en bovenal een 'ondernemende' overheid die signaleert, faciliteert en stimuleert, essentieel. Per onderdeel bepalen we welke rol we kunnen en willen vervullen.

De wereldeconomie blijft een wezenlijke impact hebben op de landelijke economie, en daarmee ook op de regionale en stedelijke economie. De schaarste aan grondstoffen werkt door in hogere

grondstofprijzen waarbij de inflatie afneemt, maar aan de hoge kant blijft. Ook de rente op de geld- en kapitaalmarkten blijft oplopen. We kunnen als lokale overheid niet alles oplossen, maar er wel voor zorgen dat we samen met onze ondernemers blijven optrekken en hen steunen in het aanpakken van de uitdagingen die we hiervoor hebben omschreven.

Het investeren in de lokale en regionale economie is juist nu van groot belang. Hiermee behouden, en waar mogelijk vergroten, we de werkgelegenheid voor onze eigen inwoners en creëren we ook draagvlak voor de commerciële en niet-commerciële voorzieningen in de gemeente. Bovendien zullen publieke investeringen als een multiplier werken voor investeringen vanuit het bedrijfsleven, wat een stimulans geeft aan de gewenste economische ontwikkelingen.

Bijna iedere sector heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijft speerpunt van ons beleid. We streven ernaar om (jong) talent hier op te leiden en kennis lokaal te behouden en in te zetten. Dit is en blijft nodig voor een gezonde en toekomstbestendige lokale arbeidsmarkt.

Doelen en activiteiten

Onze economische visie is de stip op de horizon. We streven ernaar om alle doelstellingen uit deze visie in 2040 te hebben behaald. Dit doen we op basis van 4 pijlers:

1. Innovatieve voedselkamer, werelderfgoed de Beemster en toerisme.
2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling.
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad (waaronder Programma Binnenstad).
4. Bedrijventerreinen en circulaire economie.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

1. Innovatieve voedselkamer en werelderfgoed de Beemster

De agrarische sector staat de komende jaren voor forse uitdagingen, zoals verduurzaming, vergroten van de biodiversiteit en het verminderen van stikstofdepositie. Daarnaast moeten ondernemers alle zeilen bijzetten om met hun bedrijven een goed inkomen te kunnen verdienen. Het is daarom van belang dat we hen zo veel mogelijk ondersteunen bij het aanpakken van deze uitdagingen. Verder zijn we, samen met onze partners, bezig om ons UNESCO Werelderfgoed Droogmakerij de Beemster nog beter (digitaal) uit te dragen. Hierbij gaat het niet enkel om het feit dat mensen weten dat we werelderfgoed zijn, maar ook waarom. Daarom zetten we vooral in op:

- Het verbeteren van het toekomstperspectief voor agrarische ondernemers in de Beemster.
- Het versterken van het Beemstermerk en Droogmakerij de Beemster.
- Het bevorderen van de toeristische aantrekkelijkheid van onze gemeente in samenwerking met de regio.

In dit kader pakken we in 2025 de volgende acties op of zetten we voort:

- Deelname aan het landelijke project kringlooplandbouw.
- Het inzetten van een duurzaamheidscoach voor agrarische ondernemers.
- Het opstellen van een toekomstvisie voor agrarische ondernemers.

- Promotie van streekproducten, onder andere door een bijdrage aan de Laag Hollandse Makersmarkt, en het (door)ontwikkelen van streekproductenroutes.
- Deelname aan het project 1001 hectare van de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) en Stichting Urgenda.
- Het stimuleren van de korte voedselketen, onder andere door deelname aan de netwerkorganisatie Voedsel Verbind(t) en het MRA-project Groene Stelling.
- Het verder oppakken van acties die voortkomen uit het rapport 'Wat betekent het om werelderfgoed te zijn', onder meer door het opstellen van een werkplan.
- Het versterken en verbeteren van de promotie en marketing van Purmerend als onderdeel van de regio Waterland. Dit doen we onder meer door:
 - De toeristische organisatiestructuur in de regio te versterken.
 - Het identiteitsboek te gebruiken als onderlegger voor de samenwerking met regionale en landelijke organisaties, zoals Amsterdam Marketing, NBTC, ANWB en NS.
 - Het uitbreiden van de digitale mogelijkheden.
- Het verkrijgen en behouden van voldoende data over en inzicht in de bezoekers door deelname aan landelijke of provinciale scans of onderzoeken.

De visie op recreatie en toerisme is eind 2024 vastgesteld. Deze visie omvat 4 sleutelthema's: overnachten, agrotourisme, water en cultuur. Daarnaast zijn 8 sleutellocaties bepaald:

1. Purmerbos
 2. Neckerhout
 3. Binnenstad Purmerend
 4. Middenbeemster (ontwikkeling bezoekerscentrum)
 5. Vurige Staart
 6. De Koog
 7. Westbeemster (grens tussen gemeenten Purmerend en Alkmaar)
 8. Fiets- en wandeloversteek tussen Purmerend en de Beemster (over het Noord-Hollands Kanaal).
- Deze thema's en locaties worden verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. In de komende tijd wordt dit uitvoeringsprogramma geconcretiseerd en uitgevoerd.

2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling

Binnen deze pijler staat het verminderen van de kloof tussen onderwijs en de arbeidsmarkt voorop, net als het behoud en het stimuleren van (jong) talent in de gemeente en de regio. Innovatie is de leidraad voor de activiteiten die we in dit verband uitvoeren. Gelet op onze ambities voor de campusontwikkeling op De Koog, is het belangrijk ons te richten op e-sports, gaming en (creative) tech. We ontwikkelen Purmerend door samen met alle betrokken partijen de digitale transitie te realiseren. Ook blijven we andere belangrijke sectoren (focus op bouw, techniek, zorg, transport en onderwijs) ondersteunen bij de instroom van voldoende en goed opgeleid personeel. Daarnaast werken we mee aan de oprichting van een regionaal werkcentrum in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland, als uitwerking van landelijke maatregelen.

In dit kader pakken we in 2026 de volgende acties op of zetten we voort:

- Ondernemers ondersteunen en begeleiden bij het starten van een bedrijf via het startersloket.
- Deelname aan het regionaal beraad (ZW) de Amsterdam Economic Board, de MRA en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InWest (ROM InWest).
- Ontwikkeling van de EISPORTS TECH CAMPUS.

- De doorontwikkeling van cross-overs tussen IT en overige sectoren, het realiseren van doorlopende leerlijnen, het integreren van IT in overige opleidingen en het faciliteren van bedrijven bij digitalisering.
- Acties uitvoeren vanuit sectortafels; tafels waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheid per sector zijn vertegenwoordigd en samen arbeidsmarktvraagstukken aanpakken.
- We zijn nauw betrokken bij de uitvoering van het programma Regio Deal Waterland, met de focus op programmalijn 'werken en leren'.
- De organisatie van het evenement Waterland Werkt (vanuit P2000 Plus), waar scholieren, studenten, leerlingen en hun ouders kennis kunnen maken met opleidingen en beroepen.
- Innovatie in het bedrijfsleven stimuleren met hulp van de Amsterdam Economic Board, de MRA en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InWest.

Op de E|SPORTS TECH CAMPUS in Purmerend komen ondernemers, studenten, sporters en beleidsmakers samen. Verbonden door 1 overtuiging: gamification is geen spelletje, maar een manier om te leren, te innoveren en maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Onderwijs, sport, overheid en bedrijfsleven vormen hier een hechte community. We bouwen met tech en innovatie samen aan oplossingen voor vandaag én morgen – van betere zorg en vernieuwend onderwijs tot duurzame economische groei. Hier leer je door te doen. Experimenteren, falen, aanpassen, doorgaan en successen vieren. Deze campus is een plek om te groeien, samen te werken en impact te maken. Voor de regio. Voor de wereld. Gamification is hier geen spelletje, maar een serieuze aanpak. Iedereen speelt zijn eigen spel. Maar we winnen samen. We werken de komende periode aan het versterken van een innovatie-ecosysteem door:

- De zichtbaarheid van de ondernemers, het onderwijs en de oplossingen te vergroten door middel van marketing & communicatie en business development
- Het opzetten van het Livinglab met een innovatieagenda over 3 programmalijnen:
 1. Gezonde leefstijl (sport en bewegen, ouderenzorg)
 2. Talentontwikkeling (inclusief educational tech)
 3. Toekomstbestendig bedrijfsleven
- Het vergroten van het ecosysteem van onderwijs, ondernemers, sportorganisaties en overheden, zowel lokaal, regionaal als landelijk.
- Het opzetten van een evenementenprogramma om ontmoetingen en kennis deling aan te jagen en faciliteren
- Samen met de stakeholders het actieplan governance en organisatiestructuur voor de campus uit te werken.
- Een campusorganisatie op te starten.
- Placemaking en daarmee het zichtbaar maken van de campus in het gebied.
- Het uitvoeren van de ontwikkelstrategie.

3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad

De gemeente Purmerend groeit de komende jaren verder door. Dat heeft consequenties voor de huidige en toekomstige voorzieningen in de (binnen)stad. Het gaat daarbij om commerciële en niet-commerciële voorzieningen. We moeten aandacht blijven houden voor voldoende aanbod in Purmerend, zodat inwoners en bezoekers niet alleen een beroep kunnen doen op de noodzakelijke voorzieningen maar ook op een aantrekkelijke manier in onze gemeente kunnen winkelen, verblijven en recreëren. Pijler 3 van de economische visie omschrijft in dit kader 4 doelstellingen:

1. Het behoud en versterken van bestaande voorzieningen en het realiseren van nieuwe voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van inwoners en bezoekers van Purmerend.
2. Het versterken van de samenwerking met en tussen ondernemers, pandeigenaren in de binnenstad en de overige winkelgebieden, onder andere door het ontwikkelen en faciliteren van nieuwe bedrijveninvesteringszones.
3. Het verbeteren van de communicatie met en tussen ondernemers, en tussen ondernemers en overige betrokkenen waaronder de gemeente.
4. Het toekomstbestendig maken van de binnenstad van Purmerend.

Een beleidskader voor de dagelijkse voorzieningenstructuur wordt, samen met een beleidskader voor maatschappelijke voorzieningen, de woon(zorg)visie en het integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting, gebruikt als basis voor de realisatie van dergelijke voorzieningen in toekomstige woningbouwplannen.

Voor 2025-2027 gaan we aan de slag met de volgende onderdelen voor programma Binnenstad:

- Het Verhaal van de Binnenstad: Dit verhaal vertelt de unieke identiteit en de sterke punten van de binnenstad van Purmerend, zodat zowel bewoners als bezoekers zich verbonden voelen met de binnenstad. Het zet de binnenstad op de kaart als aantrekkelijke plek waar het goed ondernemen, werken en wonen is. We trekken hiermee nieuwe bezoekers, toeristen en ondernemers aan. We gaan de komende jaren verder met het vertellen, uitbreiden en uitdiepen hiervan.
- Onderzoek naar de Opwaardering van de Stadsboulevards en het Singelpark: De stadsboulevards worden opgewaardeerd om de verblijfskwaliteit en aantrekkelijkheid van de binnenstad te vergroten. Het Singelpark wordt ontwikkeld als een gebied (groen en water) rondom de binnenstad, wat bijdraagt aan de verblijfskwaliteit en de verbinding met andere stadsdelen.
- Project Schapenmarkt: De herontwikkeling van de Schapenmarkt gaat over het gebied tussen de Nieuwstraat, Plantsoenstraat en Plantsoengracht én de singel rondom de oude begraafplaats, plus de camperparkeerplaats Bolwerk. De oude begraafplaats valt binnen het ontwikkelgebied, maar wordt niet meegenomen in de plannen. Het ontwerp dat we willen laten ontwikkelen bestaat uit verschillende onderdelen die samen een unieke, beeldbepalende plek vormen. Denk aan een bijzonder gebouw, een hotel, horeca, wonen, maatschappelijke en economische voorzieningen, en een bijzondere openbare ruimte met een groen dakplein waar mensen elkaar (gratis) kunnen ontmoeten. Ook is er parkeergelegenheid, wordt het historisch Bolwerk verstevigd en komt er een plek voor jongeren. We werken hierin in verschillende fasen: van structuurontwerp en schetsontwerp tot voorlopig en definitief ontwerp..
- Stimulering van sport, spelen en ontmoeten: We gaan verder met het aankleden van de openbare ruimte en stimuleren van activiteiten die ontmoeting en beweging stimuleren.
- Inrichting sfeergebieden en aankleding openbare ruimte: De openbare ruimte in de binnenstad wordt aantrekkelijker gemaakt door vergroening en aankleding die past bij de verschillende sfeergebieden. Dit maakt het voor bezoekers, toeristen en bewoners fijner om hier te verblijven. Een onderdeel hiervan is bijvoorbeeld de vergroening van de binnenstad en het Eggert winkelcentrum, en het plaatsen van zitplekken op verschillende locaties in de binnenstad, waar al een flinke start mee is gemaakt.

- Aanbod versterken: Het versterken van de diversiteit in het aanbod van retail, horeca en maatschappelijke en culturele voorzieningen is cruciaal om een interessante binnenstad te blijven. Om dit te bereiken is in 2023 een matchmaker aangesteld en een bidbook gemaakt die nieuwe (winkel)concepten koppelt aan de juiste locaties in de binnenstad. Hier gaan we de komende jaren mee verder.
- Toegangspoorten hoofdwinkelgebied: Om bezoekers een warm welkom te geven, worden de entrees van de hoofdwinkelstraten (welkom, groen, ontmoeten en historiserend) toegevoegd, We beginnen met de het entree aan de Peperstraat.

4. Bedrijventerreinen en Circulaire economie

Het bedrijfsleven in de gemeente moet in de komende jaren verder verduurzamen. Dat is goed voor de bedrijven zelf, maar ook voor Purmerend als geheel (vermindering van CO₂ emissie). Daarnaast kunnen bedrijven bijdragen aan het bevorderen van innovatie waardoor de verduurzaming sneller en makkelijker kan plaatsvinden. In het kader van pijler 4 van de economische visie zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Het verduurzamen van bedrijven op bedrijventerreinen, in winkelgebieden en in het agrarisch gebied (zie ook pijlers 1 en 3).
- Het verbeteren van de stroomvoorziening om de hiervoor genoemde doelstelling haalbaar en realiseerbaar te maken.
- Het initiëren en faciliteren van alternatieve vormen van duurzame(re) en collectieve energievoorziening op bedrijventerreinen, onder meer door onderlinge samenwerking op deze terreinen (energiehub).
- Het stimuleren van de circulaire economie, zowel lokaal als regionaal.
- Het ontwikkelen en toepassen van specifieke klimaatadaptieve en energiebesparende maatregelen voor bedrijfspanden.
- De samenwerking van bedrijven op bedrijventerreinen te bevorderen, onder meer door stimulering van parkmanagement en de BIZ.
- Het faciliteren van de houtbouwalliantie en het realiseren van de leerlijnen op het gebied van houtbouw in overleg met de bouwers en opleidingen in onze regio.

Hiervoor pakken we in 2026 de volgende acties op of zetten ze voort:

- Het inzetten van een duurzaamheidscoach.
- Het organiseren van kennis- en werksessies over duurzaamheid of circulaire economie.
- Onderzoek uitvoeren naar de transportbeperkingen voor stroom.
- Onderzoek uitvoeren naar alternatieve vormen van stroomleverantie, onder meer biovergisting in de Beemster (zie ook pijler 1).
- Circulaire inkoop en aanbestedingen (voorbeeldfunctie gemeente).
- Het opstarten van een grondstoffenscan op bedrijventerreinen.
- Projecten uitvoeren op het gebied van circulaire economie die door de MRA zijn ontwikkeld.
- Het blijven inzetten op een doorlopende leerlijn op het gebied van houtbouw.
- Parkmanagement toepassen in de Baanstee-Noord.
- Het faciliteren van collectieve(re) vormen van energievoorziening, vooral geothermie.
- Het ontwikkelen van een mogelijke BIZ op bestaande bedrijventerreinen.

Belangrijk om te weten

Het uitvoeren van de acties van de uitvoeringsagenda van de economische visie is niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook het bedrijfsleven, onderwijs en de regio Zaanstreek-Waterland en de MRA werken hieraan mee. Het betrekken van deze partijen, evenals de provincie, het Rijk en de Europese Unie, vraagt inzet op alle niveaus. Deze inzet kent vele gradaties: van overleg voeren tot subsidies aanvragen en deelnemen aan specifieke consortia. We onderzoeken hoe we het accountmanagement vanuit Economie kunnen versterken.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGRog	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	3.832	3.306	3.859	3.343	3.102	2.407	2.346
Baten	-916	-898	-898	-1.175	-1.185	-1.195	-1.205
Saldo	2.916	2.408	2.961	2.168	1.917	1.212	1.141

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 516.000 lagere lasten en € 277.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BVog1 Economie	Lasten	Baten
Reclame en Werelderfgoed Beemster		
De gemeente verwacht een structurele stijging van reclame-inkomsten en zet een deel hiervan in voor het beheer van reclameobjecten, versterking van het werkbudget Economie en uitbreiding van de formatie met voor Werelderfgoed en voor recreatie en toerisme. Dit ondersteunt de uitvoering van de Visie Recreatie en Toerisme en de Economische Visie en draagt bij aan een stabielere en effectievere beleidsuitvoering. Dit budget is in de Voorjaarsnota 2025 toegevoegd aan de gemeentelijke begroting. Het resterende bedrag wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo.	145	-271
Uitvoeringsagenda economische visie		
Aangezien de looptijd van het Uitvoeringsprogramma Economische Visie 2025 eindigt in 2025, is het noodzakelijk om de uitvoering van de visie voort te zetten. Om de beleidscontinuïteit te waarborgen heeft de raad, in de Voorjaarsnota 2025, extra budget beschikbaar gesteld voor uitvoeringsmiddelen voor de Economische Visie 2026 en 2027. In 2026 is er minder budget beschikbaar dan in 2025 voor het programma.	-340	0
Programma Binnenstad		
In december 2022 heeft de gemeenteraad de visie Programma Binnenstad en het Uitvoeringsprogramma Binnenstad vastgesteld (raadsbesluit 1576060). Om een vervolg te geven aan het programma na 2025 heeft de raad in de Voorjaarsnota 2025 extra budget beschikbaar gesteld voor onder andere het stimuleren van sport, spelen en ontmoeten, de aankleding van de openbare ruimte en realisatie van fietsenstallingen. In 2026 is er minder budget beschikbaar dan in 2025 voor het programma.	-235	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-86	-6
Totaal	-516	-277

Reserves

Reserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Op deze reserve zijn geen mutaties geraamd in de begroting 2026.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 10

Bestuur en concern

Visie

Het ondersteunen van de lokale democratie, de veiligheidsregio en het bestuur staan in dit programma centraal. Purmerend is een dynamische gemeente die vanaf 2029 meer dan 100.000 inwoners zal tellen.

Er komt nieuwe wetgeving en taken worden gedecentraliseerd. De behoefte van de inwoners van de stad en dorpen staat voor ons voorop. Bestuur en organisatie delen de overtuiging dat een persoonlijke benadering, maatwerk, en flexibiliteit van grote meerwaarde zijn. Dit betekent dat we als concern op deze manier ons werk uitvoeren. In dit programma zijn de kosten opgenomen voor de raad, griffie, het college, regionale samenwerking, bezwaarschriftenprocedures, verkiezingen en het Waterlands Archief.

Doelen en activiteiten

Organisatie

De samenleving ontwikkelt zich snel, en daarmee verandert ook onze opdracht als gemeente. Het Rijk draagt steeds meer taken en verantwoordelijkheden over aan gemeenten, wat directe gevolgen heeft voor onze organisatie. De gemeentelijke organisatie groeit mee met de stad, zodat we aan de gestelde ambities kunnen voldoen en de extra taken vanuit het Rijk kunnen oppakken.

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent ook goede en professionele advisering en ondersteuning voor het bestuur, ambtelijke organisatie en regionale samenwerkingsverbanden. Nieuwe wetgeving die op ons afkomt dient goed en integraal in de organisatie te worden opgenomen.

Financieel

Om inwoners betrouwbaar te kunnen bedienen is langdurige stabiliteit in de gemeentefinanciën noodzakelijk. Om maatschappelijke opgaven met de juiste democratische afweging te kunnen oppakken, is financiële armslag noodzakelijk. Dat vraagt om een sluitende begroting voorzien van een meerjarenraming die in evenwicht is. De effecten van kabinetsplannen zijn daarbij een lastig in te schatten factor, maar betekenen regelmatig een bezuiniging. De korte zittingsduur van achtereenvolgende kabinetten leidt ertoe dat er weinig stabiliteit is in de gemeentefinanciën. Het kabinet kiest steeds voor korte termijn oplossingen in plaats van lange termijn investeringen. Ook de jaarrekening behoort in evenwicht te zijn. Daarbij voldoen we aan de richtlijnen van de begrotingscirculaire van de provincie Noord-Holland. Het kabinet is demissionair en de meicirculaire is beleidsarm en weinig verrassend, behalve dat een deel van de jeugdmiddelen uit het advies van Van Ark zijn uitgekeerd. Compensatie voor gestegen kosten zoals bij de Jeugdzorg en WMO vindt slechts in beperkte mate plaats. Ook het 'ravijn' in het gemeentefonds wordt nauwelijks gedempt. Gemeenten komen daarom niet onder bezuinigingen uit. Een verdere uiteenzetting is opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Samenwerking

Purmerend is een betrouwbare partner in de regio, die staat voor haar inwoners en ondernemers en de belangen van Purmerend. Een veilige regio die goed met elkaar samenwerkt:

- Blijven samenwerken met de andere regiogemeenten op onder andere maatschappelijk en economisch gebied, met oog voor de groeiende rol als centrumgemeente en als prominente deelnemer aan de MRA.
- Vormgeven aan de betekenis van de groei van de stad en dorpen voor het gemeentebestuur.
- Blijven inzetten op een goede samenwerking binnen de veiligheidsregio. Dat vraagt om ambtelijke inzet bij de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VrZW).
- Binnen de regio zijn ontwikkelingen gaande op het gebied van herindelingen. Purmerend en Beemster hebben positieve ervaringen opgedaan met de fusie tot de nieuwe gemeente Purmerend. Purmerend werkt daarom mee aan het maken van een robuuste regio.

Regiodeal

De Regio Deal Waterland is toegekend door het Rijk. Dit betekent een investering van 26 miljoen euro om de brede welvaart in onze regio te versterken. Met deze deal zetten we samen stappen

op het gebied van beter wonen, beter leren en beter werken. Zo creëren we een nog sterkere toekomstbestendige regio. De daadwerkelijke uitvoering start eind 2025. Gedurende een periode van 5 jaar (2025-2030) kunnen bestaande projecten worden versterkt en nieuwe initiatieven worden gelanceerd met ondersteuning vanuit de Regio Deal-financiering. Gemeente Purmerend is penvoerder en vervult de kassiersrol, mede namens gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Landsmeer.

New Towns

De leefbaarheid en sociale samenhang in voormalige groeikernen (New Towns), zoals Purmerend, verslechteren in een snel tempo als we niet snel ingrijpen. Dat blijkt uit het onderzoeksrapport *Zorgen voor New Towns*; van groeikern tot aandachtsgebied. Dit vraagt om directe actie en ondersteuning van het Rijk om deze gebieden toekomstbestendig te maken. Dit rapport maakt de noodzaak duidelijk van vernieuwing in onze oudere wijken en wijst op het tekort aan voorzieningen, met name sociaal-culturele plekken en ontmoetingsruimten, die bijdragen aan de leefbaarheid en sociale cohesie. Daarom heeft Purmerend zich, samen met 6 andere New Towns - Almere, Capelle aan den IJssel, Helmond, Nieuwegein, Nissewaard en Zoetermeer - gecommitteerd aan een gezamenlijke lobby richting het Rijk. Het doel van deze lobby is financiële steun voor broodnodige ingrepen in onze stad, waaronder verbeteringen in voorzieningen en de openbare ruimte. Daarnaast vragen we om meer passende hulp voor kwetsbare groepen in onze lokale gemeenschap. Als onderdeel van de New Town Alliantie vraagt Purmerend het Rijk om investeringen en opname in landelijke beleidsinstrumenten, zoals de nota Ruimte en het Volkshuisvestingsfonds. De Alliantie schat de investeringsbehoefte op 3 miljard, aangevuld met expertise en regelgevingsruimte, om niet alleen nieuwe woningen te realiseren, maar ook het sociale weefsel in deze wijken te versterken.

Solide en gezond financieel beleid

We sluiten zoveel mogelijk aan bij het VNG advies aan gemeenten. Dat is om bewust tekorten te laten zien vanaf 2026 en keuzes voor te leggen aan de raad die het mogelijk maken de tekorten eerste 2 jaar te dekken. Door de gevolgen van de keuzes van het kabinet te laten zien, wordt een helder signaal afgegeven aan het demissionaire kabinet en de Tweede Kamer dat de gemeentelijke financiën momenteel onvoldoende zijn voor het uitvoeren van het huidige takenpakket. Er dienen meer middelen beschikbaar te komen om alle opgaven en ambities waar te kunnen maken en noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. Daar waar het moet, stellen we bij.

- Het tijdig opstellen van planning en control producten die een goed inzicht geven in de realisatie van doelen en de stand van de middelen. Deze is overzichtelijk, betrouwbaar en kwalitatief op niveau.
- Het voorleggen aan de raad van meerdere bezuinigingsopties bij de Voorjaarsnota, zodat de raad kan kiezen.
- Het versterken van het eigen vermogen om de toenemende schulden te kunnen dragen.
- Daarnaast zetten we met de VNG en regiogemeenten in op een actieve lobby richting het kabinet.

Oekraïne en (nood)opvang

De oorlog in Oekraïne duurt voort. Nog steeds moeten Oekraïense ontheemden vluchten voor het aanhoudende geweld en zoeken zij opvang, onder andere in Nederland. We hebben in de regio te maken met meer opvang en tijdelijke huisvesting van bepaalde doelgroepen. In de regio Zaanstreek-Waterland werken we daarop samen. Zaanstad organiseert de asielopvang, Purmerend

het restant van de opdracht opvang van ontheemden uit Oekraïne en de 5 andere gemeenten de opvang van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV).

- We werken samen met diverse maatschappelijke partners om de ontheemden in onze gemeente een nette en humane opvang te bieden, passend bij de richtlijn die daarvoor door het Rijk is gegeven.
- We vragen bij het Rijk geld aan voor zowel de transitie van locaties naar tijdelijke opvang als voor het beheer van deze locaties.
- We verbeteren bestaande locaties om de leefbaarheid te vergroten en de bezetting te optimaliseren.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

PGR10	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	6.568	6.009	6.163	6.604	6.564	6.695	6.776
Baten	-207	-44	-44	-45	-45	-49	-49
Saldo	6.361	5.965	6.119	6.559	6.519	6.646	6.727

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 441.000 hogere lasten en € 1.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Bijdrage Waterlands Archief		
Wegens de jaarlijkse indexatie en hogere kosten neemt de deelnemersbijdrage toe, wat leidt tot hogere lasten.	142	
Gemeenteraadsverkiezingen		
In 2026 zullen de gemeenteraadsverkiezingen plaats vinden. Voor de installatie van de nieuwe gemeenteraad en andere kosten rondom de verkiezingen verwachten we € 100.000 hogere lasten in 2026.	100	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	199	-1
Totaal	441	-1

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening pensioenen ex-bestuurders

In 2026 staat per saldo een dotatie van € 100.000 aan de voorziening begroot.

Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders

In 2026 staan er geen dotaties of onttrekking begroot aan de voorziening.

Voorziening RVU

In 2026 staat een onttrekking van € 81.000 aan de voorziening begroot.

Investeringsen

Dit programma heeft geen investeringen.

Financiële overzichten

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen zijn de baten en lasten die niet specifiek tot een programma behoren. De algemene dekkingsmiddelen betreffen vooral de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen wettelijk geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar. In de praktijk worden de middelen die voor een bepaald doel aan het gemeentefonds worden toegevoegd of onttrokken wel gekoppeld aan de betreffende programma's.

De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht, de afvalstoffenheffing en de ontvangsten van specifieke uitkeringen, zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's.

In dit onderdeel wordt het volgende onderscheid gehanteerd:

- Lokale belastingen
- Stelposten en onvoorziene uitgaven
- De uitkering uit het gemeentefonds
- Renteopbrengsten
- De baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen
- Stelpost voor incidentele baten en lasten

Ontwikkeling gemeentefonds

Ontwikkelingen Jeugdzorg

Op basis van het zwaarwegende advies *Groeipijn* van de deskundigencommissie Van Ark heeft het demissionaire kabinet besloten om extra financiële middelen beschikbaar te stellen voor de jeugdzorg. Deze middelen zijn bedoeld om enerzijds de structurele tekorten aan te pakken en anderzijds de verwachte terugval in jeugdzorgbudgetten vanaf 2026 binnen het gemeentefonds te dempen. Hiermee is een belangrijk financieel knelpunt weggenomen en zijn de eerder opgenomen stelposten uit de Voorjaarsnota 2025, evenals de verwachte bijdrage uit de Hervormingsagenda Jeugd, komen te vervallen.

Om de jeugdzorg toekomstbestendig en beheersbaar te maken, wordt per 2029 een nieuw financieringsmodel ingevoerd. Dit nieuwe bekostigingssysteem moet beter aansluiten bij de verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen en sluit aan bij de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Jeugd. Het kabinet neemt hierop vanaf 2028 een financieel voorschot, in de veronderstelling dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda tegen die tijd het gewenste effect sorteren.

Daarnaast worden aanvullende maatregelen getroffen om de uitgaven binnen het jeugdstelsel verder te beheersen. Zo wordt vanaf 2028 onder meer een eigen bijdrage ingevoerd, worden afspraken gemaakt met de sector over betere sturing op de duur van zorgtrajecten, en worden de verwachte opbrengsten uit de Hervormingsagenda geïndexeerd.

De VNG heeft echter serieuze twijfels geuit over de haalbaarheid van de financiële reeks zoals die vanaf 2028 is opgenomen. De uitvoering ervan vereist ingrijpende systeemwijzigingen, waaronder wetwijzigingen zoals het beperken van de reikwijdte van de jeugdzorg. Vooralsnog acht de VNG de voorgestelde reeks te ambitieus. Daarom is afgesproken dat de deskundigencommissie Van Ark in het eerste kwartaal van 2027 een vervroegd oordeel geeft over de uitvoerbaarheid van het financiële kader vanaf 2028.

In een recent begrotingsadvies heeft de VNG aangegeven dat de onderdelen van het financiële arrangement voor 2028 en 2029 budgettair neutraal mogen worden verwerkt via stelposten. Aangezien de uitwerking en wetgeving naar verwachting voor rekening en risico van het Rijk komen, is het volledige financiële arrangement budgettair neutraal opgenomen in de begroting door middel van 3 stelposten ter grootte van € 4,1 miljoen (zie raadsbrief 1615501).

Houdbaarheid Wmo-uitgaven

De komende jaren neemt de vergrijzing toe. Dit betekent dat de zorgkosten van gemeenten voor de uitvoering van de Wmo stijgen. Afgesproken is dat (een nader te bepalen deel van) de Wmo in de toekomst niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Hierdoor ligt het risico van een grote kostenstijging niet meer exclusief bij de gemeenten; dit naar analogie van de financiering van de bijstand (BUIG-gelden). Het Rijk en gemeenten gaan gezamenlijk werken om de beheersbaarheid van de uitgaven in relatie tot de wettelijk zorgtaken van de Wmo 2025 te borgen en het open-einde-deel van de regeling te beëindigen. Afhankelijk van de gekozen financieringsvorm wordt een passende indexering ontwikkeld die rekening houdt met de kostenontwikkeling en demografie en vergrijzing. In de Voorjaarsnota van het Rijk zijn extra middelen gereserveerd voor de kostenontwikkelingen die oplopen tot € 375 miljoen structureel in 2030. Deze middelen zijn voor € 300 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds.

Het abonnementstarief in de Wmo wordt vanaf 2027 afgeschaft en vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Dit betekent dat mensen die gebruikmaken van Wmo-voorzieningen, zoals huishoudelijke hulp of dagbesteding, niet langer een vast bedrag per maand betalen, maar een bijdrage die afhankelijk is van hun financiële draagkracht. Inmiddels is het wetsvoorstel voor de afschaffing van het abonnementstarief in de Wmo op 24 juni 2025 door de Tweede Kamer controversieel verklaard en wordt de invoeringsdatum nu minstens 1 januari 2028.

Onderzoeksagenda

Met ingang van 1 januari 2023 is het verdeelmodel van het gemeentefonds volledig herzien. Het doel van het Rijk is om te komen tot een stabiel verdeelmodel dat zo goed mogelijk aansluit bij de werkelijke kosten die gemeenten maken. Om de impact van deze herziening te beperken, is een zogenoemd 'ingroeipad' ingevoerd. Dit pad zorgt ervoor dat de financiële gevolgen voor gemeenten tot en met 2026 beperkt blijven tot maximaal € 37,50 per inwoner.

Bij de invoering van het nieuwe verdeelmodel in 2023 bleek Purmerend een nadeelgemeente te zijn. Voor Purmerend is daarom een geleidelijk ingroeipad vastgesteld. Dit betekent dat het negatieve herverdeeleeffect over de jaren 2023 tot en met 2026 is verzacht met een extra bedrag van € 1,6 miljoen. Deze compensatie wordt verstrekt via de suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023. Deze (voorlopige) uitkering is volledig verwerkt in onze begroting.

Het nieuwe verdeelmodel is echter geen eindpunt. Het Rijk blijft het model evalueren en waar nodig aanpassen. Hiervoor is een onderzoeksagenda opgesteld, gericht op onder andere de stapelingsproblematiek binnen het sociaal domein (zoals de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel'), de overige eigen middelen (waaronder het vereveningspercentage van de OZB), en de grootstedelijkheid. Deze onderzoeken kunnen leiden tot nieuwe herverdeeleeffecten.

Op basis van de uitkomsten wordt verwacht dat het verdeelmodel en de bijbehorende suppletie-uitkering in 2027 opnieuw worden aangepast. Daarnaast zijn er enkele nieuwe verdeelmaatstaven die nog steeds fluctueren, wat leidt tot schommelingen in de algemene uitkering. Om deze risico's op te vangen, is in onze begroting een reservering van € 1,3 miljoen opgenomen.

Terugdringen specifieke uitkeringen

In het hoofdlijnenakkoord van het Rijk is vastgelegd dat het aantal specifieke uitkeringen (SPUKs) aan gemeenten en provincies de komende jaren aanzienlijk wordt verminderd. Deze beleidswijziging is gericht op het vergroten van de beleidsvrijheid van decentrale overheden en het verlagen van de uitvoerings- en verantwoordingslasten. Waar mogelijk worden specifieke uitkeringen omgezet in algemene uitkeringen via het gemeentefonds. Voor enkele regelingen geldt een uitzondering, zoals die met betrekking tot toeslagen, Groningen, Oekraïne en de BUIG. Deze blijven vooralsnog buiten de overheveling.

De koers van het Rijk sluit aan bij de wens van gemeenten om meer ruimte te krijgen voor lokaal maatwerk. Door minder gebonden te zijn aan gedetailleerde rijksvoorwaarden kunnen gemeenten beter inspelen op de specifieke behoeften van hun inwoners. Tegelijkertijd vraagt deze ontwikkeling om een zorgvuldige afweging van verantwoordelijkheden en een goede monitoring van de maatschappelijke effecten.

De precieze invulling van de overheveling en de bijbehorende financiële kaders wordt momenteel verder uitgewerkt. Aanvankelijk was het de bedoeling om vanaf 2026 een groot deel van de SPUKs om te zetten in fondsuitkeringen. Gezien de demissionaire status van het kabinet is de verwachting nu dat de daadwerkelijke invoering niet eerder dan 2027 plaatsvindt.

Deelneming Stadsverwarming (SVP)

SVP heeft momenteel ruim 29.500 aansluitingen en groeit jaarlijks. Deze groei is het gevolg van zowel de nieuwbouwactiviteiten in Purmerend en omstreken als van het gasvrij maken van bestaande woningen.

Om in de warmtevraag op een duurzame en stabiele wijze te blijven voorzien, werkt SVP verder aan haar bronnenstrategie. Daarbij wordt samengewerkt met andere partijen om de komende jaren toe te werken naar ontwikkeling, realisatie en ingebruikname van een aardwarmtebron (geothermie). De stabilisatie en optimalisatie van de huidige productie-assets, evenals de doorontwikkeling van

nieuwe duurzame bronnen is van groot belang. Hiermee wordt de afhankelijkheid van aardgas afgebouwd, zowel vanuit het oogpunt van verduurzaming als ter beperking van de invloed van de volatiliteit van de gasmarkt op het bedrijf.

Door verdere brondiversificatie neemt het risicoprofiel van SVP af en kan gestaag gewerkt worden aan de doelstelling van een CO₂-neutrale warmtelevering in 2050.

Er wordt vastgehouden aan de strategie om SVP te ontwikkelen tot een modern duurzaam warmtebedrijf en de motor van de Purmerendse energietransitie. Daarnaast willen we kansen benutten door innovatie en uitbreiding om het financieel resultaat van SVP de komende jaren te verbeteren met het oog op de grote opgaven voor de toekomst.

Als gevolg van het begrote resultaat 2025 en de meerjarenverwachting begin 2025 (raadsmemo: 1607653) is er bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2025 afgezien van een dividenduitkering ten aanzien van de jaren 2026 tot en met 2028 (resultaten SVP over 2025 tot en met 2027). Indien uit het jaarrekeningresultaat over de betreffende jaren, blijkt dat dit wel (voor een deel) mogelijk is maakt de gemeente aanspraak op het dividend wat al is afgeraamd. Er zijn vanzelfsprekend diverse factoren die het resultaat van SVP nog kunnen beïnvloeden, waaronder het weer, verbruik van klanten, nieuwe regelgeving en kosten van onderhoud of diensten.

Gezien de onzekerheid in de warmtesector (onder andere door wet-en regelgeving) wordt er komend jaar een nieuw dividendbeleid opgesteld voor de collegeperiode 2026-2029. In het nieuwe dividendbeleid wordt rekening gehouden met de eisen van de banken dat er geen bovenmatig dividend wordt uitgekeerd. Ook wordt rekening gehouden met de eerder ingezette weg dat SVP een zodanig (cash)management voert dat er op koers wordt gebleven om in de komende 10 jaar te groeien naar een niveau van 40% solvabiliteit en dat de levering van warmte (gemiddeld) goedkoper blijft dan gas.

Binnen het met de raad afgesproken leningplafond (besluit 1587205) van € 65 miljoen voor de jaren 2023-2026 is tot op heden € 35 miljoen aan garantstellingen verstrekt. Hierdoor resteert nog een leningplafond van € 30 miljoen. Het door de gemeenteraad afgegeven maximale borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen bedraagt maximaal € 123 miljoen. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit.

Financiële toelichting

Bedragen x € 1.000

PGR11	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	-440	476	166	-2.032	-9.048	-3.640	41
Baten	-237.325	-241.924	-251.905	-254.004	-260.566	-265.398	-274.994
Saldo	-237.765	-241.448	-251.739	-256.036	-269.614	-269.038	-274.953

	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1 Lokale heffingen							
Lasten	47	64	64	64	64	65	65
Baten	-21.329	-22.056	-22.106	-23.064	-23.627	-24.202	-24.783
Saldo	-21.282	-21.992	-22.042	-23.000	-23.563	-24.138	-24.718
2 Nog te bestemmen middelen							
Lasten		-425	-734	-3.325	-12.074	-8.542	-7.266
Saldo		-425	-734	-3.325	-12.074	-8.542	-7.266
3 Gemeentefonds							
Baten	-213.961	-217.118	-225.335	-227.828	-233.812	-239.075	-247.488
Saldo	-213.961	-217.118	-225.335	-227.828	-233.812	-239.075	-247.488
4 Eigen financieringsmiddelen							
Lasten	-1.254	241	241	500	2.233	4.109	6.514
Baten	-317	-225	-275	-477	-572	-681	-678
Saldo	-1.571	16	-34	23	1.661	3.428	5.835
5 Deelnemingen							
Lasten	576	588	588	728	728	728	728
Baten	-1.718	-2.476	-4.141	-2.585	-2.505	-1.390	-1.995
Saldo	-1.142	-1.888	-3.553	-1.856	-1.776	-661	-1.266
6 Incidentele baten en lasten							
Lasten	190	8	8				
Baten		-50	-50	-50	-50	-50	-50
Saldo	190	-42	-42	-50	-50	-50	-50

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 2.198.000 lagere lasten en € 2.099.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

1. Lokale heffingen

Onder dit product vallen de onroerende zaak- en roerende ruimtebelastingen, de hondenbelasting, de precariobelasting en de toeristenbelasting. De ontwikkeling in de baten wordt veroorzaakt door de jaarlijkse aanpassing van de tarieven en de toename van areaal dat in de heffing wordt betrokken. Dit resulteert in een stijging van de baten ten opzichte van 2025 van € 0,958 miljoen. Voor 2025 geldt dat de indexering 3,3% bedraagt (CBS/CPI januari 2025) voor de (on-)roerendezaakbelastingen (OZB/RZB). In de meerjarenraming wordt voor de jaren na 2026 uitgegaan van 1,50%. Op basis

van de bouwmonitor wordt er rekening gehouden met een toename van het aantal woningen van 1,03%. De honden-, toeristen-, reclame- en precariobelasting zijn voor 2026 verhoogd met 3,3% als autonome ontwikkeling. Deze indexering is de reguliere indexering om de inflatie te corrigeren. Aan de inkomstenkant is nog niet rekening gehouden met het toekomstscenario om de OZB woningen met 10% te verhogen en vanuit het dekkingsplan om de OZB niet woningen (gebruikers en eigenaren) met 5% te verhogen in 2026. Deze voorgenomen OZB verhoging is onderdeel van de "Toekomstscenario's" zoals beschreven in de paragraaf "2. Nog te bestemmen middelen". De stijging aan de lastenkant wordt veroorzaakt door een verhoging op de voorziening belastingdebiteuren in verband met oninbaarheid.

2. Nog te bestemmen middelen

In de begroting zijn centrale stelposten opgenomen om rekening te houden met financiële ontwikkelingen die nog onzeker zijn of waarvan de exacte uitwerking nog niet bekend is. Deze stelposten fungeren als vangnet of buffer en maken het mogelijk om flexibel in te spelen op toekomstige risico's, beleidskeuzes of externe factoren. Hieronder worden stelposten nader toegelicht.

Prijs- en volumestijgingen

In de meicirculaire 2025 is vanwege een hogere inflatieverwachting vanaf 2025 de raming van het prijsdeel van het bbp naar boven bijgesteld. Zoals gebruikelijk is bij de actualisatie van het accres in de Voorjaarsnota 2025 door het Rijk rekening gehouden met de meest recente economische cijfers het Centraal Economisch Plan (CEP). Het geactualiseerde prijsdeel is vanaf 2026 toegevoegd aan de stelpost loon- en prijsontwikkelingen (LPO), om de toenemende prijsdruk in de begroting op te vangen. De provinciale toezichthouder stelt als voorwaarde dat de raming van loon- en prijsstijgingen minimaal gebaseerd moet zijn op indicatoren van het Centraal Planbureau (CPB). Om aan deze eis te voldoen, is het uitgangspunt voor materiële uitgaven aangepast en gebaseerd op de prijsontwikkeling van de materiële overheidsconsumptie (IMOC). De bestaande LPO-stelpost is hierop aangepast. Voor 2026 is in de begroting een stelpost opgenomen van € 1,5 miljoen voor algemene prijsgroei en € 0,2 miljoen voor volumegroei binnen de Wmo.

Kapitaallasten vertraagde investeringen en claims gemeentefonds

In de begroting is rekening gehouden met een stelpost van € 425.000 voor verwachte lagere kapitaallasten. Deze lagere lasten ontstaan door vertragingen in de uitvoering van investeringsprojecten, waardoor de afschrijvingen en rentelasten later starten dan oorspronkelijk gepland.

Daarnaast is een stelpost van € 65.000 opgenomen voor mogelijke claims vanuit het gemeentefonds. Deze claims hebben betrekking op taakmutaties binnen de Wmo, specifiek voor hulpmiddelen, en op de kinderopvang voor pleegouders.

Investeringsagenda en ambtelijke organisatie

Het budget voor de investeringsagenda 2028 is geactualiseerd. Daarbij is ook het jaar 2029 toegevoegd, met een extra investering van € 925.000. Voor de jaren 2028 en 2029 is respectievelijk € 0,9 miljoen en € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld.

Daarnaast is er, conform de Voorjaarsnota 2025, een reservering opgenomen van € 0,4 miljoen. Deze is bedoeld voor de verdere invulling van de functie *inpassing van de ambtelijke organisatie*, waarmee wordt ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen en benodigde versterking binnen de organisatie. De reservering houdt verband met de krapte op de arbeidsmarkt. Dit leidt tot een opwaartse druk op de salarisschalen. De groei van de organisatie richting 100.000 inwoners versterkt deze ontwikkeling, en vraagt om een structurele investering in personele capaciteit.

Toekomstscenario's

In de Voorjaarsnota 2025 (raadsbesluit 1612523) heeft de gemeenteraad besloten dat de begroting voor de jaren 2026 en 2027 sluitend moet zijn. Dit besluit is genomen op basis van scenario 2: *"tweejarig sluitend"*. Dit scenario is inmiddels verder uitgewerkt en laat het volgende financiële verloop zien:

Bedragen x € 1 miljoen	2026	2027	2028	2029
Stelpost Voorjaarsnota 2025	6.499	9.879	10.597	11.522
Uitwerking stelpost Voorjaarsnota 2025	-1.161	-1.053	-859	-786
Gerealiseerd op scenario 2 "tweejarig sluitend"	5.338	8.826	9.738	10.736

Na besluitvorming zal de resterende stelpost via een eerste wijziging op de primitieve begroting 2026 functioneel worden toegedeeld aan de verschillende programma's en beleidsvelden. Een nadere onderbouwing van de maatregelen en financiële keuzes binnen scenario 2 is opgenomen in de bijlage *Financiële Overzichten*, onder het onderdeel 'Toekomstscenario 2, tweejarig sluitend'.

Dekkingsplan

Om de begroting voor de jaren 2026 en 2027 sluitend te maken, zijn in het dekkingsplan zes maatregelen opgenomen. Voor het jaar 2027 is incidenteel een bedrag van € 1,4 miljoen onttrokken aan de algemene reserve om het tekort op te vangen.

Voor de overige onderdelen van het dekkingsplan is een centrale stelpost opgenomen: € 0,3 miljoen in 2026, oplopend tot bijna € 1,6 miljoen in 2029. Deze stelpost is bedoeld als tijdelijke reservering en wordt, zodra de raad hierover besluit, functioneel toegedeeld aan de betreffende programma's en beleidsvelden. Dit gebeurt via een eerste wijziging op de primitieve begroting 2026.

In de bijlage *Financiële Overzichten* is een onderdeel opgenomen over het verloop en de toelichting op de vrije ruimte. Hierin is een nadere onderbouwing te vinden van de maatregelen uit het dekkingsplan.

3. Gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2025. De opbrengst uit het gemeentefonds stijgt met € 2,5 miljoen naar ruim € 227,8 miljoen. De uitkering uit het gemeentefonds valt uiteen in 3 onderdelen:

a. De algemene uitkering

Deze stijgt met € 2,2 miljoen naar € 211,4 miljoen door algemene mutaties in de uitkeringsfactor, taakmutaties en ontwikkelingen in de uitkeringsbasis. De stijging van de algemene

mutaties in de uitkeringsfactor wordt veroorzaakt door de ontwikkeling in het accres. Bij de uitbreiding op taken vanuit het Rijk zien we 6 mutaties, waarvan alleen uitstel vervanging abonnementstarief Wmo noemenswaardig is. Daarnaast is de uitkeringsbasis aangepast voor de verdeelmaatstaven (onder andere inwoners, lage inkomens, bijstandsontvangers, WOZ-waarden inclusief rekentarieven, woonruimten).

Op basis van het zwaarwegende advies Groeipijn van de deskundigencommissie Van Ark heeft het demissionaire kabinet aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg en voor de terugval (demping) van jeugdmiddelen vanaf 2026 in het gemeentefonds. Hiermee is een belangrijke financiële knelpunt weggenomen en zijn de opgenomen stelposten uit de Voorjaarsnota 2025 en de verwachte bijdrage uit de Hervormingsagenda jeugd vrijgevallen. Om de jeugdzorg toekomstbestendig en beheersbaar te maken, wordt per 2029 een nieuw financieringsmodel ingevoerd. Vanaf 2028 wordt een nieuw financieel arrangement voor de jeugdzorg ingevoerd. Het Rijk kiest ervoor om vanaf dat jaar onder meer een eigen bijdrage in de jeugdzorg in te voeren, met de sector afspraken te maken over betere sturing op de trajectduur, en de beoogde opbrengsten uit de Hervormingsagenda jeugd te indexeren. Aangezien wordt verwacht dat de uitwerking en wetgeving voor rekening en risico van het Rijk komen, wordt het gehele financiële arrangement budgettair neutraal begroot door het opnemen van drie stelposten voor € 4,1 miljoen in 2028 en 2029.

Verder houden we in het gemeentefonds ook rekening met een stelpost voor de toekomstige onderhoudsagenda van het nieuwe verdeelstelsel en de fluctuatie op de maatstaven van een lagere bijdrage van € 1,3 miljoen in 2026 en verwachten we op de maatstaf laag inkomen met drempel een hogere bijdrage van € 1,2 miljoen.

b. Integratie uitkeringen binnen het sociaal domein

De middelen voor deze integratie-uitkeringen stijgen met € 0,35 miljoen naar € 13,6 miljoen. Dit betreft de volgende onderdelen:

- Beschermd wonen, structureel bijna € 6,7 miljoen;
- Participatie onderdelen (Wsw budget oude stijl inclusief beschut werk), structureel € 6,9 miljoen in 2026 en aflopend naar € 6,6 miljoen in 2029.

Het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen en het bijbehorende woonplaatsbeginsel worden niet in 2026 ingevoerd.

c. Overige integratie- en decentralisatie uitkeringen

De overige integratie- en decentralisatie-uitkeringen dalen met € 30.000 naar ruim € 2,9 miljoen. Hierin zijn onder andere middelen opgenomen voor maatschappelijke opvang, versterking omgevingsveiligheidsdiensten, bibliotheekmiddelen en het nationaal actieplan dakloosheid.

Voor een verdere toelichting op de meicirculaire 2025 verwijzen wij u naar de raadsbrief van 24 juni 2025 (161501).

4. Eigen financieringsmiddelen

Voor de verwerking van de rentelasten en -baten zijn de bepalingen en richtlijnen van de notitie rente van de commissie BBV van toepassing. Alle rentelasten en -baten worden in eerste instantie

geboekt onder het product eigen financieringsmiddelen (taakveld treasury). Het resultaat op het taakveld treasury is het verschil tussen de aan de producten (taakvelden) toegerekende rente en de per saldo werkelijk betaalde rente. In de gemeentebegroting wordt met een vast rentepercentage (renteomslag) gewerkt voor de kapitaallasten. Over de boekwaarde wordt voor wegen, gebouwen, installaties en dergelijke en ook voor grondexploitaties gerekend met 1,75%. Dit is 0,35% hoger dan waarmee in de begroting 2025 is gerekend. Het hogere percentage wordt voornamelijk veroorzaakt door nieuw aan te trekken extra financiering in de komende jaren die tegen een hogere rente wordt afgesloten ten opzichte van de huidige leningportefeuille. De verwachting is dat de komende jaren het renteomslagpercentage steeds hoger zal worden bijgesteld. In de Programmabegroting 2027 wordt hier nader op terug gekomen.

5. Deelnemingen

De baten dalen met bijna € 1,5 miljoen door een lager geraamde winstuitkering De Beemster Compagnie in 2026.

6. Incidentele baten en lasten

Opbrengst anti-speculatiebeding

Bij de verkoop van de grond in Leeghwater fase 3 in Middenbeemster aan Wooncompagnie voor de bouw van 18 huurwoningen, is in de verkoopovereenkomst een anti-speculatiebeding opgenomen. Indien Wooncompagnie binnen 15 jaar na de eerste oplevering (2010) een woning verkoopt, draagt Wooncompagnie het verschil tussen de overeengekomen grondprijs en de actuele marktprijs voor een vergelijkbare koopwoning in Leeghwater 3 in Middenbeemster af aan de gemeente. Het nominale verschil is in 2010 bepaald op € 41.500 voor 10 bereikbare huurwoningen en € 50.000 voor 8 dure huurwoningen. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. In de begroting wordt rekening gehouden met de verkoop van 1 woning per jaar.

Overzicht overhead

Bedragen x € 1.000

PGR12	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	34.301	33.174	35.565	37.296	38.157	38.862	39.492
Baten	-400	-310	-256	-340	-308	-272	-261
Saldo	33.901	32.864	35.309	36.956	37.849	38.590	39.231

In dit programma hebben we voor de begroting 2026 € 1.731.000 hogere lasten en € 84.000 hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Ontwikkeling exploitatie 2025-2026

BV121 Overhead	Lasten	Baten
Intensiveringen overhead		
In de Voorjaarsnota 2025 is er budget toegekend voor de intensivering op de IV en ICT organisatie. De lasten in 2026 staan hiervoor hoger geraamd dan in 2025.	925	-
Formatie uitbreiding overhead		
In de Voorjaarsnota 2025 is er budget beschikbaar gesteld voor formatie uitbreiding binnen de overhead. Deze formatie uitbreiding zit grotendeels binnen de teams P&O, Juridische zaken en ICT.	487	-
Aanschaf hardware		
Formatie-uitbereiding zorgt ervoor dat er extra hardware aangeschaft moet worden wat leidt tot hogere lasten in 2026.	106	-
Centraliseren van aanschaf werkkleding		
Er is besloten om werkkleding centraal te laten regelen door facilitair. Dit betreft een budgetneutrale overheveling vanuit de andere programma's.	128	-
Uitfaseren eDOCS en Decos		
In 2025 is er incidenteel budet beschikbaar gesteld voor de uitfasering van eDOCS en Decos, dit heeft lagere lasten tot gevolg in 2026.	-276	-
Incidenteel ICT capaciteit		
In 2025 is er incidenteel budget beschikbaar gesteld voor Microsoft 365, de uitrol van nieuwe devices en de NIS2-wetgeving, dit heeft lagere lasten tot gevolg in 2026.	-300	-
Onderhoudskosten		
Voor het onderhoud en bijdrage aan de voorziening van het onderhoud voor het stadhuis houden we rekening met een stijging van kosten van € 138.000.	138	-
Kapitaallasten		
In 2026 worden ten opzichte van 2025 hogere afschrijvings- en rentelasten geraamd op het programma overhead.	127	-
Regiodeal		
In 2025 is er een budget beschikbaar gesteld ten behoeve van de aanloopkosten voor de regiodeal. In 2026 heeft dit lagere lasten tot gevolg.	-100	-
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	496	-84
Totaal	1.731	-84

Voorzieningen

Voorziening spaarverlof medewerkers

In 2026 staat een dotatie van € 38.120 aan de voorziening spaarverlof begroot.

Voorziening RVU

In 2026 staat een onttrekking van € 82.428 aan de voorziening RVU begroot. De voorziening loopt momenteel in de begroting 2026-2029 negatief, dit wordt recht getrokken bij de najaarsnota 2025 door een dotatie van € 172.139 te doen aan de voorziening.

Investeringsen

De jaarschijf 2026 van het overzicht Overhead heeft een totaalbedrag van € 16,1 miljoen aan investeringen. Dit betreft de investering in het hoofdgebouw van de nieuwe Werf (€ 14,5 miljoen) en de investering in de vervanging van ICT hardware (€ 1,6 miljoen).

Toelichting overhead

De indirecte kosten (overhead) worden begroot en verantwoord in het overzicht overhead. Onder overhead verstaan wij het geheel van taken en activiteiten gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Globaal betreft het de kosten van bedrijfsvoering (huisvesting, facilitair, ICT, overig) en directie, maar ook de kosten van het management en het opleidingsbudget. Specifieke kosten binnen bedrijfsvoering die direct toe te rekenen zijn aan een product/programma vallen niet onder de overheadkosten en worden rechtstreeks toegerekend aan het desbetreffende product of de gebruiker. Het is toegestaan om overheadkosten toe te rekenen aan grondexploitaties, investeringen en projecten (particuliere initiatieven/antérieure overeenkomsten). Deze kosten worden in mindering gebracht op de overheadbegroting.

De overheadkosten zijn als volgt te specificeren:

- Management: betreft de kosten van alle hiërarchische leidinggevend (directie, teammanagers) en de managementondersteuning (stafbureaus, secretariaten).
- Informatievoorziening: betreft onder andere de kosten van informatisering, automatisering, systeem- en netwerkbeheer, beveiliging en ICT-ontwikkelingen. Uitzondering hierop zijn de direct toerekenbare kosten van applicaties en software voor een specifieke taak. Deze worden begroot en verantwoord op het betreffende taakveld/programma.
- Huisvesting en facilitair: betreft de kosten van het gemeentehuis.
- Overige ondersteuning: betreft onder andere de kosten van de teams op het gebied van bestuursondersteuning, communicatie, juridische ondersteuning, financiën en personeelszaken voor zover ze niet direct aan een specifieke taak kunnen worden toegerekend. Tevens alle vormings- en opleidingskosten.
- Verrekeningen: een gedeelte van de overheadkosten wordt doorbelast aan grondexploitaties, investeringen en projecten (dit is een minpost).

Percentage opslag overheadkosten 2026

Om de overheadopslag te bepalen voor de doorbelasting aan investeringen en grondexploitaties en aan de tariefberekening van het rioolrecht, de afvalstoffenheffing, de begraafrechten en de leges Omgevingswet wordt onderscheid gemaakt tussen de organisatieonderdelen gehuisvest in het gemeentehuis ('binnendienst') en onderdelen die gehuisvest zijn in De Koog ('buitendienst'). Voor de onderdelen in het gemeentehuis geldt dat deze duurdere huisvesting hebben inclusief vergader- en ICT-faciliteiten. De medewerkers op De Koog maken hier minder gebruik van en dat komt tot uitdrukking in de doorberekende overhead. Als uitgangspunt bij de berekening van het percentage worden de totale overheadkosten voor de buitendienst verminderd met 60% van de

kosten huisvesting gemeentehuis en met 60% van de ICT-kosten. De uitkomst van dit saldo wordt uitgedrukt in een percentage van de loonsom van de primaire (lijn-)afdelingen. Voor de begroting 2026 komt dit percentage uit op 64% voor de binnendienst (2025: 61%) en 53% voor de buitendienst (2025: 53%). De stijging van deze opslagpercentages ten opzichte van 2025 komt vooral door uitbreiding van formatie binnen de ondersteunende afdelingen (Overhead) en de actualisatie van de budgetten die meegenomen zijn bij de Voorjaarsnota.

Het is toegestaan om overheadkosten toe te rekenen aan investeringen, grondexploitaties en projecten (particuliere initiatieven). Voor de toerekening van overheadkosten ten laste van investeringen, grondexploitaties en projecten wordt het percentage van 64% bovenop de interne loonkosten gehanteerd. De overheadopslag voor kosten inhuren externen is bepaald op de helft van dit percentage, 32%. Voor de toerekening van overhead aan de kostendeckende tarieven voor riool en afval is het percentage 53%.

Berekening percentage (bedragen x € 1.000)

Buitendienst		Binnendienst	
Totale lasten overhead	-39.425	Totale lasten overhead	-39.425
Minus 60% kosten huisvesting gemeentehuis	1.319	Minus 60% kosten huisvesting gemeentehuis	0
Minus 60% kosten ICT	5.604	Minus 60% kosten ICT	0
Overheadkosten	-32.502	Overheadkosten	-32.502
Loonkosten primaire (lijn-) afdelingen	-61.217	Loonkosten primaire (lijn-) afdelingen	-61.217
Overhead in % van de loonkosten	53%	Overhead in % van de loonkosten	64%

Beleidsindicatoren

De vanaf 2017 verplicht op te nemen beleidsindicatoren komen voor de programma's van de bron waarstaatjegemeente.nl. Voor het onderdeel bestuur en organisatie zijn ook 5 indicatoren ontwikkeld die echter door de gemeente uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen moeten worden omdat er geen landelijke bron beschikbaar is. Omdat het gaat om indicatoren betreffende de organisatie nemen wij ze op bij het onderdeel overhead.

Indicator	2026
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	9,84
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	9,84
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	1.014
Externe inhuren als % van (loonsom + kst inhuren)	6,63%
Overhead (percentage van de totale lasten)	9,39%

Heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien

Vennootschapsbelasting

Door een wetswijziging zijn vanaf 2016 bepaalde activiteiten van de gemeente belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). In 2022 is tussen de gemeente en de Belastingdienst overeenstemming bereikt over de zogenaamde openingsbalans voor de vennootschapsbelasting. Dat is de basis voor de berekening van de fiscale winst waarover jaarlijks belasting moet worden betaald. Op dit moment gaat het om 3 activiteiten die belastingplichtig zijn.

1. Grondexploitaties

De gemeente heeft met de grondexploitaties een activiteit die in ieder geval kwalificeert als onderneming voor de Vpb. Met de Belastingdienst is overeengekomen dat dit voor de Purmerendse grondexploitaties vanaf 1 januari 2017 het geval is. Dit is vastgelegd in een principeovereenkomst eind 2021. Vanaf 2017 is sprake van een structureel te verwachten winst. In februari 2022 is tussen de gemeente en de Belastingdienst een zogenaamde fiscale beginbalans per 1 januari 2017 afgesproken. Over de waarde van die beginbalans hoeft de gemeente geen belasting te betalen. In de meerjarenbegroting ramen we geen winsten. Dit is de reden dat er geen Vpb last wordt geraamd.

2. Reclameopbrengsten

Voor de Belastingdienst vallen reclameopbrengsten onder de belastingplichtige activiteiten in het kader van de vennootschapsbelasting (Vpb). De gemeente en haar fiscale adviseurs zijn echter van mening dat deze opbrengsten voortkomen uit regulier vermogensbeheer en daarmee buiten de reikwijdte van de Vpb vallen. Deze visie wordt breed gedeeld door andere gemeenten en hun adviseurs. Om duidelijkheid te verkrijgen over de fiscale kwalificatie van reclameopbrengsten is een gezamenlijk "proefproces" gestart. Ondanks dit lopende traject heeft de Belastingdienst reeds voorlopige aanslagen opgelegd, waartegen de gemeente bezwaar heeft gemaakt. Het gaat om circa € 40.000 per jaar. Voorzichtigheidshalve is in de aangiftes over de jaren 2016 tot en met 2024 een bedrag van ongeveer € 360.000 aan Vpb-last voor dit onderdeel opgenomen. Indien de Belastingdienst geheel of gedeeltelijk in het ongelijk wordt gesteld, kan deze voorziening geheel of gedeeltelijk vrijvallen ten gunste van het resultaat.

3. Verkoop reststromen afvalinzameling

Ten aanzien van de afvalinzameling is de verkoop van reststromen aangemerkt als een belaste activiteit. Met betrekking tot de belastbaarheid van de verkoop van reststromen zijn op landelijk niveau met de Belastingdienst en de NVRD (Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement) generieke afspraken gemaakt. Eén van deze afspraken houdt in dat de fiscale winst wordt bepaald op 1% van de omzet uit reststromen, waarbij geen rekening hoeft te

worden gehouden met de omzet behaald uit de bijdragen van Nedvang/Stichting Afvalfonds. De inkomsten uit reststromen worden jaarlijks door de gemeente in kaart gebracht. Hierbij wordt rekening gehouden met het deel dat wordt doorbelast aan andere gemeenten in verband met het gebruik van de milieustraat, evenals de inkomsten afkomstig van Nedvang en de Stichting Afvalfonds. Na aftrek van deze componenten resteert de belastbare omzet uit reststromen over het betreffende jaar.

In de begroting is geen raming opgenomen voor de vpb last omdat de winsten van de grondexploitaties ook niet worden geraamd. Deze resultaten van de grondexploitaties en de Vpb last worden verwerkt in de jaarstukken en toegevoegd aan de algemene reserve en de reserve gronden (50/50 conform de financiële verordening) zodat deze geen invloed op het begrotingssaldo hebben. In de Najaarsnota van elk jaar wordt de Vpb last geraamd om geen begrotingsonrechtmatigheid te krijgen.

Onvoorzien

PGR14	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten		50	50	50	50	50	50
Saldo		50	50	50	50	50	50

In de begroting is een vast bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen van jaarlijks € 50.000. Een raming voor onvoorziene uitgaven is verplicht. Gelet op het bedrag is duidelijk dat dit vooral is opgenomen om te voldoen aan de regelgeving. De integrale afweging van de raad over de begrotingsruimte vervult feitelijk dezelfde rol.

Financieel resultaat

Algemeen

De indeling van de begroting kent verplicht een programmaplan en dit programmaplan kent weer een aantal verplichte onderdelen (artikel 8 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)):

- De te realiseren programma's.
- Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.
- Een overzicht van de kosten van overhead.
- Het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting
- Het bedrag voor onvoorzien.

Het aantal 'te realiseren programma's' en de indeling daarvan is vrij; dit mag op gemeentelijk niveau bepaald worden. De onderdelen van het programmaplan zijn voorgeschreven. Daarnaast is er een apart overzicht van de kosten van overhead in het programmaplan. De programma's zelf bevatten geen overhead, alleen de kosten van het primaire proces. Tenslotte geldt als indelingsvoorschrift voor de begroting dat alle mutaties op reserves onderdeel uitmaken van het resultaat van de begroting. Voor de mutaties op deze reserves gelden de volgende richtlijnen:

Algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt het voordelige resultaat van de totale begroting toegevoegd of het nadelige resultaat van de totale begroting onttrokken. Voor deze reserve is geen specifieke bestemming. Een deel van de algemene reserve wordt aangemerkt als weerstandsvermogen en dient in stand te blijven om risico's te kunnen opvangen. Groei van de algemene reserve is nodig om de investeringsuitgaven de komende jaren voor een deel met eigen vermogen te betalen en zo de financiële positie van de gemeente in balans te houden en waar mogelijk te verbeteren. Het door de raad vastgestelde gewenst niveau van solvabiliteit is 20%. Dit is in de Jaarrekening 2022 voor het eerst bereikt, maar wel in het vooruitzicht van nog te plegen grote investeringen.

Bestemmingsreserves

Voor bestemmingsreserves geldt dat deze worden ingesteld voor 1 specifiek doel binnen een vastgestelde termijn. Aanwending in de begroting mag enkel binnen de door de raad vastgestelde kaders voor de betreffende reserve.

In het vervolg van dit onderdeel van de begroting wordt ingegaan op:

- De samenstelling van het resultaat 2026.
- Het meerjarig overzicht 2026-2029 van de saldi per programma.
- De reeds in de programmabegroting verwerkte inzet van reserves (conform eerdere besluitvorming) en de voorgestelde keuzes.

Het totaal van de afzonderlijke programma's en het resultaat 2026

Programma (Bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
1. Publieksdiensten	10.390	-6.773	3.616
2. Samenleving	205.469	-44.461	161.008
3. Wonen	2.382	-130	2.252
4. Milieu	18.021	-19.319	-1.298
5. Bereikbaarheid	7.123	-5.552	1.571
6. Beheer openbare ruimte	43.412	-15.463	27.949
7. Ruimtelijke ordening	39.681	-34.222	5.459
8. Veiligheid	14.335	-19	14.315
9. Economie	3.343	-1.175	2.168
10. Bestuur & concern	6.604	-45	6.559
Totaal programma	350.758	-127.158	223.600
Algemene dekkingsmiddelen	-2.032	-254.004	-256.036
Overhead	37.296	-340	36.956
Heffing VPB			
Onvoorzien	50		50
Resultaat voor bestemming	386.072	-381.502	4.570
Resultaat bepaling via bestemmingsreserves	1.397	-2.792	-1.395
Resultaat bepaling via algemene reserve	9.500	-12.895	-3.395
Resultaat na bestemming	396.969	-397.188	-219

In het totaal van de afzonderlijke programma's (inclusief resultaatbestemmingen) hebben we hogere baten dan lasten. Wat resulteert in een positief resultaat van ruim € 0,2 miljoen in 2026.

Ontwikkeling van het meerjarig resultaat 2026-2029

Programma (Bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1. Publieksdiensten	3.616	3.605	3.236	3.822
2. Samenleving	161.008	170.389	177.085	184.793
3. Wonen	2.252	2.422	2.606	2.652
4. Milieu	-1.298	-1.406	-1.513	-2.228
5. Bereikbaarheid	1.571	1.893	2.157	3.159
6. Beheer openbare ruimte	27.949	29.616	32.083	32.198
7. Ruimtelijke ordening	5.459	7.494	7.053	6.960
8. Veiligheid	14.315	14.329	14.322	14.371
9. Economie	2.168	1.917	1.212	1.141
10. Bestuur & concern	6.559	6.519	6.646	6.727
Totaal programma	223.600	236.778	244.887	253.594
Algemene dekkingsmiddelen	-256.036	-269.614	-269.038	-274.953
Overhead	36.956	37.849	38.590	39.231
Heffing VPB	-	-	-	-
Onvoorzien	50	50	50	50
Resultaat voor bestemming	4.570	5.063	14.489	17.922
Resultaat bepaling via bestemmingsreserves	-1.395	-1.367	-1.497	-620
Resultaat bepaling via algemene reserve	-3.395	-3.696	-60	-60
Resultaat na bestemming	-219	-	12.932	17.242

Voor de jaren 2026 en 2027 blijft er zicht op een structureel sluitende begroting. Toch blijft er voor de jaren erna een structureel tekort. Een nieuw college krijgt tijd om de nieuwe benodigde keuzes te maken.

Samenstelling van het resultaat naar afzonderlijke reserves

In onderstaand overzicht wordt het resultaat inclusief de mutaties op de reserves weergegeven. Het doel, de voeding en de mutaties op de afzonderlijke reserves zijn toegelicht in het onderdeel overige financiële overzichten en in de financiële toelichting per programma.

(bedragen x € 1.000)	Programma	2026	2027	2028	2029
Resultaat programma's (saldo baten/lasten)	1 t/m 10	223.600	236.778	244.887	253.594
Algemene dekkingsmiddelen (saldo baten/lasten)		-256.036	-269.614	-269.038	-274.953
Overhead (saldo baten/lasten)		36.956	37.849	38.590	39.231
Heffing VPB (saldo baten/lasten)		-	-	-	-
Onvoorzien (saldo baten/lasten)		50	50	50	50
Resultaat voor bestemming		4.570	5.063	14.489	17.922
Resultaatbepaling via bestemmingsreserves:					
Onttrekking aan de reserve Oekraïne	2	-12	-11	-10	-10
Onttrekking aan de reserve Woonvisie	3	-453	-394	-338	-325
Onttrekking/toevoeging aan de reserve Duurzaamheid	4	-769	-759	-746	221
Toevoeging/onttrekking aan de reserve Parkeren	5	1.397	1.171	1.007	-37
Onttrekking reserve instandhouding openbare ruimte	6	-420	-220	-570	-209
Onttrekking aan de reserve Omgevingsplan	7	-200	-200	-200	-
Onttrekking aan de reserve Gronden	7	-937	-955	-641	-261
Mutaties bestemmingsreserves		-1.395	-1.367	-1.497	-620
Resultaatbepaling via algemene reserve:					
Onttrekking De Koog en Trimpad (besluit 1596700 VJN24)	AD	-134	-136	-	-
Onttrekking Invoering Stadspas (besluit 1604335 en 1611633 JS2024)	AD	-60	-60	-60	-60
Onttrekking sloop en afwaardering locatie Flevostraat 247 (1589249 NJN2024)	AD	-701	-	-	-
Onttrekking VNG advies Jeugd 2027 (voorstel PB2026)	AD	-	-3.500	-	-
Toevoeging bufferbudget ravijnjaar 2026 (besluit 1589249 PB2024)	AD	3.000	-	-	-
Inzet algemene reserve 2026 (besluit 1596700 VJN2024)	AD	-12.000	-	-	-
Deels terugstoren inzet bufferbudget 20256 (raadsvoorstel 1602003 PB2025)	AD	6.500	-	-	-
Mutaties algemene reserve		-3.395	-3.696	-60	-60
Resultaat na bestemming		-219	-	12.932	17.242

In het hoofdstuk *Programma's*, onder het onderdeel *Wat heeft het gekost*, worden de mutaties op de bestemmingsreserves toegelicht. Hieronder volgt een nadere toelichting op de ontwikkeling van de algemene reserve en de bijbehorende mutaties. Voor elke mutatie op de algemene reserve ligt een specifiek raadsbesluit ten grondslag.

Ontwikkeling algemene reserve

Het saldo van de algemene reserve ontwikkelt zich eind 2029 in een saldo van ruim € 17,2 miljoen. In het verloop van de algemene reserve wordt er vanuit gegaan dat de tekorten vanaf 2028 niet worden opgelost. De mutaties op de algemene reserve zijn als volgt opgebouwd:

<i>(bedragen in euro's maal € 1.000)</i>	2026	2027	2028	2029
Saldo 1 januari (stand tem Voorjaarsnota 2025)	71.003	67.828	64.132	51.139
Bufferbudget ravijnjaar 2026 (besluit 1589249 PB2024)	3.000	-	-	-
Deels terugstoren inzet bufferbudget 20256 (raadsvoorstel 1602003 PB2025)	6.500	-	-	-
Inzet algemene reserve 2026 (besluit 1596700 VJN2024)	-12.000	-	-	-
VNG advies Jeugd 2027 (voorstel PB2026)	-	-3.500	-	-
Sloop en afwaardering locatie Flevostraat 247 (1589249 NJN2024)	-701	-	-	-
Invoering Stadspas (besluit 1604335 en 1611633 JS2024)	-60	-60	-60	-60
De Koog en Trimpad (besluit 1596700 VJN24)	-134	-136	-	-
Totaal incidentele toevoegingen/onttrekkingen algemene reserve	-3.395	-3.696	-60	-60
Financieel/rekeningresultaat 2026-2029	219	-	-12.932	-17.242
Saldo 31 december	67.828	64.132	51.139	33.837
Per inwoner	698	659	523	345

Het positieve resultaat van 2026 van ruim € 0,2 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Ontwikkeling en toelichting verloop vrije ruimte 2026-2029 (financieel beeld)

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Krediet	Programma	2026	2027	2028	2029	I/S
A. Stand Voorjaarsnota 2025 (raadsbesluit 1612523)				-4.748	-10.156	-13.969	-12.662	
B.	Investeringsen	Krediet	Programma	2026	2027	2028	2029	I/S
1	Vervangingsinvesteringen Spurd	2.977		-	92	92	211	S
2	Actualisatie stelpost investeringsagenda			-	-	1.230	-925	S
Subtotaal B				-	92	1.322	-714	
C.	Onvermijdelijke ontwikkelingen	Krediet	Programma	2026	2027	2028	2029	I/S
1	Actualisatie budgetten verkiezingen		01. Publieksdiensten	-50	-70	200	-60	S
2	Actualisatie leges burgerzaken		01. Publieksdiensten	48	114	115	-15	S
3	Voorziening groot onderhoud Spurd		02. Samenleving	-125	-125	-125	-125	S
4	Cultuurvisie (cultureel programma)		02. Samenleving	-18	-18	-18	-	I
5	Aanbesteding WMO maatwerkvoorzieningen		02. Samenleving	-1.750	-3.500	-3.640	-3.786	S
6	Uitstel eigen bijdrage Hulp bij Huishouden		02. Samenleving	-193	-	-	-	S
7	Actualisatie volumedeel jeugd		02. Samenleving	-3.890	-5.848	-8.004	-9.560	S
8	Hogere parkeeropbrengsten		05. Bereikbaarheid	500	500	500	500	S
9	Bijzondere regeling voor de werktijden en de toelage onregelmatige dienst (TOD)		06. Beheer openbare ruimte	-66	-66	-66	-66	S
10	Actualisatie doorbelasting veegdienst		06. Beheer openbare ruimte	155	149	178	234	S
11	Actualisatie vastgoed planmatig en dagelijks onderhoud		07. Ruimtelijke ordening	-937	-1.011	-956	-1.010	S
12	Actualisatie loonkostenplaatsen		Diverse programma's	83	92	133	147	S
13	Ontwikkelingen gemeentefonds		Overzicht Alg.dekk.mid.	4.813	4.717	2.540	2.683	S
14	Actualisatie renteomslag en meerjareninvesteringsplan (MIP)		Overzicht Alg.dekk.mid.	1.441	-1.909	-2.812	-5.118	S
15	Eliminatie Huuropbrengst IKC 2026		02. Samenleving	-72	-	-	-	S
- Subtotaal C				-61	-6.974	-11.955	-16.177	
D.	Uitgangspunten en indexering	Krediet	Programma	2026	2027	2028	2029	I/S
1	<i>Indexatie investeringen:</i>							
a	Indexatie kredieten IHP en bewegingsonderwijs (prijspeil 2026: 5%)	6.653	02. Samenleving	-	-68	-92	-159	S
b	Indexatie tractiemiddelen	471	06. Beheer openbare ruimte	-10	-24	-24	-23	S
2	<i>Indexatie exploitatiebudgetten:</i>							
a	Indexatie bijdrage DUVO		02. Samenleving	-185	-192	-200	-208	S
b	Indexatie Sociaal Domein (Jeugd, WMO, Sport en recreatie en Volksgezondheid, Kunst en Cultuur)		02. Samenleving	-457	-487	-566	-654	S
c	Indexatie Ruimtelijk Domein; Openbare verlichting (electra)		06. Beheer openbare ruimte	-149	-152	-156	-168	S

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Krediet	Programma	2026	2027	2028	2029	I/S
d	Deelnemersbijdrage Omgevingsdienst IJmond		o8. Veiligheid	-20	-11	-1	-9	S
e	Indexatie Bedrijfsvoering (o.a. ICT, facilitair)		Overzicht Overhead	-83	-154	-228	-324	S
3	Dekking uit stelpost loon- en prijsontwikkelingen (LPO)		Overzicht Alg.dekk.mid.	903	1.087	1.267	1.546	S
		7.124	Subtotaal D	-	-	-	-	
E.	Gemeenschappelijke regelingen	Krediet	Programma	2026	2027	2028	2029	I/S
1	Begroting 2026 Werkom (besluit 1612731)		o2. Samenleving	-519	-595	-483	-380	S
2	Begroting 2026 GGD Zaanstreek-Waterland (besluit 1613761)		o2. Samenleving	67	12	-190	-414	S
3	Begroting 2026 Veiligheidsregio Zaanstreek/Waterland (besluit 1612390)		o8. Veiligheid	-470	-470	-470	-470	S
4	Begroting 2026 Waterlands archief (besluit 1598004)		10. Bestuur en Concern	-33	-41	-50	-86	S
5	Begroting 2026 recreatieschap Twiske Waterland (besluit 1598706)		10. Bestuur en Concern	-4	-4	-4	-4	S
6	Dekking uit stelpost loon- en prijsontwikkelingen (LPO)		Overzicht Alg.dekk.mid.	958	1.098	1.196	1.353	S
			Subtotaal E	-	-	-	-	
	Voorlopige stand primitieve begroting			-4.809	-17.037	-24.603	-29.553	
F.	Toekomstscenario's	Krediet	Programma	2026	2027	2028	2029	I/S
1	Stelpost Toekomstscenario's		Overzicht Alg.dekk.mid.	6.499	9.879	10.597	11.522	S
			Subtotaal F	6.499	9.879	10.597	11.522	
G.	Inzet middelen Jeugd 2025							
1	Inzet middelen Jeugd 2025 conform VNG advies		o2. Samenleving	-	3.500	-	-	S
			Subtotaal G	-	3.500	-	-	
	Stand (primitieve) Programmabegroting 2026 (beschikbare ruimte)			1.690	-3.659	-14.006	-18.031	

Na de uitwerking van de toekomstscenario's en in lijn met het raadsbesluit om de jaren 2026 en 2027 sluitend te maken, is gekeken welke extra maatregelen kunnen helpen om het structurele tekort terug te brengen naar nul. Een van de mogelijkheden was om strengere bezuinigingen door te voeren, bijvoorbeeld op de openbare ruimte, veiligheid en maatschappelijke voorzieningen. Toch heeft het college besloten deze bezuinigingen niet door te zetten. In plaats van deze maatregelen stelt het college een aantal andere voorstellen voor. Deze zijn samengebracht in een nieuw dekkingsplan dat aanvullend is op het scenario "tweejarig sluitend". Zo probeert de gemeente de begroting sluitend te maken, zonder te snijden in voorzieningen die belangrijk zijn voor inwoners. Na uitwerking van de toekomstscenario's en het dekkingsplan ontstaat het volgende financiële beeld:

Stand primitieve begroting	1.690	-3.659	-14.006	-18.031
H. Uitwerking toekomstscenario's	-1.161	-1.053	-859	-786
I. Dekkingsplan	-310	4.712	1.933	1.575
Beschikbare vrije ruimte	219	0	-12.932	-17.242

Toelichting

Het vertrekpunt voor de programmabegroting is de stand van de Voorjaarsnota 2025 (onderdeel A). Hierover is besloten op 25 juni 2025 (raadsbesluit 1612523). Vervolgens presenteren wij u een bijgesteld beeld en lichten wij de posten toe die de stand van de Voorjaarsnota wijzigen (onderdelen B tot en met I). Het begrotingsadvies van de VNG wordt verder toegelicht in de aanbiedingsbrief.

B. Investerings

1. Vervangingsinvesteringen Spurd (krediet € 2.976.968)

In de Voorjaarsnota 2025 was nog geen actueel overzicht voorhanden van de kredieten Spurd. Gedurende het voorjaar is deze opgave ontvangen en afgewogen naar nut en noodzaak. Voor de noodzakelijke vervangingsinvesteringen is nu een bedrag van bijna € 3 miljoen opgenomen in de begroting. Dit betreft vervangingen van diverse onderdelen van binnensportaccommodaties (onder andere scheidingswanden voor de sportzaal de Kraal, sporthal De Gors en sporthal De Beuk en het vervangen van de sportvloer de Vaart) en het vervangen van het veld op de buitensportaccommodatie van de mixed hockeyclub Purmerend. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten, vanaf 2027 € 92.000 oplopend naar € 211.000 in 2029 zijn verwerkt in de begroting 2026. In het investeringsoverzicht 'lopende investeringen' vindt u de detaillering terug.

2. Actualisatie stelpost investeringsagenda

In de begroting voor 2026 is rekening gehouden met een nieuwe tranche van de investeringsagenda, waarvoor in 2029 een bedrag van € 925.000 is geraamd. Deze investering is noodzakelijk om de groei van de gemeente op een verantwoorde manier te ondersteunen. Bij de actualisatie van de investeringsagenda in de Voorjaarsnota 2025 bleek dat er tot en met 2028 sprake is van een vrijval binnen het IHP 2025. Hierdoor kan de stelpost voor 2028, gebaseerd op eerdere aanvragen, worden verlaagd naar € 0,9 miljoen. Dit leidt ertoe dat er bijna € 1,3 miljoen kan worden toegevoegd aan het begrotingssaldo.

C. Onvermijdelijke ontwikkelingen

1. Verkiezingen

Door de val van het kabinet-Schoof in juni 2025 worden de Tweede Kamerverkiezingen vervroegd gehouden in datzelfde jaar. Hierdoor vervallen de reguliere verkiezingen die oorspronkelijk voor 2028 gepland stonden. Dit leidt tot een vrijval van € 200.000 in het verkiezingsbudget. De verkiezingskalender voor de komende jaren ziet er als volgt uit:

- 2025 Tweede Kamer;
- 2026 Gemeenteraden;
- 2027 Provinciale Staten en waterschappen (en Eerste Kamer);
- 2029 Europees Parlement.

2. Actualisatie leges burgerzaken

De leges voor Burgerzaken zijn geactualiseerd op basis van de uitgangspunten zoals opgenomen in de begroting. Bij deze actualisatie is rekening gehouden met de meest recente ramingen van het aantal aanvragen voor reisdocumenten, rijbewijzen, akten, uittreksels en verklaringen. Door deze herijking sluiten de verwachte legesopbrengsten beter aan bij de verwachte geraamde dienstverlening. De financiële doorwerking van deze actualisatie is positief voor de begrotingsjaren tot en met 2028. Voor 2029 valt het effect echter nadelig uit.

3. Voorziening groot onderhoud Spurd

In het verleden ontving Spurd een vast jaarlijks bedrag voor het uitvoeren van groot onderhoud aan sportaccommodaties. Om beter inzicht te krijgen in de aard en timing van de onderhoudswerkzaamheden, is besloten om voortaan een variabel budget toe te kennen. Dit

variabele budget is gebaseerd op een geactualiseerd Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP). Op basis hiervan wordt jaarlijks het gewogen gemiddelde van de onderhoudskosten over een periode van tien jaar uitgekeerd. Deze werkwijze zorgt ervoor dat het budget beter aansluit bij de daadwerkelijke onderhoudsbehoefte. Structureel betreft het een budget van € 125.000.

4. Cultuurvisie (cultureel programma)

In de Voorjaarsnota 2025 was een eenmalig bedrag van € 18.000 opgenomen voor het stimuleren van gezamenlijke communicatie en promotie van het culturele aanbod in 2025. In bijlage 1 van de uitvoeringsagenda van de cultuurvisie (besluit 1605484), gericht op een toekomstbestendig cultureel aanbod (waaronder de zorgplicht voor de bibliotheek), was echter een reservering opgenomen van € 18.000 per jaar voor de periode 2025–2028. Deze structurele reservering was in de Voorjaarsnota 2025 nog niet volledig verwerkt. Deze omissie is in de begroting 2026 hersteld, zodat de financiële dekking nu in lijn is met de uitvoeringsagenda van de cultuurvisie.

5. Aanbesteding Wmo-maatwerkvoorzieningen

In de Voorjaarsnota 2025 hebben we hernieuwd aanbesteding voor de Wmo aangekondigd. Om een beter beeld te krijgen van het reële tarief dat aan aanbieders moet worden betaald, is er een uitgebreid kostprijsonderzoek uitgevoerd dat eind mei is opgeleverd. Het doorrekenen van deze uitkomsten van dit onderzoek laat - bij ongewijzigd beleid - een nadeel zien tussen € 3,5 en € 7 miljoen. Het college heeft ervoor gekozen om bij te ramen op de onderkant van deze bandbreedte. De reden hiervoor is dat er nog een wettelijke maatregel in het verschieft licht ten aanzien van de eigen bijdrage en er nog een bedrag beschikbaar is vanuit de algemene uitkering voor volume ontwikkeling in de Wmo. De belangrijkste reden is dat het college de uitgaven op de Wmo wil verminderen en om die reden nader onderzoek gaat doen naar het feit dat Purmerend op basis van benchmark onderzoeken van Cebeon en CBS dat we in de Wmo in vergelijking met referentiegemeenten en de gemeenten in onze regio hogere uitgaven hebben. Dat zit er niet in wat we per inwoner uitgeven, maar in de hoeveelheid mensen die een beroep op de Wmo doen. Om de Wmo ook in de toekomst beschikbaar houden voor de inwoners die dat nodig hebben, is het nodig inzicht te krijgen welke maatregelen buiten de bestaande kaders en werkwijze mogelijk zijn om de meeruitgaven te verminderen.

6. Uitstel eigen bijdrage Hulp bij Huishouden

De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in het kader van de Wmo, ter vervanging van het huidige abonnementstarief, kan niet eerder plaatsvinden dan per 1 januari 2027. Hierdoor wordt de bijbehorende uitname van € 225 miljoen uit het gemeentefonds eveneens uitgesteld van 2026 naar 2027. Als gevolg hiervan vervalt de eerder geraamde besparing binnen programma 2 – Samenleving voor het jaar 2026. Ook de reservering voor de verwachte eigen bijdrage komt daarmee te vervallen. Dit leidt in 2026 tot een nadelig financieel effect van € 193.000.

7. Actualisatie volumedeel jeugd

In het begrotingsadvies van de VNG voor 2025 wordt geadviseerd hoe de aanbevelingen van de Commissie Van Ark kunnen worden verwerkt in de gemeentelijke begroting. In lijn met dit advies zijn de uitgaven voor jeugd in de begroting opgenomen als een onvermijdelijke ontwikkeling. Voor de specialistische jeugdhulp worden nu jaarlijks bij de Voorjaarsnota zowel prijsindexatie als volume-indexatie toegepast.

De prijsindexatie voor het lopende jaar is gebaseerd op de contractuele afspraken, waarbij de

OVA-index als uitgangspunt geldt binnen de huidige contractperiode. Voor de meerjarige ramingen wordt uitgegaan van het percentage, zoals opgenomen in de begrotingsuitgangspunten (4%). De volume-indexatie wordt gebaseerd op de horizontale ontwikkeling van de totale netto zorguitgaven, zoals opgenomen in de Rijksbegroting (bron: CPB MEV). Voor het lopende jaar wordt het actuele percentage uit de Rijksbegroting gehanteerd; voor de meerjarige ramingen wordt het gemiddelde van de betreffende jaren toegepast. Deze werkwijze is conform het advies van de Commissie Van Ark.

Per 1 januari 2027 start een nieuwe contractperiode voor de specialistische jeugdhulp. De aanbesteding hiervoor is momenteel in voorbereiding en omvat ook een kostprijsonderzoek voor alle segmenten binnen de specialistische jeugdhulp. Deze nieuwe aanbesteding kan mogelijk leiden tot prijsstijgingen. De doorrekening van het volumedeel laat een nadeel zien van bijna € 3,9 miljoen in 2026 oplopend naar bijna € 9,6 miljoen in 2029.

8. Overhead en parkeren

Het betaald parkeren is sinds de Voorjaarsnota 2023 een 'gesloten systeem' waarbij alle kosten en opbrengsten van betaald parkeren via de reserve parkeren. We gebruiken sinds dit jaar de scanauto en daarmee wijzigt de hele personele inzet op dit taakveld. Daarnaast wordt op dit moment geen overhead toegerekend aan de parkeerexploitatie. Als dat gebeurt, ontstaat er een voordeel voor de begrotingsruimte. Het college wil nu de personele inzet op parkeren herijken en overhead toerekenen zoals bij rioolheffing en afvalstoffenheffing ook gebeurt. Dit wordt naar verwachting een circa € 500.000 hogere toerekening van kosten. Omdat uit de parkeerreserve de kapitaallasten van nieuwe parkeergarages aan de Schapenmarkt en het Beatrixplein gedekt moeten worden, is het niet de bedoeling dat er minder in de parkeerreserve wordt gestort dan nu het geval is. Op basis van de resultaten van het eerste halfjaar 2026 is duidelijk dat de uitbreiding van betaald parkeren in de Bloemenbuurt en het Waterlandkwartier en de hogere betaalbereidheid door de scanauto resulteert in € 500.000 hogere inkomsten. Daarmee kan de doorrekening van overhead aan de parkeerexploitatie plaatsvinden zonder dat de toevoeging aan de reserve parkeren daalt.

9. Bijzondere regeling voor de werktijden en de toelage onregelmatige dienst (TOD)

Binnen de gemeente Purmerend geldt een bijzondere regeling voor werktijden, inclusief de toelage onregelmatige dienst (TOD). Deze regeling is van toepassing op functies waarbij structureel buiten de reguliere werktijden wordt gewerkt, zoals in de avonduren, weekenden en op feestdagen. Sinds de invoering van deze regeling is de toelage voor werkzaamheden in de vroege ochtenduren echter niet uitbetaald aan de betreffende medewerkers. Deze omissie is gecorrigeerd in de jaarrekening 2024, waarin de nabetaling is verwerkt. Vanaf 2025 wordt de TOD volledig en correct toegepast, inclusief de vergoeding voor ochtenddiensten. Om dit structureel mogelijk te maken, is een jaarlijkse extra reservering van € 66.000 noodzakelijk. Deze aanpassing leidt tot een nadelig effect op het begrotingssaldo.

10. Actualisatie doorbelasting veegdienst

Om de kosten van de openbare ruimte op een transparante en eerlijke manier toe te rekenen, is de doorbelasting van de veegdienst geactualiseerd. De veegdienst is verantwoordelijk voor het schoonhouden van straten, pleinen en andere openbare ruimten binnen de gemeente. De inzet varieert per gebied en is afhankelijk van onder andere gebruikintensiteit, ligging en het type bebouwing. Met de doorbelasting worden 2/3e van de kosten van deze dienstverlening toegerekend

aan afvalinzameling en riolering. Dit zorgt voor een betere aansluiting tussen de inzet van middelen en de daadwerkelijke uitvoering.

11. Actualisatie vastgoed planmatig en dagelijks onderhoud

Bij de recente actualisatie van het vastgoedonderhoud is zowel het planmatig als het dagelijks onderhoud opnieuw beoordeeld en geactualiseerd. Uit deze herziening blijkt dat de onderhoudskosten hoger uitvallen dan eerder geraamd. Dit komt onder andere door prijsstijgingen in de bouwsector, strengere eisen aan duurzaamheid en veiligheid, en een toename in de onderhoudsbehoefte van verouderde panden. Voor het planmatig onderhoud betekent dit dat er extra middelen nodig zijn om de kwaliteit en functionaliteit van het gemeentelijk vastgoed op peil te houden. Ook het dagelijks onderhoud kent een stijgende lijn, mede door een hogere frequentie van kleine reparaties en het sneller moeten ingrijpen bij storingen. Deze ontwikkeling heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo van circa structureel € 1 miljoen.

12. Actualisatie loonkostenplaatsen

De financiële gevolgen van de nieuwe gemeentelijke cao zijn volledig verwerkt in de begroting tot en met 2027. Hierbij is rekening gehouden met de overeengekomen loonontwikkelingen, waaronder structurele loonstijgingen, incidentele uitkeringen en aanpassingen in secundaire arbeidsvoorwaarden. Voor de periode ná 2027 is nog geen duidelijkheid over nieuwe cao-afspraken. Hierdoor is de loonontwikkeling vanaf 2028 onzeker. In de meerjarenraming is daarom uitgegaan van een generieke loonontwikkeling van 3%, conform de begrotingsuitgangspunten. Deze inschatting is echter afhankelijk van toekomstige cao-onderhandelingen en economische ontwikkelingen. Uit de doorrekening blijkt dat het gehanteerde percentage van 3% in de begroting toereikend is om de loonstijging van 7,64% in de nieuwe cao voor de jaren 2025 en 2026 op te vangen. Hierdoor resteert er een klein structureel voordeel voor het begrotingssaldo.

13. Ontwikkelingen gemeentefonds

In de begroting 2026 zijn de ontwikkelingen van het gemeentefonds verwerkt. Het totale effect is als volgt opgebouwd:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2026
a. Meicirculaire:				
1a. Opnemen accessen (voor prijs en volume)	3.442	3.268	4.194	3.447
1b. opnemen reservering voor loon- en prijsbijstellingen	-3.210	-2.773	-2.771	-2.853
2.ontwikkelingen jeugdzorg	3.382	3.023	916	890
Financieel effect t.g.v. begrotingssaldo meicirculaire 2025	3.613	3.517	1.340	1.483
b. Maatstaf huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.200	1.200	1.200	1.200
Totaal financieel effect begroting 2026	4.813	4.717	2.540	2.683

a. Meicirculaire 2025

In de raadsbrief (registratienummer 1615501) bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen van de meicirculaire van het gemeentefonds. Het algemene beeld voor het begrotingssaldo is positief voor alle jaren. In 2026 en 2027 is er een aanzienlijke (incidentele) stijging, maar vanaf 2028 zien we een verdere daling. Vanaf dat jaar wordt een nieuw financieel arrangement voor de jeugdzorg

ingevoerd en wordt aangenomen dat gemeenten de besparingsopgave uit de Hervormingsagenda jeugd zullen realiseren met concrete maatregelen (regel 2). Ook is er een extra vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling (regel 1a/b)

Vanaf 2028 wordt een nieuw financieel arrangement voor de jeugdzorg ingevoerd. Het Rijk kiest ervoor om vanaf dat jaar onder meer een eigen bijdrage in de jeugdzorg in te voeren, met de sector afspraken te maken over betere sturing op de trajectduur, en de beoogde opbrengsten uit de Hervormingsagenda jeugd te indexeren. De VNG heeft serieuze twijfels geuit over de haalbaarheid van de financiële reeks zoals die nu vanaf 2028 in onderstaande tabel is opgenomen. De uitvoering van deze reeks vergt ingrijpende systeemwijzigingen, waaronder wetwijzigingen zoals het beperken van de reikwijdte van de jeugdzorg. Vooralsnog acht de VNG de voorgestelde reeks te ambitieus. Daarom is afgesproken dat de deskundigencommissie Van Ark in het eerste kwartaal van 2027 een vervroegd oordeel zal geven over de haalbaarheid van het financiële kader vanaf 2028.

De VNG heeft recent een begrotingsadvies uitgebracht waarin wordt aangegeven dat de onderdelen uit het financieel arrangement voor de jaren 2028 en 2029 budgettair neutraal mogen worden verwerkt door middel van stelposten. Aangezien wordt verwacht dat de uitwerking en wetgeving voor rekening en risico van het Rijk komen, wordt het gehele financiële arrangement budgettair neutraal begroot door het opnemen van 3 stelposten van circa € 4,1 miljoen.

b. Maatstaf huishoudens met een laag inkomen met drempel

De verdeelmaatstaf 'huishoudens met een laag inkomen' binnen het gemeentefonds geeft aan in welke mate een gemeente relatief veel huishoudens met een laag inkomen heeft ten opzichte van andere gemeenten. Deze maatstaf is in juni door het CBS geactualiseerd op basis van voorlopige cijfers. Sinds de introductie bij de herijking van het gemeentefonds in 2023 is deze maatstaf gevoelig gebleken voor jaarlijkse schommelingen, mede vanwege het grote financiële volume dat ermee gemoeid is. Voor Purmerend laat de actualisatie een aanzienlijke stijging zien. Dit resulteert in een structurele verhoging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds van circa € 1,2 miljoen vanaf 2026.

14. Actualisatie renteomslag en meerjarig investeringsplan (MIP)

a. Actualisatie Meerjareninvesteringsplan en Financieringsbehoefte

In deze begroting is het meerjareninvesteringsplan (MIP) geactualiseerd. Nieuwe investeringen zijn toegevoegd, met name in het laatste jaar van de planperiode. Daarnaast zijn wijzigingen doorgevoerd in de fasering van projecten en het benodigde investeringsbudget. Het geactualiseerde MIP is opgenomen in de bijlage *Meerjareninvesteringsplanning*, en in het raadsbesluit wordt voorgesteld om de bijbehorende kredieten te voteren.

Onder de programma's is een toelichting opgenomen op de nieuwe en aangepaste investeringen. Het MIP bevat de geplande investeringen voor de komende vier jaar en wordt jaarlijks herzien. De wijzigingen in fasering hebben directe gevolgen voor de raming van kapitaallasten in de meerjarenbegroting. Deze lasten zijn aangepast op basis van:

- geactualiseerde ramingen per jaarschijf (cashflows),
- kredieten uit de Voorjaarsnota 2025,
- onvermijdelijke vervangingsinvesteringen (Spurd),

- indexering van onderwijshuisvesting (jaarschijf 2026),
- indexering tractiemiddelen,
- aanschaf van drie maaimachines (conform toekomstscenario's: gazons maaien door eigen dienst),
- voorbereiding GRP Wheermolen Oost fase 2 (2028, gedekt via rioolrecht).

Veel investeringen worden over meerdere jaren uitgesmeerd, met name bij beheerplannen en onderhoudsprojecten. Diverse grote projecten kennen een meerjarige looptijd. In deze begroting is nadrukkelijk gekeken naar de uitvoeringscapaciteit en realisatiekracht, zodat de investeringen realistisch zijn verdeeld over de periode 2025–2029.

Daarnaast is een investeringsagenda opgesteld op basis van de groei van de gemeente. In deze begroting zijn kredieten opgenomen voor onder andere:

- onderwijshuisvesting,
- maatschappelijke voorzieningen (zoals woonvoorziening Jaagweg, nachtopvang, fietsenstallingen),
- mobiliteitsmaatregelen,
- parkeergarage Schapenmarkt,
- herinrichting Purmerenderweg.

b. Effect op Financieringsmiddelen en rentelasten

De rente op langlopende leningen is in de tweede helft van 2025 gestegen met bijna 0,2 procentpunt. Gezien de aanhoudend hoge inflatie is een renteverlaging door de ECB op korte termijn niet te verwachten. In de begroting wordt uitgegaan van een rentepercentage van 3,7% voor het aantrekken van langlopende leningen in 2026, oplopend met 0,1 procentpunt per jaar vanaf 2027.

Naast dit prijs-effect speelt ook een volume-effect, afhankelijk van de daadwerkelijke financieringsstromen. Hoewel de jaarlijkse uitgaven stijgen, worden de geraamde cashflows vaak niet volledig gerealiseerd. Dit leidt tot een claim op het begrotingssaldo, zonder dat de uitgaven daadwerkelijk plaatsvinden.

Door het verschuiven van investeringen en een lager investeringsvolume per jaar ontstaat tot en met 2027 een financieringsvoordeel op de leningenportefeuille. Voor de jaren daarna geldt dat het huidige investeringsprogramma leidt tot een aanzienlijke toename van de financieringsbehoefte. Om deze te dekken, zal Purmerend langlopende leningen aantrekken, wat resulteert in hogere rentelasten in de begroting.

15. Eliminatie huuropbrengst IKC

De leerlingenaantallen in Middenbeemster zullen de komende jaren aanzienlijk toenemen als gevolg van de nieuwbouw in de wijk. In de Dorpsontwikkelingsvisie is daarom vastgelegd dat er een nieuw schoolgebouw gerealiseerd moet worden. Het Integraal Kindcentrum (IKC) is gepland in deelplan 6b van de nieuwbouwwijk De Keyser. Hoewel de oorspronkelijke ambitie was om het IKC in 2025 te openen, is de oplevering uitgesteld naar 2027. Dit betekent dat de verwachte huuropbrengsten voor de jaren 2025 en 2026 komen te vervallen.

D. Uitgangspunten en indexering

Conform de eisen van de toezichthouder zijn in de begroting 2026 de prijs- en subsidie-indexaties gebaseerd op de meest recente macro-economische indicatoren van het Centraal Planbureau (CPB). Dit betreft onder andere de loon- en prijsontwikkeling zoals opgenomen in de Centraal Economisch Plan (CEP) in het voorjaar van het Rijk. De indexatie is toegepast op:

- Materiele uitgaven van goederen en diensten;
- Subsidiebudgetten voor externe partijen;
- Volume en prijsindex jeugd/Wmo.

In de bijlage 'Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2026-2029' worden deze uitgangspunten nader uiteengezet.

1a. Integraal Huisvestingsplan (IHP) en bewegingsonderwijs

Voor de begroting 2026 is voor de indexering van het IHP en de investeringen bewegingsonderwijs (gymzalen en sporthal De Karekiet) het bedrag over de periode januari 2025 – januari 2026 (1 jaar) het prognose indexcijfer van BOA advies gehanteerd. Hierbij zijn de kredieten IHP verhoogd met 5% naar het prijspeil 2026 en wijkt af van de uitgangspunten uit de Voorjaarsnota 2025.

De totale bijraming van het krediet bedraagt € 6.652.565, hierdoor stijgen de kapitaallasten met € 68.000 vanaf 2027 naar € 159.000 in 2029.

1b. Indexatie tractiemiddelen en GRP Wheermolen-Oost fase 2

De kredieten voor diverse tractiemiddelen zijn met een bedrag van € 120.898 verhoogd als gevolg van prijsindexaties en er heeft een verhoging plaatsgevonden op het krediet van het GRP Wheermolen-Oost fase 2 van € 350.000. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten zijn verwerkt in de begroting 2026 en drukken op de beschikbare begrotingsruimte. Deze lasten bedragen vanaf 2026 jaarlijks € 9.730 en lopen op tot € 23.406 in 2029.

2a/b/c/d/e. Indexatie exploitatiebudgetten

In de begroting 2026 zijn de volgende exploitatiebudgetten geïndexeerd: bedrijfsvoering budgetten, WMO, Jeugd, subsidies maatschappelijke instellingen, Spurd, beheer openbare ruimte en parkeren.

3. Stelpost loon- en prijsontwikkeling (LPO)

De ruimte in de stelpost prijs- en loonontwikkeling (LPO) wordt in mindering gebracht op de bovengenoemde claims.

E. Gemeenschappelijke regelingen

Na de aanbidding van de Voorjaarsnota 2025 zijn er van diverse gemeenschappelijke regelingen begrotingen voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraad. In de begroting 2026 is de stijging door de indexaties structureel verwerkt ten laste van de ruimte in de stelpost prijs- en loonontwikkelingen (LPO). De uitwerking van de bezuinigingen op de gemeenschappelijke regelingen maken onderdeel uit van de toekomstscenario's.

F en H. Toekomstscenario 'tweejarig sluitend'

Om zicht te krijgen op een sluitende begroting heeft het college bij de Voorjaarsnota 2025 een viertal toekomstscenario's opgesteld: een "basisscenario", scenario "tweejarig sluitend", scenario "meerjarig sluitend" en het scenario "nieuwe tegenvallers". Het zijn verschillende selecties van maatregelen uit de op 6 maart gepresenteerde maatregelenlijst (raadsbesluit 1609539), die voorsorteren op mogelijke hoogtes van het begrotingstekort. Ieder scenario geeft op basis van de kennis van nu zicht op een sluitende begroting. Bij de Voorjaarsnota 2025 heeft de raad ingestemd met het hanteren van het voorkeursscenario "tweejarig sluitend" als uitgangspunt richting de begroting om de jaren 2026 en 2027 sluitend te krijgen. Dat doen we om in ieder geval de actuele tekorten op te lossen conform het advies van de VNG en ruimte te laten voor keuzes van een nieuwe coalitie na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026. Deze reeks is als stelpost opgenomen in de begroting 2026. U wordt voorgesteld om bij de 1e wijziging op de primitieve begroting in te stemmen met de uitwerking hiervan. De nadere uitwerking laat zien dat een aantal scenario's niet (volledig) ingevuld kunnen worden. Dit betreft:

- Rondom de gemeenschappelijke regelingen zien we dat de bezuinigingen pas later resultaat bieden: vanaf 2026 resteert er op het lichte scenario (40%) een afwijking van bijna € 0,3 miljoen nadelig. Dat loopt naar 2029 af met € 10.000 voordelig.
- Het BCF compensatiefonds valt lager uit dan verwacht (van € 2,1 miljoen naar € 1,6 miljoen) op basis van de richtlijn die de provinciaal toezichthouder hanteert: in de begroting 2026 mag een structurele stelpost ter grootte van de ruimte onder het plafond van het jaar 2024 worden opgenomen (landelijk € 332 miljoen, Purmerend € 1,6 miljoen).
- Voor de Wmo-maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp is een bedrag van circa € 450.000 opgenomen als beleidswijziging, gericht op het opvangen van de toenemende vraag. Deze middelen zijn bedoeld als beheersmaatregel binnen de bredere aanbesteding van Wmo-maatwerkvoorzieningen (zie onderdeel C5). De maatregelen zijn in dit stadium nog niet uitgewerkt als concreet scenario en worden daarom op dit moment niet als gerealiseerd beschouwd.

In het overzicht van de "toekomstscenario 2 tweejarig sluitend" vindt u een gedetailleerde uitwerking per onderdeel.

G. Inzet middelen Jeugd

In het VNG begrotingsadvies van 20 mei 2025 is als advies 2 opgenomen: "Middelen terugwerkende kracht: benut het incidentele geld voor compensatie 2023 en 2024 via een stelpost om gaten 2026 en 2027 te dichten of in te zetten in stelsel jeugd." Om die reden hebben we het verwachte voordeel (€ 3,5 miljoen) geraamd in 2027. Daarbij labelen we dit als 'structureel geld'.

I. Dekkingsplan

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
a. Eerder realiseren besparing gemeentelijke formatie plus ramen frictiegeld in 2026	-250	600	-	-
b. Extra verhoging OZB gebruikers/eigenaren niet-woningen: 5% in 2026 en 10% in 2027	359	736	752	769
c. Kasschuif i.c.m. temporisering IBOR (2026: storting in reserve)	-1.500	875	375	250
d. Kapitaallasten vertraagde investeringen	1.081	1.081	806	556
e. Inzet algemene reserve 2027	-	1.420	-	-

a. Besparingen gemeentelijke formatie

De reeds ingeboekte organisatietaakstelling uit de toekomstscenario's wordt versneld gerealiseerd. Ter ondersteuning hiervan wordt in 2026 een frictiebudget beschikbaar gesteld.

b. Verhoging niet-woningen (gebruikers en eigenaren)

De huidige tarieven voor niet-woningen (gebruikers en eigenaren) in de regio Purmerend liggen lager dan die van omliggende gemeenten. Op basis van de tarieven voor 2025 blijkt dat het tarief in Purmerend 27% onder het landelijk gemiddelde ligt. Hoewel dit een indicatie geeft van de relatieve positie van Purmerend, is er op dit moment nog geen duidelijk beeld van de tariefontwikkeling in andere gemeenten voor 2026. De tarieven voor niet-woningen (gebruikers en eigenaren) worden in twee stappen verhoogd. In 2026 vindt een verhoging van 5% plaats, gevolgd door een aanvullende verhoging van 10% in 2027. Hiermee blijft Purmerend concurrerend en aantrekkelijk voor ondernemers, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan een gezonde financiële huishouding.

Tabel tarieven ozb niet-woningen 2025

gemeente	eigenaar	gebruik
Purmerend	0,2211%	0,2025%
Waterland	0,3645%	0,2778%
Edam Volendam	0,1867%	0,1574%
Landsmeer	0,30043%	0,25459%
Oostzaan	0,2159%	0,1848%
Wormerland	0,2138%	0,2419%
Zaanstad	0,3227%	0,2433%
Hoorn	0,2693%	0,1739%
gemiddeld	0,2646%	0,2143%

c. Kasschuif i.c.m. temporisering Instandhouding beheer openbare ruimte (IBOR)

Het voorstel is om de geplande inhaalslag binnen het IBOR-programma in de begrotingsjaren 2027 en 2028 te temporiseren. Door deze temporisering worden de structurele lasten verlaagd, wat bijdraagt aan het verbeteren van de financiële balans. Voor 2026 wordt daarentegen eenzelfde

hoeveelheid middelen beschikbaar gesteld om een extra inhaalslag te realiseren, waarmee de voortgang op korte termijn wordt geborgd.

d. Kapitaallasten vertraagde investeringen

De omvang van het investeringsprogramma is de afgelopen jaren stevig toegenomen en we staan aan de vooravond van een aantal grote investeringen. Het programma is zo nauwkeurig mogelijk ingeschat. Toch zien we jaarlijks dat projecten vertragen en dat leidt tot onderuitputting op de kapitaallasten. Investeringsvertragen door onder andere aanbestedingsproblemen, ruimtelijke procedures en personele problemen. Op voorhand is niet in te schatten welke investeringen dit betreft. Voor dit algemene vertragingseffect is in de begroting een stelpost onderuitputting kapitaallasten opgenomen. De stelpost is niet geactualiseerd aan het verhoogde investeringsprogramma vanwege IBOR, IHP en de Investeringsagenda. Op basis van ervaringen van de afgelopen jaren is deze opgehoogd naar € 1,5 miljoen in 2026 en 2027 en € 1,0 miljoen in 2028 en 2029.

e. Algemene reserve

Voor 2027 wordt een eenmalige onttrekking gedaan uit de algemene reserve om de begroting sluitend te maken. Dit is een tijdelijke maatregel om financiële knelpunten op te vangen, terwijl er tegelijkertijd wordt gewerkt aan structurele oplossingen voor een duurzaam financieel beleid.

Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld

Beleidsveld	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029
BVo11 Publieksdienstverlening	10.390	-6.773	10.722	-7.118	10.363	-7.127	10.204	-6.382
1. Publieksdiensten	10.390	-6.773	10.722	-7.118	10.363	-7.127	10.204	-6.382
BVo21 Kunst en cultuur	9.877	-1.394	10.172	-1.429	10.387	-1.464	10.566	-1.500
BVo22 Sport en recreatie	12.498	-2.138	13.671	-2.368	14.292	-2.391	14.962	-2.391
BVo23 Wijkmanagement	2.470		2.542		2.616		2.698	
BVo24 Jeugd	55.114	-22	58.562	-23	62.234	-23	66.504	-23
BVo25 Onderwijs	14.524	-3.352	17.077	-3.355	17.320	-3.459	17.478	-3.459
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	60.565	-7.306	59.939	-4.636	61.887	-4.661	64.566	-5.078
BVo27 Werk en inkomen	50.420	-30.249	50.485	-30.249	50.595	-30.249	50.718	-30.249
2. Samenleving	205.469	-44.461	212.448	-42.059	219.331	-42.247	227.492	-42.700
BVo31 Wonen	2.382	-130	2.551	-130	2.736	-130	2.781	-130
3. Wonen	2.382	-130	2.551	-130	2.736	-130	2.781	-130
BVo41 Milieu	15.242	-17.754	15.655	-18.284	16.165	-18.924	16.673	-19.562
BVo42 Duurzaamheid	2.779	-1.566	2.789	-1.566	2.812	-1.566	2.228	-1.566
4. Milieu	18.021	-19.319	18.444	-19.849	18.977	-20.490	18.900	-21.128
BVo51 Bereikbaarheid	7.123	-5.552	7.297	-5.405	7.465	-5.307	8.479	-5.321
5. Bereikbaarheid	7.123	-5.552	7.297	-5.405	7.465	-5.307	8.479	-5.321
BVo61 Beheer openbare ruimte	43.412	-15.463	46.455	-16.839	50.843	-18.761	52.278	-20.080
6. Beheer openbare ruimte	43.412	-15.463	46.455	-16.839	50.843	-18.761	52.278	-20.080
BVo71 Ruimtelijke ordening	39.681	-34.222	61.239	-53.745	49.360	-42.308	42.291	-35.331
7. Ruimtelijke ordening	39.681	-34.222	61.239	-53.745	49.360	-42.308	42.291	-35.331
BVo81 Veiligheid	14.335	-19	14.349	-19	14.341	-19	14.391	-19
8. Veiligheid	14.335	-19	14.349	-19	14.341	-19	14.391	-19
BVo91 Economie	3.343	-1.175	3.102	-1.185	2.407	-1.195	2.346	-1.205
9. Economie	3.343	-1.175	3.102	-1.185	2.407	-1.195	2.346	-1.205
BV101 Bestuur & concern	6.604	-45	6.564	-45	6.695	-49	6.776	-49
10. Bestuur & concern	6.604	-45	6.564	-45	6.695	-49	6.776	-49
1 Lokale heffingen	64	-23.064	64	-23.627	65	-24.202	65	-24.783

Beleidsveld	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029
BVo11 Publieksdienstverlening	10.390	-6.773	10.722	-7.118	10.363	-7.127	10.204	-6.382
2 Nog te bestemmen middelen	-3.325		-12.074		-8.542		-7.266	
3 Gemeentefonds		-227.828		-233.812		-239.075		-247.488
4 Eigen financieringsmiddelen	500	-477	2.233	-572	4.109	-681	6.514	-678
5 Deelnemingen	728	-2.585	728	-2.505	728	-1.390	728	-1.995
6 Incidentele baten en lasten		-50		-50		-50		-50
11. Algemene dekkingsmiddelen	-2.032	-254.004	-9.048	-260.566	-3.640	-265.398	41	-274.994
BV121 Overhead	37.296	-340	38.157	-308	38.862	-272	39.492	-261
12. Overhead	37.296	-340	38.157	-308	38.862	-272	39.492	-261
BV131 Vennootschapsbelasting								
13. Vennootschapsbelasting								
BV141 Onvoorzien	50		50		50		50	
14. Onvoorzien	50		50		50		50	
BV151 Reserves	11.116	-15.686	1.172	-6.235	1.007	-15.496	184	-18.106
15. Resultaat bestemming	11.116	-15.686	1.172	-6.235	1.007	-15.496	184	-18.106
Totalen	397.188	-397.188	413.502	-413.502	418.798	-418.798	425.705	-425.705

Overzicht incidentele baten en lasten

De gemeente moet volgens de Gemeentewet een overzicht van structureel en reëel evenwicht opnemen in de jaarrekening. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn hier verdere regels over vastgelegd.

Zowel het BBV zelf, als in de notitie incidentele baten en lasten van de commissie BBV wordt duidelijk aangegeven dat in de begroting een limitatief overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen moet zijn. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid of eindigheid tot doel hebben.

Hieronder treft u een overzicht aan van de incidentele baten en lasten vanuit de programma's en vanuit de reserves. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Purmerend voert structurele taken uit en raamt daarvoor structurele baten en lasten in de begroting. Omdat Purmerend structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering.
- In principe zijn alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard.
- Het bestempelen van incidentele baten en lasten gebeurt door middel van een consequente gedragslijn.
- Baten en lasten zijn structureel als deze voor onbepaalde tijd geraamd worden, er is geen einddatum bekend. Baten en lasten komen in aanmerking om als incidenteel aangemerkt te worden als deze voor bepaalde tijd geraamd worden, er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend.
- Na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het structureel begrotingssaldo.
- In de financiële verordening is voor incidentele baten en lasten een grensbedrag van € 100.000 opgenomen.

Overzicht incidentele baten en lasten programma's en reserves

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma 2 Samenleving								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Kosten i.v.m. aanschaf woningen Waterlandplein/Rijperhof	12	-	11	-	10	-	10	-
GALA gelden brede doeluitkering	1.299	1.299	-	-	-	-	-	-
IZA (Integraal Zorgakkoord)	2.771	2.851	-	-	-	-	-	-

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
Cultuurvisie Purmerend museale samenwerking (raadsbesluit 1605484)	80	-	80	-	80	-	-	-
Cultuurvisie Purmerend zorgplicht bibliotheken (raadsbesluit 1605484)	-	-	20	-	-	-	-	-
Cultuurvisie Purmerend Cultureel programma (raadsbesluit 1605484)	18	-	18	-	18	-	-	-
Uitstel verkoop pand Zaandam GGD 'Samen Sterker'	-	141	-	-	-	-	-	-
Opstellen inclusie- en vrijwilligersbeleid	110	-	-	-	-	-	-	-
Saldo business case tijdelijke woningen	453	-	394	-	338	-	325	-
Totaal	4.743	4.291	523	-	446	-	335	-
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Kosten i.v.m. aanschaf woningen Waterlandplein/Rijperhof; bestemmingsreserve Oekraïne	-	12	-	11	-	10	-	10
Saldo business case tijdelijke woningen: bestemmingsreserve Wonen	-	453	-	394	-	338	-	325
Totaal	-	465	-	405	-	348	-	335
Programma 4 Milieu								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Taakuitvoering T&H energielabel C kantoorpanden (collegebesluit 1608085)	10	-	-	-	-	-	-	-
Werk aan de toekomst	769	-	759	-	746	-	-	221
Totaal	779	-	759	-	746	-	-	221
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Werk aan de toekomst: bestemmingsreserve duurzaamheid	-	769	-	759	-	746	221	-
Totaal	-	769	-	759	-	746	221	-
Programma 5 Bereikbaarheid								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Resultaat straatparkeren en garageparkeren	-	1.397	-	1.171	-	1.007	-	-37
Totaal	-	1.397	-	1.171	-	1.007	-	-37
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Resultaat straatparkeren en garageparkeren: bestemmingsreserve parkeren	1.397	-	1.171	-	1.007	-	-37	-
Totaal	1.397	-	1.171	-	1.007	-	-37	-
Programma 6 Beheer openbare ruimte								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Instandhoudingsbudgetten openbare ruimte	420	-	219	-	570	-	209	-
Wettelijk ecologisch onderzoek op het gebied van flora en fauna tlv Brgronden	-	-	-	-	380	-	-	-
Totaal	420	-	219	-	950	-	209	-
<u>Incidentele reservemutaties (verrekening):</u>								
Instandhoudingsbudgetten openbare ruimte: bestemmingsreserve IOR	-	420	-	219	-	570	-	209
Ecologisch onderzoek flora en fauna: bestemmingsreserve gronden	-	-	-	-	-	380	-	-
Totaal	-	420	-	219	-	950	-	209
Programma 7 Ruimtelijke ordening								

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
Incidentele Lasten en baten:								
Grondexploitaties	30.589	30.589	49.886	49.886	38.370	38.370	31.245	31.245
Kapitaal- en beheerslasten Jaagweg 16 / Nieuwstraat 107	10	-	10	-	10	-	10	-
Vorbereidingskrediet en schadeloostelling gebiedsontwikkeling Oostflank	79	-	79	-	79	-	79	-
Kapitaal- en beheerslasten Jaagweg 15: bestemmingsreserve gronden	25	-	25	-	25	-	25	-
Voorzetting programma 2040 (Placemaking/branding)	150	-	150	-	150	-	150	-
Vorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling de Koog	676	-	694	-	-	-	-	-
Projectontwikkeling Schapenmarkt / rentelasten ivm verhoging krediet met € 186.000	3	-	3	-	3	-	3	-
Kapitaallasten (rente) Van Ijsendijkstraat 144S: bestemmingsreserve gronden	-	5	-	50	-	5	-	5
Advies- en onderzoekskosten omgevingsplan	200	-	200	-	200	-	-	-
Totaal	31.732	30.594	51.047	49.936	38.837	38.375	31.512	31.250
Incidentele reservemutaties (verrekening):								
Schadeloosstelling Oostflank: bestemmingsreserve gronden	-	63	-	63	-	63	-	63
Vorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling Oostflank: bestemmingsreserve gronden	-	16	-	16	-	16	-	16
Kapitaallasten (rente) Van Ijsendijkstraat 144S: bestemmingsreserve gronden	5	-	5	-	5	-	5	-
Kapitaal- en beheerslasten Jaagweg 16: bestemmingsreserve gronden	-	2	-	2	-	2	-	2
Kapitaallasten (rente) Nieuwstraat 107: bestemmingsreserve gronden	-	8	-	8	-	8	-	8
Kapitaal- en beheerslasten Jaagweg 15: bestemmingsreserve gronden	-	25	-	25	-	25	-	25
Voorzetting programma 2040 (Placemaking/branding): bestemmingsreserve gronden (onttrekking)	-	150	-	150	-	150	-	150
Vorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling de Koog	-	676	-	694	-	-	-	-
Projectontwikkeling Schapenmarkt / rentelasten ivm verhoging krediet met € 186.000	-	3	-	3	-	3	-	3
Advies- en onderzoekskosten voor een definitief omgevingsplan: bestemmingsreserve omgevingsplan	-	200	-	200	-	200	-	-
Totaal	5	1.143	5	1.161	5	467	5	267
Programma 9 Economie								
Incidentele Lasten en baten:								
Budget Binnenstad: aankleding Publieke ruimte	486	-	-	-	-	-	-	-
Continuering uitvoering Economische Visie en gebiedsontwikkelingen	110	-	110	-	-	-	-	-
Uitbreiding formatie (1 fte) en ophoging materieel budget Werelderfgoed	-49	-	-95	-	-96	-	-97	-
Totaal	547	-	15	-	-96	-	-97	-
Programma 10 Bestuur en concern								
Incidentele Lasten en baten:								

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
Gemeenteraadsverkiezingen 2026	110	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	110	-	-	-	-	-	-	-
Overzichten: Overhead en Algemene dekkingsmiddelen								
<u>Incidentele Lasten en baten:</u>								
Aframen dividend Stadsverwarming 2026 tot en met 2028 (over SVP resultaat 2025 tm 2027)	-	-700	-	-700	-	-700	-	-
Eerder realiseren besparing gemeentelijke formatie plus ramen frictiegeld in 2026 (dekkingsplan onderdeel a)	250	-	-600	-	-	-	-	-
Kaasschuif i.c.m. temporisering IBOR (2026: storting in reserve) (onderdeel d dekkingsplan)	1.500	-	-875	-	-375	-	-250	-
Inzet algemene reserve 2027 (begroting 2026)	-	-	1.420	-	-	-	-	-
Moderne werkplek	1.081	-	1.002	-	1.022	-	620	-
Totaal	2.831	-700	947	-700	647	-700	370	-
Resultaatbepaling								
<u>Incidentele mutaties algemene reserve (geen verrekening):</u>								
<u>Toevoegingen:</u>								
Versterking algemene reserve (cf begroting 2016 / voordeel rente)	-	-	-	-	-	-	-	-
Bufferbudget ravijnjaar 2026 (besluit 1589249 PB2024)	3.000	-	-	-	-	-	-	-
Inzet algemene reserve 2026 (begroting 2025)	6.500	-	-	-	-	-	-	-
<u>Onttrekkingen:</u>								
De Koog en Trimpad (besluit 1596700 VJN24)	-	134	-	136	-	-	-	-
Inzet algemene reserve 2026 (besluit 1596700 VJN24)	-	12.000	-	-	-	-	-	-
Totaal	9.500	12.134	-	136	-	-	-	-
Saldo incidentele baten en lasten van alle programma's	41.162	35.582	53.510	50.407	41.530	38.682	32.329	31.434
Saldo incidentele baten en lasten vanuit de reserves	10.902	14.931	1.176	2.680	1.012	2.511	189	811
Totaal incidentele baten en lasten	52.064	50.513	54.686	53.087	42.542	41.193	32.518	32.245

Structureel resultaat/evenwicht

Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Incidentele lasten mogen gedekt worden door zowel structurele als door incidentele baten. Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn

De mutaties in 2026 zijn beoordeeld op bovenstaande uitgangspunten. Voor 2026 is het structureel resultaat bijna € 1,8 miljoen positief aangezien de structurele lasten (€ 344,9 miljoen) worden gedekt door (hogere) structurele baten (€ 346,7 miljoen).

	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2026	2027	2028	2029
a. Saldo baten en lasten:				
Geraamde baten (inclusief onttrekking reserves)	397.188	413.502	405.866	408.462
Geraamde lasten (inclusief toevoeging reserves)	396.969	413.502	418.798	425.705
Financieel resultaat, inclusief incidentele baten en lasten (a)	219	0	-12.932	-17.242
b. Incidentele baten en lasten:				
Totaal incidentele lasten	41.162	53.510	41.530	32.329
Totaal incidentele baten	35.582	50.407	38.682	31.434
Incidenteel saldo lasten en baten van alle programma's en overzichten (b)	-5.580	-3.103	-2.848	-895
c. Incidentele baten en en lasten reserves:				
Totaal incidentele toevoegingen	10.902	1.176	1.012	189
Totaal incidentele onttrekkingen	14.931	2.680	2.511	811
Incidentele saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves (c)	4.029	1.504	1.499	622
d. Structureel begrotingssaldo/resultaat:				
Financieel resultaat inclusief incidentele baten en lasten (a)	219	0	-12.932	-17.242
Incidenteel resultaat (d = saldo c + b)	-1.551	-1.599	-1.349	-273
Structureel resultaat (begrotingssaldo), exclusief incidentele baten en lasten (d)	1.770	1.599	-11.583	-16.969

Meerjareninvesteringsplanning (MIP)

Dit overzicht bevat per programma de lopende, vervangings en voorgenomen investeringen.

De geactualiseerde investeringen en uitgaven zijn opgenomen in 2 overzichten:

A. Lopende - en vervangingsinvesteringen

De lopende investeringskredieten zijn al door de gemeenteraad goedgekeurd (gevoteerd), maar nog niet afgesloten. Voor de jaren 2025-2029 zijn de investeringsramingen weergegeven. Dit is het verwachte verloop van de uitgaven.

Vervangingsinvesteringen zijn onderhevig aan economische veroudering en slijtage aan bestaande objecten moeten tijdig worden aangepakt. Vervangingsinvesteringen houden de bestaande kwaliteit en functionaliteit van de kapitaalgoederen op peil. Hierbij valt te denken aan renovatie en restauratie, herbouw en levensduur verlengend groot onderhoud. Met de vaststelling van deze programmabegroting autoriseert u per programma het totaal van de middelen voor de vervangingsinvesteringen.

B. Voorgenomen investeringen

Voorgenomen investeringen zijn opgenomen in het investeringsplan, als onderdeel van de meerjarenprogrammabegroting. Door het vaststellen van de meerjarenprogrammabegroting geeft de raad toestemming tot verdere uitwerking van de investering, waarvoor nog een aparte raadsvoordracht wordt voorgelegd, voor er uitgaven gedaan mogen worden.

A. Lopende- en vervangingsinvesteringen

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Vervangen luidsprekers en versterkers	2026	2027	120.000	-	-	120.000	-	-	-
LED verlichting	2026	2027	300.000	-	-	300.000	-	-	-
Trekkenwand Rollend, rollenzolder	2026	2027	150.000	-	-	150.000	-	-	-
Verduurz. Toneelverl. kleine zaal LED	2027	2028	150.000	-	-	-	150.000	-	-
BVo21 Kunst en cultuur			720.000	-	-	570.000	150.000	-	-
Speeltoestellen beheerplan spelen	2025	2026	56.623	43.622	13.001	-	-	-	-
Heemstee toplaag kunstgrasveld	2025	2026	199.120	164.949	34.171	-	-	-	-
Gymz. SportIn buitenkozi.,deuren,ramen	2025	2026	123.654	102.433	21.221	-	-	-	-
speelvoorzieningen 2021 BMS	2025	2026	27.000	17.549	9.451	-	-	-	-
Sportcomplex De Dop toplg handbalvelden	2025	2026	163.350	-	163.350	-	-	-	-
Vervanging luchtbehandeling De Vaart	2025	2026	188.110	155.779	32.331	-	-	-	-
Sportcomplex De Dop onderlg handbalv.	2025	2026	181.500	-	181.500	-	-	-	-
Sportcompl.De Munnik toplg sandwc.atle	2025	2026	521.000	521.000	-	-	-	-	-
Skills Garden (Rugby)	2025	2026	238.979	3.478	235.501	-	-	-	-
park de Noord Sport,Spelen en inrichting	2025	2026	597.861	378.605	219.257	-	-	-	-
MFSA de Beuk, diverse installaties	2025	2026	64.187	-	64.187	-	-	-	-
Sportcompl.Trimpad toplg skeelerp.en bn	2025	2026	788.851	50.000	738.851	-	-	-	-
LWB vervangen schroeventochtsluis	2025	2026	63.525	-	63.525	-	-	-	-
LWB vervangen zwemwaterpompen	2025	2026	138.922	2.006	136.916	-	-	-	-
Sportc. De Munnink Topl1e hv semi-water	2025	2026	541.536	-	541.536	-	-	-	-
LWB vervangen LBK en regeling	2025	2026	1.045.999	-	1.045.999	-	-	-	-
Sportcompl De Dop Jeugdvd	2025	2026	68.525	87.992	-19.467	-	-	-	-
Outdoor sport en recreatie jeugd 2024	2025	2026	60.000	60.000	-	-	-	-	-
LWB herstel + vervangen tvloerafwerking	2025	2026	124.796	-	124.796	-	-	-	-
Sportc.IJsendijk onderl.kunstg.v.2e V.	2025	2026	245.025	-	245.025	-	-	-	-
Sportc.Savanne onderl.kunstg. Veld A	2025	2026	245.025	-	245.025	-	-	-	-
Van IJsendijkstraat 140-spoththal de Koog	2025	2026	2.299.000	960.926	1.338.074	-	-	-	-
SC IJsendstr/ Purmerst verl.veld 3 en 4	2025	2026	80.000	-	80.000	-	-	-	-
LWB Warmteterugwininstallatie	2025	2026	75.000	-	75.000	-	-	-	-
PV panelen diverse locaties	2025	2026	140.000	-	140.000	-	-	-	-
LWB Zoutelektro- en doseersysteem	2025	2026	250.000	-	250.000	-	-	-	-
LWB Bassin afdekking	2025	2026	250.000	-	250.000	-	-	-	-
Pumptrack Leeghwaterpark 2025	2025	2026	100.000	-	100.000	-	-	-	-
Sportaccommodatie PumerZuid	2025	2026	2.000.000	56.315	1.943.685	-	-	-	-
LWB vervangen systeemplafonds	2025	2026	129.030	13.376	115.654	-	-	-	-
Grondkosten sporthal Karekietpark	2025	2026	1.263.394	-	1.263.394	-	-	-	-
LWB vervangen roosters dakoverstek	2025	2026	50.000	-	50.000	-	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
IJsendijkstraat renovatie veld 3 toplg	2025	2026	60.613	-	60.613	-	-	-	-
IJsendijkstraat renovatie veld 4 toplg	2025	2026	81.664	-	81.664	-	-	-	-
LWB vervangen regelkast zwemwaterbeheer	2025	2026	114.768	-	114.768	-	-	-	-
LWB vervangen wisselcabines	2025	2026	169.010	-	169.010	-	-	-	-
LWB TR Zwemwaterbehandeling	2025	2026	247.622	-	247.622	-	-	-	-
Verv.beleid speelvoorzieningen 2025	2025	2026	1.257.488	-	1.257.488	-	-	-	-
Sportcompl.Trimpad onderlaag skeelerbaan	2025	2026	1.320.703	-	1.320.703	-	-	-	-
Outdoor sport en recreatie jeugd 2025	2025	2026	52.766	-	52.766	-	-	-	-
LWB vervangen voegen	2025	2026	60.664	-	60.664	-	-	-	-
LWB vervangen geluidsinstallatie	2025	2026	70.135	-	70.135	-	-	-	-
LWB vervangen camera-en inbraakinstall.	2025	2026	73.405	-	73.405	-	-	-	-
LWB verv. brandmeld + ontruimingsinstall	2025	2026	82.888	-	82.888	-	-	-	-
Renov. Veld 1 honkbal De Dop	2026	2027	136.657	15.397	67.075	54.185	-	-	-
SC Wherevogels Toplaag kunstgrasveld A	2026	2027	567.384	-	296.450	270.934	-	-	-
Sportcompl Savanne Topl. kunstg.Veld A	2026	2027	563.201	-	296.450	266.751	-	-	-
SC de Dop/ Fl.Petrels honkbalveld	2026	2027	159.002	-	68.159	90.843	-	-	-
Mercuriusweg 2, Bouw gymzaal	2026	2027	1.125.443	-	589.518	535.925	-	-	-
Middenbeemster ?, Bouw gymzaal	2026	2027	2.050.000	-	-	2.050.000	-	-	-
Tpl kunstg. rugby V. IJsendijkstraat 367	2026	2027	665.500	-	450.000	215.500	-	-	-
Tpl sportvloer De gors Zwanebloem 12	2026	2027	58.738	-	-	58.738	-	-	-
Dakbedekking bitumen Karekietpark 2-4	2026	2027	164.090	-	-	164.090	-	-	-
Hybride bad Leeghwaterbad	2026	2027	9.500.000	211.562	2.288.438	7.000.000	-	-	-
Leeghwaterpark sport, spelen en inr	2026	2027	1.538.827	42.594	1.035.886	460.347	-	-	-
LWB vervangen voegen	2026	2027	120.683	-	120.683	-	-	-	-
LWB vervangen verlichting	2026	2027	170.610	-	226.292	-55.682	-	-	-
SP ZOB Kunstgrastoplaag veld A	2026	2027	600.320	-	-	600.320	-	-	-
Maaimachine buitensport	2026	2027	125.652	-	-	125.652	-	-	-
Verv.beleid speelvoorzieningen 2026	2026	2027	1.241.968	-	-	1.241.968	-	-	-
Buitensport	2026	2027	64.967	-	-	64.967	-	-	-
Outdoor sport en recreatie jeugd 2026	2026	2027	253.794	-	-	253.794	-	-	-
LWB vervangen lockers	2026	2027	118.818	-	-	118.818	-	-	-
LWB vervangen speeltoestellen	2026	2027	112.270	-	-	112.270	-	-	-
LWB vervangen plafond	2026	2027	158.052	-	-	158.052	-	-	-
De Vaart buitenkozijnen	2026	2027	204.275	-	-	204.275	-	-	-
Verv. beschoeiing damwand Wheredijk go	2027	2028	217.582	-	-	-	217.582	-	-
Nieuwbouw sporthal Karekiet	2027	2028	13.931.400	16.549	952.726	3.962.125	9.000.000	-	-
SC de Munnik jeugdhockeyveld	2027	2028	180.552	-	-	-	180.552	-	-
Verv.beleid speelvoorzieningen 2027	2027	2028	1.286.424	-	-	-	1.286.424	-	-
Outdoor sport en recreatie jeugd 2027	2027	2028	104.831	-	-	-	104.831	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Verv. Jeugdhockeyveld, Flevostraat 251	2027	2028	238.048	-	-	-	238.048	-	-
Sportcompl.Ijsendijk.Toplaag kunstg.v. 2	2028	2029	563.201	-	296.450	-	-	266.751	-
Tpl kunstgrasveld D Westerweg 41	2028	2029	567.702	-	430.000	-	-	137.702	-
Tpl PU & sportvl. V. IJsendijkstraat 365	2028	2029	98.369	-	-	-	-	98.369	-
Tpl Kunstgras veld 1, Insulindeweg 11B	2028	2029	571.761	-	-	-	-	571.761	-
Tpl kunstgrasveld E Savannestraat 51-53	2028	2029	594.431	-	-	-	-	594.431	-
Kunstgras waterveld 2 Flevostraat 251	2028	2029	438.289	-	-	-	-	438.289	-
Vervanging CV leidingen Zwanebloem 12	2028	2029	256.767	-	-	-	-	256.767	-
Gymzaal Tweede school ZOB	2028	2029	2.050.000	-	-	-	-	2.050.000	-
Gymzaal M.L. Kingschool	2028	2029	2.050.000	-	-	-	-	2.050.000	-
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2028	2028	2029	350.000	-	-	-	-	350.000	-
Dubbele gymzaal Salland 38 grondkosten	2028	2029	223.860	-	-	-	-	223.860	-
Tpl Kunstgras veld 2, Purmerenderweg 55	2028	2029	572.940	-	-	-	-	572.940	-
SC Purmersteijn Toplaag kunstgrasveld 1	2028	2029	563.201	-	296.450	-	-	266.751	-
Verv.beleid speelvoorzieningen 2028	2028	2029	1.103.627	-	-	-	-	1.103.627	-
Outdoor sport en recreatie jeugd 2028	2028	2029	105.879	-	-	-	-	105.879	-
Verv.beleid speelvoorzieningen 2029	2029	2030	1.028.061	-	-	-	-	-	1.028.061
Outdoor sport en recreatie jeugd 2029	2029	2030	107.361	-	-	-	-	-	107.361
Verv. Sportvloer De Vaart Koggenland 88	2029	2030	164.059	-	-	-	-	-	164.059
Scheidingswand De Beuk, Van IJsendijkstraat 365	2029	2030	112.473	-	-	-	-	-	112.473
Scheidingswand De Kraal, Zambezilaan 278	2029	2030	123.518	-	-	-	-	-	123.518
Scheidingswand De Gors, Zwanebloem 12	2029	2030	65.812	-	-	-	-	-	65.812
Gymzaal Montessorischool nieuwbouw	2029	2030	2.050.000	-	-	-	-	-	2.050.000
Dubbele gymzaal J. Naberstraat	2029	2030	4.100.000	-	-	-	-	-	4.100.000
Dubbele gymzaal Salland 38	2029	2030	4.350.000	-	-	-	-	-	4.350.000
BVo22 Sport en recreatie			73.782.137	2.904.132	20.708.285	17.953.872	11.027.437	9.087.127	12.101.284
1e inr.OLP Nieuwe school CPOW	2025	2026	228.773	139.860	88.913	-	-	-	-
Uitbr. Willem Eggert, J.v.Egmondstr.14	2025	2026	1.445.663	504.570	941.093	-	-	-	-
Middenbeemster Blauwe Morgenster, Grond	2025	2026	1.400.000	6.723	1.393.277	-	-	-	-
Zonnepanelen, Nijlstraat 16o	2025	2026	91.067	-	91.067	-	-	-	-
Grondkosten Tweede school ZOB	2025	2026	1.263.394	-	1.263.394	-	-	-	-
Grondkosten Klimop, Karekietpark	2025	2026	1.224.219	-	1.224.219	-	-	-	-
Nieuwb.Basisschool Klim- op, Karekietpark	2026	2027	11.191.947	167.727	5.661.773	5.362.447	-	-	-
Nieuwbouw Da Vinci College, Koogmolen	2026	2027	40.313.113	12.522.718	12.559.236	15.231.159	-	-	-
Mercuriusweg 2, Het Plankier/A. Rozendaalschool	2026	2027	10.410.518	509.859	4.490.141	5.410.518	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Nieuwbouw De Blauwe Morgenster (2e school MB) "	2026	2027	6.834.566	529.710	4.086.837	2.218.019	-	-	-
Nieuwbouw OBS De Delta (Delfland 2), grondkosten	2026	2027	1.233.240	-	-	1.233.240	-	-	-
Nieuwbouw Waterlandschool grondkosten	2027	2028	1.233.240	-	-	-	1.233.240	-	-
Verbouwing Piekgebouw Weidevogels	2027	2028	300.000	-	-	-	300.000	-	-
Nieuwbouw Waterlandschool Reigersbek 2	2028	2029	5.602.529	132.069	-	400.000	2.000.000	3.070.460	-
Nieuwbouw OBS De Delta (Delfland 2)	2028	2029	6.710.920	18.852	231.148	400.000	2.000.000	4.060.920	-
LWB systeemplafonds	2028	2029	74.700	-	-	-	-	74.700	-
Verbouwing Blauwe Morgenster	2028	2029	1.705.874	-	-	-	-	1.705.874	-
Nieuwbouw Montessorischool, Salland 38	2029	2030	6.495.505	46.211	-7.254	-	500.000	2.500.000	3.456.548
Nieuwbouw Trifolium (Pinksterbloem 67)	2029	2030	8.281.457	-	-	-	-	-	8.281.457
Verbouwing M.L. Kingschool grondkosten	2029	2030	157.855	-	-	-	-	-	157.855
Nieuwbouw J.Naberstraat grondkosten	2029	2030	1.277.237	-	-	-	-	-	1.277.237
Nieuwbouw Montessorischool grondkosten	2029	2030	1.263.394	-	-	-	-	-	1.263.394
Nieuwbouw Tangram, J. Naberstraat	2029	2030	7.459.493	-	-	-	-	-	7.459.493
Nieuwbouw Carroussel, J. Naberstraat	2029	2030	6.495.505	-	-	-	-	-	6.495.505
BVo25 Onderwijs			122.694.210	14.578.299	32.023.846	30.255.383	6.033.240	11.411.954	28.391.489
WMO hulpmiddelen 2025	2025	2026	700.000	-	700.000	-	-	-	-
WMO hulpmiddelen 2026	2026	2027	700.000	-	-	700.000	-	-	-
WMO hulpmiddelen 2027	2027	2028	700.000	-	-	-	700.000	-	-
WMO hulpmiddelen 2028	2028	2029	700.000	-	-	-	-	700.000	-
Hulpmiddelenkrediet 2029	2029	2030	700.000	-	-	-	-	-	700.000
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning			3.500.000	-	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000
2. Samenleving			200.696.347	17.482.430	53.432.131	49.479.255	17.910.677	21.199.081	41.192.773
Doosan B35X-5	2025	2026	35.955	-	35.955	-	-	-	-
Kleine haakarm	2025	2026	239.000	-	239.000	-	-	-	-
110 Containers bioafval bovengronds 2024	2025	2026	412.500	-	412.500	-	-	-	-
Verv. toegangssyst ondergr.restafvalcont	2025	2026	372.000	-	372.000	-	-	-	-
Kleine haakarm (kredietverhoging)	2025	2026	46.000	-	46.000	-	-	-	-
Opzetcont.2ehands Schenk persunit plast.	2026	2027	35.553	-	-	35.553	-	-	-
Terberg OmniMAX	2026	2027	238.000	-	-	238.000	-	-	-
Terberg OmniMAX	2026	2027	238.000	-	-	238.000	-	-	-
110 Containers bioafval bovengronds 2025	2026	2027	412.500	-	-	412.500	-	-	-
Liebherr AA316 Litronic sorteerknijper	2027	2028	240.000	-	-	-	240.000	-	-
Statische perscontainers 3x	2027	2028	67.590	-	-	-	67.590	-	-
Daf CF340 FAN	2028	2029	264.472	-	-	-	-	264.472	-
Daf CF340 FAN	2028	2029	264.472	-	-	-	-	264.472	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Daf CF340 FAN	2028	2029	264.472	-	-	-	-	264.472	-
Daf CF340 FAN	2028	2029	264.472	-	-	-	-	264.472	-
Daf CF340 FAN	2028	2029	264.472	-	-	-	-	264.472	-
Daf CF340 FAN	2028	2029	264.472	-	-	-	-	264.472	-
JCB 536-60 AGRI SUPER	2028	2029	102.128	-	-	-	-	102.128	-
Mercedes Econic euro 6	2028	2029	249.732	-	-	-	-	249.732	-
Volvo FM 420pk 8x4 euro6	2028	2029	296.791	-	-	-	-	296.791	-
Volvo FM 420pk 8x4 euro6	2028	2029	296.791	-	-	-	-	296.791	-
Volvo FM 420pk 8x4 euro6	2029	2030	306.941	-	-	-	-	-	306.941
BVo41 Milieu			5.176.313	-	1.105.455	924.053	307.590	2.532.274	306.941
Led-verlichting (lampen) 2021	2025	2026	100.000	43.030	56.970	-	-	-	-
Led-verlichting (armaturen) 2024	2025	2026	236.328	160.154	76.174	-	-	-	-
Led-verlichting (armaturen) 2027	2027	2028	250.000	-	-	-	250.000	-	-
Led-verlichting (armaturen) 2029	2029	2030	200.000	-	-	-	-	-	200.000
BVo42 Duurzaamheid			786.328	203.184	133.144	-	250.000	-	200.000
4. Milieu			5.962.641	203.184	1.238.599	924.053	557.590	2.532.274	506.941
VRI Looiersplein	2025	2026	138.625	6.800	131.826	-	-	-	-
Brug tot brug aansluiting Parkeergarage	2025	2026	250.000	148.040	101.960	-	-	-	-
Bussluis Donaulaan	2025	2026	30.000	-	30.000	-	-	-	-
Bussluis Nijlstraat	2025	2026	30.000	-	30.000	-	-	-	-
Parkeerautomaten	2025	2026	865.000	-	865.000	-	-	-	-
Zonnepanelen, Wolgalaan 50	2025	2026	4.109	-	4.109	-	-	-	-
Zonnepanelen, Tramplein 20	2025	2026	36.594	-	36.594	-	-	-	-
Herprofilering Purmerenderwg ZOB (voorb)	2025	2026	1.500.000	47.927	1.452.073	-	-	-	-
NBd-bewegwijzering Purmerend 2024	2025	2026	180.000	45.975	134.025	-	-	-	-
Brug tot brug herinrichting Post NL	2025	2026	30.000	-	30.000	-	-	-	-
Aansluiting openbaar gebied Post NL	2025	2026	100.000	-	100.000	-	-	-	-
NBd-bewegwijzering Purmerend 2025	2025	2026	70.000	-	70.000	-	-	-	-
Herinrichting naar stadsboulevard	2025	2026	1.947.116	-	1.947.116	-	-	-	-
VRI Churchillaan-Wheredijk	2026	2027	66.540	-	-	66.540	-	-	-
VRI GorsIn/Veenweidestr/Weteringstr	2026	2027	106.625	-	-	106.625	-	-	-
VRI IJsselmeerIn/Van Osweg	2026	2027	102.167	-	-	102.167	-	-	-
VRI IJsselmeerIn-VerzetsIn-Grotenhuysweg	2026	2027	138.625	-	-	138.625	-	-	-
VRI Zuiddijk	2026	2027	138.625	-	-	138.625	-	-	-
VRI Ged.Where-Hoornselaan	2027	2028	138.625	-	-	-	138.625	-	-
VRI Ged.Where-Gedempte Singelgracht	2027	2028	138.625	-	-	-	138.625	-	-
VRI Westerstraat-Neckerdijk	2027	2028	138.625	-	-	-	138.625	-	-
VRI Middenweg-Rijperweg	2028	2029	235.900	-	-	-	-	235.900	-
VRI WaterlandIn-Slenkstraat	2028	2029	112.009	-	-	-	-	112.009	-
VRI WaterlandIn-Wielingenstr	2028	2029	112.009	-	-	-	-	112.009	-
VRI Verzetslaan - Jaagweg	2029	2030	150.000	-	-	-	-	-	150.000
VRI Verzetslaan - Meerland	2029	2030	147.500	-	-	-	-	-	147.500

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
VRI Waterlandlaan - Basisveenstraat	2029	2030	147.500	-	-	-	-	-	147.500
VRI Waterlandlaan - Landstrekenweg	2029	2030	147.500	-	-	-	-	-	147.500
BVo51 Bereikbaarheid			7.202.319	248.741	4.932.702	552.582	415.875	459.918	592.500
Verv. rioolgem.(Walakker-Nieuwstr-Uylln)	2025	2026	1.280.000	399.897	880.103	-	-	-	-
Herinr. van Ijsendijkstraat (riool)	2025	2026	364.700	300.700	64.000	-	-	-	-
GRP-Ijsendijkstraat A4/A7 2020	2025	2026	400.000	-	400.000	-	-	-	-
Hekwerk uitrenvelden HOP	2025	2026	122.000	30.039	91.961	-	-	-	-
Grevelingenmeer (asfalt)	2025	2026	933.235	750.993	182.241	-	-	-	-
Noorderpad (Oostzijde)(Asfalt)	2025	2026	336.870	164.169	172.701	-	-	-	-
Ren. kunstwerken 2021 (bruggen etc.)	2025	2026	100.336	-	100.336	-	-	-	-
Van Osweg (asfalt)	2025	2026	868.832	71.623	797.210	-	-	-	-
GRP-Ijsendijkstraat Industrie 2021	2025	2026	300.000	234.475	65.525	-	-	-	-
V.Ijsendijkstr F2(Cantekwg-Flevostr)(asf	2025	2026	400.000	392.029	7.971	-	-	-	-
Onderhoud Wouter Sluislaan wegen	2025	2026	84.826	31.090	53.736	-	-	-	-
GRP-Gem.Boumanln. Aanp.besturingskast	2025	2026	75.000	-	75.000	-	-	-	-
GRP-rioolverv. De Geusstr/Ninaberstr	2025	2026	649.000	18.518	630.482	-	-	-	-
park de Noord Waterkundig	2025	2026	1.760.123	1.232.037	528.087	-	-	-	-
Bep.Rec.kruising GedWhere-Plants.gr(asf)	2025	2026	100.000	32.723	67.277	-	-	-	-
Oversteekplaatsen Middenweg-zuid	2025	2026	57.500	57.500	-	-	-	-	-
Oversteekpltsn Grevelingenmeer/Meerland	2025	2026	534.000	-	534.000	-	-	-	-
park de Noord Verharding en kunstwerken	2025	2026	1.521.017	928.879	592.138	-	-	-	-
Verkeersmaatr.Van Osweg Purmer Noord	2025	2026	1.500.000	74.924	1.425.076	-	-	-	-
Verzetslaan F2(brug-Ijselmeerln)(asfalt)	2025	2026	875.000	75.110	799.890	-	-	-	-
Sneekermee/Lauwersmeer (Elementen)	2025	2026	60.000	15.506	44.494	-	-	-	-
Div. relinings projecten 2023	2025	2026	300.000	-	300.000	-	-	-	-
GRP-Overwhere Zuid 2023	2025	2026	4.181.364	4.181.364	-	-	-	-	-
GRP-Verv.persleidingen AC 2023	2025	2026	206.521	206.521	-	-	-	-	-
Ombouw Telemetrie RTC 2023	2025	2026	150.000	-	150.000	-	-	-	-
Renovatie gemalen 2023	2025	2026	199.000	85.626	113.374	-	-	-	-
Riolering Wheerm.Oost 2023 aansl.Gemaal	2025	2026	914.375	914.375	-	-	-	-	-
Verv. Afsluiters/ontluchters 2023	2025	2026	100.000	-	100.000	-	-	-	-
Verv. Duikers (riool) 2023	2025	2026	100.000	-	100.000	-	-	-	-
Kademuren Purmer Zuid	2025	2026	1.374.569	759.492	615.077	-	-	-	-
Verv. Brug Schoolstraat	2025	2026	974.841	361.622	613.220	-	-	-	-
Verv. houten bruggen 2023	2025	2026	1.197.902	1.197.902	0	-	-	-	-
Overwhere-Zuid straatmeubilair 2024	2025	2026	34.795	34.795	-	-	-	-	-
Ln.d.Continenten Prov.wg-afritA7(Asfalt)	2025	2026	170.000	100.004	69.996	-	-	-	-
Overwhere-Zuid krediet OVL 2024	2025	2026	58.705	-	58.705	-	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Overwhere-Zuid krediet wegen 2024	2025	2026	235.120	235.120	-	-	-	-	-
Zuiderpad fase 1 en 2 (asfalt)	2025	2026	135.000	135.000	-	-	-	-	-
Jan Bijhouwerstraat (Elementen)	2025	2026	240.000	7.292	232.708	-	-	-	-
Koggenland (Elementen)	2025	2026	50.000	12.250	37.750	-	-	-	-
Verkeersaanpassingen De Vlieger	2025	2026	80.000	-	80.000	-	-	-	-
Verv.bestr.Kanaalstraat (Vijfhoek)(Elem)	2025	2026	30.000	-	30.000	-	-	-	-
Verv.bestr.Speelplaats Westerhem (Elem)	2025	2026	27.500	-	27.500	-	-	-	-
Verv.bestr.Sterremosstraat (Elementen)	2025	2026	105.000	4.472	100.528	-	-	-	-
Weidezicht (Elementen)	2025	2026	40.000	8.056	31.944	-	-	-	-
GRP-Hfdrioolgem,riool-,tunnel-,druk 2024	2025	2026	95.614	1.730	93.884	-	-	-	-
GRP-RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)24	2025	2026	680.004	680.004	-	-	-	-	-
GRP-rioolverv. H.de Grootstr	2025	2026	265.832	13.364	252.469	-	-	-	-
Revitalisering Overwhere Zuid:Riool 2023	2025	2026	1.580.486	1.580.486	-0	-	-	-	-
Riolerig Westerhem	2025	2026	70.000	-	70.000	-	-	-	-
Steigers	2025	2026	124.684	5.450	119.234	-	-	-	-
Verv. houten bruggen 2024	2025	2026	3.641.792	-	3.641.792	-	-	-	-
Extra verlichting Leegwaterpark	2025	2026	105.000	-	105.000	-	-	-	-
Kooimanpark verhardingen 2025	2025	2026	-	-	-	-	-	-	-
OVL van Osweg en de Grotenhuijsweg 2025	2025	2026	125.000	-	125.000	-	-	-	-
Jaagweg-Rozenstraat (Afalt)	2025	2026	150.000	-	150.000	-	-	-	-
2 rotondes Churchillaan (Asfalt)	2025	2026	250.000	-	250.000	-	-	-	-
Overwhere Zuid 2022 (Elementen)	2025	2026	548.869	-	548.869	-	-	-	-
Verv.bestr. Kraggeveenstr 62-84(Element)	2025	2026	25.000	-	25.000	-	-	-	-
Verv.bestr. P.Kramerstraat (Elementen)	2025	2026	13.500	-	13.500	-	-	-	-
Verv.bestr. Schoolstraat (Elementen)	2025	2026	45.000	-	45.000	-	-	-	-
Verv.bestr.+ herind.park.vak.Maanz(Elem)	2025	2026	75.000	-	75.000	-	-	-	-
Wegen 2023-H.de Grootstr(vn elementen)	2025	2026	71.387	-	71.387	-	-	-	-
Verv.bestr.Banning Cocqgracht (Elem.)	2025	2026	140.000	-	140.000	-	-	-	-
Extra evenementen voorzieningen Leegwaterpark	2025	2026	250.000	-	250.000	-	-	-	-
Gemalen bouwkundige renovatie 2025	2025	2026	100.000	-	100.000	-	-	-	-
GRP-Wheermolen Oost 2025	2025	2026	3.232.272	363.223	2.869.049	-	-	-	-
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2025	2025	2026	500.000	-	500.000	-	-	-	-
RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)25	2025	2026	136.000	-	136.000	-	-	-	-
Riolerig Divers reliningswerk 2025	2025	2026	800.000	-	800.000	-	-	-	-
Riolerig Koen Rozendaalstraat 2025	2025	2026	616.000	-	616.000	-	-	-	-
Riolerig Leegwater Schoolstraat 2025	2025	2026	504.668	-	504.668	-	-	-	-
Riolerig Vervangen duikers 2025	2025	2026	100.000	-	100.000	-	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Verv. Kademuren Overwhere 2025	2025	2026	141.795	-	141.795	-	-	-	-
Verv.deklg-tusslg Burg.Kooimanweg (Asfalt)	2025	2026	250.000	-	250.000	-	-	-	-
Kruising Burg. D. Kooimanweg - Flevostra	2025	2026	120.000	720	119.280	-	-	-	-
Verbeteren fietsnetwerk 2024	2025	2026	637.500	95.720	541.780	-	-	-	-
John Deere Gator HPX (2x)	2025	2026	27.526	-	27.526	-	-	-	-
John Deere Gator HPX (2x)	2025	2026	27.526	-	27.526	-	-	-	-
Overwhere-Zuid straatmeubilair 2025	2025	2026	31.489	-	31.489	-	-	-	-
Overwhere-Zuid krediet wegen 2025	2025	2026	304.379	-	304.379	-	-	-	-
Uitvoeringsprogramma asfalt 2025	2025	2026	136.077	-	136.077	-	-	-	-
Uitvoeringsprogramma elementen 2025	2025	2026	138.130	-	138.130	-	-	-	-
Beschoeiingen 2025	2025	2026	971.000	-	971.000	-	-	-	-
GRP-Klimaatadaptieve maatregelen 25	2025	2026	299.523	-	299.523	-	-	-	-
GRP-Verv.persleidingen AC 2025	2025	2026	204.020	-	204.020	-	-	-	-
Grotenhuysweg (asfalt)	2026	2027	1.968.014	108.098	875.909	984.007	-	-	-
Installaties Beemsterbrug	2026	2027	1.796.442	334.286	731.078	731.078	-	-	-
Installaties Wheermolenbrug	2026	2027	1.674.853	42.138	816.358	816.357	-	-	-
Onderhoud Wouter Sluislaan riolering	2026	2027	657.000	144.432	57.000	455.568	-	-	-
Bucher-Guyer City Cat 5000 euro 5	2026	2027	162.681	-	-	162.681	-	-	-
DAF FA 45 LF euro 3	2026	2027	148.390	-	-	148.390	-	-	-
Mercedes Atego 1218 L euro 4	2026	2027	300.000	-	-	300.000	-	-	-
Aanhangstrooier Nido	2026	2027	40.619	-	-	40.619	-	-	-
Middenweg (zuidzijde) (Asfalt)	2026	2027	220.000	192.529	27.471	-	-	-	-
Verkeersmaatr.Grotenhuysweg Purmer Noord	2026	2027	1.000.000	-	350.000	650.000	-	-	-
Kerkhoflaan BMS (Asfalt)	2026	2027	125.000	111	24.889	100.000	-	-	-
Apkenstraat /Doncanstraat (Elementen)	2026	2027	665.000	11.079	321.421	332.500	-	-	-
Overlanderstr verv.voetpad/parkeer(Elem)	2026	2027	175.000	8.075	131.925	35.000	-	-	-
Overwhere-Noord F2024 (Elementen)	2026	2027	200.000	39.832	80.168	80.000	-	-	-
Wegen2023Burg.de Geusstr/Ninaberst(elem)	2026	2027	207.000	15.490	139.760	51.750	-	-	-
Westerhem (Elementen)	2026	2027	530.000	29.697	76.303	424.000	-	-	-
Wouter Sluislaan F2 (Elementen)	2026	2027	185.000	-	35.000	150.000	-	-	-
Riolering Overwhere Noord 2024	2026	2027	500.000	49.799	225.201	225.000	-	-	-
Riolering woonboten Oostdijk	2026	2027	450.000	214	149.786	300.000	-	-	-
Verv. Remmingswerken 2024	2026	2027	383.618	24.506	0	359.112	-	-	-
Oostdijk (Asfalt)	2026	2027	525.000	-	100.000	425.000	-	-	-
Verv.bestr. Laagveenstraat (Elementen)	2026	2027	300.000	-	268.750	31.250	-	-	-
Verv.bestr. Thorbeckekade (Elementen)	2026	2027	270.000	-	27.000	243.000	-	-	-
Verv.bestr.Drietandstraat (Elementen)	2026	2027	165.000	-	41.250	123.750	-	-	-
Verv.bestr.Goudmosstr-Puntmosstr (Elem.)	2026	2027	400.000	-	100.000	300.000	-	-	-
Verv.bestr.Lange Vooruitstr. (Elementen)	2026	2027	225.000	-	50.000	175.000	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Verv.bestr+asfalt Rietsingelpad (Elem.)	2026	2027	230.000	-	115.000	115.000	-	-	-
Verv.bestr+Herind.park.vak.Maishof (Elem.)	2026	2027	200.000	-	25.000	175.000	-	-	-
Ac leiding Cantekoog 2025	2026	2027	698.000	-	150.000	548.000	-	-	-
Ac leiding Kooimanweg 2025	2026	2027	295.980	-	50.000	245.980	-	-	-
GRP-Wheermolen Oost 2025 (F2 buiten GREX)	2026	2027	2.000.000	-	500.000	1.500.000	-	-	-
Volgerweg aanleg minigemalen 2025	2026	2027	350.000	-	50.000	300.000	-	-	-
Vervanging Keermuren 2026	2026	2027	51.844	-	-	51.844	-	-	-
Asfalteren fietsnetwerk 2025	2026	2027	500.000	11.072	100.000	388.928	-	-	-
Asfalteren fietsnetwerk 2026	2026	2027	400.000	-	-	400.000	-	-	-
Verv.bestr. Ged.Nieuwe Sloot (Elem)	2026	2027	75.000	-	-	75.000	-	-	-
Verv.bestr. Belvliet (Elem)	2026	2027	75.000	-	-	75.000	-	-	-
Gemalen bouwkundige renovatie 2026	2026	2027	100.000	-	-	100.000	-	-	-
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2026	2026	2027	500.000	-	-	500.000	-	-	-
RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)26	2026	2027	250.000	-	-	250.000	-	-	-
Riolering Vervangen duikers 2026	2026	2027	100.000	-	-	100.000	-	-	-
Thorbeckekade verv. riolering	2026	2027	600.000	-	50.000	550.000	-	-	-
Verv. asfalt Netwerk 2.o (Asfalt)	2026	2027	515.000	-	65.000	450.000	-	-	-
Vervanging bestrating B. Zweersstraat	2026	2027	205.000	12.963	153.630	38.407	-	-	-
Leeghwaterpark waterkundig	2026	2027	2.486.800	52.902	1.689.961	743.937	-	-	-
Leeghwaterpark Verharding en kunstwerken	2026	2027	2.537.872	49.492	1.729.164	759.216	-	-	-
Beperkte rec.Rijperweg Oostzijde(Asfalt)	2026	2027	510.000	-	100.000	410.000	-	-	-
Grotenhuysweg F2 (Asfalt)	2026	2027	330.000	-	-	330.000	-	-	-
Overwhere-Zuid krediet OVL 2025	2026	2027	233.890	-	140.000	93.890	-	-	-
Zuiddijk (Asfalt)	2026	2027	185.000	-	37.000	148.000	-	-	-
Overwhere-Noord Fase 1A 2025 (elem.)	2026	2027	1.050.000	-	-	1.050.000	-	-	-
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2025	2026	2027	832.920	-	208.230	624.690	-	-	-
Zuiderpad trottoirs (Elementen)	2026	2027	45.000	-	-	45.000	-	-	-
Verv. vaste bruggen 2025	2026	2027	113.188	-	-	113.188	-	-	-
Revitalisering Overwhere Zuid:Riool 2025	2026	2027	7.944.722	-	4.297.631	3.647.091	-	-	-
Verv. Remmingswerken 2025	2026	2027	143.371	-	-	143.371	-	-	-
Verv. Houten bruggen 2025	2026	2027	3.119.326	-	-	3.119.326	-	-	-
Opzetstrooier groot Nido +nav	2026	2027	58.702	-	-	58.702	-	-	-
Uitvoeringsprogramma asfalt 2026	2026	2027	399.358	-	-	399.358	-	-	-
Beschoeiingen 2026	2026	2027	800.000	-	-	800.000	-	-	-
Uitvoeringsprogramma elementen 2026	2026	2027	51.838	-	-	51.838	-	-	-
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2026	2026	2027	361.920	-	-	361.920	-	-	-
Klimaatadaptieve maatregelen 26	2026	2027	231.800	-	-	231.800	-	-	-
Relining div projecten (BMS)	2026	2027	300.000	-	-	300.000	-	-	-
Riolering Wagenweggebied 2026	2026	2027	850.000	-	-	850.000	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Verv. Duikers ivm verb.doorstrom 2026	2026	2027	200.000	-	-	200.000	-	-	-
Verv. Remmingswerken 2026	2026	2027	143.371	-	-	143.371	-	-	-
KB22-Hoornse Buurt (OVL)	2027	2028	75.000	36.839	-0	-	38.161	-	-
Rotonde Rijperweg / Bamestraweg	2027	2028	950.000	20.279	50.000	350.000	529.721	-	-
Gebr. KConijnstraat (Elementen)	2027	2028	170.000	-	-	-	170.000	-	-
Verv.bestr.Bovenlandsestraat (Elementen)	2027	2028	110.000	-	-	-	110.000	-	-
Verv. Stuwen 2027	2027	2028	89.410	-	-	-	89.410	-	-
Dijckscampenlaan (Elementen)	2027	2028	350.000	23.744	46.256	70.000	210.000	-	-
Koen Rozendaalstraat (Elementen)	2027	2028	325.000	45	32.455	130.000	162.500	-	-
Riolering Wheermolen Oost 2 2026	2027	2028	3.500.000	-	-	3.000.000	500.000	-	-
OVL Overwhere Noord 2025	2027	2028	305.000	-	-	10.000	295.000	-	-
OVL Overwhere Noord 2026	2027	2028	440.000	-	-	-	440.000	-	-
Verv.bestr. Puntmosstraat (Elementen)	2027	2028	36.000	-	-	-	36.000	-	-
Verv.bestr. Den Uyllaan (Elementen)	2027	2028	69.676	-	-	-	69.676	-	-
Gemalen bouwkundige renovatie 2027	2027	2028	100.000	-	-	-	100.000	-	-
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2027	2027	2028	500.000	-	-	-	500.000	-	-
RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)27	2027	2028	250.000	-	-	-	250.000	-	-
Riolering Divers reliningswerk 2027	2027	2028	300.000	-	-	-	300.000	-	-
Riolering Wheermolen Oost 2 2027	2027	2028	3.500.000	-	-	-	3.500.000	-	-
Steigers 2027	2027	2028	62.966	-	-	-	62.966	-	-
Verv. houten bruggen 2027	2027	2028	3.337.300	-	-	-	3.337.300	-	-
Overwhere-Noord Fase 1B	2027	2028	1.370.000	-	-	-	1.370.000	-	-
Installaties Jan Blankenbrug	2027	2028	762.408	-	25.000	350.000	387.408	-	-
Uitv.progr. Asphalt Wagenweggebied	2027	2028	1.216.400	-	-	100.000	1.116.400	-	-
Uitv.progr. Elementen Wagenweggebied	2027	2028	1.216.400	-	-	100.000	1.116.400	-	-
Verv. vaste bruggen 2026	2027	2028	106.819	-	-	-	106.819	-	-
Riolering Overwhere Noord 2026	2027	2028	4.570.000	-	-	3.650.000	920.000	-	-
Uitvoeringsprogramma asfalt 2027	2027	2028	90.847	-	-	-	90.847	-	-
Beschoeiingen 2027	2027	2028	900.000	-	-	-	900.000	-	-
Uitvoeringsprogramma elementen 2027	2027	2028	10.791	-	-	-	10.791	-	-
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2027	2027	2028	365.539	-	-	-	365.539	-	-
Int. rioolprojecten (BMS) 2027	2027	2028	300.000	-	-	-	300.000	-	-
Klimaatadaptieve maatregelen 27	2027	2028	234.000	-	-	-	234.000	-	-
Revitalisering Overwhere Zuid:Riool 2027	2027	2028	94.000	-	-	-	94.000	-	-
Riolering Overwhere Noord 2027	2027	2028	7.730.000	-	-	-	7.730.000	-	-
Verv. Duikers (riool) 2027	2027	2028	104.060	-	-	-	104.060	-	-
Verv. Remmingswerken 2027	2027	2028	376.348	-	-	-	376.348	-	-
Vervanging vaste bruggen 2027	2027	2028	549.889	-	-	-	549.889	-	-
Vervanging riolering Wagenweggebied	2028	2029	1.100.000	-	-	-	250.000	850.000	-
Tweede school ZOB (naar Jonk)	2028	2029	6.978.387	-	-	-	1.000.000	5.978.387	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Uitvoeringsprogramma elementen 2028	2028	2029	459.613	-	-	-	-	459.613	-
Opzetstrooier klein Nido+nav	2028	2029	33.888	-	-	-	-	33.888	-
Opzetstrooier klein Nido+nav	2028	2029	33.888	-	-	-	-	33.888	-
Opzetstrooier middel Nido+nav	2028	2029	36.064	-	-	-	-	36.064	-
Sneeuwploeg groot Nido	2028	2029	22.504	-	-	-	-	22.504	-
Beschoeiingen 2028	2028	2029	1.000.000	-	-	-	-	1.000.000	-
OVL Overwhere Noord 2027	2028	2029	235.000	-	-	-	-	235.000	-
Uitvoeringsprogramma asfalt 2028	2028	2029	987	-	-	-	-	987	-
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2028	2028	2029	381.138	-	-	-	-	381.138	-
Verv.bestr. Kanaalkade (Elem)	2028	2029	300.000	-	-	25.000	25.000	250.000	-
Verv.bestr. Salvador Allendelaan (Elementen)	2028	2029	72.831	-	-	-	-	72.831	-
Verv.bestr. Zeisstraat (Elementen)	2028	2029	250.000	-	-	-	-	250.000	-
Verv.bestr. Overlanderstr F1 (Elementen)	2028	2029	250.000	-	-	-	-	250.000	-
Duikers 2028	2028	2029	71.685	-	-	-	-	71.685	-
Gemalen bouwkundige renovatie 2028	2028	2029	100.000	-	-	-	-	100.000	-
GRP-Wheermolen Oost 2028(F2 buiten GREX)	2028	2029	3.500.000	-	-	-	-	3.500.000	-
Klimaatadaptieve maatregelen 2028	2028	2029	236.500	-	-	-	-	236.500	-
RenGemalen (incl.telem/ verv.afslui) 2028	2028	2029	250.000	-	-	-	-	250.000	-
Riolering De Koog 2028	2028	2029	250.000	-	-	-	-	250.000	-
Riolering Divers reliningswerk 2028	2028	2029	250.000	-	-	-	-	250.000	-
Riolering Overwhere Noord 2028	2028	2029	8.650.000	-	-	-	-	8.650.000	-
Riolering Vervangen duikers 2028	2028	2029	100.000	-	-	-	-	100.000	-
Steigers 2028	2028	2029	647.365	-	-	-	-	647.365	-
Vervanging vaste bruggen 2028	2028	2029	1.332.095	-	-	-	-	1.332.095	-
Verv. houten bruggen 2028	2028	2029	1.559.663	-	-	-	-	1.559.663	-
Rec. Verzetsslaan Vurige staart (Asfalt)	2028	2029	485.000	-	-	-	-	485.000	-
Vervanging kade- en keermuren 2029	2028	2029	1.339.175	-	-	100.000	800.000	439.175	-
Purmerenderweg F1+F2 (Asfalt)	2028	2029	620.000	-	-	75.000	115.000	430.000	-
Overwhere-Noord Fase 2A (elem.)	2028	2029	1.150.000	-	-	-	-	1.150.000	-
Openbare ruimte Schapenmarkt (Dakplein en Bolwerk)	2028	2029	4.853.000	-	-	500.000	2.000.000	2.353.000	-
Installaties Kooimanbrug	2029	2030	448.029	-	-	-	-	248.029	200.000
Gorslaan (Asfalt)	2029	2030	530.000	1.588	24.912	106.000	-	-	397.500
Rec. Korenstraat (Asfalt Elementen)	2029	2030	500.000	-	60.000	300.000	-	-	140.000
Verv.deklg-tuslg Flevostr+kruis.Nwe Gouw	2029	2030	225.000	-	-	100.000	-	-	125.000
Fietspad Ijsselmeerlaan (Asfalt)	2029	2030	130.000	-	-	108.748	-	-	21.252
Verv. asfalt Weidelandpad (Asfalt)	2029	2030	200.000	-	-	100.000	-	-	100.000
H.M. van Randwijklaan (Elementen)	2029	2030	340.000	-	-	-	-	-	340.000
Herind+verv.bestr.binn.terr.Portelstraat (Elem)	2029	2030	115.000	-	-	60.000	-	-	55.000
Verv.bestr.Burg.Koopmansingel (Elem)	2029	2030	120.000	-	-	45.000	-	-	75.000

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Verv.bestr.Bladmoshof - Veenmossingel (Elem)	2029	2030	330.000	-	-	150.000	-	-	180.000
Verv.bestr. Graanstraat (Elementen)	2029	2030	400.000	-	-	-	-	-	400.000
Bep.rec. Volgerweg (Oostzijde) (Asfalt)	2029	2030	85.000	-	-	-	-	-	85.000
Bep.rec. Noorderpad (Westzijde) (Asfalt)	2029	2030	125.000	-	-	-	-	-	125.000
Overwhere-Noord Fase 2B (Elem.)	2029	2030	1.640.000	-	-	-	-	-	1.640.000
OVL Overwhere Noord 2028	2029	2030	367.500	-	-	-	-	-	367.500
OVL Overwhere Noord 2029	2029	2030	427.500	-	-	-	-	-	427.500
Uitvoeringsprogramma Asfalt 2029	2029	2030	1.251.943	-	-	-	-	-	1.251.943
Rec.Den Uyllaan (Asfalt)	2029	2030	1.389.915	-	-	-	-	-	1.389.915
Verv. asfalt V. Garderenstr (Asfalt)	2029	2030	300.000	-	-	-	-	-	300.000
Bep.Rec. Purmerland (Asfalt)	2029	2030	150.000	-	-	-	-	-	150.000
Rec. Salvador Allendelaan (Asfalt)	2029	2030	911.245	-	-	-	-	-	911.245
Rijperweg Oostzijde FP (Asfalt)	2029	2030	90.000	-	-	-	-	-	90.000
Bep.rec. Volgerweg (Westzijde) (Asfalt)	2029	2030	235.000	-	-	-	-	-	235.000
Rec. Jisperweg Nrd (Asfalt)	2029	2030	900.000	-	-	-	-	-	900.000
Uitvoeringsprogramma elementen 2029	2029	2030	2.968.958	-	-	-	-	-	2.968.958
Verv.bestr.Dovenetelstr-Lisdoddestr	2029	2030	1.825.000	-	-	68.829	702.824	-	1.053.347
Verv.bestr. Boekweitstr (Elementen)	2029	2030	375.000	-	-	-	-	260.000	115.000
Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2029	2029	2030	386.474	-	-	-	-	-	386.474
Uitbereiding M.L. Kingschool	2029	2030	2.874.000	-	-	-	-	-	2.874.000
Vervangen duikers 2029	2029	2030	100.000	-	-	-	-	-	100.000
GRP-Wheermolen Oost Fase 2 voorber. 2029	2029	2030	350.000	-	-	-	-	-	350.000
GRP-Wheermolen Oost 2029 (Fase 2 buiten GREX)	2029	2030	2.500.000	-	-	-	-	-	2.500.000
Riolering Overwhere Noord 2029	2029	2030	9.850.000	-	-	-	-	-	9.850.000
Riolering De Koog 2029	2029	2030	2.000.000	-	-	-	-	-	2.000.000
Divers reliningswerk 2029	2029	2030	250.000	-	-	-	-	-	250.000
RenGemalen (incl.telem/ verv.afslui) 2029	2029	2030	250.000	-	-	-	-	-	250.000
Klimaatadaptieve maatregelen 2029	2029	2030	239.000	-	-	-	-	-	239.000
Gemalen bouwkundige renovatie 2029	2029	2030	100.000	-	-	-	-	-	100.000
Int. rioolprojecten (BMS) 2029	2029	2030	300.000	-	-	-	-	-	300.000
Verv. houten bruggen 2029	2029	2030	1.559.663	-	-	-	-	-	1.559.663
Ijsselmeerlaan (Asfalt)	2029	2030	610.000	-	-	50.000	-	-	560.000
Int. rioolprojecten (BMS)	2029	2030	900.000	-	-	-	200.000	500.000	200.000
Vervanging beschoeiingen 2029	2029	2030	1.100.000	-	-	-	-	-	1.100.000
BVo61 Beheer openbare ruimte			194.876.586	17.004.009	39.295.913	37.680.496	31.566.059	32.666.812	36.663.297
Vorbereidingskosten Schapenmarkt	2025	2026	550.000	389.819	160.181	-	-	-	-
Sloop opstallen Schapenmarkt	2025	2026	547.500	121.883	425.617	-	-	-	-
Verduurzamen Violstraat 6/6a	2025	2026	662.672	-	662.672	-	-	-	-
Zonnepanelen,Trimpad 4	2025	2026	17.153	-	17.153	-	-	-	-
Zonnepanelen, Flevostraat 4	2025	2026	28.020	-	28.020	-	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Zonnepanelen, violenstraat 6/6a	2025	2026	37.043	-	37.043	-	-	-	-
Zonnepanelen, Hoefsmidhof 2	2025	2026	42.031	-	42.031	-	-	-	-
Zonnepanelen, Limbostraat 15	2025	2026	42.031	-	42.031	-	-	-	-
Zonnepanelen, Volume 24-26	2025	2026	52.329	-	52.329	-	-	-	-
Zonnepanelen, Wielingenstraat 75	2025	2026	84.602	-	84.602	-	-	-	-
Zonnepanelen, Graanstraat 30	2025	2026	154.114	-	154.114	-	-	-	-
Zonnepanelen, Geulenstraat 62	2025	2026	168.124	-	168.124	-	-	-	-
Toegangssysteem gemeentelijke panden	2025	2026	116.500	-	116.500	-	-	-	-
Van IJsendijkstraat 144S, garagebox	2025	2026	162.500	-	162.500	-	-	-	-
Jaagweg 15, Woning	2025	2026	1.015.000	801.207	213.793	-	-	-	-
Transitie Kalversteeg 1	2025	2026	5.200.000	2.028	5.197.972	-	-	-	-
Sloopkosten Wherekant 27-35	2025	2026	120.000	-	120.000	-	-	-	-
Sloopkosten Wagenweg 14	2025	2026	55.000	-	55.000	-	-	-	-
Sloopkosten Wagenweg 20A	2025	2026	55.000	-	55.000	-	-	-	-
Zonnepanelen, Waagplein 1	2025	2026	1.519.999	-	1.519.999	-	-	-	-
Herinrichting slotplein	2026	2027	430.000	110.317	-5.441	325.123	-	-	-
Herinrichting P3 (gebouw)	2026	2027	7.099.630	651.171	1.016.323	5.432.136	-	-	-
Oostflank	2026	2027	1.300.000	411.013	538.987	350.000	-	-	-
Purmer-Zuid Zuid	2026	2027	5.000.000	-	-	5.000.000	-	-	-
Kinderopvang De Blauwe Morgenster MB	2026	2027	1.624.331	-	-	1.624.331	-	-	-
Maatschappelijke ruimtes Middenbeemster	2026	2027	2.169.385	-	1.103.053	1.066.332	-	-	-
Verduurzamen Kanaaldijk 10	2026	2027	101.969	-	31.844	70.125	-	-	-
Kinderopvang Klim-op Karekietpark	2026	2027	1.871.166	-	-	1.871.166	-	-	-
Zonnepanelen, Kanaaldijk 10	2026	2027	5.650	-	-	5.650	-	-	-
Verduurzamen Middenweg 150	2027	2028	215.428	-6.819	6.819	183.629	31.799	-	-
Verduurzamen Waagplein 1	2027	2028	1.660.556	-	659.036	500.760	500.760	-	-
Verduurzamen Gedempte singelgracht 16	2027	2028	564.601	-	-	66.158	498.443	-	-
Zonnepanelen, Gedempte Singelgracht 16	2027	2028	35.787	-	-	-	35.787	-	-
Verduurzamen Kaasmarkt 20	2027	2028	343.062	-	-	278.252	64.810	-	-
Maatschappelijke ruimte Riekstraat	2027	2028	575.000	-	-	-	575.000	-	-
Kinderopvang Waterlandschool Reigersbek	2028	2029	1.138.500	-	-	-	-	1.138.500	-
Kinderopvang Delta, Delfland 2	2028	2029	1.421.395	-	-	-	-	1.421.395	-
Kinderopvang Tweede school ZOB	2028	2029	2.158.765	-	-	-	-	2.158.765	-
Kinderopvang Montessorischool Salland	2029	2030	1.334.955	-	-	-	-	-	1.334.955
Kinderopvang Carroussel J. Naberstraat	2029	2030	1.334.955	-	-	-	-	-	1.334.955
Kinderopvang Trifolium Pinksterbloem 67	2029	2030	1.727.864	-	-	-	-	-	1.727.864
BVo71 Ruimtelijke ordening			42.742.617	2.480.619	12.665.303	16.773.662	1.706.599	4.718.660	4.397.774
Zonnepanelen, Gorslaan 50	2025	2026	350.259	-	350.259	-	-	-	-
BVo81 Veiligheid			350.259	-	350.259	-	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Zonnepanelen, Dotterbloem 100	2025	2026	17.513	666	16.848	-	-	-	-
Optimalisering werkomg.stadhuis (verb)	2025	2026	235.350	153.331	82.019	-	-	-	-
Zonnepanelen, Purmersteenweg 42	2025	2026	63.047	-	63.047	-	-	-	-
ICT hardware 2025	2025	2026	1.758.743	-	1.758.743	-	-	-	-
ICT hardware 2026	2026	2027	1.563.254	-	-	1.563.254	-	-	-
Complex milieustr Baansteer Nrd (Gebouw)	2027	2028	25.691.585	813.883	7.161.206	14.529.585	3.186.911	-	-
ICT hardware 2027	2027	2028	1.050.000	-	-	-	1.050.000	-	-
ICT hardware 2028	2028	2029	1.050.000	-	-	-	-	1.050.000	-
ICT hardware 2029	2029	2030	1.050.000	-	-	-	-	-	1.050.000
Overhead/bedrijfsvoering			32.479.492	967.879	9.081.862	16.092.839	4.236.911	1.050.000	1.050.000
Dynajet HD spuitkar	2025	2026	28.162	-	28.162	-	-	-	-
Vermeer BC1200XL/2750	2025	2026	56.328	-	56.328	-	-	-	-
Hitachi ZX18,3	2025	2026	34.816	-	34.816	-	-	-	-
Kleine takkenversnipperaar	2026	2027	60.000	-	-	60.000	-	-	-
Citroen Berlingo	2026	2027	31.460	-	-	31.460	-	-	-
Citroen Berlingo pickup BMS	2026	2027	22.000	-	-	22.000	-	-	-
Citroen Berlingo pickup BMS	2026	2027	22.000	-	-	22.000	-	-	-
Fiat Doblo BMS	2026	2027	22.000	-	-	22.000	-	-	-
Fiat Doblo BMS	2026	2027	22.000	-	-	22.000	-	-	-
Fiat Ducato	2026	2027	48.000	-	-	48.000	-	-	-
Fiat Ducato	2026	2027	48.000	-	-	48.000	-	-	-
Fiat Ducato	2026	2027	75.000	-	-	75.000	-	-	-
Fiat Ducato	2026	2027	76.000	-	-	76.000	-	-	-
Fiat Ducato 3,5T heavy	2026	2027	77.000	-	-	77.000	-	-	-
Fiat Ducato 3,5T heavy dubbel	2026	2027	77.000	-	-	77.000	-	-	-
Fiat Qubo 1.3 MJ 16V 75 (4 st)	2026	2027	160.000	-	-	160.000	-	-	-
Iveco Daily 50C15	2026	2027	94.000	-	-	94.000	-	-	-
2x Fiat Ducato (Groen teams)	2026	2027	130.000	-	-	130.000	-	-	-
Fiat Fiorino	2026	2027	25.000	-	-	25.000	-	-	-
Fiat Fullback	2026	2027	43.643	-	-	43.643	-	-	-
Fiat Fullback	2026	2027	43.643	-	-	43.643	-	-	-
Fiat Doblo Work-up (6st)	2026	2027	131.862	-	-	131.862	-	-	-
Iveco Daily 70C15	2026	2027	112.572	-	-	112.572	-	-	-
Fiat Doblo 1.3 MJ 16V 75	2026	2027	18.900	-	-	18.900	-	-	-
Fiat Ducato 3,5T heavy dubbel	2026	2027	63.970	-	-	63.970	-	-	-
Fiat Ducato 3,5T heavy dubbel	2026	2027	63.970	-	-	63.970	-	-	-
Fiat Fullback	2026	2027	47.599	-	-	47.599	-	-	-
Fiat Fullback	2026	2027	47.599	-	-	47.599	-	-	-
Fiat Ducato Bestel 30 2.3 MJ euro 5	2026	2027	48.000	-	-	48.000	-	-	-
Mercedes Vito 109 CDI	2026	2027	25.244	-	-	25.244	-	-	-
Fiat Ducato 4.0T Heavy	2026	2027	75.472	-	-	75.472	-	-	-
Fiat Ducato 4.0T Heavy	2026	2027	72.832	-	-	72.832	-	-	-
Geslotenbestel garage	2026	2027	30.299	-	-	30.299	-	-	-

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Uitgaven t/m 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Geslotenbestel timmerman	2026	2027	32.639	-	-	32.639	-	-	-
VW transporter 2.8T DSG-4motion 2.0	2026	2027	42.784	-	-	42.784	-	-	-
Iveco Daily 70C17 Hiab 022 T3	2026	2027	86.242	-	-	86.242	-	-	-
Fiat Doblo	2027	2028	22.510	-	-	-	22.510	-	-
Fiat Doblo	2027	2028	22.510	-	-	-	22.510	-	-
Fiat Doblo	2027	2028	22.510	-	-	-	22.510	-	-
Fiat Doblo	2027	2028	22.510	-	-	-	22.510	-	-
Fiat Doblo	2027	2028	22.510	-	-	-	22.510	-	-
Fiat Doblo	2027	2028	22.510	-	-	-	22.510	-	-
Fiat Doblo Cargo	2027	2028	19.472	-	-	-	19.472	-	-
Ford transit Custom	2027	2028	37.487	-	-	-	37.487	-	-
Ford transit Custom	2027	2028	37.487	-	-	-	37.487	-	-
Ford transit Custom	2027	2028	37.487	-	-	-	37.487	-	-
Mercedes sprinter	2027	2028	104.508	-	-	-	104.508	-	-
Smart EQ forfour	2027	2028	24.051	-	-	-	24.051	-	-
Smart EQ forfour	2027	2028	24.051	-	-	-	24.051	-	-
Smart EQ forfour	2027	2028	24.051	-	-	-	24.051	-	-
Fiat ducato	2027	2028	38.363	-	-	-	38.363	-	-
Fiat Ducato	2029	2030	33.958	-	-	-	-	-	33.958
Iveco Daily	2029	2030	129.281	-	-	-	-	-	129.281
Volkswagen transporter T5	2029	2030	47.799	-	-	-	-	-	47.799
Fiat Doblo	2029	2030	23.685	-	-	-	-	-	23.685
Mitsubishi L200 single cab 4WD	2029	2030	36.002	-	-	-	-	-	36.002
Mitsubishi L200 single cab 4WD	2029	2030	53.790	-	-	-	-	-	53.790
John Deere Gator HPX	2029	2030	29.237	-	-	-	-	-	29.237
Tractiemiddelen			2.931.805	-	119.306	2.090.374	489.271	-	353.752
Totaal lopende/vervangingsinvesteringen			487.242.067	38.386.864	121.116.075	123.593.261	56.882.982	62.626.745	84.757.037

B. Voorgenomen investeringen

Omschrijving	Gereed	Start afschr.	Totale investering	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029
Woonzorgvoorziening Jaagweg	2028	2029	11.300.000	-	300.000	3.000.000	8.000.000	-
Nachtopvang	2028	2029	8.378.000	-	200.000	2.000.000	6.178.000	-
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning			19.678.000	-	500.000	5.000.000	14.178.000	-
2. Samenleving			19.678.000	-	500.000	5.000.000	14.178.000	-
Parkeergarage Schapenmarkt (Aankoop grond)	2026	2027	1.735.000	-	1.735.000	-	-	-
Realisatie HOV (R-net) maatregelen	2027	2028	2.636.814	50.000	1.193.407	1.393.407	-	-
Mobiliteitshub Beatrixplein	2028	2029	9.675.489	-	500.000	500.000	8.675.489	-
Parkeergarage Schapenmarkt (Bouwkosten)	2028	2029	13.700.000	-	-	5.700.000	8.000.000	-
5. Bereikbaarheid			27.747.303	50.000	3.428.407	7.593.407	16.675.489	-
Dwarsgouwpark (Parkenplan)	2027	2028	2.200.000	-	1.100.000	1.100.000	-	-
Doorfietsroutes Purmerend-Zaanstad-Hoorn	2028	2029	900.000	-	100.000	350.000	450.000	-
Herinrichting Purmerenderweg	2028	2029	1.800.000	-	100.000	1.900.000	-200.000	-
6. Beheer openbare ruimte			4.900.000	-	1.300.000	3.350.000	250.000	-
Totaal voorgenomen investeringen			52.325.303	50.000	5.228.407	15.943.407	31.103.489	-

Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
A. ALGEMENE RESERVE:						
Algemene reserve	Algemene dekkingsmiddelen	Stand per 01-01	71.003	67.828	64.132	51.140
		Onttrekkingen	-12.895	-3.696	-12.992	-17.302
		Toevoegingen	9.719			
		Stand per 31-12	67.828	64.132	51.140	33.838
Totaal algemene reserve			67.828	64.132	51.140	33.838
B. BESTEMMINGSRESERVES:						
Reserve Opvang Ontheemden Oekraïne	02. Samenleving	Stand per 01-01	13.819	13.807	13.796	13.787
		Onttrekkingen	-12	-11	-10	-10
		Toevoegingen				
		Stand per 31-12	13.807	13.796	13.787	13.777
Reserve wonen	03. Wonen	Stand per 01-01	1.126	673	279	-59
		Onttrekkingen	-453	-394	-338	-325
		Toevoegingen				
		Stand per 31-12	673	279	-59	-383
Reserve duurzaamheid	04. Milieu	Stand per 01-01	2.237	1.467	709	-37
		Onttrekkingen	-769	-759	-746	
		Toevoegingen				221
		Stand per 31-12	1.467	709	-37	184
Reserve parkeren	05. Bereikbaarheid	Stand per 01-01	5.379	6.775	7.947	8.954
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen	1.397	1.171	1.007	-37
		Stand per 31-12	6.775	7.947	8.954	8.917
Reserve instandhouding openbare ruimte	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	9.599	9.179	8.959	8.389
		Onttrekkingen	-420	-220	-570	-209
		Toevoegingen				
		Stand per 31-12	9.179	8.959	8.389	8.180
Reserve gronden	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	3.610	2.673	1.718	1.077
		Onttrekkingen	-937	-955	-641	-261
		Toevoegingen				

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
Totaal gronden		Stand per 31-12	2.673	1.718	1.077	817
Reserve omgevingsplan	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	715	515	315	115
		Onttrekkingen	-200	-200	-200	
		Toevoegingen				
Totaal Omgevingsplan		Stand per 31-12	515	315	115	115
Reserve Regionaal Samenwerkingsverband ZW	09. Economie	Stand per 01-01	122	122	122	122
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal regionaal samenwerkingsverband ZW		Stand per 31-12	122	122	122	122
Totaal bestemmingsreserves			35.212	33.844	32.348	31.728
Totaal reserves			103.039	97.976	83.487	65.565

Voorzieningen

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
Voorziening afvalstoffenheffing	04. Milieu	Stand per 01-01	2.235	1.735	1.215	1.015
		Onttrekkingen	-550	-570	-250	-250
		Toevoegingen	50	50	50	50
Totaal afvalstoffenheffing		Stand per 31-12	1.735	1.215	1.015	815
Voorziening gemeentelijke watertaken	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	656	296	275	703
		Onttrekkingen	-380	-41		
		Toevoegingen	20	20	428	428
Totaal gemeentelijke watertaken		Stand per 31-12	296	275	703	1.130
Spaarvoorziening rioolheffing	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01		500	1.500	3.000
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen	500	1.000	1.500	2.000
Totaal spaarvoorziening rioolheffing		Stand per 31-12	500	1.500	3.000	5.000
Voorziening onderhoud begraafrechten	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	1.236	1.187	1.139	1.091
		Onttrekkingen	-223	-223	-223	-223
		Toevoegingen	175	175	175	175
Totaal voorziening onderhoud begraafrechten		Stand per 31-12	1.187	1.139	1.091	1.043
Voorziening groot onderhoud gebouwen	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	2.018	16	110	522
		Onttrekkingen	-4.699	-2.604	-2.420	-2.494
		Toevoegingen	2.698	2.698	2.831	2.831
Totaal groot onderhoud gebouwen		Stand per 31-12	16	110	522	859

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
Voorziening GKP sociale woningbouw	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	286	286	286	286
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal voorziening kostenverhaal sociale woningbouw	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 31-12	286	286	286	286
Voorziening gebiedseigen kosten Middenbeemster		Stand per 01-01	61	61	61	61
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal voorz. Gebiedseigen kst Middenbeemster		Stand per 31-12	61	61	61	61
Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	151	151	151	151
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen				
Totaal wachtgeldverplichtingen bestuurders		Stand per 31-12	151	151	151	151
Voorziening RVU	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	102	19	-31	-42
		Onttrekkingen	-82	-50	-11	
		Toevoegingen				
Totaal RVU		Stand per 31-12	19	-31	-42	-42
Voorziening pensioen ex-bestuurders	Overhead	Stand per 01-01	5.039	5.139	5.239	5.336
		Onttrekkingen			-4	-4
		Toevoegingen	100	100	100	100
Totaal voorziening pensioen ex-bestuurders		Stand per 31-12	5.139	5.239	5.336	5.432
Voorziening spaarverlof	Overhead	Stand per 01-01	1.084	1.122	1.162	1.203
		Onttrekkingen				
		Toevoegingen	38	40	41	41
Totaal voorziening spaarverlof		Stand per 31-12	1.122	1.162	1.203	1.245
Totaal voorzieningen			10.513	11.107	13.325	15.980

Toelichting reserves en voorzieningen

Algemeen

Ter toelichting op het totaaloverzicht wordt per reserve en voorziening aangegeven: het doel waarvoor deze is ingesteld, de wijze van voeding en waaraan de reserve en/of voorziening wordt besteed. De specifieke mutaties in 2026 zijn toegelicht in het onderdeel financiële toelichting per programma.

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers als belangrijkste functie. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve. Groei van de reserve is nodig om de uitgaven de komende jaren voor een deel met eigen vermogen te financieren en zo de financiële positie van de gemeente in balans te houden. En waar mogelijk te verbeteren tot minimaal het door de raad vastgestelde niveau van 20%.

De gewenste omvang van de algemene reserve is door de raad bepaald op minimaal € 15 miljoen of zoveel hoger als er weerstandsvermogen nodig is. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is aangegeven dat de actuele inschatting van het benodigde weerstandsvermogen € 73 miljoen is.

Bestemmingsreserves

Voor bestemmingsreserves geldt dat deze worden ingesteld voor één specifiek doel binnen een vastgesteld termijn.

Programma 2 Samenleving

Reserve opvang ontheemden Oekraïne

Doel en voeding: Met het overschot uit de vergoeding van het Rijk 2022 en 2023 van € 10 miljoen en 2024 € 3,8 miljoen is deze reserve gevoed. Vanuit deze bestemmingsreserve kan uitvoering worden gegeven aan maatregelen die nodig zijn voor de opvang van Oekraïners die het oorlogsgebied ontvluchten en waarvan het Rijk heeft opgedragen dat deze door gemeenten opgevangen moeten worden én tot besteding over te gaan. De bestedingen zullen aan de raad worden voorgelegd via tussenrapportages.

Programma 3 Wonen

Reserve Wonen

Doel en voeding: de reserve Wonen is bedoeld voor investeringen in de volkshuisvesting en is gekoppeld aan het gelijknamige beleidsplan dat in 2012 door de raad is vastgesteld. In 2017 heeft de raad besloten (nummer 1361700) om de geactualiseerde Woonvisie 2017 als dekking aan te wijzen voor aanvullende instrumenten in het kader van de woonvisie (o.a. tijdelijke woningen). Op dit moment wordt de reserve alleen gebruikt voor egalisatie van de resultaten van de locaties tijdelijke woningen. De reserve staat onder druk doordat de (stijging van de) kosten van de locaties hoger zijn dan de opbrengsten. Bij het opmaken van de begroting is er een voorstel aan de gemeenteraad gestuurd voor een 7e locatie aan de N244 met 60 woningen (t.b.v. opvang Oekraïense ontheemden). De geraamde onttrekking in 2026 van € 452.611 zal na accordering van het voorstel door de raad wijzigen in een storting.

Programma 4 Milieu

Reserve duurzaamheid

Doel en voeding: de reserve is ingesteld om de middelen voor de proeftuin aardgasvrije wijken vanuit het Rijk (gemeentefonds) hieruit op te nemen. De gemeente heeft daarmee bijna € 7 miljoen gekregen voor de uitvoer van de proeftuin aardgasvrije wijken: € 5.091.994 in 2018 en € 1.896.417

in 2019 (decembercirculaire 2018 en meicirculaire 2019). Bij de 2e tussenrapportage 2019 (besluit 1491534) is een bedrag van € 6.988.411 gestort in deze reserve en zijn bij resultaatbestemming 2019 (besluit 1514611) de extra klimaatmiddelen Wijkaanpak van € 400.000 uit het gemeentefonds (decembercirculaire 2019) aan deze reserve toegevoegd. Hierdoor was een bedrag beschikbaar van € 7,3 miljoen voor de proeftuin aardgasvrije wijken. Over de aanwending van de reserve heeft de gemeenteraad in 2021 bij het raadsvoorstel (1542424) over de uitvoeringsstrategie een besluit genomen. Naast de middelen voor proeftuin aardgasvrij zijn ook de middelen inzake de Duurzaamheidsagenda en CDOKE-gelden opgenomen in deze reserve. Deze middelen zijn bestemd voor klimaat- en energiebeleid.

Programma 5 Bereikbaarheid

Reserve parkeren

Doel en voeding: Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen is parkeren een gesloten systeem geworden waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer.

Programma 6 Openbare ruimte

Reserve instandhouding openbare ruimte

Doel en voeding: In het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is de beheervisie verwerkt, waarin is ingegaan op de wensen voor het beheer. Hierbij zijn het verhogen van de beeldkwaliteit, duurzaamheid, toegankelijkheid, vernieuwen van de parken, uitbreiding van de gemeente en leefbaarheid naar een CROW-beeldkwaliteitsniveau B gebracht. Ter egalisatie van de benodigde middelen is een bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld (besluit 1574029). De niet bestede instandhoudingsbudgetten kunnen dan worden gedoteerd aan de reserve en blijven beschikbaar voor het moment van uitvoering

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Reserve gronden

Doel en voeding: De bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor het faciliteren van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of daarmee samenhangende verkenningen. In die context dekt de reserve ook de plankosten bij zowel actief als faciliterend grondbeleid, wanneer we deze uitgaven niet kunnen terugverdienen middels verkoop of kostenverhaal. De jaarlijkse voeding vindt plaats door winstnemingen op grondexploitaties. De raad heeft in 2020 ingestemd (besluit 1529189) om de jaarlijkse winstneming op grondexploitaties te verdelen over de reserve gronden en de algemene reserve, waarbij een 50/50 verdeling als uitgangspunt geldt en op basis van de analyse van jaarlijkse actualisatie van de MPG en de jaarrekening een andere keuze kan worden gemaakt. In 2024 is op basis van de analyse van het MPG 2024 besloten (besluit 1598079) om bij de jaarrekeningen 2024 en 2025 100% van de winst van de grondexploitaties toe te voegen aan de reserve gronden zolang de winstneming van Baanste Noord achterblijft als gevolg van de stroomproblematiek en de solvabiliteit van de gemeente meer dan 20% bedraagt. De bestedingen worden separaat aan de raad voorgelegd.

Reserve omgevingsplan

Doel en voeding: Bij de Jaarrekening 2023 heeft de raad besloten om de bestemmingsreserve omgevingsplan in te stellen. Dit zorgt ervoor dat de incidentele budgetten voor de implementatie van de Omgevingswet beschikbaar blijven om de doelen van de wet te bereiken. In de decembercirculaire 2023 is er circa € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor Purmerend voor de jaren 2023-2025. Dit bedrag wordt tot 2029 ingezet ter dekking van de externe advies- en onderzoekskosten om tot een definitief omgevingsplan te komen.

Programma 9 Economie

Reserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Doel en voeding: in 2017 zijn in verband met de opheffing van de SRA middelen terugontvangen. Deze zijn in 2018 toegevoegd aan de reserve omdat in regionaal verband is afgesproken dat deze middelen zullen worden besteed aan diverse initiatieven in Zaanstreek-Waterland. De stand van de besteding wordt in regionaal verband bij gehouden.

Voorzieningen

Programma 4 Milieu

Voorziening afvalstoffenheffing

Doel en voeding: het tarief voor afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend worden vastgesteld. Bij een overschot is het een verplichting om deze gelden uit te geven aan de taken voor afvalstoffenheffing. Daarom moet een voorziening worden gevormd als gevolg van middelen die van derden zijn verkregen met een specifiek bestedingsdoel.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Voorziening gemeentelijke watertaken

Doel en voeding: het egaliseren van de tarieven rioolheffing die bij de burgers in rekening gebracht worden. Uitgangspunt bij de vaststelling van tarieven rioolheffing is dat de door de tarieven gedekte lasten moeten worden gerealiseerd. Deze voorziening is ingesteld om de effecten van de noodzakelijke investeringen ten behoeve van het onderhoud aan de riolering op te vangen teneinde grote schommelingen in de rioolheffing te voorkomen.

Spaarvoorziening rioolheffing

Doel en voeding: De voorziening heeft tot doel om met ingang van 2026 binnen 10 jaar naar 50% sparen en 50% activeren van onze water- en rioleringsinvesteringen toe te werken. In 2026 is een dotatie aan de spaarvoorziening begroot van € 500.000. De jaarlijkse dotatie aan de spaarvoorziening loopt binnen 10 jaar op tot € 5.000.000.

Voorziening onderhoud begraafrechten

Doel en voeding: doel van deze voorziening is het egaliseren van inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten om jaarlijks een evenredig deel van de afkooptermijn te laten vrijvallen voor het beheer van, en onderhoud aan, de begraafplaatsen. Het saldo van de reserve komt overeen met alle op dit moment geregistreerde afkooptermijnen, tegen actueel prijspeil.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Doel en voeding: voor het technisch beheer van de gemeentelijke gebouwen maakt de gemeente gebruik van meerjaren onderhoudsplannen (MJOPs). Daarin staat aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden in welk jaar plaats moeten vinden. De begroting van het planmatig onderhoud en dagelijks onderhoud is gebaseerd op deze plannen. Ook is de hoogte en jaarlijkse toevoeging van/aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MJOPs. De geplande toevoeging aan de onderhoudsvoorziening is bepaald door uit te gaan van de gemiddelde kosten over een periode van 10 jaar.

Voorziening bijdragen op basis van nota Prof

Doel en voeding: in diverse anterieure overeenkomsten (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) op basis van het vastgestelde gemeentelijk beleid in de nota Planoverschrijdende ruimtelijke openbare faciliteiten (nota Prof) een bijdrage doet ten behoeve van de gemeentebrede bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen. De bijdragen worden gestort in de voorziening. Het volledige saldo is in 2022 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. De voorziening blijft nog wel van kracht omdat er nog meer ontvangsten komen. Er zijn geen toevoegingen aan de voorziening geraamd, omdat de ontvangsten afhankelijk zijn van dynamische momenten zoals de oplevering van woningen. Daarom worden ze meestal in de voor- en/of najaarsnota bijgeraamd.

Voorzieningen kostenverhaal

a. Voorziening GKP Sociale Woningbouw

Doel en voeding: dit betreft de voorziening Sociale Woningbouw. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen in te storten die van particuliere investeerders worden ontvangen voor afkoop sociale woningbouw. De aanwending kan plaatsvinden bij projecten met extra sociale woningbouw waarin de afkoop wordt gecompenseerd.

b. Voorzieningen GKP mobiliteitsoplossingen centrumgebied

Doel en voeding: deze voorziening is gevormd voor van derden verkregen middelen in verband met afkoop bezoekersparkeren. De gemeente kan het bedrag aanwenden als zij hiervoor parkeervoorzieningen in het centrum aanlegt. Het volledige saldo is in 2022 en 2023 gestort in het krediet van de parkeergarage Stadhuisplein.

c. Voorziening GKP mobiliteit & groen

Doel en voeding: dit betreft de voorziening mobiliteit & groen. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen in te storten die van particuliere investeerders worden ontvangen voor mobiliteit en groen. De aanwending kan plaatsvinden voor investeringen op de lijst die is opgenomen in de Nota Gebiedsoverstijgende kosten Purmerend.

d. Voorziening GKP mobiliteitsoplossingen Waterlandkwartier

Doel en voeding: Dit betreft de voorziening in de verbetering en nieuwe aanleg van openbare infrastructuur en voorzieningen is ingesteld. Dit betreft de bijdragen van de nieuwbouwplannen. In de raad van september 2019 (besluit 1585053 d.d. 23-05-2023) is deze voorziening ingesteld voor de te ontvangen bijdragen van de nieuwbouwplannen in dit gebied. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. Het saldo ultimo 2025 is nihil.

e. Voorziening infrastructuur Wagenweggebied

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd voor investeringen in de openbare ruimte waarbij een eventuele gemeentelijke voorinvestering terugverdiend kan worden. Het volledige saldo is in 2022 reeds ingezet ten behoeve van de gemaakte kosten in de openbare ruimte. Het saldo ultimo 2025 van deze voorziening is nihil. De voorziening blijft nog wel van kracht, omdat er nog kosten en opbrengsten te verwachten zijn in het gebied.

Voorzieningen gebiedseigen kosten

Naast bovengenoemde investeringen (a tem e) dient de gemeente ook te investeren in plangebonden kosten, dat zijn: 1) openbare ruimte die direct en uitsluitend gerelateerd is aan elk specifiek bouwplan, 2) de ambtelijke voorbereiding en begeleiding van elke specifiek bouwplan en 3) planschade kosten. Deze kosten worden ad hoc (per specifiek bouwplan) berekend en verhaald op de initiatiefnemer. Dit geldt voor de ontwikkelgebieden De Koog, Middenbeemster, Waterlandkwartier en Zuidoostbeemster. Het saldo van de voorziening gebiedseigenkosten Middenbeemster is ultimo 2025 € 61.109, de rest is nihil.

Programma 10 Bestuur en concern

Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders

Doel en voeding: de voorziening is bestemd voor de wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders. Indien op enig moment een bestuurder vertrekt, wordt bepaald in hoeverre de persoon recht heeft op wachtgeld, de hoogte van het wachtgeld en de termijn van het recht op wachtgeld. De som van dit geheel vormt de wachtgeldverplichting voor de gemeente. Financieel wordt deze verplichting verwerkt door het bedrag van de verplichting te storten in de voorziening ten laste van de algemene middelen. Er vindt regelmatig herijking plaats.

Voorziening pensioen ex-bestuurders

Doel en voeding: deze voorziening is ingesteld ter dekking van de pensioenverplichtingen aan (ex-)bestuurders. Voor politieke ambtsdragers is er momenteel nog geen centraal pensioenfonds. Wethouders bouwen uit hoofde van de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) pensioenrechten op bij de gemeente. Jaarlijks, als onderdeel van de jaarrekening worden actuariële waardeberekeningen uitgevoerd door het bedrijf PROambt om de hoogte van de voorziening te bepalen. De door PROambt gehanteerde rekenrente is afgestemd met het ministerie van Binnenlandse Zaken. De commissie BBV heeft aangegeven dat rekening gehouden moet worden met bekend gemaakte indexaties. In de berekening van het jaaroverzicht van PROambt is hiermee rekening gehouden en daarmee het saldo van de voorziening bepaald.

Overzicht Overhead

Voorziening spaarverlof medewerkers

Doel en voeding: medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.

Voorziening RVU (Regeling Vervroegd Uitdienst)

Doel en voeding: deze voorziening is voor het opvangen van de financiële consequenties van Regeling Vervroegd Uitdienst (RVU). Wanneer een medewerker uit dienst gaat en gebruik gaat maken van de RVU, zal de financiële verplichting hiervoor worden gedoteerd aan de voorziening. Elk jaar wordt door P&O opgeleverd wat de verplichting is voor de RVU voor de komende jaren, dit bepaald de hoogte van de voorziening en de eventuele dotatie. De uitkeringen worden daarna betaald uit de voorziening.

Toekomstscenario 2

"tweejarig sluitend"

No	Oorspronkelijke maatregel	Licht	2026	2027	2028	2029
A	Opnemen stelpost BCF-plafond	100%	2.100.000	2.100.000	2.100.000	2.100.000
B	Afschrijvingstermijnen wegen aanpassen	100%	720.000	740.000	760.000	760.000
C	Afschrijvingstermijnen bestrating aanpassen	100%	225.000	250.000	290.000	290.000
D	Afschrijvingstermijnen onderwijshuisvesting verlengen	100%	-	-	-	375.000
1	Verhoging OZB (2x 10% bovenop indexatie)	2x	2.182.000	4.429.000	4.429.000	4.429.000
2	Toeristenbelasting	100%	20.000	20.000	20.000	20.000
3	Leges meer kostendekkend maken	100%	50.000	50.000	50.000	50.000
5	Besparingen gemeentelijke formatie	100%	50.000	450.000	1.000.000	1.550.000
7	Advertentieruimte huis-aan-huisblad	50%	32.500	32.500	32.500	32.500
10	Hogere doorberekening BAG-beheer	100%	15.000	15.000	15.000	15.000
12	5%-korting bijdrage Waterlands Archief	40%	18.800	18.800	18.800	18.800
14	Wmo - Huishoudelijke hulp	100%	444.000	374.000	480.000	480.000
15	Ontwikkelingen leerlingenvervoer	50%	25.000	25.000	25.000	25.000
20	Basisdienstverlening voor ondernemers afschalen	100%	94.500	97.500	100.000	100.000
22	5%-korting bijdrage Werkom	40%	172.000	172.000	172.000	172.000
29	Weer in eigen beheer gazons maaien	100%	-	130.000	130.000	130.000
31	5%-korting bijdrage Recreatieschap Twiske-Waterland	40%	-	4.800	4.800	4.800
32	Inzet reserve duurzaamheid	100%	-	150.000	150.000	150.000
33	Afschalen adviesbudget Omgevingsteam	100%	-	22.000	23.000	23.000
34	Formatie Omgevingsteam	100%	-	78.000	80.000	80.000
35	Heroverweging vastgoed	100%	-102.000	168.000	165.000	165.000
37	Saneren kunstcollectie Purmerend en afschalen kunstverzekering	100%	5.000	5.000	5.000	5.000
38	Spurd als organisatie bekijken	100%	-	100.000	100.000	100.000
41	Purmaryn	100%	125.000	125.000	125.000	125.000
50	5%-korting bijdrage GGD Zaanstreek-Waterland	40%	110.800	110.800	110.800	110.800
53	5%-korting bijdrage Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland	40%	200.000	200.000	200.000	200.000

54	5%-korting bijdrage Omgevingsdienst IJmond	40%	11.200	11.200	11.200	11.200
Totaal scenario 2 'tweejarig sluitend'			6.498.800	9.878.600	10.597.100	11.522.100
Voorjaarsnota 2025						
No	Uitwerking maatregel	Licht	2026	2027	2028	2029
A	Opnemen stelpost BCF-plafond	100%	-450.000	-450.000	-450.000	-450.000
1	Verhoging OZB (2x 10% bovenop indexatie)	2x	-257	-61	66.373	133.803
12	5%-korting bijdrage Waterlands Archief	40%	16.915	16.915	16.915	16.915
14	Wmo - Huishoudelijke hulp	100%	-444.000	-374.000	-480.000	-480.000
22	5%-korting bijdrage Werkom	40%	-66.000	-66.000	-66.000	-66.000
50	5%-korting bijdrage GGD Zaanstreek-Waterland	40%	-56.248	-29.772	-6.351	-386
53	5%-korting bijdrage Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland	40%	-150.000	-150.000	59.703	59.703
54	5%-korting bijdrage Omgevingsdienst IJmond	40%	-11.200	-	-	-
Totaal scenario 2 'tweejarig sluitend' bijgesteld			-1.160.790	-1.052.918	-859.360	-785.965
Totaal scenario 2 'tweejarig sluitend' gerealiseerd			5.338.010	8.825.682	9.737.740	10.736.135

In bijlage 1 van de toekomstscenario's (1609539 d.d. 06-03-2025) staan deze maatregelen nader toegelicht.

De paragrafen

Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen gaat over het beleid van de heffingen en tarieven in 2026. In deze paragraaf wordt achtereenvolgens behandeld:

1. De geraamde inkomsten.
2. Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen.
3. Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen.
4. Een aanduiding van de lokale lastendruk.
5. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Geraamde inkomsten

De baten met betrekking tot de lokale heffingen bedragen in € 1.000:

Soort	2026
Onroerendezaakbelasting eigenaren	18.828
Onroerendezaakbelasting gebruikers	3.194
Roerende woon- en bedrijfsbelasting	27
Rioolheffing	12.530
Afvalstoffenheffing	15.810
Reinigingsrechten	80
Leges omgevingswet	4.232
Parkeerbelastingen	5.238
Lijkbezorgingsrechten en begraafrechten	1.058
Bedrijveninvesteringszones (BIZ)	237
Marktgelden	135
Precariobelasting	314
Hondenbelasting	545
Toeristenbelasting	155
Overige leges (o.a. burgerlijke stand, GBA, woonzaken, APV, archief)	2.409
Totaal geraamde inkomsten lokale heffingen	64.794
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	886

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Het beleid voor de uitvoering van heffing en invordering van de lokale heffingen is gericht op het waarborgen van kwaliteit en continuïteit tegen zo laag mogelijke kosten (efficiency). Daarbij wordt er op een lastendrukverdeling gelet en wordt zoveel mogelijk het profijtbeginsel toegepast. Als uitgangspunt geldt dat de lokale lasten jaarlijks worden verhoogd met inflatie. Voor de onroerendezaakbelastingen wordt het consumentenprijsindexcijfer van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van januari van het voorafgaande jaar als basis gebruikt. Het CBS heeft het inflatiepercentage van januari 2025 vastgesteld op 3,3%. Deze indexering van 3,3% wordt ook toegepast op de overige heffingen (leges, hondenbelasting, precariobelasting, toeristenbelasting, parkeerbelasting).

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Onroerendezaakbelastingen worden geheven van eigenaren van onroerende woningen en niet-woningen en van gebruikers van onroerende niet-woningen. De eigenaar/gebruiker op 1 januari van het jaar is belastingplichtig voor het gehele jaar. Grondslag is de waarde van de onroerende zaak die is vastgesteld met een WOZ-beschikking. Voor het belastingjaar 2026 geldt de waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2025. Na bepaling van de nieuwe WOZ-waarden zullen alle tarieven aan die nieuwe waarden worden bijgesteld. Uitgangspunt hierbij is dat de hoogte van het tarief afhankelijk is van de stijging van de waarde. Zoals verwoord in de Voorjaarsnota 2025 is de begroting 2026 sluitend gemaakt voor de jaren 2026 en 2027. Hierbij is er gekozen om voor woningen eigenaren, naast de reguliere stijging voor inflatie (+3,3%), de OZB extra 10% te verhogen in 2026 en 2027 als toekomstscenario. Voor niet woningen gebruikers eigenaren geldt een extra verhoging van 5% in 2026 en 10% in 2027. Dit maakt onderdeel uit van het dekkingsplan.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelastingen (RZB)

Deze belasting wordt ook wel de roerendezaakbelasting genoemd, vanwege de aanvulling op en de gelijkenis met de OZB. Deze belasting wordt geheven op alle roerende zaken zoals woonschepen, woonwagens en kiosken. De heffingspercentages zijn gelijk aan die van de OZB.

Rioolheffing

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beheer van het afval- en regenwater en het verwerken van overtollig grondwater. De heffing mag maximaal kostendekkend zijn en alleen worden gebruikt voor de dekking van de kosten die in de wet genoemd zijn. Purmerend hanteert een rioolheffing die is gesplitst naar een eigenarentarief en een grootverbruikheffing. De heffingsgrondslag voor eigenaren is een vast bedrag per aangesloten eigendom. Voor het grootverbruik is deze gekoppeld aan het waterverbruik in kubieke meters (m³), hierbij is gekozen voor het aantal aansluitingen met een verbruik vanaf 300 m³. Doordat het gebruikerstarief is vervallen, wordt er geen rekening gehouden met kwijtscheldingen en oninbaarheid. Er is onder de Omgevingswet geen verplichting meer tot het opstellen van een gemeentelijk rioleringsplan (GRP). In 2025 is het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) met bijbehorend kostendekkingsplan vastgesteld waarbij over is gegaan naar een gedeeltelijk spaarsysteem voor de rioolheffing (50% sparen en 50% activeren te bereiken in een periode van 10 jaar). Het tarief voor de rioolheffing zal de komende jaren met meer

dan inflatie stijgen vanwege de grote vervangingsinvesteringen in Wheermolen en Overwhere en de nieuwe systematiek van gedeeltelijk sparen.

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. Voor de dekking van de kosten wordt afvalstoffenheffing geheven. Het tarief van de afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op de kosten van onder andere inzet van personeel en materieel, verwerkingstarieven van afvalstromen en toerekening van overhead en btw. Purmerend hanteert een gedifferentieerd tarief voor de afvalstoffenheffing. Dit betreft een tarief voor éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens. In het kader van de verbetering van de afvalscheiding is het tarief voor een extra restafval container conform het tarief van een meerpersoonshuishouden en wordt een extra gft-container gratis verstrekt. Door de goede financiële resultaten van de afgelopen jaren, kan de tariefstijging beperkt blijven.

Reinigingsrecht

Reinigingsrecht wordt nog uitsluitend geheven van bedrijven voor het ondergronds inzamelen van bedrijfsafval. Het tarief van het reinigingsrecht wordt gebaseerd op de kosten van onder andere inzet van personeel en materieel, verwerkingstarieven van afvalstromen en toerekening van overhead.

Leges omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen per 1 januari 2024 zijn de grondslagen voor het heffen van leges in Titel 2 van de legesverordening gewijzigd. Uitgangspunt van Titel 2 van legesverordening blijft dat de kostendekkendheid 100% is. De opbrengsten zijn afhankelijk van het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen voor bouwactiviteiten. Dit wijkt altijd af van het aantal geplande bouwprojecten. De gemeente heeft hier een geringe invloed op. Als daartoe aanleiding is zal uw raad door middel van tussenrapportages op de hoogte worden gesteld van de ontwikkelingen.

Parkeerbelastingen

Parkeerbelastingen zijn te onderscheiden in een belasting voor feitelijk parkeren en een belasting voor parkeervergunningen. Beide dienen ter regulering van het parkeren, zoals vastgesteld in het parkeerbeleid. Bij niet betalen van parkeerbelasting op straat, wordt een naslagheffing opgelegd. Jaarlijks wordt het maximum tarief van de naheffingsaanslag vastgesteld door het Rijk. De parkeertarieven worden net als de andere belastingen per 1 januari 2026 verhoogd met 3,3%.

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden onder meer geheven voor het gebruik van de aula, het begraven van stoffelijke overschotten en het bijzetten van asbussen in de urnenmuur. Purmerend streeft hierbij naar kostendekkende tarieven, waarin rekening is gehouden met de kosten van het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Per 2026 is de aula niet meer in eigendom van de gemeente en worden de kosten en opbrengsten van de aula verwijderd uit de begroting. Dit zal plaatsvinden met een begrotingswijziging. In 2026 zal worden uitgewerkt hoe o.a. met besparingen en aanpassing van tarieven de gewenste 100% kostendekkendheid weer kan worden bereikt.

Bedrijveninvesteringszones

Een Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein waarbinnen alle ondernemers samen investeren in zaken als bekendheid, uitstraling, kwaliteit en veiligheid van hun gebied. De BIZ-heffing geldt voor de duur van 5 jaar met een einddatum van 31 december 2027 en het tarief van de BIZ heffing verschilt per gebied (vast bedrag of de WOZ waarde van een bedrijfsruimte). De opbrengsten van de bedrijveninvesteringszones worden na aftrek van de perceptiekosten onder voorwaarden beschikbaar gesteld aan de BIZ Stichting Koemarkt en de Stichting BIZ Purmerend Binnenstad.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven op reguliere weekmarkten en incidentele marktdagen en bestaan uit tarieven voor het plaatsen van marktkramen, energieverbruik en het parkeren bij markten. Dit gaat om de door de gemeente vastgestelde warenmarkten in Purmerend. De incidentele markten in Purmerend en de markten in de Beemster gaan via een evenementenvergunning en opgelegde leges. De tarieven worden per 1 januari 2026 verhoogd met 3,3%.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven van degene die een voorwerp of voorwerpen op gemeentegrond, bestemd voor de openbare dienst, heeft, dan wel van degene voor wie dat voorwerp of die voorwerpen op gemeentegrond, bestemd voor de openbare dienst, aanwezig zijn. De gemeente voert jaarlijks een inventarisatie uit aan de hand waarvan de precariobelasting wordt opgelegd. De tarieven worden per 1 januari 2026 verhoogd met 3,3%.

Hondenbelasting

Hondenbelasting is van oorsprong een regulerende belasting ter beperking van het aantal honden. Omdat er sprake is van een belasting geldt hier geen maximumtarief en/of spelregel ten aanzien van kostendekkendheid. Omdat er in Purmerend is besloten tot een heffing binnen een bepaald gebied, is de heffing een doelheffing geworden. De geraamde kosten van het hondenbeleid zijn dan ook gelijk aan de geraamde baten in verband met hondenbelasting. De tarieven worden per 1 januari 2026 verhoogd met 3,3%.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting tegen vergoeding binnen de gemeente voor personen die niet in de Basisregistratie personen zijn ingeschreven als inwoner. Degene die gelegenheid tot verblijf biedt is belastingplichtig en kan de belasting verhalen op degene die verblijf houdt. De tarieven worden per 1 januari 2026 verhoogd met 3,3%.

Leges

Voor reisdocumenten, rijbewijzen en akten burgerlijke stand bepaalt het Rijk het maximaal te heffen bedrag. De overige leges worden verhoogd met het consumentenprijsindexcijfer van het CBS. Afwijken van dit percentage is mogelijk, wanneer de kostenontwikkeling voor de afzonderlijke activiteiten dit noodzakelijk maakt.

Kostentoerekening en kostendekkendheid

Tabel kostendekkendheid 2026

Bedragen x € 1.000	Afvalstoffen heffing	Rioolheffing	Leges Omgevingswet
Kosten taakveld(en), inclusief (omslag)rente	11.114	8.391	2.946
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	80	-	-
Netto kosten taakveld	11.034	8.391	2.946
Toe te rekenen kosten straatreiniging en regionale brandweer	1.204	1.204	-
Overhead inclusief (omslag)rente	2.728	1.615	1.286
Btw	1.394	1.200	-
Totale lasten	16.360	12.410	4.232
Opbrengst heffingen	15.810	12.530	4.232
Dotatie aan spaarvoorziening	-	-500	-
Onttrekking aan voorziening	550	380	-
Totale baten	16.360	12.410	4.232
Dekkingspercentage	100%	100%	100%

Naast afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges Omgevingswet wordt ook voor betaald parkeren en begraafrechten een kostendekkende exploitatie opzet bijgehouden. Voor begraafrechten wordt deze vanwege de verkoop van de aula aangepast. Dit geldt ook voor de exploitatie opzet parkeren nu besloten is de toerekening van het personeel te herijken (o.a. vanwege de scanauto) en overhead toe te rekenen.

Een aanduiding van de lokale belastingdruk

Om een indicatie te geven van de lokale belastingdruk houden we rekening met de volgende belastingsoorten: OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De OZB en de afvalstoffenheffing zijn op alle huishoudens van toepassing, de rioolheffing alleen voor percelen die op de riolering zijn aangesloten. We geven de lokale belastingdruk aan voor:

- Eenpersoonshuishoudens in een eigen woning;
- Eenpersoonshuishoudens in een huurwoning;
- Meerpersoonshuishoudens in een eigen woning;
- Meerpersoonshuishoudens in een huurwoning.

Voor de berekening van de OZB is uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde in Purmerend. Deze bedroeg bij het opmaken van deze begroting voor 2026 € 436.000 afgerond, resulterend in een aanslag van circa € 352 OZB. Dit is indicatief. Het herwaarderingsproces is echter nog gaande. Naast de reguliere stijging voor inflatie (+3,3%) is rekening gehouden met de politieke keuze om de OZB extra 10% te verhogen in 2026. In de onderstaande tabel zijn de vergelijkende cijfers met Purmerend 2025 opgenomen.

Bedragen in euro's	Eenpersoonshuishoudens		Meerpersoonshuishoudens	
Jaar	Eigen woning	Huurwoning	Eigen woning	Huurwoning
Purmerend 2025	850	306	927	383
Purmerend 2026	933	313	1.011	391

Rangordeoverzicht Woonlastenmonitor 2025

De getallen horen bij de cijfers van een meerpersoonshuishouden eigenaar-bewoner en voor de rangorde geldt: nr 1 heeft de laagste woonlasten.

Gemeente	Bedrag 2025	Rangorde 2025	Rangorde 2024
Nederland gemiddeld ₁	1.086		
Alkmaar	874	29	29
Hoorn	1.009	150	124
Dijk en Waard	968	94	87
Den Helder	1.002	135	85
Edam-Volendam	1.078	220	83
Wormerland	1.227	306	287
Purmerend	996	128	139
Waterland	1.116	255	167
Zaandstad	1.038	179	199
Landsmeer	1.477	338	338

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO).

De lokale lasten voor de meerpersoonshuishoudens met een eigen woning stijgen in 2026 met gemiddeld 9,1% in Purmerend.

Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Voor belastingplichtigen met lage inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de belasting. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing. Kwijtschelding is mogelijk wanneer aan de voorwaarden van de Invorderingswet 1990 is voldaan, met dien verstande dat wij uitgaan van 100% van de relevante bijstandsnorm. Richtlijnen voor het verlenen van kwijtschelding staan in de 'Leidraad invordering gemeentelijke belastingen Purmerend'.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstelling

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet-begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeft bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging te worden overgegaan.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf zetten we eerst de beschikbare weerstandscapaciteit uiteen en daarna de risico's en het hiervoor benodigd weerstandsvermogen. Beide onderdelen worden vervolgens tegen elkaar afgezet.

Omvang weerstandscapaciteit

Tot de weerstandscapaciteit worden de post onvoorzien, reserves, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit gerekend. In het onderstaande overzicht staan de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen maal € 1.000)

Onderdeel/Omvang/Duiding	Bedrag (x € 1.000)
Onderdeel: Algemene reserve (incidenteel)	€ 71.003
Omvang: € 71.003	
Duiding: De reserves zijn het verschil tussen de bezittingen en de schulden en dus geen 'potje'. De algemene reserve is de hoofdbron van de weerstandscapaciteit. Inzet van de algemene reserve leidt tot meer schuld.	
Onderdeel: Bestemmingsreserves (incidenteel)	€ 0

Omvang: Circa € 36.607

Duiding: Voor alle bestemmingsreserves geldt dat deze ook gebruikt kunnen worden voor de afdekking van risico's. De bestemmingsreserves hebben een specifiek door de raad vastgesteld bestedingsdoel. Deze doelen zijn bewust gekozen, de reserves zijn daarmee volledig geprogrammeerd. Om deze reden wordt ook de omvang van de bestemmingsreserves niet meegeteld als beschikbare weerstandscapaciteit.

Onderdeel: Stille reserves (incidenteel)

€ 0

Omvang: € 5.200

Duiding: De stille reserve betreft de te verkopen panden, gronden en overige activa waar bij de verkoop een netto boekwinst kan worden gerealiseerd. Omdat de gemeentelijke panden en gronden veelal nog in gebruik zijn, zijn deze niet op korte termijn beschikbaar en tellen deze niet mee in de beschikbare weerstandscapaciteit per 1-1-2026. Daarnaast is de werkelijke waarde van ons aandelenbezit hoger dan de nominale waarde zoals deze, conform het BBV, in de gemeentelijke balans is opgenomen. Het gaat om de aandelen BNG, Alliander en HVC. Deze aandelen zijn echter niet vrij verhandelbaar. Het is dan ook niet mogelijk om deze waarde daadwerkelijk te verzilveren, althans niet op dit moment. Wij tellen de berekende waarde dan ook niet mee voor de bepaling van onze weerstandscapaciteit. Bovendien ontvangen wij voor deze aandelen dividend. Het verkopen van de aandelen leidt dan ook tot structureel lagere inkomsten als gevolg van het wegvallen van het jaarlijkse dividend.

Onderdeel: Onbenutte belastingcapaciteit (structureel)

€ 0

Omvang: Circa € 11.673

Duiding: De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen het belastingtarief OZB in Purmerend en 120% van het landelijk gemiddelde. Tot het niveau van 120% zal hoe dan ook geen sprake zijn van toelating tot artikel 12. Het zijn extra (structurele) middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en rechten te verhogen. Er is voor gekozen de onbenutte belastingcapaciteit niet mee te tellen als beschikbare weerstandscapaciteit en deze ruimte vast te houden voor het eventueel overnemen van het wegenbeheer hoogheemraadschap (HHNK). Overname van deze taak zou kunnen betekenen dat er een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gezamenlijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover dat de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Dit betekent dat de waterschapshoofden gaat dalen en de OZB gaat stijgen. De tarieven voor de overige heffingen, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn volledig kostendekkend en komen daarom niet in aanmerking voor structurele onbenutte belastingcapaciteit.

Onderdeel: Post onvoorzien (structureel)

€ 125

Omvang: € 50

Duiding: De omvang van de post onvoorzien is in Purmerend bepaald op € 50.000. De post is wettelijk verplicht en dit bedrag is opgenomen in de begroting 2026. Omdat de post in de meerjarenbegroting constant wordt verondersteld, wordt de post onvoorzien tot de structurele weerstandscapaciteit gerekend. In de berekening voor de weerstandscapaciteit nemen we deze 2,5 keer mee.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2026

€ 71.128

Gelet op de bovenstaande tabel wordt in Purmerend de beschikbare weerstandscapaciteit gelijkgesteld aan de algemene reserve en de post onvoorzien.

Meegenomen financiële risico's

Risico's zijn er in allerlei soorten en maten. Voor welke risico's we meenemen, worden de onderstaande vuistregels gebruikt.

Kortingen op algemene en specifieke uitkeringen

Kortingen op algemene (het gemeentefonds) en specifieke uitkeringen worden ingeschat en verwerkt in de begroting. Het weerstandsvermogen is nadrukkelijk niet bedoeld als buffer hiervoor. De gemeentelijke begroting moet hierop inspelen. Dat geldt ook voor risico's betreffende het onvolledig kunnen declareren van uitgaven op specifieke uitkeringsregelingen. Deze risico's kunnen we vooraf inschatten en in de p&c cyclus verwerken.

Kosten die moeten worden voorzien

Voor gebeurtenissen waarvan het zeker is dat ze zich voor gaan doen en waarvan de omvang ook bekend is, worden voorzieningen ingesteld. Bij het weerstandsvermogen kunnen deze kosten derhalve buiten beschouwing worden gelaten.

Rampen en crisis

Voor rampen en crisissituaties geldt dat er een scala aan beheersmaatregelen is getroffen. Dit betreft enerzijds het rampenplan waarmee aangegeven wordt hoe een (dreigende) ramp of crisis te lijf wordt gegaan en anderzijds is er sprake van een verzekerd risico. Voor zover dit niet het geval is zal worden teruggevallen op de Rijksoverheid. Uiteraard kan er sprake zijn van een financieel nadeel voor de gemeente. De omvang hiervan is niet vooraf in te schatten. Voor zover het in de beïnvloedingssfeer ligt van de gemeente wordt via de weg van vergunningen en periodieke toetsing gezorgd voor het minimaliseren van de risico's. Rampen en crises worden niet meegenomen in de risico's tenzij die voldoende kwantificeerbaar zijn.

Kleine risico's

Voor bepaling van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen hebben we de financiële risico's in kaart gebracht. Bij deze risico's hanteren we een ondergrens van € 100.000. Risico's daaronder lichten we hier verder niet toe, omdat het een lange reeks van kleine risico's betreft.

Daadwerkelijk opgetreden risico's gedurende het jaar maken onderdeel uit van de jaarrekening en/of tussenrapportages. In de begroting houden wij rekening met de reguliere risico's. Veelal kunnen we deze via een verzekering afdekken. Bij deze risico's geldt dat we kunnen inschatten of het risico zich daadwerkelijk zal manifesteren en de omvang van het risico.

Om de risico's op te vangen, zijn verschillende maatregelen mogelijk:

- Bijstelling van de geldende beleidskaders, hierdoor kunnen we de uitvoeringskosten beperken. Dit kan bijvoorbeeld door de grenzen te verhogen waarboven de gemeente een bijdrage verleent.
- Inkomstenverhogende maatregelen nemen wanneer risico's zich manifesteren op onderdelen met kostendekkende dienstverlening.
- Frequent(er) toetsen of het risico zich al voordoet en zo goed mogelijk maatregelen treffen ter beheersing van onzekerheden. Deze maatregel kunnen we inzetten op die onderdelen waarvan de gemeente de uitkomst niet kan sturen, maar waarvan we de uitkomsten wel kunnen volgen. Doel van de maatregel is dan om te voorkomen dat 'ongemerkt' de begroting en de werkelijkheid uiteen groeien en er nadelen optreden.

In de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen is niet afgewogen of alle risico's zich gelijktijdig kunnen en zullen voordoen. De risico's zijn daarom opgeteld. Zodra risico's zich daadwerkelijk voordoen wegen we af of we structurele maatregelen moeten nemen.

Benodigd weerstandsvermogen

In onderstaande tabel staan de actuele risico-onderwerpen en is aangegeven of we voor dit onderwerp rekening houden met benodigd weerstandsvermogen. Als er sprake is van een structureel risico wordt dit vermenigvuldigd met 2,5 om het zo te kunnen afzetten tegen de weerstandscapaciteit (Conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor

Risicomanagement (Naris). Ook staat hier welke beheersmaatregel we kunnen inzetten om het risico zoveel mogelijk te verkleinen of uit te schakelen. In de omschrijving is het toegelicht als de huidige inschatting afwijkt van de inschatting in de begroting.

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x € 1.000)
Onderwerp: Algemene spoedbuffer (structureel) Omschrijving: In de afgelopen jaren is vanwege COVID-19, voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en de energietoeslag een beroep gedaan op de algemene reserve als voorfinancieringsbron in afwachting op Rijksbekostiging. Daarvoor heeft de algemene reserve een minimale buffer nodig. Hiervoor houden wij 1% van gemiddelde begrote lasten over de afgelopen jaren aan. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.	€ 3.965
Onderwerp: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet Omschrijving: Binnen het maatschappelijk domein biedt Purmerend hulp vanuit de Jeugdwet, Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor het maatschappelijk domein gelden binnen deze beleidskaders onzekerheden aan zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. Het betreffen openeinderegelingen waarbij de uitgaven niet altijd beheersbaar zijn. Binnen Participatie geldt daarnaast dat de uitgaven conjunctuurgevoelig zijn. Tenslotte geldt dat de middelen die het Rijk op lange termijn beschikbaar stelt aan gemeenten voor deze taken ter discussie staan en dat zorgt voor onzekerheden aan de inkomstenkant. Gemeenten moeten uiteraard anticiperen op deze ontwikkelingen, maar op jaarbasis kan er sprake zijn van aanzienlijke financiële effecten vanwege de omvang van de budgetten. Om die reden is een buffer nodig. Deze buffer is als volgt bepaald: 1. Jeugdwet: Doordat de complexiteit van zorg groeit, omdat problematiek steeds ingewikkelder wordt, de duur van zorg toeneemt, omdat kinderen langer in zorg blijven, en de intensiteit van zorg stijgt omdat behandelingen steeds intensiever worden, stijgen de kosten van specialistische Jeugdhulp. Een kleine procentuele afwijking heeft grote gevolgen voor het budget. Als risico houden we het gemiddelde procentuele tekort over 2023 en 2024 ten opzichte van de begroting 2026 aan. Dat leidt dit tot een bedrag van € 13,1 miljoen. Als ondergrens wordt 1% van de begroting 2026 aangehouden (€ 0,4 miljoen). In dit geval wordt € 13,1 miljoen opgenomen. Onduidelijk is nog wat er met de aanbevelingen van de commissie Van Ark gaat gebeuren. Er is een reëel risico dat het nieuwe kabinet de aanbevelingen van de commissie Van Ark (deels) naast zich neerlegt en niet met een structurele oplossing komt voor de gemeentelijke problemen, wat in het verleden vaker is voorgekomen. Deze onzekerheid is van toepassing op de structurele ruimte. Om de jeugdzorg toekomstbestendig en beheersbaar te maken, wordt door het Rijk per 2029 een nieuw financieringsmodel ingevoerd. Deze nieuwe bekostigingssystematiek moet beter aansluiten bij de verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen en sluit daarmee aan op de uitgangspunten van de Hervormingsagenda jeugd. Het demissionaire kabinet neemt hierop vanaf 2028 een financieel voorschot, in de veronderstelling dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda jeugd tegen die tijd het gewenste effect zullen hebben. Met op het opnemen van het volume-effect in de gemeentelijke begroting en het op handen zijnde nieuwe financieringsmodel jeugd is het nog niet mogelijk het risico samenhangend met de commissie van Ark te kwantificeren in deze risicoparaagraaf. 2. Wmo: De kostenstijging in de Wmo de afgelopen jaren komt onder andere door het uniforme abonnementsstarief. Daarnaast hebben we te maken met dubbele vergrijzing en daardoor een toename van (complexere) ondersteuningsaanvragen. Bovendien zijn de kosten van de zorg gestegen met name door salarisstijgingen (inflatiecorrectie) en een krappe arbeidsmarkt. De inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage in de WMO zal naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari 2028 worden ingevoerd. Zonder wetswijzigingen of compensatie door het Rijk zal dit tot extra niet begrote uitgaven leiden. Hoewel deze wet op dit moment controversieel is verklaard en voorlopig van tafel. Ook hier houden we als risico het gemiddelde procentuele tekort over 2023 en 2024 ten opzichte van de begroting 2026 aan. Dat leidt dit tot een bedrag van € 1,3 miljoen.	€ 14.542

Als ondergrens wordt 1% van de begroting 2026 aangehouden (€ 0,3 miljoen). In dit geval wordt € 1,3 miljoen opgenomen.

Gedurende 2025 heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor de nieuwe wmo-maatwerkondersteuning. In deze begroting is het effect van deze aanbesteding voor 2026 verwerkt. De te treffen beheersmaatregelen binnen de wmo-maatwerkondersteuning evenals het effect van dubbele vergrijzing en de inkomensafhankelijke eigen bijdrage is nog geen onderdeel van de meerjarenbegroting.

3. Participatiewet: We zien dat deze kosten van begeleiding van mensen die onder de Participatiewet vallen in de praktijk hoger zijn dan waar het rijk zijn budget op baseert. Als we het risico berekenen op dezelfde manier als Jeugdwet en Wmo, namelijk het gemiddelde procentuele tekort over 2023 en 2024, ten opzichte van de begroting 2026, dan leidt dit tot een lager bedrag dan dat wij als ondergrens hanteren. Als ondergrens wordt 1% van de begroting 2026 aangehouden (€ 83.000). In dit geval wordt € 83.800 opgenomen.

Beheersmaatregel: Er worden diverse beheersmaatregelen binnen het sociaal domein ingezet, zoals bijvoorbeeld de inzet op preventie bij Jeugd. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Asbestsaneringen

€ 500

Omschrijving: In een aantal gemeentelijke panden, waaronder onderwijsgebouwen, is asbest toegepast. Naar de aanwezigheid van asbest en de mogelijkheden tot sanering doen wij onderzoek. In een aantal gebouwen is het aanwezige asbest geen risico en kan verwijdering alleen gebeuren als bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. Aan te kopen panden worden door een gecertificeerde partij op asbest geïventariseerd. Als er asbest in een pand wordt geconstateerd dan wordt dit op deskundige wijze geïventariseerd en wordt sanering overwogen. De begroting wordt hierop aangepast indien nodig. Controle op de aanwezigheid van asbest is alleen vereist bij objecten die voor 1994 zijn gebouwd. Het is lastig te voorspellen wat de omvang van een asbestsanering per situatie is omdat asbestrisico ook afhangt van het gebruik van een bouwwerk of object. Het verwijderen van asbest vergt vrijwel altijd herstelwerkzaamheden, bijvoorbeeld na verwijderen van kozijn-borstwering en vensterbanken. Als stelpost wordt daarom rekening gehouden met € 0,5 miljoen.

Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd t.o.v. de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Proeftuin aardgasvrije wijken

€ 300

Omschrijving: De particuliere woningen in de proeftuin aardgasvrije wijken zijn zeer verschillend qua inrichting en installatie. Daarmee verschillen ook de te verrichten werkzaamheden en de te ramen kosten. Een volledig inzicht in de consequenties voor de uitvoeringskosten ontbreekt. De kosten kunnen hierdoor hoger uitvallen. Ook zien wij in de markt snel oplopende kosten. Wanneer gestart wordt met de aanpak van een nieuw blok worden de totale kosten naar beste inschatting gemaakt. Het kan voorkomen dat tijdens de uitvoering de gemeente wordt geconfronteerd met prijsstijgingen in de markt welke op voorhand niet waren voorzien. Omdat er ook woningen zijn waarvan de kosten iets lager uitvallen, is de kans op overschrijding van de totale kosten beperkt. Er is een kleine kans dat schadeclaims over de uitvoeringswerkzaamheden voor rekening van de gemeente komen. Om inwoners te ontzorgen treedt de gemeente desgevraagd op als opdrachtgever. Dit kan een klein risico geven indien hierdoor schade ontstaat die niet verhaald kan worden op het uitvoerende bedrijf.

Beheersmaatregel: Bij de pilot aardgasvrij is een bloksgewijze aanpak gekozen waarmee het risico van een budgetoverschrijding kan worden gestuurd. Binnen de ramingen van de werkzaamheden is vanwege de onzekerheden rekening gehouden met een post onvoorzien. Mocht dit niet afdoende blijken te zijn, kan het college ervoor kiezen om minder woningen dan gepland aardgasvrij te maken ten einde binnen de raming te blijven. Het eerste blok is reeds enige tijd gereed en ook blok 2 is recent afrondend. De volgende stap is de uitvoering van blok 3. Op basis van de nu voorliggende berekeningen is het budget voldoende om blok 3 te kunnen uitvoeren. Echter, voor aanvang van de vorige blokken (1 en 2) was er een restant budget voor de uitvoering van de overige blokken. Met de start van blok 3 is dit restant budget nihil. Gezien het risico op stijgende uitvoeringskosten en het beperkte risico op claims, wordt 10% van de uitvoeringskosten blok 3 toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Grondexploitaties

€ 21.372

Omschrijving: In relatie tot de grondexploitaties worden 2 risico's berekend: portefeuille- en projectrisico's. Voor de portefeuillerisico's worden drie effecten doorgerekend: het effect van 7,5% kostenstijging over de nog te maken kosten voor bouw- en woonrijp maken, het effect van een 2% hoger rentepercentage en grondwaarde regulering middelhuur. Het risicobedrag wat hieruit volgt is opgeteld € 5,91 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie project specifieke risico's berekend, totaal € 16,43 miljoen. Per grondexploitatie wordt dit nader toegelicht in het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG) 2025. Aanvullend heeft de gemeenteraad de grondexploitaties Schapenmarkt (1605488) en Tobias de Coeneplein (1613493) vastgesteld. Bij de vaststelling van deze grondexploitaties is door de raad besloten in het weerstandvermogen een bedrag van € 1.071.730 op te nemen als risicoreservering voor de grondexploitatie Schapenmarkt. Bij de vaststelling van de grondexploitatie Tobias de Coeneplein is besloten geen bedrag op te nemen in het weerstandvermogen.

Beheersmaatregel: Per grondexploitatie zijn specifieke maatregelen genomen om het beslag op het weerstandsvermogen te beperken. Zo wordt bijvoorbeeld het risicobedrag wat is gekoppeld aan de grondexploitatie Baansteede Noord (€ 2,04 miljoen), niet meegenomen richting het weerstandsvermogen. Achterliggende reden is dat de Baansteede Noord een voldoende positief verwachte resultaat heeft, waarmee de risico's binnen de grondexploitatie kan worden gedragen. Effectief wordt voor project specifieke risico's € 14,39 miljoen binnen het weerstandvermogen gereserveerd. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Uitval van kritische applicaties/systemen i.v.m. cyberaanval

€ 9.500

Omschrijving: Het risico op schade door een cyberaanval blijft toenemen. Zo is ook terug te zien in het 'cyber security beeld Nederland' die jaarlijks wordt uitgebracht door het NCSC (Nationaal Cyber Security Center). Voor overheden is de laatste jaren een trend zichtbaar: Het risico op verstoringen van de ICT door 'cybervandalen en scriptkiddies' was al hoog en neemt toe, het risico op verstoringen van de ICT door beroepscriminelen is ongewijzigd hoog. Een cyberincident van enige omvang (bijvoorbeeld ransomware) brengt direct hoge kosten met zich mee. Denk daarbij onder meer aan het opbouwen van een tijdelijke organisatie om de bedrijfsvoering door te kunnen zetten, onderzoek en herstel van de situatie (waaronder wederopbouw van het ICT-landschap) en evalueren en investeren om herhaling te voorkomen. Het bedrag van € 9,5 miljoen is gebaseerd op bedragen in de media van gemeenten die geraakt zijn en gemeenten die bedragen opnemen in hun weerstandsvermogen.

Beheersmaatregel: Gemeenten zijn in 2015 aangesloten bij de IBD (Informatiebeveiligingsdienst) VNG en hebben de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) als vigerend normenkader. In de BIO staat risicomanagement en het treffen van passende maatregelen centraal. De maatregelen worden, indien van toepassing, doorgevoerd en op eventuele kwetsbaarheidsmeldingen wordt actief en snel gereageerd. In de organisatie worden acties georganiseerd om het bewustzijn rondom cybercriminaliteit binnen de organisatie te verhogen. Ook worden medewerkers actief herinnerd aan de wijze waarop zij veilig moeten werken. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Wegenbeheer

€ p.m.

Omschrijving: Het HHNK is volop bezig alle wegen en het wegbeheer over te dragen aan gemeenten en zich te richten op de eigen watertaak. Nagenoeg alle wegen van het Hoogheemraadschap zijn inmiddels overgedragen in Noord-Holland. Er zijn nog 2 Waterlandse gemeenten waarbij dit nog dient te gebeuren. Er is samen met de regiogemeenten (Waterland, Wormerland, Edam- Volendam, Landsmeer), inclusief HHNK, gewerkt aan het opstellen van uitgangspunten voor het maken van de business case voor de overdracht van de wegen. Deze uitgangspuntennotitie is op 28 februari 2023 vastgesteld in het college en daarna begin maart 2023 ter info met raadsbrief naar de raad gestuurd. De uitgangspuntennotitie is de basis om te komen tot een businesscase. De businesscase moet inzicht geven in de financiële gevolgen van een wegenoverdracht ter ondersteuning van de uiteindelijke besluitvorming. Naast de wegen gaat het ook om de bijbehorende bomen en overige inrichting. In de Beemster is dit een omvangrijk areaal. Het Hoogheemraadschap betaalt op dit moment het onderhoud van de wegen voor een deel uit de bijdragen van gemeenten en voor een deel uit wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij de inwoners van de gemeenten waarvoor zij wegen in beheer en eigendom hebben. In 2024 was zowel de volledige omvang van hetgeen dat wordt overgedragen als ook de impact/kwaliteit van de over te dragen activa (wegen, bomen en kunstwerken) nog niet volledig in beeld. De verwachting is dat in het 3^e of 4de kwartaal van 2025 deze wellicht wel voldoende in beeld is om te komen tot een advies aan college en raad voor een kwalitatieve goede besluitvorming, mits de input voor de businesscase tijdig geleverd kan worden. Ervaring bij andere gemeenten is dat na overdracht gebleken is dat de kwaliteit onvoldoende in

beeld was en dat deze gemeenten geconfronteerd werden met onverwachte meerkosten mede als gevolg van onzorgvuldig gezamenlijk onderzoek en achterstallig groot onderhoud, gebreken in funderingen en hierdoor noodzakelijke vervroegde vervangingen.

Beheersmaatregel: In samenwerking met HHNK zijn we bezig om geconcretiseerd te krijgen welke activa overgedragen gaat worden. Begin 2025 is gestart met een onafhankelijk onderzoek om de kwaliteit in beeld te brengen. Door het ontbreken van goede gegevens, worden er aanvullende metingen en onderzoeken gedaan in overleg met het HHNK. Begin 2025 is gestart met een onafhankelijk onderzoek om de kwaliteit in beeld te brengen. Door het ontbreken van goede gegevens, worden er aanvullende metingen en onderzoeken gedaan in overleg met het HHNK. Gezien de beschreven ervaringen van andere gemeenten willen we dit traject zorgvuldig doen en willen we staat en omvang van het areaal voor de overdracht vaststellen. Met name door deze extra onderzoeken die nodig zijn om de kwaliteit vast te stellen, is ook de geplande overdracht per 1 januari 2025 en verder in 2025 niet gerealiseerd. Uitkomsten van deze onderzoeken komen in een te maken business case samen. Dan zal duidelijker worden wat de overname van deze taak gaat betekenen en welke onzekerheden resteren. Met HHNK zullen ten aanzien van voorwaarden van overdracht inclusief de resterende herstelwerkzaamheden, alsook over de resterende risico's afspraken gemaakt moeten worden, voor de overdracht naar de gemeente kan plaatsvinden. Als deze afspraken en de impact in beeld is gebracht in de businesscase, kan er een besluit over genomen worden door college en raad. Overname van deze taak gaat betekenen dat er voor de inwoners een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gemeentelijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover de wegeheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Er is niet gerekend met een bedrag voor het onderhoudsniveau omdat hier op dit moment nog geen adequate inschatting van kan worden gemaakt. Vanwege de omvang is dit een risico voor de gemeente. Ten aanzien van de verschuiving van de overdracht van de wegeheffing is deze gekoppeld aan de onbenutte belastingcapaciteit. Hierdoor is er voor dit onderdeel niet gerekend met een bedrag in de weerstandscapaciteit. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Loon/prijsstijgingen

€ 2.683

Omschrijving: De ontwikkeling van de loonkosten van de gemeenteambtenaren volgt de cao. In 2025 is er een nieuwe cao afgesloten (looptijd april 2025 tot en met maart 2027). De gemiddelde stijging van de loonsom komt uit op 1,95% voor 2025. Voor de begroting wordt voor de jaren na 2025 vooralsnog een indexatie aangehouden van 3% per jaar voor loonsverhogingen en (pensioen-)premies. De stijging van de loonkosten is afhankelijk van de landelijke cao-afspraken en de wijzigingen in de werkgeverslasten zoals de werkgeversbijdrage in de pensioenpremie. Een afwijking van 1% op de totale loonsom geeft een extra last van ruim € 0,66 miljoen (inclusief gesloten budgetten).

Voor de materiële uitgaven op prijsgevoelige exploitatiebudgetten, die bestaan uit de aanschaf van goederen en de levering van diensten (zoals energiekosten, kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties), baseren we de indexering op de verwachtingen van het Centraal Planbureau (CPB), zoals vermeld in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC). We reserveren het bedrag voor prijsstijgingen op één verzamelbudget binnen het overzicht van algemene dekkingsmiddelen (centrale stelpost LPO). Als prijsstijgingen contractueel zijn vastgelegd, verhogen we het betreffende budget met dekking vanuit het verzamelbudget. Voor algemene prijsstijgingen wordt een bedrag van € 0,808 miljoen aangehouden (1 % van € 80,8 miljoen). Gerekend is met 2,5 keer dit structurele risico (€ 2,02 miljoen).

Voor kredieten geldt als uitgangspunt dat kredieten niet op voorhand worden geïndexeerd. Indien een prijsstijging niet binnen het bestaande krediet kan worden opgevangen wordt via een tussentijdse begrotingswijziging gevraagd het krediet te verhogen.

Sinds vorig jaar groeit het gemeentefonds mee met het achtjaarlijks gemiddelde van de economische groei, aangevuld met het prijspeilpercentage van het Bruto Binnenlands Product (bnp) voor het betreffende jaar. Dit bnp-percentage blijkt echter onvoldoende om de stijgende kosten te compenseren. De kostenstijgingen in het sociaal domein, gemeten met het zogenaamde OVA-percentage, vallen aanzienlijk hoger uit, zowel voor jeugdzorg als voor de Wmo. De gebrekkige compensatie van deze kosten legt een steeds zwaardere druk op onze begroting. Daarbij komt dat de werkelijke inflatie achteraf hoger blijkt dan eerder berekend, en dat deze niet wordt gecompenseerd. Bovendien worden

de prijsontwikkelingen in de Wmo en jeugdzorg geïndexeerd op de OVA, terwijl de compensatie voor gemeenten is gebaseerd op de bbp-groei.

Beheersmaatregel: Voor een hoger loon- en prijsniveau is in de begroting een reservering opgenomen. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Wachtgeld wethouders

€ 528

Omschrijving: Na het aftreden van wethouders, voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, is er een recht op wachtgeld. De duur van deze wachtgeldverplichting is afhankelijk van de duur van het wethouderschap, het loopbaanprincipe en de leeftijd van de ex-wethouder. Voor ex-wethouders die momenteel recht hebben op wachtgeld heeft de gemeente een voorziening gevormd en zijn de lasten afgedekt. Indien een lid van het huidige college zijn/haar functie neerlegt, ontstaat er een nieuwe verplichting. De burgemeester valt niet onder de gemeentelijke wachtgeldverplichting, dit is belegd bij de provincie. De maximale wachtgeldverplichting voor de 5 wethouders van de gemeente Purmerend bedraagt circa € 2,11 miljoen. Het is niet waarschijnlijk dat het volledige college tegelijkertijd aftreedt, niet wordt herbenoemd en volledig gebruik maakt van het recht op wachtgeld. Om die reden is 25% van het totale risico meegenomen ($25\% \times € 2,11 \text{ miljoen} = € 528.000,-$).

Beheersmaatregelen: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een bestuurder gebruik maakt van wachtgeld wordt de maximale wachtgeldverplichting in de loop van het jaar van aftreden gestort in een wachtgeldvoorziening. De omvang van het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Renterisico

€ 3.600

Omschrijving: Bij toekomstige financiering loopt de gemeente een renterisico. Dit is het risico dat de marktrente waartegen wordt geleend hoger uitvalt dan eerder is geraamd. Ook bestaat er een renterisico op het moment van renteherziening bij een lopende lening. De gemeente trekt langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Bij het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt er vanuit gegaan dat een structurele rentestijging van 1% ten opzichte van de verwachtingen moet kunnen worden opgevangen. Bij een netto jaarlijkse financieringsbehoefte van gemiddeld € 90 miljoen en een stijging van de rente van 1% bedraagt de toename van de rentelasten jaarlijks structureel circa € 0,9 miljoen. Voor de waardering van het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 3,6 miljoen ($4 \text{ jaar} \times € 0,9 \text{ miljoen}$).

Beheersmaatregelen: Via het zogeheten renteomslagpercentage worden de rentelasten toegerekend aan de programma's waarvoor sprake is van een financieringsbehoefte. Het renteomslagpercentage wordt berekend op basis van de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde begroting. Verder wordt de financieringsbehoefte periodiek meerjarig bepaald en wordt beoordeeld of incidenteel dan wel structureel tot afdekking van het renterisico dient te worden overgegaan. De omvang van het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Gemeentefonds

€ 10.343

Omschrijving: Via circulaire's worden we enkele malen per jaar (meestal mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. Vanaf 2024 is er sprake van een nieuwe financieringsystematiek, waarbij het gemeentefonds wordt geïndexeerd op basis van het bruto binnenlands product (bbp). Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. Door de nieuwe financieringsystematiek zou het risico van een volatiel gemeentefonds afnemen en de stabiliteit worden vergroot. Aan de andere blijft het risico dat er gemeentelijke kosten zijn die harder stijgen dan het bbp (met name kosten voor zorg door vergrijzing en beheer & onderhoud). Andere risico's in het fonds zijn het btw-compensatiefonds (ruimte boven het plafond), de herverdeling (onderzoeksagenda) inclusief het ingroeipad (suppletie-uitkering). Gezien de dynamiek in het fonds wordt de maximale impact van dit risico geschat op € 10,3 miljoen over de gehele looptijd.

Beheersmaatregel: De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerstvolgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Dit gebeurt door het op de voet volgen van ontwikkelingen (circulaire's/rijksbegroting). De omvang van dit risicobedrag is niet gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Strategische verwervingen

€ 2.745

Omschrijving: In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente doet de gemeente strategische verwervingen. De bedoeling van deze aankopen is om deze later in te zetten in gebiedsontwikkelingsprojecten of vastgoedontwikkeling. Aan deze aankopen gaat een onderhandelingsstraject vooraf waardoor in de koopprijs soms ook een opslag zit voor toekomstige ontwikkelpotentie. Omdat deze aankopen nog niet in een grond- of vastgoedexploitatie zijn opgenomen, bestaat het risico dat bij geen doorgang van het project, te veel is betaald. Zekerheidshalve wordt daarom 25% van de boekwaarde (10,98 miljoen) opgenomen als risico.

Beheersmaatregel: Op deze investeringen worden geen kosten geactiveerd. De omvang van dit risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Garanties en borgstelling

€ p.m.

Omschrijving: De gemeente heeft aan diverse maatschappelijke instellingen, woningcorporaties, sportverenigingen, stichtingen en deelnemingen garanties en borgstellingen verleend. Bij de afweging voor financiële steun aan een instelling maakt Purmerend een afweging tussen het belang van de publieke taak en de financiële risico's. Garantstelling kan worden ingezet als middel om een of meer beleidsdoelen te realiseren. Conform artikel 16 lid 3 uit de Financiële Verordening 2025 van de gemeente Purmerend worden financiële risico's samenhangend met door de gemeente verstrekte garanties en borgstellingen meegewogen in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen. Per 31 december 2024 heeft de gemeente in totaal € 1.912 miljoen aan waarborgen en garanties afgegeven. Dit betreft voornamelijk € 1.770,3 miljoen achtervang WSW (Volkshuisvesting), € 125,3 miljoen garantstellingen aan de Stadsverwarming Purmerend (SVP) en € 16 miljoen garantstellingen aan de HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC). De resterende garantstellingen betreffen Stichting Wonen en Zorg, Maatschappelijke instellingen en sportverenigingen. Op 28 september 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met raadsbesluit 1587205 inzake wensen en bedelingen leningplafond SVP 2023-2026. In dit raadsbesluit is een borgstelling afgegeven voor de periode juli 2023 tot en met juni 2026 van € 65 miljoen. Waarbij het borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen maximaal € 123 miljoen bedraagt. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit.

Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet voor de WSW achtervangpositie. Voor de beheersing van de garanties aan HVC en SVP neemt de gemeente actief deel aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Dit risico wordt op p.m gesteld omdat de afgelopen jaarrekeningen van beide deelnemingen een positief resultaat laten zien. Ook hebben beide deelnemingen een positieve meerjarenraming opgesteld. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Fiscaliteiten

€ 1.200

Omschrijving: De gemeente draagt diverse rijksbelastingen af. Dit betreffen met name loonbelasting, vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Het fiscaal landschap is ingewikkeld. Het risico bestaat dat de gemeente fiscale wetgeving toepast of interpreteert waar de Belastingdienst een ander standpunt over heeft. De gemeente loopt dit risico ten aanzien van aangiften die nog niet definitief zijn vastgesteld door de Belastingdienst. Ook loopt de gemeente dit risico op moment dat de Belastingdienst een boekenonderzoek bij de gemeente komt uitvoeren. Indien de Belastingdienst op het standpunt staat dat de gemeente de fiscale wetgeving onjuist heeft toegepast, en hier eventueel bij de rechter in het gelijk over wordt gesteld, loopt de gemeente het risico op een naheffing. Ook heeft de Belastingdienst de mogelijkheid om indien van toepassing nog 5 jaar terug te vorderen en de naheffing te verhogen met een boete.

Beheersmaatregel: Bij complexe fiscale vraagstukken maakt de gemeente gebruik externe fiscaal deskundigen. Het risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en begroting 2025.

Onderwerp: Klimaatveranderingen

€ 464

Omschrijving: Het klimaat verandert harder en sneller dan eerder gedacht aldus het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). De gemeente ervaart de gevolgen van klimaatverandering. Steeds vaker krijgt de gemeente te maken met extreem weer, hevige of langdurige neerslag met wateroverlast tot gevolg, lange perioden van droogte met bodemdaling en schade aan en door groen als gevolg en storm schade. Eens in de zoveel jaar doen zich extreme wateroverlast, droogte of storm voor. Recent heeft zomerstorm Poly (juli 2023) voor hoge gemeentelijke herstelkosten ten aanzien van de bomen gezorgd. Het risico op schade in de openbare ruimte als gevolg van klimaatverandering neemt

naar verwachting toe. Gezien de onzekere aard van de klimaatrisico's is dit onderwerp opgenomen in het weerstandsvermogen waarbij als uitgangspunt is gehanteerd de herstelkosten inzake zomerstorm Poly (1,9 miljoen) vermenigvuldigd met een kans van voordoen van 10% en de structurele factor van 2,5. In droge jaren zoals 2018, 2019, 2020, 2022 en 2025 moet extra water gegeven worden aan jong groen en bomen. Regulier kost dit jaarlijks € 300.000,-. In droge jaren moet de gemeente meer water geven aan het openbaar groen.

Beheersmaatregel: De klimaatopgave maakt integraal onderdeel uit van alle planvorming die de gemeente onderhanden heeft voor de openbare ruimte: van het gemeentelijke rioleringsplan tot de actualisatie van het IBOR. Het risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Afrekening subsidies

€ 1.310

Omschrijving: De gemeente ontvangt diverse subsidies en specifieke uitkeringen. Er zijn de afgelopen jaren diverse grote en complexe specifieke uitkeringen ontvangen maar ook diverse subsidies vanuit de Provincie. De diverse specifieke uitkeringen en subsidies worden vaak als voorschot, of deels als voorschot aan de gemeente beschikbaar gesteld. Aan de voor de gemeente beschikbaar gestelde subsidies en specifieke uitkeringen zijn bestedingsvoorwaarde verbonden. Het risico bestaat dat de gemeente niet aan alle gestelde bestedingsvoorwaarden voldoet en de verstrekende instanties een deel van de verstrekte voorschotten terugvraagt. Daarnaast heeft het Kabinet in het hoofdlijnenakkoord voornemens om de specifieke uitkeringen deel uit te laten maken van het gemeentefonds. De exacte impact daarvan is nog niet bekend en niet meegenomen in deze berekening. Als uitgangspunt is berekend de vooruitontvangen subsidiegelden per einde boekjaar vermenigvuldigd met een kans van voordoen van 10%.

Beheersmaatregelen: Per subsidietoekenning vindt een startgesprek plaats zodat de uitvoerende afdeling weet waaraan zij de subsidiegelden morgen besteden en wat zij moeten verantwoorden. Het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2025 en ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024.

Onderwerp: Regeling voor Vervroegde Uitdiensttreding (RVU)

€ p.m.

Omschrijving: Medewerkers van de overheid kunnen binnen de gemeente vanaf 31 december 2023 gebruik maken van de regeling voor vervroegde uitdiensttreding (RVU). De huidige regeling voor vervroegde uitdiensttreding (RVU) loopt tot en met 31 december 2025. Met ingang van 1 januari 2026 treedt er een nieuwe RVU regeling in werking, deze regeling is uitsluitend van toepassing op medewerkers met een zwaar beroep. De definitie van 'zware beroepen in de gemeentelijke sector' zal uiterlijk op 1 november 2025 worden vastgesteld. Hierdoor is het op dit moment nog niet mogelijk om het maximale risico voor de gemeente Purmerend in te schatten. In de jaarrekening 2025 zal dit risico wel kunnen worden bepaald en zal het risicobedrag opgenomen worden.

Beheersmaatregelen: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een medewerker gebruik maakt van de RVU wordt de maximale verplichting in de jaarrekening opgenomen. Het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Onzekerheid ontwikkelingen rijk

€ p.m.

Omschrijving: Op dit moment zijn er nog diverse (onzekere) en ontwikkelingen van toepassing op de gemeentefinanciën. Onduidelijk is welke besluiten het demissionair kabinet de komende periode nog duurt en welk effect de uitslag en formatie van de landelijke verkiezingen op de gemeentefinanciën en gemeentelijke taken zal hebben.

Beheersmaatregelen: Ontwikkelingen en besluitvorming door het Rijk worden op de voet gevolgd. Pas na definitieve besluitvorming kunnen de effecten in de gemeentelijke begroting worden verwerkt. Het risicobedrag is nieuw ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Onderwerp: Behalen toekomstscenario's/ taakstellingen

€ p.m.

Omschrijving: Op dit moment zijn er diverse taakstellingen en toekomstscenario's opgenomen in de gemeentelijke begroting. Deze taakstellingen en toekomstscenario's zijn financieel verwerkt en gedurende de komende jaren zal moeten worden gestuurd om deze te realiseren binnen de gestelde financiële kaders en in de benodigde jaren.

Beheersmaatregelen: Het college en de directie zullen sturen op de in de begroting opgenomen taakstellingen en toekomstscenario's en hierover via de gebruikelijke P&C documenten rapporteren. Het risicobedrag is nieuw ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.

Totaal benodigd weerstandsvermogen:

€ 73.052

Ontwikkeling verhouding benodigd weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

(Bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2024	Begroting (primitief) 2025	Begroting 2026
Beschikbare weerstandscapaciteit	64,0	65,4	71,1
Benodigd weerstandsvermogen	70,4	68,2	73,0
Ratio	0,91	0,96	0,97

In deze weergave stijgt de ratio licht. Het is goed op te merken dat de weerstandscapaciteit in deze weergave vooral reservecapaciteit is, en reserves zijn het verschil tussen schulden en bezittingen en dus geen 'potje'. De lichte stijging van de ratio ontstaat met name doordat het ingeschatte benodigde weerstandsvermogen in de begroting 2026-2029 toeneemt ten opzichte van het ingeschatte benodigde weerstandsvermogen in de jaarrekening 2024 en de begroting 2025-2028. Deze toename ontstaat met name doordat het benodigde weerstandsvermogen als gevolg van de risico's op jeugd en Wmo, strategische aankopen en grondexploitaties toenemen. Het risico voor de kostenstijgingen als gevolg van schaarste is komen te vervallen. Dit risico is voldoende afgedekt in de begroting.

Geprognosticeerde balans

Bij het opstellen van de geprognosticeerde balans wordt uitgegaan van de eindbalans van de laatst vastgestelde jaarrekening, in dit geval de Jaarrekening 2024. Vervolgens wordt het lopende begrotingsjaar toegevoegd in overeenstemming met de laatste ramingen uit de Voorjaarsnota 2025. Hieraan worden de 4 volgende jaren toegevoegd conform de begroting en meerjarenraming.

Wat betreft de "Immateriële vaste activa", de "Materiële vaste activa" en de "Voorraden" vinden mutaties plaats volgens de op dit moment geplande investeringen en desinvesteringen en bij de (im)materiële vaste activa wordt er ook rekening gehouden met de geplande afschrijvingen.

Binnen de "Financiële vaste activa" vinden mutaties plaats bij de uitgegeven leningen ("Leningen aan openbare lichamen en deelnemingen" en "Overige langlopende geldleningen u/g"). Dit betreffen de geplande te ontvangen aflossingen volgens de leningsovereenkomsten.

De mutaties binnen het "Eigen vermogen en het Financieel resultaat" betreffen de op dit moment geplande mutaties in de reserves en het verwachte begrotingssaldo.

De overige balansposten betreffen gegevens die zich moeilijk laten voorspellen waardoor hier rekenregels voor worden gebruikt, waarbij de eindstand van de laatst vastgestelde jaarrekening wordt doorgetrokken.

Bij het verloop van de vaste schulden worden de aflossingen op de nieuw aan te trekken leningen buiten beschouwing gelaten, in de veronderstelling dat deze direct worden geherfinancierd. Hieronder vindt u de verkorte meerjarenbalans (x € 1.000).

	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
	31-12 (T)	31-12 (T+1)	31-12 (T+2)	31-12 (T+3)
	€	€	€	€
ACTIVA				
(Im-) Materiële vaste activa (incl. activa in eigendom derden en kosten onderzoek & ontwikkeling)	530.055	591.884	655.945	749.045
Financiële vaste activa- kapitaalverstrekkingen (diverse deelnemingen)	40.865	41.123	41.123	41.123
Financiële vaste activa- leningen > 1 jaar	32.376	36.323	39.949	43.267
Financiële vaste activa- uitzettingen > 1 jaar	5.942	9.739	5.888	2.359
Totaal Vaste Activa	609.238	679.069	742.905	835.794
Voorraden onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie (incl. voorziening)	37.830	34.779	11.289	524
Overige voorraden (grond- en hulpstoffen en gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen)	98	98	98	98
Uitzettingen < 1 jaar (debiteuren algemene dienst en belastingen, btw)	29.340	29.340	29.340	29.340
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	-	-	-	-
Overlopende activa (voorschotten, nog te ontvangen)	39.125	46.670	47.258	43.457
Totaal Vlottende Activa	106.393	110.887	87.985	73.419
Totaal ACTIVA	715.631	789.956	830.890	909.213
PASSIVA				
Eigen vermogen (algemene, bestemmings- en egaliseringsreserves)	102.820	97.976	96.419	82.807
Financieel resultaat (begrotingssaldo/ruimte)	219	-	-12.932	-17.242
Voorzieningen (voor diverse doeleinden)	12.158	12.752	14.970	17.625
Vaste schulden (looptijd van 1 jaar of langer)	490.198	561.341	610.338	695.092
Totaal Vaste Passiva	605.395	672.069	708.795	778.282
Vlottende schuld (kasgeld, crediteuren, wmo en jeugd)	42.885	50.538	54.745	63.580
Overlopende passiva (transitoria, doeluitkeringen, vooruitontvangsten)	67.352	67.352	67.352	67.352
Totaal Vlottende Passiva	110.237	117.890	122.097	130.932
Totaal PASSIVA	715.632	789.958	830.891	909.214

In de geprognosticeerde balans is de stijging van met name de materiële vaste activa door het investeringsprogramma duidelijk zichtbaar. Dit verklaart de stijging van de leningenportefeuille vanaf 2026. Vanaf 2028 zien we een afname van de voorraadposities. Bij de uitgifte van gronden voor bedrijfsvestigingen zien we op het electriciteitsnet dat er sprake is van transportschaarste. Voor de Baanste-Noord is de verwachting dat de komende jaren relatief weinig kaveluitgifte zal plaatsvinden. Hierbij is de verwachting dat deze vanaf 2027 weer ingehaald zal worden. Daarnaast is naast het ravijnjaar ook het effect uit het sociaal domein (hogere lasten jeugd/WMO) duidelijk zichtbaar vanaf 2028. Het financieel resultaat (begrotingssaldo) is tot en met 2027 nihil en loopt vanaf 2028 negatief met € 13 miljoen en 17,2 in 2029.

Financiële kengetallen inclusief signaleringswaarden

Met ingang van de opstelling van de begroting 2016 zijn gemeenten verplicht 5 kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te verschaffen in de financiële positie van de gemeente, voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). Het gaat om de volgende

kengetallen: nettoschuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en gemeentelijke belastingcapaciteit.

		Rekening 2024	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Cat. A (minst risicovol)	Cat. B (neutraal)	Cat. C (meest risicovol)
1A	Netto schuldquote	91,9%	137,9%	145,7%	161,2%	184,2%	< 90%	90 - 130%	> 130%
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	84,9%	129,4%	136,8%	151,3%	173,6%	< 90%	90 - 130%	> 130%
2	Solvabiliteitsratio	21,1%	14,4%	12,4%	10,0%	7,2%	> 50%	20 - 50%	< 20%
3	Grondexploitatie	8,1%	9,9%	8,5%	2,8%	0,1%	< 20%	20 - 35%	> 35%
4	Structurele exploitatieruimte	2,9%	0,5%	0,4%	-2,9%	-4,2%	> 0%	0%	< 0%
5	Belastingcapaciteit	94,5%	89,0%	89,0%	89,0%	89,0%	< 95%	95 - 105%	> 105%

De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote in zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De **solvabiliteitsratio** drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal **grondexploitatie** geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De relevantie van het kengetal **structurele exploitatieruimte** is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig zijn. Voor de gemeenten wordt de **belastingcapaciteit** gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van gemeenten zich ontwikkelt, zijn de gemeenten per kengetal onderverdeeld naar 3 categorieën (zie onderstaande tabel). In het algemeen is categorie A minder risicovol dan categorie B, en B weer minder risicovol dan C. Dit is ook het geval bij grondexploitatie maar in geval van een hoge netto schuldquote kan een hoge grondexploitatie juist een mogelijkheid bieden om een hoge netto schuldquote te verlagen. Bij de belastingcapaciteit worden de belastingen per gemeente vergeleken met het landelijk gemiddelde. Kleiner dan 100% betekent dat de gemeente nog beneden het landelijk gemiddelde zit.

Ontwikkeling solvabiliteit 2026-2029

	2026	2027	2028	2029
A. Eigen vermogen (incl. begrotingssaldo)	103.039	97.976	83.487	65.565
B. Totaal passiva	715.632	789.958	830.891	909.214
Solvabiliteit (A/B)	14,4%	12,4%	10,0%	7,2%

Bekend is dat Purmerend vanuit het verleden wordt gekenmerkt door een relatief zwakke schuld/eigen vermogenspositie, maar verder financieel gezond is. In oktober 2020 heeft de raad ingestemd (besluit 1529289) met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend de komende jaren met als streven een solvabiliteit van 20%. Dit met name om mee te groeien met de groei van de schuld vanwege het grote investeringsprogramma. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. In de jaarrekening 2024 was het solvabiliteitspercentage 21,1% en is de grens van 20% gehandhaafd. Door de investeringen in de begroting 2026 wordt een forse schuldtoename verwacht. Door de groei van de gemeente en het daarbij gestelde ambitieniveau daalt het solvabiliteitspercentage vanaf 2026 weer onder het gestelde niveau van 20%. In de huidige ramingen wordt uitgegaan van begrotingstekorten in 2028 en 2029, hetgeen direct doorwerk op de solvabiliteit. Verwacht wordt dat het nieuwe college aanvullende keuzes zal maken, waardoor het tekort in deze jaren afneemt en de daling van de solvabiliteit naar verwachting minder sterk zal zijn dan nu geraamd.

We zien de omvang van de schuld meer toenemen dan de groei van het eigen vermogen dat direct doorwerkt op de solvabiliteitsquote als de netto schuldquote. Tegelijkertijd leert de ervaring dat investeringen vaak vertraging oplopen, waardoor de daling van de solvabiliteit minder snel verloopt dan begroot. Daarnaast verbetert de liquiditeitspositie doorgaans door de ontvangst van specifieke uitkeringen en subsidies.

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding. Deze paragraaf bevat een toelichting op het beleidskader, kwaliteitsniveau, onderhoudsplan en de financiën van de goederen op het gebied van:

- Openbare ruimte;
- Riolering;
- Sportaccommodatie;
- Onderwijshuisvesting;
- Gemeentelijk vastgoed.

In de financiële begroting, paragraaf Investerings, zijn de investeringsuitgaven per beleidsterrein voor de komende 4 jaar opgenomen. In onderstaand overzicht wordt een totaalbeeld gegeven van de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen. Dit wordt verder in de paragraaf nader toegelicht.

Overzicht onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Datum vaststelling door de raad	Financiële consequenties conform plannen [2026]	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Wegen	Integraal Beheerplan (IBOR) 2022-2026	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2022-2026	15-9-2022	Cf. Begroting: Vervanging € 10,2 mlj. Exploitatie € 10,7 mlj.	Ja	Ja
Kunst- en waterwerken	Integraal Beheerplan (IBOR) 2022-2026	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2022-2026	15-9-2022	Cf. Begroting: Vervanging € 6,7 mlj. Exploitatie € 4,3 mlj.	Ja	Ja
VRI's en openbare verlichting	Integraal Beheerplan (IBOR) 2022-2026	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2022-2026	15-9-2022	Cf. Begroting: Vervanging € 0,7 mlj. Exploitatie € 3,1 mlj.	Nee	N.v.t.
Groen en speelvoorzieningen	Bomenplan Purmerend 2020-2040	B	Integraal Beheerplan (IBOR) 2022-2026	15-9-2022	Cf. Begroting: Vervanging € 1,5 mlj. Exploitatie € 12,5 mlj.	Nee	N.v.t.
Riolering	WRP 2025-2030 Zaanstreek-Waterland		Kostendekkingsplan 2024-2028 riolering, als onderdeel van het WRP ZAWA	22-5-2025	Cf. Begroting: Vervanging € 16,8 mlj. Exploitatie* € 8,5 mlj. *Excl. preventief onderhoud (aandeel Straatreiniging).	Nee	N.v.t.
Water	WRP 2025-2030 Zaanstreek-Waterland		Grondwater beleidsplan 2025-2030	22-5-2025	Cf. Begroting: Investerings klimaatadaptatie: € 0,2 mlj.	Nee	N.v.t.
Sport	Exploitatieovereenkomst met Spurd 2018	NEN 2767	MJOP 10 jaar		€ 0,-	N.v.t.	

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Datum vaststelling door de raad	Financiële consequenties conform plannen [2026]	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Onderwijs gebouwen	Verordening Voorzieningen Huisvesting. onderwijs gemeente Purmerend 2015' (2015/1156735) IHP 2021	NEN 2767	Beheer is voor rekening scholen		€20.493,-	N.v.t.	
Overige gemeentelijk vastgoed	Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017	NEN 2767 niveau 2	MJOP 10 jaar		€ 3.314.624,-	N.v.t.	

1. Openbare ruimte

Beleidskader

De openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen zoals wegen, groen en speelvoorzieningen, bruggen, kades, openbare verlichting en verkeersregelininstallaties.

Kwaliteitsniveau

De Kwaliteitscatalogus van het CROW (kennisinstituut voor de openbare ruimte) deelt de technische kwaliteit van de openbare ruimte op in 5 categorieën (A+, A, B, C en D). Kwaliteitsniveau A staat voor een hoog kwaliteitsniveau en kwaliteitsniveau D staat gelijk aan het hebben van een slecht onderhoudsniveau/onderhoudsachterstanden; deze delen van de openbare ruimte zijn niet acceptabel of hadden al vervangen moeten zijn. De openbare ruimte in Purmerend en de Beemster werd op kwaliteitsniveau C onderhouden en groen op B-niveau. Met het vaststellen van de meest recente beheerplannen is het gewenste kwaliteitsniveau voor alle beheerdisciplines gelijkgetrokken op B-niveau. Komende jaren wordt er naar dit niveau toegewerkt.

Beheerplan

Met het vaststellen van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (september 2022) is de ambitie uitgesproken om de komende jaren te groeien naar het onderhoudskwaliteitsniveau B, hiervoor zijn ook de financiële middelen beschikbaar gesteld. De komende jaren ligt het risico om dit te halen vooral in de beperkte beschikbare capaciteit zowel intern als extern, stedelijke logistiek (niet alles kan tegelijk), diverse gebiedsontwikkelingen (dan wordt gewacht met onderhoud) en budgettaire druk vanwege kostenstijgingen en ombuigingen.

In de Voorjaarsnota 2025 zijn de toegepaste indexeringen van beschikbare budgetten volledig conform de kostenstijging. Ook zijn areaaluitbreidingen niet of niet geheel toegekend. Hierdoor is er minder budget om achterstanden in te lopen waardoor het langer duurt om op beheerniveau B te komen. Met RHDHV is een normkostenmodel ontwikkeld. Hiermee krijgen we beter inzicht in de benodigde budgetten en capaciteit die nodig zijn om op B-niveau te komen.

Financiën

In de meerjarenbegroting zijn de benodigde investeringen in kapitaalgoederen van de openbare ruimte opgenomen. Ook de kosten die gepaard gaan met het inlopen van eventuele

onderhoudsachterstanden zijn hierin opgenomen. Voor de begrote investeringsbedragen 2025 wordt verwezen naar de bijlage investeringen.

2. Riolering

Beleidskader

Het beleidskader riolering biedt een robuuste structuur voor het beheer van rioleringssystemen in de gemeente. Door duidelijke wet- en regelgeving, strategische doelen, praktische uitvoeringsrichtlijnen in de HIOR en samenwerking tussen betrokken partijen wordt gestreefd naar een duurzaam, efficiënt en betrouwbaar rioolbeheer. Dit draagt niet alleen bij aan de bescherming van de volksgezondheid en het milieu, maar ook aan de algehele leefbaarheid en duurzaamheid van onze leefomgeving.

Strategische doelen

Het beleidskader riolering streeft naar een aantal strategische doelen die bijdragen aan een effectief en duurzaam rioolbeheer:

- **Bescherming van de volksgezondheid:** Door het veilig en efficiënt afvoeren van afvalwater en hemelwater wordt de verspreiding van ziekten voorkomen.
- **Bescherming van het milieu:** Het minimaliseren van de impact van afvalwaterlozingen op het oppervlaktewater en de bodem.
- **Duurzaamheid en klimaatadaptatie:** Het systeem aanpassen aan veranderende klimatologische omstandigheden, zoals heviger regenvall en langere droogteperiodes.
- **Kostenbeheersing:** Het efficiënt beheren van de kosten voor aanleg, onderhoud en vervanging van rioleringssystemen.

Praktische Uitvoering

De praktische uitvoering van het beleidskader riool omvat verschillende elementen:

- **Water en Rioleringsprogramma (WRP):** Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht en is het WRP een facultatief programma dat de visie en strategie voor het rioolbeheer voor een periode van de komende 5 jaar beschrijft. Het vigerende WRP is in de raad van 22 mei 2025 vastgesteld.
- **Monitoring en Inspectie:** Regelmatige inspectie en monitoring van rioleringssystemen om verstoppingen, lekkages en andere schadebeelden tijdig te identificeren en op te lossen.
- **Onderhoud en Vervanging:** Proactief onderhoud en tijdige vervanging van verouderde onderdelen van het rioleringssysteem om de functionaliteit en betrouwbaarheid te waarborgen.
- **Handboek inrichting openbare ruimte (HIOR):** Beschrijft de praktische uitvoering van onze watertaken.
- **Innovatie en Technologie:** Inzet van nieuwe technologieën en innovatieve oplossingen, zoals DIT riolering, slimme sensoren bij overstorten en zuinige pompgemalen om de efficiëntie en duurzaamheid van het systeem te verbeteren.

Samenwerking en participatie

Een effectief rioolbeheer vereist samenwerking tussen verschillende stakeholders, waaronder gemeenten, waterschappen, bedrijven en inwoners. Voorlichting en betrokkenheid zijn van belang om bewustwording te creëren over het belang van een goed functionerend rioolstelsel en stedelijk

water om medewerking te krijgen bij initiatieven zoals bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden en rioolvervangingen.

Financiën

De kosten van rioolbeheer worden gedekt door de rioolheffing die gemeenten aan hun inwoners en bedrijven opleggen. Deze heffing is bedoeld om de kosten voor beheer, onderhoud en vervanging (kapitaallasten) van rioleringsystemen en onze watertaken te dekken en wordt transparant vastgesteld. Voor de begrote investeringsbedragen 2026 wordt verwezen naar de bijlage investeringen. Een jaarlijks saldo tussen de lasten en de baten wordt verrekend met de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening bedraagt circa € 0,7 miljoen per 1-1-2026. Met behulp van de voorziening wordt gestreefd naar een evenwichtig tariefbeleid. Het tarief stijgt de komende jaren met meer dan inflatie door de grote vervangingsopgave. Met het besluit om gedeeltelijk te gaan sparen (22 mei 2025) waarborgen we een kostendekkende rioolheffing die zorgt voor een eerlijke lastenverdeling over de generaties.

3. Sport

Beleidskader

Kapitaalgoederen die onder het programma sport vallen, zijn het zwembad, de sporthallen, gymzalen en buitensportaccommodaties. De exploitatie, inclusief dagelijks onderhoud, van de sportaccommodaties is ondergebracht bij Stichting Spurd. Het uitvoeren van het groot onderhoud van de accommodaties valt ook onder de verantwoordelijkheid van Stichting Spurd. In overleg met Stichting Spurd worden de onderhoudsplannen bekeken en vernieuwd. Per jaar wordt de behaalde prestaties van Spurd geëvalueerd.

Voor diverse grote sportaccommodaties zijn nieuwe duurzaamheidseisen van toepassing (EML-wetgeving). De wetgeving vereist dat eigenaren van sportaccommodaties die veel energie verbruiken maatregelen nemen om dit energieverbruik te minimaliseren. Daarnaast is op 1 januari 2024 de nieuwe Zwemwaterwet in werking getreden die strengere eisen stelt aan de waterkwaliteit in het Leeghwaterbad.

Kwaliteitsniveau/ onderhoudsplan

De binnensportaccommodaties worden beoordeeld op basis van de norm NEN 2767. In overleg met Spurd worden jaarlijks de onderhoudsplannen bekeken en vernieuwd. Uitgangspunt is dat de binnensportaccommodaties kwalitatief en toekomstbestendig worden onderhouden. We zetten in op het verduurzamen van onze panden waarbij we zowel kijken naar het opwekken van energie, als naar mogelijkheden om het energieverbruik te verminderen.

Financiën

Grote investeringen voor de binnen- en buitensportaccommodaties worden door Spurd aangevraagd bij de gemeente. Het planmatig en dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd door Spurd. Dit wordt met een jaarlijkse subsidie bekostigd. In deze begroting zijn de benodigde vervangingsinvesteringen opgenomen.

4. Onderwijs

Beleidskader

De gemeente heeft op grond van de onderwijswetgeving een zorgplicht voor de huisvesting van scholen voor het basis- (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht is nader uitgewerkt in de 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Purmerend 2015' (2015/1156735). In de bijlage van deze verordening wordt de vergoeding van de normbedragen benoemd. De normbedragen en de indexering worden jaarlijks aangepast en vastgesteld. De regeling bevat vrij gedetailleerde 'spelregels' voor de schoolbesturen en het gemeentebestuur op het terrein van de onderwijshuisvesting. In de verordening is bepaald dat schoolbesturen in Purmerend jaarlijks aanvragen kunnen indienen voor huisvestingszaken, waaronder voor nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting/onderwijsleerpakket. De verordening wordt herzien zodra het nieuwe IHP is afgerond.

Integraal huisvestingsplan onderwijs

In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2021 is inzichtelijk gemaakt welke investeringen in de komende jaren nodig zijn om onderwijshuisvesting op peil te houden. Hierbij wordt zowel rekening gehouden met de (stijgende) leerlingenaantallen als de kwalitatieve eisen die aan schoolgebouwen wordt gesteld. De gemeente is verantwoordelijk voor uitbreiding en nieuwbouw van onderwijshuisvesting. De basis voor de raming zijn de normen voor BENG (Bijna Energieneutrale Gebouwen). Het IHP faciliteert investeringen om tot de BENG-status te komen. Het IHP wordt in 2024 integraal herzien waarbij de behoefte aan nieuwbouw voor onderwijshuisvesting, bewegingsonderwijs en kinderopvang wordt afgezet tegen de leerlingenprognoses, de kwaliteit van de bestaande gebouwen, de groei van de gemeente en het beleid van de schoolbesturen.

Onderhoudsplan

Het onderhoud van de schoolgebouwen en daarmee het opstellen van onderhoudsplannen is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Uitzondering hierop zijn de gebouwen die niet zijn overgedragen aan de schoolbesturen. Voor deze gebouwen zorgt de gemeente voor een onderhoudsplan.

Financiën

In het IHP worden de plannen voor onderwijshuisvesting van het primair en voortgezet onderwijs in de komende jaren beschreven. Elk jaar bij de Voorjaarsnota wordt het programma geactualiseerd op basis van de leerlingenprognoses en de laatste ontwikkelingen. Bij de begroting worden de kredieten op basis van externe advisering geïndexeerd en vervolgens gefaseerd. Naast de investeringen wordt daarbij ook gekeken naar het budget voor eerste inrichting/onderwijsleerpakket, tijdelijke huisvesting en sloopkosten bij uitbreidings- en nieuwbouwprojecten. In deze begroting is 5% indexering meegenomen op de kredieten voor nieuwbouw scholen, kinderopvang en bewegingsonderwijs.

5. Gemeentelijk vastgoed

Beleidskader

Het beleid betreffende het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in de 'Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017' en verder uitgewerkt in het 'Jaarplan vastgoed 2025'. Het gemeentelijk

vastgoed wordt beoordeeld op basis van de norm NEN 2767. In het beleid worden 5 verschillende conditiescores gehanteerd waarbij 1 een uitstekende conditie is en 5 een zeer slechte conditie. Afhankelijk van de groep waarin het vastgoed is ingedeeld, dient het aan een minimaal conditieniveau te voldoen. Met de toepassing van deze condities wordt toegezien op de kwaliteit van de gebouwen. Wel is het zo dat bij een eventuele verkoop de opbrengst mogelijk beïnvloed kan worden door een onderhoudsachterstand. De 'Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017' wordt herzien.

Verduurzamen

Middels de nota Duurzaam Vastgoedbeheer is de transitie ingezet van instandhouding kernvastgoed naar energetische verbetering, klimaatverbetering, CO₂-reductie en toekomstbestendig gebruik. Verduurzaming van het vastgoed is niet langer een afzonderlijk traject maar een geïntegreerd onderdeel van het meerjarenonderhoudsplan. Bij alle vervangingsinvesteringen worden maatregelen onderzocht, overwogen en meegenomen die passen bij een toekomstbestendige en duurzame vastgoedportefeuille.

Onderhoudsplan

Alle objecten worden eens per 4 jaar beoordeeld op hun onderhoudstoestand. De kosten van zowel het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Tussentijdse mutaties in de MJOP worden jaarlijks bijgehouden en verwerkt. Doelstelling van het onderhoud aan het kernvastgoed is om het onderhoudsniveau te allen tijde op conditiescore 3 (voldoende) op basis van NEN2767 te behouden. In het meerjarenonderhoudsplan wegen we investeringen niet alleen af op technische noodzaak, maar ook op hun financiële en maatschappelijke rendement. Hierdoor sturen we nadrukkelijk op duurzame en toekomstbestendige keuzes.

Financiën

In deze begroting is de meest actuele stand van het MJOP verwerkt. In de Voorjaarsnota 2023 is op basis van de 'Nota Duurzaam vastgoedbeheer' budget beschikbaar gesteld voor fase 1 van de nota: het verduurzamen naar een A-label met een terugverdiendoelstelling voor met name de toepassing van zonnepanelen. De uitvoering van deze fase en de voorbereiding van de daarop volgende loopt.

Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf grondbeleid is op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een verplicht onderdeel van de meerjarenprogrammabegroting (MJB). In de begroting en verantwoordingscyclus van de gemeente wordt elk jaar een paragraaf grondbeleid opgenomen in zowel de jaarrekening als de meerjarenbegroting. In de meerjarenbegroting heeft de paragraaf grondbeleid de functie van een vooruitblik die het tenminste volgende beschrijft:

1. De visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting.
2. De wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatiebegrotingen.
4. Een onderbouwing van de tussentijdse vroegtijdige winstnemingen.
5. Beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondexploitatiebegrotingen in relatie tot de risico's die daaraan verbonden zijn.

Actuele ontwikkelingen

Ad 1. en 2. Visie op en wijze van uitvoering van het grondbeleid

De meest recente "Nota grondbeleid Purmerend 2024" is vastgesteld ultimo 2024. Hiermee is de nota grondbeleid van de voormalige gemeente Beemster komen te vervallen. Vanaf dat moment is de nota grondbeleid van de gemeente Purmerend van toepassing op het gehele grondgebied van de gemeente Purmerend.

De "Nota grondbeleid Purmerend 2024" (hierna nota grondbeleid) geeft kaders voor de manier waarop belangen worden afgewogen en zowel ruimtelijke, financiële als ook maatschappelijke meerwaarde binnen gebiedsontwikkelingen wordt gecreëerd. Ook wordt beschreven wat de voorkeursrol van de gemeente is bij ontwikkelingen die bijdragen aan de gemeentelijke kerndoelen.

Wij zien dat de gemeente Purmerend naast een faciliterende rol ook actief grondbeleid toepast. In dit kader worden:

- Nieuwe gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen vastgesteld onder 100% regie van de gemeente;
- Daarnaast op basis van de tot 1-1-2024 geldende Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) voorkeursrechten gevestigd op grondposities/ onroerende zaken. Dit betekent dat de gemeente als eerste de mogelijkheid krijgt om de onroerend zaak te kopen als de eigenaar deze wil verkopen. In het kader van vereenvoudiging van wetgeving zijn de regels voor vestiging voorkeursrecht van de voormalige wet opgenomen in de Omgevingswet per 1-1-2024;

- Strategisch gronden aangekocht. De gemeente koopt grond strategisch aan met een lange termijn doel ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Concrete plannen bestaan nog niet op het moment van aankoop door de gemeente maar de verwachting is er wel dat een toekomstige ontwikkeling kan plaatsvinden. Hiermee ontstaat onzekerheid want de maatschappelijke, juridische en financiële haalbaarheid van toekomstige ontwikkelingen is nog niet onderzocht. Te zijner tijd wordt beoordeeld welk programma gerealiseerd kan worden. De verwachting is dat betreffende strategisch aangekochte gronden voordelen gaat opleveren als gevolg van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Voordeel van strategische aankoop is dat de gemeente 100% regierol heeft in toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast wordt grondspeculatie voorkomen wanneer de gemeente de gronden vroegtijdig strategisch aankoopt.

De afweging om te komen tot de gemeentelijke rol in gebiedsontwikkeling is één van de centrale elementen in de nota grondbeleid.

Ad 3. 4. en 5. Actuele prognose resultaten grondexploitatiebegrotingen, tussentijdse vroegtijdige winstnemingen en reserve grondexploitatiebegrotingen

De gemeente Purmerend kent in aanvulling op de begroting en jaarrekening het Meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG). Het MPG is een rapportage met informatie over de voortgang van gebiedsontwikkelingen binnen de gemeente Purmerend. Dit betreft zowel de eigen gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen (= actief grondbeleid) als ook de ontwikkeling door private plannen (= faciliterend grondbeleid). In het MPG wordt teruggekeken op het afgelopen jaar en vooruitgekeken naar de komende jaren. Op 26 juni 2025 is het MPG 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. In het MPG is onder andere een overzicht van de resultaatverwachting van grondexploitatiebegrotingen opgenomen alsmede is inzicht gegeven in de tussentijdse winstneming.

In de volgende tabel zijn van de actieve geactualiseerde gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen naast de boekwaarde per 31-12-2024 ook de resultaten weergegeven. De resultaatberekening is op basis van netto contante waarde (NCW)- berekening uitgevoerd. In de volgende tabel wordt het verwachte NCW-resultaat per 1-1-2025 vergeleken met het NCW-resultaat per 1-1-2024.

De eindwaarde van de verschillende grondexploitatiebegrotingen met verschillende looptijden wordt contant gemaakt per 1-1-2025.

Projecten (in € mln.)	Looptijd	Boekwaarde (31-12-2024)	Resultaat 2024(NCW)	Resultaat 2025(NCW)	Vershil resultaat (NCW)
Positieve grexen					
Baanstee Noord	2031	- € 18,02	€ 45,71	€ 44,80	- € 0,91
Kop West	2026	€ 4,48	€ 4,32	€ 4,08	- € 0,24
Seniorenhof	2028	- € 0,02	€ -	€ 0,13	€ 0,13
Subtotaal positieve grexen		- € 13,56	€ 50,03	€ 49,01	- € 1,02
Negatieve grexen:					
BOL	2028	- € 3,92	- € 1,58	- € 2,15	- € 0,58
Waterlandkwartier	2033	- € 1,13	- € 5,53	- € 5,55	- € 0,01
Wheermolen Oost	2032	- € 4,80	- € 5,51	- € 5,31	€ 0,20
Subtotaal negatieve grexen		- € 9,85	- € 12,62	- € 13,01	- € 0,39
Af te sluiten grexen:					
Steltloper 8	2025	€ 0,63	€ 0,72	€ 0,56	- € 0,16
Verzetslaan	2025	€ 0,36	€ 0,24	€ 0,35	€ 0,11
Subtotaal af te sluiten grexen		€ 0,98	€ 0,96	€ 0,91	- € 0,05
Totaal		- € 22,43	€ 38,36	€ 36,92	- € 1,45

Tussentijdse winstneming

De winstneming wordt ieder jaar, gelijk met de actualisatie van de grondexploitatie, het MPG en de jaarrekening vastgesteld en verantwoord. Het bedrag dat jaarlijks verplicht als tussentijdse vroegtijdige winstneming wordt bepaald en genomen volgt uit BBV-regelgeving. De BBV-regelgeving schrijft een rekenmethode voor om de tussentijdse vroegtijdige winstneming te bepalen. De rekenmethode gaat uit van de eindwaarde van de geactualiseerde gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen (GREXen) waarbij in de berekening van de tussentijdse vroegtijdige winstneming ook rekening wordt gehouden met verwachte financiële risico's.

Tussentijdse vroegtijdige winstneming wordt in de betreffende grondexploitatiebegroting als gerealiseerde boekwaarde als een kostenpost opgenomen. De winstneming kan van jaar tot jaar verschillen. Tussentijdse winstnemingen vanuit de grondexploitatiebegrotingen worden niet in toekomstige jaarschijven van de begroting 2026 - 2029 opgenomen. Bij bepaling van de winstneming wordt bij actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen rekening gehouden met gerealiseerde tussentijdse winstneming uit voorgaande jaren.

In onderstaande tabel is de tussentijdse vroegtijdige winstneming in de GREXen inzichtelijk gemaakt. Deze tabel is gelijk aan de in de MPG 2025 opgenomen tabel.

Tussentijdse winstneming (in € mln)	Eindwaarde	Project specifieke risico's	Percentage winst neming	Genomen winst t/m 2023	Winstneming 2024
Baanstee Noord	€ 51,46	€ 2,04	32%	€ 15,24	€ 0,49
BOL	- € 2,33	€ 0,39	0%	€ -	€ -
Kop West	€ 4,25	€ -	94%	€ 4,07	€ -
Steltloper 8	€ 0,57	€ -	100%	€ -	€ 0,57
Verzetslaan	€ 0,36	€ -	100%	€ 0,12	€ 0,24
Waterlandkwartier	- € 6,63	€ 8,90	0%	€ -	€ -
Wheermolen Oost	- € 6,22	€ 5,07	0%	€ -	€ -
Seniorenhof	€ 0,14	€ 0,03	0%	€ -	€ -
Totaal	€ 41,60	€ 16,43		€ 19,43	€ 1,29

Het basisuitgangspunt is dat de tussentijdse vroegtijdig genomen winst 50/50 verdeeld wordt over de algemene reserve en de bestemmingsreserve gronden. Hiervan kan worden afgeweken. De bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor het faciliteren van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of daarmee samenhangende verkenningen. In die context dekt deze reserve de gemeentelijke voorbereidende verkennende plankosten bij toepassing van zowel actief als faciliterend grondbeleid in het geval dat sprake is van het niet terugverdienen van de voorbereidende kosten via grondverkoop of via kostenverhaal.

Met de vaststelling van jaarrekening 2024 is besloten over boekjaar 2024 100% van de winst uit de gemeentelijke grondexploitaties toe te voegen aan de bestemmingsreserve gronden. Over komende jaren is tussentijdse vroegtijdige winstneming niet mogelijk. De achterliggende gedachte hierbij is dat de komende jaren er wel onttrekkingen gedaan worden maar deze onttrekking afhankelijk is van de NCW- resultaten van de grondexploitatiebegroting bij actualisatie in de komende jaren. Daarom wordt jaarlijks opnieuw beoordeeld welke vroegtijdige tussentijdse winstneming gedaan kan worden. Dit kan er soms toe leiden dat achteraf geconstateerd wordt dat teveel tussentijdse vroegtijdige winstneming heeft plaatsgevonden wat betekent dat er een correctie wordt uitgevoerd in de GREX(en).

De huidige beperkte toevoeging aan de bestemmingsreserve gronden heeft vooral te maken met een beperkt verdienvermogen van de GREX Baanstee Noord voor de komende jaren. Dit is een direct gevolg van de (landelijke) problematiek rondom de levering van stroom (net-congestie). De uitgifte van kavels loopt daardoor vertraging op, wat ook een effect heeft op de vroegtijdige tussentijdse winstneming.

Sinds 2011 heeft de gemeente een samenwerking met BPD Ontwikkeling in de vorm van de V.O.F. De Beemster Compagnie. Gezamenlijk doel is gestalte te geven aan de nieuwbouwontwikkelingen in Zuidoostbeemster (De Nieuwe Tuinderij) en in Middenbeemster (De Keyser). Deze ruimtelijke ontwikkelingen betreffen vanuit de oorspronkelijk gesloten overeenkomst een volledig koopprogramma. In de afgelopen jaren zijn echter ook in overleg en afstemming tussen ontwikkelaar en gemeente sociale huur- en koopwoningen gerealiseerd. De Beemster Compagnie is een vennootschap onder firma (vof) waarbij zowel de gemeente als BPD Ontwikkeling 50% eigenaar

is. Ook winsten en verliezen worden in deze verhouding verdeeld. De gemeente mag deze winsten pas nemen bij uitkering ervan door de vof.

De Nieuwe Tuinderij Oost is op een paar afrondende werkzaamheden na gereed en wordt naar verwachting ultimo 2025 definitief afgerond. Aangezien het eindresultaat van deze GREX positief is wordt naar verwachting in 2025 door de vof Beemster Compagnie een winstuitkering richting de vennoten verwacht.

Kostenverhaal

Plangebonden kosten Op elke locatie die tot ontwikkeling wordt gebracht door particuliere grondexploitanten (faciliterend grondbeleid) verhaalt de gemeente de zogenaamde “plangebonden kosten”. Dat zijn de ambtelijke plankosten, planschade en de direct aan elk specifiek bouwplan gerelateerde nodige ingrepen in de openbare infrastructuur zoals onder andere aansluiting op openbare weg, riolering, groen et cetera. Deze plangebonden kosten worden ad hoc per plan berekend en via een anterieure overeenkomst in rekening gebracht bij de facilitaire ontwikkelende partij.

Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend (GKP) Daarnaast verhaalt de gemeente de investeringen die meer dan één specifiek bouwplan dienen. Dit zijn de “gebiedseigen” en de “gebiedsoverstijgende” kosten. Voor verschillende ontwikkelgebieden legt de gemeente zogenaamde 'Aanvullingsbesluiten' vast, waarin de tarieven gebiedseigen investeringen in deze ontwikkelgebieden zijn vastgelegd. De laatste keer is dit gebeurd in mei 2024 voor het 'neusje van Kop West'. Er zijn voorts nog aanvullingsbesluiten voor het Wagenweggebied, het Waterlandkwartier, De Koog, Zuidoostbeemster en Middenbeemster.

In augustus 2022 heeft het college een geactualiseerde nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend (GKP) vastgesteld. Deze nota wordt in 2025 geactualiseerd, bestuurlijke besluitvorming wordt in de tweede helft van 2025 verwacht. In de Nota GKP zijn de tarieven gebiedsoverstijgende investeringen vastgelegd. Afhankelijk van de locatie waar een ontwikkeling plaatsvindt, kan het voorkomen dat de gemeente zowel een verplichte reguliere bijdrage overeenkomstig de nota GPK vraagt als ook een verplichte bijdrage uit het aanvullingsbesluit overeenkomstig de Omgevingswet. Dit alles naast de eerdergenoemde “plangebonden kosten”, die per plan worden berekend. Het resultaat van het kostenverhaal wordt opgenomen en verantwoord in het MPG.

Macro-economische ontwikkelingen

De economische ontwikkelingen in Metropoolregio Amsterdam zijn een groeiend perspectief voor de gemeente Purmerend. Factoren als vraag en aanbod vastgoed hebben invloed op vastgoedmarkten. Met name hypotheekrente speelt hierin een belangrijke rol. De forse stijging van de vrij op naam prijzen van woningbouw is nog steeds gaande. Gemiddelde vrij op naam prijs van een woningen bedraagt op het moment van schrijven van deze paragraaf gemiddeld € 475.000. Deze prijs is nog steeds stijgende (Kwartaalbericht van RaboResearch d.d. 13 juni 2025 verwacht over geheel 2025 en 2026 een totale prijsstijging van respectievelijk 8,6% in 2025 en 6,6% in 2026). De bouwkosten zullen overeenkomstig de onderzoeksafdeling van RaboResearch in 2025 doorstijgen. De oorzaak hiervan is vooral een combinatie van factoren waaronder stijgende loonkosten en toenemende vraag naar nieuwbouwwoningen. Dit heeft een negatief effect op de betaalbaarheid van koopwoningen wat de vraag naar koopwoningen een probleem oplevert omdat woningen

duurder worden en de toekenning van een hypotheek in relatie tot benodigd inkomen een bottleneck is.

Genoemde factoren leidt ertoe dat de financiële haalbaarheid van bouwprojecten onder druk staat. Dit spanningsveld wordt ook gesignaleerd door de hogere overheden. Vanuit de Rijksoverheid is bijvoorbeeld ingezet op subsidieregelingen zoals bijvoorbeeld Woningbouw Impuls (WBI) en Start Bouw Impuls (SBI). Ook de Provincie Noord-Holland heeft recentelijk aangegeven geld beschikbaar te stellen om zo een bijdrage te leveren in het oplossen van knelpunten in de woningbouw waarmee de woningbouw wordt gestimuleerd. Deze subsidies hangen samen met de afgesproken Woondeals en Volkshuisvestings-programma's aan te vragen via Subsidieloket van de provincie. De huidige marktsituatie kan ook effect hebben op de gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen. De effecten hiervan worden nauwgezet gevolgd en verwerkt in de GREXen.

Actualiteiten gebiedsontwikkelingen

Op veel plekken in de gemeente Purmerend wordt hard gewerkt aan het realiseren van nieuwe woningen en andere functies. Zo is er een gebiedsvisie voor de Oostflank vastgesteld en wordt er gewerkt aan de verdere uitwerking.

Om de voortgang in de transformatie van het Wagenweggebied op gang te houden wordt ook daar gesproken met grondeigenaren en wordt gewerkt aan de herinrichting van delen van de openbare ruimte.

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen van de komende jaren vindt plaats in het Waterlandkwartier. Hier moet een omvangrijk hoogstedelijk programma worden gerealiseerd. Voor het Waterlandkwartier zijn in 2023 een kwaliteitsplan en gemeentelijke GREX vastgesteld om de transformatieopgave tot uitvoering te kunnen brengen. Hierin wordt de richting geschetst welke kant het gebied op transformeert. Vanwege het risicoprofiel wordt er scherp op de financiën gestuurd.

Voor de beoogde transformatie van bedrijventerrein De Koog wordt op basis van de vastgestelde gebiedsvisie verkend hoe de verdere uitwerking vormgegeven kan worden. In Wheermolen Oost zijn ontwikkelingen in volle gang waarvan de eerste resultaten buiten ook al te zien zijn.

Voor de Van Balenstraat waarbij sociale woningbouwappartementen worden gerealiseerd is in 2025 de GREX vastgesteld. De anterieure overeenkomst is in concept gereed.

Ook in de Beemster wordt na vaststelling van de dorpsontwikkelingsvisies op verschillende plekken gewerkt aan de concrete invulling van de ontwikkellocaties. Voor het gebied Seniorenhof in Middenbeemster is een GREX vastgesteld in 2024 en daadwerkelijke uitvoering wordt in 2025 voorbereid met start bouw 2026. De concept anterieure overeenkomst is in voorbereiding. Ook voor de Tobias de Coeneplein is een GREX in het eerste halfjaar vastgesteld.

Door de marktomstandigheden blijft de financiële haalbaarheid van gebiedsontwikkelingen fragiel. Geprobeerd wordt daar zo flexibel mogelijk op in te spelen door voortgang en de ruimtelijke kwaliteit van de ontwikkelingen te borgen en waar mogelijk te stimuleren en subsidies aan te vragen.

Financiering

Algemeen

De treasury houdt zich bezig met alle toekomstige kasstromen en daarmee samenhangende risico's. Deze risico's komen zowel voort uit de financieringsbehoefte als uit de wijzigingen in de bestaande leningenportefeuilles (onder meer door vervroegde aflossingen, herfinanciering, herbeleggingen, renteaanpassingen en dergelijke). Het treasurybeleid is primair gericht op het waarborgen van financiële continuïteit door maatregelen te treffen zodat de organisatie financierbaar blijft. Voor de renterisico's en risico's uit financiële posities treffen we beheersmaatregelen (vermijden, spreiden). We gaan in de uitwerking verder dan de wettelijke kaders.

Kaders en beleid

Expliciet zijn de doelstellingen gericht op het versterken van de financierings- en vermogenspositie. Wij proberen de rentekosten van de totale portefeuille te minimaliseren. Daar zit een grens aan. De renterisiconorm mag niet worden overschreden en het gebruik van kortlopende leningen is beperkt tot de kasgeldnorm. De genoemde doelstellingen wijken niet af van vorige jaren.

De financieringsmiddelen van de gemeente worden uitsluitend ingezet voor de uitoefening van de publieke taak. Het tot nu toe gehanteerde beleid bij de gemeente is om de financiering met externe financieringsmiddelen (kort- en langlopende leningen) in ieder geval zoveel mogelijk te beperken, door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken. Dit beleid wordt voortgezet.

De Financieringsovereenkomst (Krediet- en Depotarrangement) met de N.V. Bank voor de Nederlandse Gemeenten (BNG) biedt voldoende mogelijkheden om eventuele tijdelijke financieringstekorten en eventueel -overschotten tegen een zo gunstig mogelijk rentepercentage aan te trekken of uit te zetten.

In de paragraaf Weerstandsvermogen vindt u de geprognosticeerde meerjarenbalans terug. Hieruit is af te leiden dat Purmerend voor alle jaren een financieringsbehoefte heeft. Bij de financiering van deze schuld wordt eerst gekeken naar de kasgeldlimiet om vervolgens te bepalen welk deel kort en lang moet worden gefinancierd. Hierbij is het uitgangspunt dat de netto vlottende schuld niet boven de kasgeldlimiet uitkomt.

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 is de Wet verplicht schatkistbankieren van kracht. Voor decentrale overheden betekent dit, dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden (het totaal aan positieve saldi op bankrekeningen dat gemeenten voor het betalingsverkeer aanhouden),

oftewel uit te lenen aan het Rijk. Om te kunnen schatkistbankieren is een rekening-courant tussen de gemeente en de staat afgesloten. Het is toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden (drempelbedrag).

De hoogte van het drempelbedrag voor schatkistbankieren is 0,2% van het begrotingstotaal van Purmerend (2026: begrotingstotaal € 397,2 miljoen, drempelbedrag is dan € 7,9 miljoen) met een minimum van € 1 miljoen.

Rentemethodiek en renteresultaat

De toerekening van de rentelasten doen we volgens de rente-omslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen.

Met de rente-omslagmethode rekenen we de rentelasten volgens de stand van de investeringen toe aan de taakvelden in de programmabegroting. We gaan ervan uit dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan 0,5%, moeten we de gehanteerde omslagrente aanpassen. De omslagrente is in deze begroting aangepast naar 1,75% (was 1,40%).

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening (bedragen x € 1.000).

	Begroting 2026	
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		10.772
3b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering		<u>-482</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		10.290
c1. De rente die aan facilitaire grexten (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-	
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend (werkelijke rente lening): Rugbyclub Waterland en Wooncompagnie	-5	
c3. Projectfinanciering doorverstrekke leningen (RCW/Wooncompagnie)	<u>5</u>	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		10.290
d1. Rente over het eigen vermogen	-	
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	
Totaal aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toe te rekenen rente	1,74%	10.290
e. *) De werkelijk aan taakvelden (inclusief overhead) toegerekende rente (renteomslag)	1,75%	<u>-10.370</u>
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0,01%	-80

*) De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de activa die integraal zijn gefinancierd. De verwachte boekwaarde van de activa die integraal zijn gefinancierd per 1 januari 2026 bedraagt ruim € 592,8 miljoen.

****) Onder projectfinanciering wordt verstaan: het aantrekken van externe financiering voor een specifiek project. Financiering met eigen vermogen wordt niet aangemerkt als projectfinanciering. Er moet extern een lening zijn aangetrokken om het betreffende project te kunnen financieren. In het geval van projectfinanciering wordt inderdaad de voor die aangetrokken lening geldende rente toegerekend aan het betreffende project. Dit kan een ander percentage zijn dan aan andere projecten wordt toegerekend op basis van de omslagrente.*

Indien de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

We zien momenteel dat de rente enigszins stabiliseert op de kapitaalmarkt, maar dat het inflatiethema de komende tijd actueel blijft. De inflatie in de eurozone is in augustus 2025 2,1%. Nederland ligt daar boven: 2,4%. In heel Europa blijven de lonen stijgen, terwijl de werkloosheid laag is. Ook al is de inflatie in Nederland en Eurozone aanzienlijk gedaald, ze is nog steeds hoger dan de beoogde inflatie van 2% die het ECB (Europese Centrale Bank) als streefcijfer aanhoudt. In juni 2025 is de rente verlaagd. De verwachting is zolang de inflatie nog relatief hoog is dat de ECB de rente niet snel verlaagt. In de begroting 2026 verwachten wij dat de gemiddelde rente over de opgenomen leningen in 2029 oploopt naar 2,9% en dat de komende jaren het renteomslagpercentage verder naar boven wordt bijgesteld. In de Begroting 2027 wordt hier nader op terug gekomen.

Renterisicobeheer

De Wet Fido geeft 2 concrete richtlijnen voor gemeenten voor het beheersen van renterisico's. Het gaat daarbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar.

Kasgeldlimiet

Aan de totale omvang van de gemiddelde netto vlottende schuld (looptijd < 1 jaar) per kwartaal wordt door de Wet Fido een maximum gesteld, ook wel de kasgeldlimiet genoemd. De netto vlottende schuld mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Hiermee wordt voorkomen dat het totaal aan korte schulden van een gemeente bepaalde grenzen overschrijdt.

De kasgeldlimiet is nu vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. Het begrotingstotaal bedraagt in 2026 € 397,2 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt dan voor het jaar 2026 € 33,8 miljoen. Het gevoerde beleid is om de kasgeldlimiet maximaal te benutten, zodat optimaal gebruik gemaakt wordt van de lagere korte rente.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te komen, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van het

begrotingstotaal per jaar (met een minimum van € 2,5 miljoen) afgelost (en hergefinancierd) kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

Indien de jaarlijks te herfinancieren bedragen onder deze norm blijven, is er sprake van een beheerste en overzienbare situatie (renterisiconorm blijft ruim onder de 20%). Naar verwachting is dit in onze gemeente de komende 4 jaar het geval.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Renteherziening op vaste schuld o/g (1a)	0	0	0	0
Renteherziening op vaste schuld u/g (1b)	0	0	0	0
2. Renteherziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	-	-	-	-
Nieuw aangetrokken vaste schuld (3a)	136.517	97.981	80.490	118.847
Nieuw verstrekte lange leningen (3b)	14.200	14.800	6.800	6.800
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	122.317	83.181	73.690	112.047
Betaalde aflossingen (5)	23.257	26.838	31.492	34.093
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	23.257	26.838	31.492	34.093
7. Renterisico op de vaste schuld (2+6)	23.257	26.838	31.492	34.093
8. Renterisiconorm	79.438	82.700	81.173	81.692
9a. Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	56.181	55.862	49.681	47.599
9b. Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	-	-	-	-
10. Berekening renterisiconorm:				
11. Stand van het begrotingstotaal per 1 januari	397.188	413.502	405.866	408.462
12. Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (11 x 12) / minimum € 2,5 miljoen	79.438	82.700	81.173	81.692
Huidig risicopercentage	5,9%	6,5%	7,8%	8,3%

EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het voorafgaande jaar, het actuele jaar en het volgende jaar. Met ingang van 2017 is conform de vernieuwing BBV de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De begroting van de gemeente Purmerend is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Hieronder worden de EMU-saldi gepresenteerd zoals ze nu zijn verwerkt voor 2026-2029. Voor alle jaren wordt de referentiewaarde overschreden. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat hieruit geen knelpunten uit voortvloeien.

	2026	2027	2028	2029
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (conform artikel 17c van het BBV)	-4.570	-5.063	-14.489	-17.922
2. (-) Mutatie (im-)materiële vaste activa	104.473	61.829	64.061	93.100
3. (+) Mutatie voorzieningen	-2.354	594	2218	2655
4. (-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-3.553	-3.051	-23.490	-10.765
5. (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im-)materiële vaste activa	-	-	-	-
EMU-saldi	-107.844	-63.247	-52.842	-97.602
EMU-saldi referentiewaarde	-11.828	-12.064	-12.306	-12.552

Economie, financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Economische vooruitzichten

De Nederlandse economie groeit in 2025 en 2026, maar niet uitbundig. Deze groei wordt vooral gedragen door binnenlandse bestedingen. Internationale onzekerheden en handelsspanningen vormen een risico voor verdere groei. De inflatie in het eurogebied daalt sneller dan in Nederland, mede door lagere energieprijzen en minder diensteninflatie.

De BNG geeft de volgende prognose voor de economie in Nederland:

% jaar op jaar	2026	2027	2028
Economische groei	1,3-1,5	1,4	1,3
Inflatie (doelstelling ECB 2%)	3,0	2,5-2,8	2,3

Financieringsbehoefte

Om eventuele ongewenste renterisico's af te dekken is het van belang om te weten wanneer eventueel een vaste geldlening moet worden aangetrokken en voor welk bedrag.

Voor de bepaling van de financieringsbehoefte wordt gebruik gemaakt van een liquiditeitsplanning. Deze planning geeft een voortschrijdend inzicht van de verwachte liquiditeitsontwikkeling voor het lopende jaar en 4 jaar vooruit. Veel informatie over de in deze planning opgenomen verwachte inkomsten en uitgaven wordt uit de (meerjaren)begroting gehaald. Deze verwachtingen laten zich vertalen naar geldstromen. Daarnaast wordt uitgegaan van een meerjarige financierings- en investeringsprognose. Niet alle baten en lasten uit de begroting leiden tot uitgaven en inkomsten: denk hierbij aan interne verrekeningen, afschrijvingen en dotaties/onttrekkingen aan reserves en voorzieningen.

De berekening van de financieringsbehoefte (financieringstekort of -overschot) geeft slechts indicatief aan of het aangaan van vaste geldleningen al dan niet noodzakelijk wordt. De

uiteindelijke financieringsbehoefte voor de (begrotings-)jaren 2026-2029 wordt vooral bepaald door het tempo waarin voorgenomen investeringen worden gerealiseerd, de herfinanciering van bestaande leningen, de mutaties binnen de bouwgrondexploitaties en de inzet van reserves en voorzieningen. Rekening houdend met bovenstaande financieringsbehoefte en benutting van het maximale kasgeldlimiet, kan de leningenportefeuille oplopen naar ruim € 695 miljoen in 2029. Voor de jaarlijkse verhoging van de opgenomen leningen wordt rekening gehouden met een rentevisie. Enerzijds wordt een financieringsmix aangehouden door het verloop van de leningenportefeuille in lijn te laten lopen met de looptijden van de investeringen. Dit gebeurt door het aantrekken van lineaire leningen, gebaseerd op een gemiddelde afschrijvingstermijn van 20 jaar. Anderzijds wordt een renterisicobuffer aangehouden door de rente jaar op jaar licht te laten stijgen (+0,1%). De rentepercentages voor de komende 4 jaar zijn gebaseerd op de tarieven van de BNG. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe en vanwege risicobeheersing is een opslag gehanteerd bovenop de BNG tarieven.

Leningenportefeuille

- Indien nodig wordt voor een tijdelijk financieringstekort kort geld (looptijd < 1 jaar) opgenomen.;
- Het aantrekken van één of meer vaste langlopende geldleningen (looptijd > 1 jaar) in 2026 hangt, evenals in voorgaande jaren, met name sterk af van de financiering van de voorgenomen investeringen, de herfinanciering bestaande leningen en de mutaties binnen de bouwgrondexploitaties;
- De verwachte stand van de leningenportefeuille per 31 december 2026 bedraagt € 490 miljoen. Dit is inclusief de te verwachten aan te trekken leningen van in totaal € 136,5 miljoen in 2026.

Het verwachte verloop van de leningenportefeuille is als volgt:

Jaar (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stand leningen 01-01	376.900	490.160	561.303	610.301
Aflossingen	23.257	26.838	31.492	34.094
Nieuw aan te trekken leningen	136.517	97.981	80.490	118.847
Stand leningen 31-12	490.160	561.303	610.301	695.054
Gemiddelde rente	2,07%	2,53%	2,75%	2,91%

Overzicht verwacht verloop leningenportefeuille begrotingsjaar 2026:

Opbouw (bedragen in miljoenen euro's)	Stand 01-01-2026	Gemiddelde rente	Aflossing 2026	Nieuwe leningen	Stand 31-12-2026
A. Algemene dienst	375.3	2,079%	23,2	136,5	488.7
B. Woningbouw (totaal)	1,6	0,150%	0,1	0	1,5
Totaal	376.9	2,071%	23,3	136,5	490.2

Toelichting:

Ad A. De leningenportefeuille algemeen bestaat voornamelijk uit leningen met een jaarlijkse nominale aflossing of met een aflossing ineens aan het einde van de looptijd (zogenaamde fixe leningen). De leningenportefeuille algemeen bedraagt per 31 december 2026 € 488,7 miljoen.

Deze leningen zijn aangetrokken met een gemiddeld rentepercentage van 2,079%. De aflossingsverplichting in 2026 bedraagt € 23,2 miljoen.

Ad B. De leningenportefeuille woningbouw bedraagt per 31 december 2026 € 1,5 miljoen. Deze (laatste) geldlening is aangetrokken ter financiering van woningbouwprojecten en is doorverstrekt aan de woningbouwcorporatie. Het gemiddeld rentepercentage bedraagt 0,150%. De aflossingsverplichting in 2026 bedraagt € 0,1 miljoen. De laatste aflossing van deze lening vindt plaats in 2040.

Garantstellingen Stadsverwarming (SVP)

De gemeente staat als 100% aandeelhouder garant voor de verplichtingen van SVP. In het verleden was er, naast het ingebrachte eigen vermogen, sprake van een mix van aan Stadsverwarming verstrekte geldleningen en door de gemeente gegarandeerde geldleningen. De gemeente Purmerend is 100% aandeelhouder van Stadsverwarming Holding BV (SVP). SVP Holding had eind 2024 een bedrag van € 103,4 miljoen langlopende schuld. Deze schuld is volledig van een gemeentelijke borgstelling voorzien. De SVP heeft voor de komende jaren een berekening gemaakt van de benodigde financiering. Dit leningplafond van € 65 miljoen voor de periode 2023-2026 is vastgesteld door de raad (besluit 1587205). Het door de gemeenteraad afgegeven maximale borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen bedraagt maximaal € 123 miljoen. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit.

WSW achtervangovereenkomst

Woningcorporaties trekken leningen aan bij geldverstrekkers (onder andere BNG, NWB) om het bouwen en onderhouden van sociale huurwoningen te financieren. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat hiervoor borg. Dit betekent dat de betalingsverplichtingen (rente en aflossing) van de lening overgenomen worden, mocht de corporatie daar zelf niet meer aan kunnen voldoen. Door borg te staan voor leningen kunnen woningcorporaties goedkoper leningen aantrekken. In het geval van een aanspraak zijn er verschillende buffers. Pas als deze onvoldoende zijn, wordt een beroep gedaan op het Rijk en gemeenten als achtervanger om renteloze leningen te verstrekken. Rijk en gemeenten staan elk voor 50% in de achtervang bij het WSW. Het risico voor de achtervangers is beperkt. Tot nu toe heeft WSW daar nooit een beroep op gedaan.

Koersrisico

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. Door gebruik te maken van die instrumenten voor de kortlopende uitzettingen die zijn toegestaan (zoals daggeld en rekening courant), zal het te lopen koersrisico minimaal zijn. Langlopende uitzettingen uit hoofde van de treasury functie vinden naar verwachting niet plaats. Voor het verstrekken van geldleningen en garantstellingen uit hoofde van de publieke functie, zullen zich naar verwachting geen bijzondere risico's voordoen.

Risicoanalyse

Ten aanzien van de rentekosten en -baten wordt er in de meerjarenbegroting geen bijzonder risico gelopen. De aflopende renteopbrengsten door aflossingen van de aan de woningcorporatie en Stadsverwarming verstrekte leningen, zijn structureel ingepast. Verder maakt Purmerend geen gebruik van financiële derivaten bij het aantrekken van financiering.

Bedrijfsvoering

Algemeen

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Onder bedrijfsvoering verstaan we het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Dit gebeurt op meerdere vakgebieden, zoals Juridische Zaken, ICT, Financiën en Control en Personeelszaken. Deze functies staan ten dienste van de zorg voor en de dienstverlening aan onze inwoners. Het is nodig dat deze ondersteuning aansluit bij de behoefte. Daarom stemt Bedrijfsvoering haar aanbod af met de teams die diensten leveren aan de inwoners en bedrijven. Die wensen kunnen echter niet onbegrensd zijn. De grenzen liggen in wat de organisatie aan kan. Elke activiteit in de stad heeft zijn consequenties voor onze organisatie en daarmee ook voor Bedrijfsvoering, denk alleen maar aan de gevolgen voor communicatie. Daarover meer hieronder in het stukje Personeel en Organisatie. Bedrijfsvoering is niet alleen toeleverancier aan de andere domeinen. Bedrijfsvoering heeft ook eigen taken die rechtstreeks met onze inwoners te maken hebben, Programma 1 Dienstverlening en Programma 8 Veiligheid gaan daarover. Voorbeelden zijn het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen bij Burgerzaken of het bestrijden van ondermijning of organiseren van activiteiten om jeugd op het rechte spoor te houden.

Personeel en organisatie

Door onder andere de toenemende vergrijzing en de technologische ontwikkelingen bereiden we ons voor op de “personele ravijnjaren”, die na de financiële ravijnjaren gaan beginnen. Deze ontwikkelingen hebben namelijk als gevolg dat het moeilijker te voorspellen is hoe het werk en de daarbij behorende functies er over 5 tot 10 jaar eruit zien en is het de vraag of er voor sommige werkzaamheden überhaupt nog mensen te vinden zijn. Ondanks een onzekere toekomst weten we wel dat we nu stappen moeten zetten in het behoud van onze huidige medewerkers en we moeten werken aan de zichtbaarheid als werkgever voor toekomstige medewerkers.

Net als bij iedere organisatie is er ook bij ons een steeds hoger verloop door de bewegelijke arbeidsmarkt. Hierdoor is er minder stabiliteit in de teams en in combinatie met medewerkers die zich enorm betrokken en verantwoordelijk voelen voor onze gemeente, blijven zij (soms te) hard doorlopen om het werk voor onze gemeente te blijven uitvoeren. Tegelijkertijd heeft de organisatie en de politiek grote ambities. Het werk wordt meer, maar het aantal medewerkers groeit hier niet volledig in mee. Ook de veranderingen in de maatschappij raken onze medewerkers. Niet alleen privé, denk hierbij het combineren van mantelzorg en werk, maar ook de impact die aanslagen en toenemende agressiviteit op onze inwoners en daarmee ook op onze medewerkers hebben. Deze omstandigheden maken dat de werkdruk in de organisatie hoog is. Omdat de leidinggevendenden hier in eerste instantie het meeste kunnen betekenen lag de focus de laatste tijd op de zorg voor en ontwikkeling van de leidinggevende. Door bijvoorbeeld te kijken op welke manieren zij ruimte

kunnen creëren om meer tijd te hebben voor hun medewerkers, maar ook door de ontwikkeling van een leiderschapsprogramma die eerdaags uitgerold wordt. En wat we nog verder gaan uitbreiden met opleidings- en ontwikkelmogelijkheden.

Verder is een ontwikkeling in onze arbeidsvoorwaarden noodzakelijk om huidige en toekomstige medewerkers aan ons te binden. Eén van de onderdelen is het plan om een Purmerend Academie op te zetten. Het bieden van opleidings- en ontwikkelmogelijkheden is niet alleen noodzakelijk om onze medewerkers in staat te stellen om over 10 jaar ook nog het werk en het maakt ons ook aantrekkelijker als werkgever voor toekomstige werknemers. Het is daarom van belang om dit mee te nemen in onze arbeidsmarktcommunicatie. Het is echt nodig om hier extra in te gaan investeren. We merken dat we in vergelijking met andere (gemeentelijke) werkgevers een achterstand hebben als het gaat om onze strategische arbeidsmarktcommunicatie. We laten op losse onderdelen wel zien wat het betekent om voor onze gemeente te werken, maar om arbeidsmarktcommunicatie op een langere termijn effectief te laten zijn moeten we doelgericht en structureel communiceren. Daarmee laten we namelijk zien wat we medewerkers bieden in ruil voor hun inzet en tijd. Dat gaat niet alleen om salaris, doorgroei mogelijkheden en hoe de werkomgeving eruit ziet. Om ons te onderscheiden is het even belangrijk om iets te vertellen over de cultuur, de waarden van de organisatie en de mensen die bij ons werken.

Juridische zaken

Het team Juridische Zaken biedt in de organisatie vooral de tweedelijns juridische ondersteuning. Zo houdt het cluster bezwaar en beroep zich bezig met het afhandelen van bezwaar- en beroepschriften (met uitzondering van WOZ-bezwaarschriften en naheffingen parkeeraanslagen). De juridisch adviseurs bieden de organisatie tweedelijns juridische ondersteuning op diverse terreinen, zoals aanbesteding, staatssteun, privaatrecht en publiekrecht. Er is aandacht voor juridische kwaliteitszorg waar het gaat om het pro-actief realiseren van juridische kwaliteit van de organisatie en de voorwaarden die daarvoor nodig zijn. Daarnaast behandelt het team Woo-verzoeken en doet de overheidspublicaties en het verzekeringenbeheer.

Communicatie

Voor 2026 staat team Communicatie voor de uitdaging om de groei en ontwikkeling van gemeente Purmerend actief te blijven ondersteunen. Zowel de bouw van woningen en voorzieningen als het onderhoud aan de infrastructuur vraagt om effectieve, toegankelijke communicatie, zodat alle inwoners goed geïnformeerd en betrokken blijven. We bereiden ons ook voor op de gemeenteraadsverkiezingen en de overgang naar een nieuw coalitieakkoord. Algemeen zien we binnen de gemeente een toenemende vraag aan advisering en ondersteuning vanuit Communicatie.

Bij de acties vanuit team Integrale Veiligheid is communicatie een belangrijke schakel. Preventief (strategische advisering, persberichten, campagnes en informatiebijeenkomsten) en na een incident (bestuurlijke advisering, crisiscommunicatie, (pers)woordvoering, bewonersbrieven en buurtbijeenkomsten). De enorme toename van incidenten heeft geleid tot langdurige extra inzet van team Communicatie. Voor de 2e helft van 2025 is daarom gekozen voor het uitbreiden van het team met tijdelijke extra capaciteit (0,8 fte). In deze periode zal een voorstel worden voorbereid voor een structurele oplossing.

We onderzoeken hoe we onze digitale dienstverlening kunnen verbeteren en de technische ontwikkeling en het beheer van gemeentelijke websites en het online team kunnen door ontwikkelen. Hierbij bekijken we ook de mogelijkheid om (delen van) werkzaamheden uit te besteden, afhankelijk van de beschikbare financiële ruimte en het marktaanbod.

We verwachten in 2026 een stijging van kosten voor advertenties, mediamonitoring en digitale platforms en middelen. Deze prijsontwikkelingen worden gemonitord en indien nodig na 2026 opgenomen in de begroting.

Financiën en control

Financiële functie

Het is belangrijk dat de financiële functie aansluit op de wensen en behoeften van bestuur en organisatie. Dit betekent dat we ons moeten afvragen of de systemen nog aansluiten op de gewenste ontwikkelingen, of we efficiënter kunnen rapporteren en of we de financiën van de groeiopgave goed in beeld hebben. Naast de bemensing van de financiële functies krijgt ook de jeugd ondersteuning veel aandacht. Dit is uiterst lastig omdat er sowieso krapte is, maar ook omdat we in een dynamische groeiopgave zitten die specifieke kennis en kunde vraagt (denk aan fiscaliteit, projectcontrol, grondexploitaties). De afgelopen jaren zijn goede resultaten behaald met het zelf opleiden van deskundige lokaal betrokken medewerkers, die lijn willen we voortzetten.

Digitalisering, automatisering en doorontwikkeling financiële sturing en advies

We moeten kunnen vertrouwen op een financiële administratie die foutloos is en overzichtelijke informatie levert. We richten ons de komende jaren op digitalisering en automatisering van handmatige werkzaamheden. Door verdergaande automatiseringsmogelijkheden zet deze ontwikkeling zich voort. Sinds 2024 kunnen we gebruik maken van een nieuw financieel systeem, inclusief een vernieuwde begrotingsmodule en een contractmanagementsysteem. Het financiële pakket biedt vele mogelijkheden om overzichtelijke rapportages te genereren. De basis staat en er is nog verdere doorontwikkeling in het pakket nodig om aan de wensen te kunnen voldoen.

Inkomende en uitgaande facturen

In ons betaalsysteem zijn alle leveranciers aangemerkt om per direct te betalen als de factuur juist is. Wij hanteren dus een betaaltermijn van 0 dagen. Het betalingsgedrag van de gemeente wordt beoordeeld aan de hand van het aantal dagen dat de leverancier moet wachten op bijschrijving van het gefactureerde bedrag. De gemiddelde betalingstermijn van de gemeente bedraagt 25 dagen. In individuele gevallen is er sprake van termijnoverschrijding. Het beleid is erop gericht om ook deze individuele overschrijdingen terug te dringen.

Fiscaliteit

Het is van belang dat we kunnen laten zien dat onze fiscale beheersing op een voldoende niveau zit. Met onder meer steekproefsgewijze controles tonen we met een redelijke mate van zekerheid aan dat de ingediende belastingaangiften juist zijn. Hiermee voorkomen we verrassingen en geven we uitvoering aan het convenant Horizontaal Toezicht (HT) dat we met de Belastingdienst hebben gesloten. Dit nieuwe DHT is voor minder belastingplichtigen toegankelijk omdat de criteria voor deelname zijn verhoogd. Ook komen er veel meer verplichtingen aan de kant van de belastingplichtigen om in DHT te komen en te blijven. Die verplichtingen zien we met name bij de

diverse verplichtingen op het gebied van tax control en zelf monitoring die met de Belastingdienst moeten worden gedeeld. We zijn doorlopend met de Belastingdienst in gesprek om hier adequaat invulling aan te kunnen geven. Eén van de eisen is het opstellen en implementeren van een tax control framework (TCF).

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college van B en W legt over de naleving van de geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening de zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording af. Hierin meldt het college geconstateerde afwijkingen en licht deze toe. De accountant toetst alleen nog de getrouwheid van de jaarcijfers. Afwijkingen worden in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen als de verantwoordingsgrens die de raad heeft bepaald voor rechtmatigheid is overschreden. Afwijkingen die onder de verantwoordingsgrens blijven worden in de paragraaf Bedrijfsvoering toegelicht. Daar beschrijft het college ook wat het doet om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Er wordt al gewerkt met een systeem van vastlegging van en rapportage over de rechtmatigheid. Dit systeem maakt de mate van rechtmatig handelen binnen de financiële hoofdstromen en de daarbij betrokken directies zichtbaar. En daarmee het rechtmatig handelen van de gemeentelijke organisatie als geheel. Een belangrijk motief voor de wetswijziging was het bevorderen van een dialoog tussen college van B en W en gemeenteraad, waarin het college de gemeenteraad gedurende het jaar actief informeert over geconstateerde onrechtmatigheden of dilemma's.

WOZ

De WOZ waarde is in 2025 ten opzichte van 2024 met gemiddeld 3,2 procent gestegen. We hebben in 2025 1869 bezwaren ontvangen (dat is circa 800 minder dan in 2024). In 2025 wordt de balans opgemaakt of het hogere aantal bezwaren leidt tot vaste formatie-uitbreiding of een andere oplossing. De verwachting is dat de WOZ waarde in 2025 met ongeveer 12 % stijgt. In 2024 is het project Beemster gestart de uitkomsten hiervan kunnen tot fluctuaties leiden in WOZ waardes in 2025.

Inkoop, contracten en subsidies (INCS)

Het team is verantwoordelijk voor gemiddeld 150 inkooptrajecten per jaar. Deze variëren van enkelvoudig onderhandse aanbesteding tot Europese aanbestedingen. Het aantal inkooptrajecten is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de organisatie en de stad. Gezien de ambitie van de gemeente verwachten we dat het aantal inkooptrajecten/aanbestedingen in 2026 toeneemt. De contracten worden beheerd en gemanaged door het team Contractmanagement en Contractbeheer.

- Het komend jaar ligt de focus op het terugdringen van de onrechtmatigheid van de inkoop en een grotere bijdrage te leveren aan het behalen van de speerpunten zoals duurzaamheid en betrekken van het lokale MKB. Door een verbeterde spendanalyse uit te voeren krijgen we een beter inzicht en zal de onrechtmatigheid verder verlagen. Er wordt gestreefd naar maximaal duurzaam inkopen. Ondanks dat het een vanzelfsprekendheid is, blijft het een complex vraagstuk. Bij ieder inkooptraject wordt onderzocht op welke wijze duurzaamheid van toepassing is. In 2026 stemmen we het opdrachtgeverschap en de inkooporganisatie intern goed op elkaar af om duurzaamheid optimaal toe te passen bij inkooptrajecten.

Naast Contractbeheer en Contractmanagement wordt er ook gekeken naar een vorm van leveranciersmanagement. Dit houdt in dat er in 2026 gestart wordt om audits te houden bij leveranciers.

Om de uitdagingen waar een groeiende stad mee te maken heeft aan te gaan, is financiering nodig. Dit kan door het werven van diverse subsidies. Om optimaal gebruik te maken van alle methoden van (co)-financiering, moeten we nu zaaien om later te oogsten. Dat betekent ook in 2026 blijven investeren in een regionaal, Provinciaal, landelijk en Europees subsidie netwerk. Dit draagt bij aan het succesvol werven van subsidies. Dit betekent:

- Alle financieringsmogelijkheden in kaart brengen en inzetten op ontwikkeling van energiebesparingen systemen.
- Aandacht vragen bij nationale en Europese beleidsmakers voor de nieuwe financiering voor klimaat adaptieve maatregelen.
- Veiligheid van inwoners en ondernemers is een belangrijke basiswaarde. Daarvoor zijn leefbare gebieden noodzakelijk. Om dat te bereiken is een integrale gebiedsgerichte aanpak op gebied van veiligheid nodig. Om interventies te bekostigen zetten we steviger in op samenwerking met het Rijk.

Informatievoorziening, ICT, B&I en Datalab

De wereld verandert, digitale transitie voltrekt zich in een hoog tempo en de ontwikkeling en toepassing van nieuwe (moderne) technieken volgen elkaar razendsnel op. Inwoners verwachten vaker dat ze digitaal zaken kunnen doen, dat dit op een veilige manier kan en dat persoonlijke- en gevoelige gegevens in goede handen zijn. De gemeente bevindt zich in een hybride wereld waarin zowel traditionele applicaties, die een lokale ICT-infrastructuur vereisen, als vernieuwde applicaties, die uitsluitend als SaaS (cloud) dienst beschikbaar zijn, naast elkaar bestaan. Deze situatie vergroot de complexiteit van de informatievoorziening aanzienlijk.

Verder komt de komende jaren een breed pakket aan Europese en Nederlandse wetgeving op ons af, waarbij eisen worden gesteld aan overheidsinformatie. Onder meer de wettelijke ontwikkelingen zoals de Wet Open Overheid (WOO), de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV), de wet digitale overheid (Wdo), de nieuwe Archiefwet, het programma Digital Decade en de cyberbeveiligingswet NIS2 brengen ook de vraag naar boven hoe de gemeente haar werkzaamheden verder gaat organiseren.

Hoe gaan we om met de opslag van data, hoe worden we AI-ready, wat is ons beleid op het gebied van archivering en vernietiging, en onder welke voorwaarden kunnen we applicaties, diensten en devices aanschaffen? Welke digitale risico's komen op ons pad en hoe gaan we om met geopolitieke ontwikkelingen. Hoe kunnen wij snel schakelen als één van de grootmachten een ander besluit neemt en wat betekent de invloed van een aantal grote tech-giganten op onze inrichting. Alle ontwikkelingen tezamen vragen om een verdere doorontwikkeling van de informatievoorziening.

Informatievoorziening

Met het vaststellen van de IV-strategie, eind 2024, is besloten dat we ons de komende vier jaren gaan richten op het professionaliseren van zowel de IV als ICT organisatie, het organiseren van toegang tot de juiste informatie en het inrichten en werken met een moderne werkplek.

Hiermee beginnen we aan het verstevigen van het fundament en daarmee een eerste aanzet om in control te komen. Binnen de huidige inrichting is geconstateerd dat de organisatie een been moet bijtrekken, als het gaat om het bepalen van de koers, het werken onder architectuur en het organiseren van visie en sturing op informatiehuishouding. Kennis, bewustzijn en eigenaarschap blijven hierin cruciaal, voor het team, alsook de gehele organisatie. Informatie wordt immers binnen alle disciplines gecreëerd. De ontwikkeling en groei van team Informatievoorziening loopt hier parallel aan. Er wordt ingezet op structuur en groei van capaciteit en kennis om de komende ontwikkelingen (digitalisering en wetgeving) op te vangen.

In 2026 ligt de focus op de verdere ontwikkeling, inrichting en groei van het team en de verdere implementatie van de IV-strategie in de organisatie IV-verzoeken vanuit de domeinen worden integraal getoetst aan mogelijke oplossingen en scenario's, waarmee tijdig wordt getoetst aan wetgeving, gewenste technieken en andere criteria. Portfoliomanagement wordt verder uitgerold en verankerd in onze werkprocessen. Er komt een focus op kaders en beleid en de inrichting hiervan en het team is op gebied van kwaliteit versterkt met een Ensia – en digID coordinator.

We haken in VNG verband aan bij het meedenken over de te zetten stappen op gebied van digitale autonomie. We haken aan op de landelijke standaarden van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie en de standaarden binnen de VNG (Common Ground). Daarnaast denken we in VNG verband mee over de te zetten stappen op gebied van digitale autonomie.

Privacy

Het doel van de AVG is om vrij verkeer van persoonsgegevens mogelijk te maken, waarbij de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen worden beschermd. In 2026 gaat privacy verder met de risicogestuurde aanpak om de bescherming van deze rechten te borgen. Dit doen we door het uitvoeren van het DPIA project; het maken van een inhaalslag van data protection impact assessments (DPIA) op hoog risicoprocessen. Een DPIA geeft inzicht in de risico's voor betrokkenen (veelal inwoners of medewerkers), is wettelijk verplicht op hoog risicoprocessen en brengt in kaart welke passende maatregelen getroffen kunnen worden om deze risico's te verlagen of op te lossen.

We bouwen verder aan een gedegen privacy framework. Dit houdt in dat we verschillende privacy werkzaamheden herinrichten en verbeteren, zoals het vernieuwen van het privacybeleid, herzien van het proces datalekken en het coördineren en digitaliseren van AVG verzoeken (zoals inzage en verwijderverzoeken).

Ook valt het adviseren op de Wet politiegegevens (Wpg) onder het privacy takenpakket. De Wpg is specifieke wetgeving op verwerking van persoonsgegevens in een strafrechtelijk kader. In 2024 heeft er een Wpg implementatietraject plaatsgevonden binnen de boa domeinen. In 2026 wordt het adviseren en ondersteunen bij de Wpg verplichtingen voortgezet. De jaarlijks Wpg audit wordt vanuit team privacy gecoördineerd. De Wpg audit geeft inzicht in de borging en kwaliteit van de Wpg verwerkingen. Bovenstaande activiteiten worden ook getoetst door de Functionaris Gegevensbescherming, onze interne toezichthouder op de AVG en Wpg.

Het komende jaar blijft privacy een belangrijk onderwerp door maatschappelijke vraagstukken, nieuwe wetgeving en ontwikkeling van nieuwe technologieën. Een paar thema's staan aankomend

jaar centraal: artificiële intelligentie (AI), digitalisering en ketensamenwerkingen in zorg & veiligheidsdomein en de inzet van verschillende type cameratoezicht. We vergroten de kennis en kunde van de privacy officers op vakspecifieke thema's en gaan verder met de bewustwordingsacties voor collega's, met name zij die veel met persoonsgegevens werken. Denk hierbij aan het opnieuw opzetten van de privacy ambassadeurs, het uitvoeren van e-learnings en andere (soms ludieke) communicatieacties. Zo blijven we samen scherp op het onderwerp privacy en kunnen we gezamenlijk een veilige en betrouwbare gemeente waarborgen voor onze inwoners.

Informatiebeveiliging

Het Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid (GIBB) toont de kaders en verantwoordelijkheden waarbinnen de gemeente de informatiebeveiliging inricht en onderhoudt. Daarbij geldt de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als leidend normenkader en hier zijn de '10 bestuurlijke principes voor informatiebeveiliging' aan toegevoegd. De informatiebeveiliging draagt actief bij aan de vereisten voor een veilige verwerking van persoonsgegevens (waaronder AVG en Wpg) waarbij security by design wordt toegepast. Verantwoording over de stand van de informatiebeveiliging wordt jaarlijks afgelegd middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

De NIS2 (Network and Information Security) richtlijn en de CER (Critical Entities Resilience) zijn vastgesteld door de Europese Unie (EU), de Europese Commissie en het Europees Parlement en bedoeld om de informatiebeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten in lidstaten van de EU te verbeteren, waardoor ook de Nederlandse gemeenten zich hieraan moeten conformeren. Met de invoering van deze wetgeving is het van cruciaal belang dat de gemeente proactief handelt om te voldoen aan deze nieuwe informatiebeveiligingseisen. De nieuwe wetgeving breidt de vereisten aan informatiebeveiliging en sancties uit, zoals veranderingen en verplichtingen op het gebied van: aansprakelijkheid, opleiding, zorgplicht en meldingsplicht. Deze wetgeving is van toepassing op alle technologie binnen de gemeente, zoals de kantoorapplicaties, maar ook de operationele technologie in het fysieke domein, zoals bruggen, gemalen, camerasystemen. In overeenstemming met het betreffende domein wordt een inventarisatie opgestart op de operationele technologie.

We bouwen verder aan een gedegen informatiebeveiligings framework. Dit houdt in dat we verschillende informatiebeveiligings werkzaamheden evalueren, herinrichten en verbeteren.

ICT

De inzet van ICT blijft een cruciale rol houden in de uitvoering van onze taken en het functioneren van de stad en dorpen. De maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in de stad en dorpen en onze organisatie zijn nauw verbonden met vraagstukken op het gebied van informatiemanagement. We zien dat de maatschappij, en daarmee ook onze organisatie, steeds 'ICT-intensiever' wordt. De cloud is ondertussen niet meer weg te denken en verschillende applicaties zijn alleen nog maar cloudgebaseerd. Deze overgang brengt naast kansen ook risico's met zich mee als het gaat over data-eigenaarschap, koppelingen, back-up eisen en beschikbaarheidsnormen. Dit vraagt om een nieuwe visie op het 'hybride werken'.

De bedrijfsprocessen leunen sterk op een correcte werking van IT, waarbij de focus ligt op goede inrichting van de architectuur en daarnaast meer ontwikkelen op de noodzakelijke cybersecurity maatregelen. Het blijven ontwikkelen van een systeem waarmee we de ICT-omgeving kunnen

monitoren en tijdig de juiste acties kunnen uitvoeren is hierin een belangrijke stap, naast het digitaal samenwerken en het optimaal beheren van de diverse applicaties maakt dat de focus van ICT zich breder moet ontwikkelen.

De kosten voor verschillende licenties zijn de laatste jaren aanzienlijk gestegen. Deze stijging wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren, waaronder inflatie, toegenomen vraag naar cloud-gebaseerde oplossingen, en de voortdurende ontwikkeling van nieuwe functies en verbeterde beveiligingsmaatregelen. Voor de gemeente betekent dit dat de kosten voor het gebruik en onderhoud van deze essentiële softwareplatforms aanzienlijk hoger zullen uitvallen.

Medewerkers stellen ook steeds hogere eisen aan voorzieningen die het mogelijk maken om tijd- en plaats onafhankelijk te kunnen werken. Dit ligt in lijn met de digitale ontwikkelingen. De inzet van cloudapplicaties en Microsoft 365 als digitaal communicatiemiddel en samenwerkingstool lijken hierin de nieuwe norm te worden.

Verschuivingen in het applicatielandschap, de hybride situatie van traditionele applicaties en nieuwe SaaS (cloud) applicaties, vragen nieuwe inrichtingsprincipes en keuzes als het gaat om onze infrastructuur, informatiebeheer en werkplekken.

Gezien de bestaande investeringen in Microsoft 365 licenties, is het logisch om de adoptie van Microsoft 365 verder op te pakken. We moeten noodzakelijke maatregelen treffen die volgen op de wetgeving die op ons af komt.

Beleidsonderzoek & informatiemanagement (B&I) en Datalab

Vanuit het team Beleidsonderzoek & Informatiemanagement (B&I), Geo en het Datalab ondersteunen we data-geïnspireerd werken. Data geeft inzicht en ondersteunt ons bij maatschappelijke en ruimtelijke vraagstukken. Daarnaast beheren we onze statische data, Purmerend in cijfers, de basisregistratie BAG, WOZ, BGT en onze viewer. We maken thematische kaarten, dashboard en ondersteunen in projecten. In 2026 krijgen deze teams een nieuwe naam zodat we beter aansluiten bij het nieuwe team informatievoorziening.

Facilitair

Team Facilitair ondersteunt de gehele organisatie in algemene zin. Denk hierbij onder meer aan passende huisvesting inclusief werkplekken binnen veilige en schone werkomgevingen, prettige faciliteiten om elkaar te ontmoeten en te spreken en een goed aansluitend aanbod van voedsel en drinken. Hierbij hoort ook een passend aanbod van kantoorartikelen, professionele opvang van leveranciers en een zorgvuldige behandeling van interne en externe post. Voorwaarden om prettig te kunnen werken.

Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij wordt in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd: 'Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.'

Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente neemt namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaats, of stemt namens de gemeente.

Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald op de gemeente.

Privaatrechtelijke organisaties kunnen deelnemingen in stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen zijn. Bij publiekrechtelijke organisaties gaat het om gemeenschappelijke regelingen. Purmerend kent op dit moment 7 gemeenschappelijke regelingen en 6 deelnemingen in vennootschappen.

Visie op verbonden partijen

Verbonden partijen zijn organisaties die taken uitvoeren die de gemeente niet alleen kan. Omdat de omvang, de taken en de organisatievorm per verbonden partij verschillen, kan dit in de praktijk niet op een eenduidige manier georganiseerd worden. Of de gemeente Purmerend samenwerkt, in welke vorm en onder welke voorwaarden, wordt daarom per situatie afzonderlijk beoordeeld.

De gemeente Purmerend vindt het van belang dat zij voldoende sturingsmogelijkheden heeft ten aanzien van een verbonden partij om de belangen als gemeente te kunnen bewaken. Deze sturingsmogelijkheden zijn er in de vorm van goede en tijdige informatieverstrekking richting de gemeenteraad en door bepaalde beleidsstukken ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. Daarnaast neemt het college een actieve houding aan als het gaat over het informeren van de raad.

De verbonden partijen - gemeente Purmerend

Publiekrechtelijke organisaties

Gemeenschappelijke regelingen:

1. GGD Zaanstreek-Waterland
2. Werkom
3. Omgevingsdienst IJmond
4. Vervoerregio Amsterdam
5. Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland
6. Recreatieschap Twiske-Waterland
7. Waterlands Archief

Privaatrechtelijke organisaties

Vennootschappen en coöperaties:

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP)
2. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
3. Huisvuilcentrale (HVC)
4. Alliander
5. V.O.F. De Beemster Compagnie
6. InWest Regio B.V.

Publiekrechtelijke organisaties

1. GGD Zaanstreek-Waterland	
Vestigingsplaats	Zaanstad
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling - openbaar lichaam
Algemene informatie	De GGD Zaanstreek-Waterland is een samenwerkingsverband van 7 gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en is gestart per 1 september 2016. De GGD voert op meerdere gebieden van de preventieve gezondheidszorg taken uit. Dit betreft zowel wettelijke taken, zoals infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitors en Jeugdgezondheidszorg, als niet wettelijke taken.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer
Programma	Samenleving
Openbaar belang	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop, met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Een lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vergadering van het AB één stem. In die gevallen waarin Zaanstad en Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben tegen een voorstel en met het oog daarop tegenstemmen, leidt die tegenstem tot verwerping van het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting respectievelijk de jaarrekening van de GGD. Wethouder de Boer is lid van het AB en het DB.

Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft één stem. Dat betekent een stemrecht van 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2026
	Eigen Vermogen	€ 1.936.055	€ 1.936.055
	Vreemd Vermogen	€ 11.550.676	€ 10.267.278
	Begroot financieel resultaat 2026		€ 0
	Deelnemersbijdrage/ dividend 2026		€ 6.487.416
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In het traject GGD 3.0 (komen tot een toekomstbestendige GGD) is het afgelopen jaar gewerkt langs 3 sporen: financiën, regiovisie en governance. Aanvullend is een regionale visie opgesteld waarmee gezamenlijke richting wordt gegeven. Gemeenten en de GGD werken samen om uitwerking van GGD 3.0 vorm te geven, waarbinnen op een toekomstbestendige wijze invulling – zowel inhoudelijk als financieel – wordt gegeven aan het gewenste niveau van publieke gezondheidszorg.		
Risico's	- De decentralisaties leiden tot meer verscheidenheid in (de uitvoering van) beleidskeuzes bij de deelnemende gemeenten op gebieden als participatie en (jeugd)gezondheidszorg. Wanneer de behoeften of verwachtingen van de gemeenten in de GR uiteen gaan lopen als het gaat over dienstverlening en bekostiging, maar slechts gestuurd kan worden met elkaar, dan kan een bestuurlijk spanningsveld ontstaan. Het risico is dat geen vorm gevonden wordt om ruimte te bieden aan het eigen beleid van de deelnemende gemeenten en dat de dienstverlening van de GGD aan de inwoners van Purmerend niet in overeenstemming is met de wens van het bestuur. - De GGD is eigen risicodragers voor de WW. In 2016 is het AB geadviseerd over dit risico en heeft besloten geen aparte stichting in het leven te roepen om risico's af te wentelen, ook omdat de deelnemende gemeenten een fatsoenlijk personeelsbeleid willen voeren. WW-risico's die voortkomen uit het beëindigen van projecten worden via contractafspraken afgedekt. In essentie betekent dit dat het WW-risico terecht komt bij de gemeente die de taak bij de GGD weghaalt. - Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD die een bedreiging vormen voor de Volksgezondheid zoals infectieziekten (Corona) of rampenbestrijding. - Krapte op de arbeidsmarkt heeft ook impact op de personele inzet binnen de gezondheidszorg. Dit kan effect hebben op de invulling van dienstverlening en financiën (verhoogde inhuur van personeel).		

2. Werkom	
Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Algemene informatie	Ten uitvoering van de taken in het kader van de Participatiewet (PW) en Wet sociale werkvoorziening (Wsw) hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht in 2018.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer
Programma	Samenleving
Openbaar belang	De gemeenschappelijke regeling is getroffen voor het uitvoeren van de taken van de colleges voortkomend uit of samenhangend met de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening.

Bestuurlijk belang	Per 1 januari 2018 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad samen het Participatiebedrijf opgericht om effectiever te zijn in de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en de Participatiewet.		
Zeggenschap	Stemverhouding gemeenten Zaanstad en Purmerend beide 50%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2026
	Eigen Vermogen	€ 1.860.243	€ 2.008.606
	Vreemd Vermogen	€ 7.605.187	€ 5.038.817
	Begroot financieel resultaat 2026		€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend 2026		€ 9.824.057
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Arbeidsmarktontwikkelingen: Steeds zichtbaarder wordt dat een voorziening als Werkom nodig is en blijft om kansen te bieden voor mensen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Voor een organisatie als Werkom is het cruciaal dat ze een vermogen ontwikkelt om een passend leer- en ontwikkelaanbod te bieden, dat kandidaten in staat stelt te bewegen naar dat deel van de arbeidsmarkt waar duurzame baankansen zijn. Voor de gemeente, als eigenaar en opdrachtgever, is het van belang inzicht te houden voor welke groep mensen een voorziening als Werkom de meeste toegevoegde waarde heeft. Beleidsherijking participatiewet: In de kadernota 2025 van Werkom wordt de ontwikkeling geschetst m.b.t. het financiële tekort dat ontstaat door de gestage uitstroom van de Wsw'ers. In 2022 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad gekozen voor het scenario waarin Werkom de autonome ontwikkeling volgt; uitstroom van mensen met een Wsw-indicatie, mensen met een beschut werk indicatie stromen in. Echter de laatste groep laat een lagere inzetbaarheid en arbeidsproductiviteit zien dan de vertrekkende Sw-ers. Ook is de instroom in aantallen lager dan de uitstroom. Effect is dat de interne (beschutte) werkomgeving de komende jaren zal krimpen. Tegen deze achtergrond zullen er maatregelen genomen gaan worden. In 2023 is er een strategische agenda voor de komende jaren gemaakt. Deze agenda komt voort uit de herijking van de koers uit 2022. Een belangrijke stap hieruit is het verbeteren van de interne werkleertrajecten. Daarnaast is het hebben van kwalitatieve en passende werkleertrajecten niet alleen belangrijk voor de ontwikkeling van de kandidaten. Het is medebepalend welke werksoorten Werkom in de toekomst wil en kan behouden als de Wsw-groep afneemt.		
Risico's	Het risicoprofiel is hoog. De financiële bijdrage van de gemeente is fors. Een negatief resultaat komt voor 2/3 t.l.v. gemeente Zaanstad en voor 1/3 t.l.v. gemeente Purmerend. Risicoanalyse: De governance van Werkom is dual. De gemeente stuurt als eigenaar van de organisatie, maar ook als opdrachtgever. Om die rollen duidelijk te scheiden, is ervoor gekozen de rol van eigenaar bij de wethouder financiën neer te leggen. De rol van opdrachtgever ligt bij de vakwethouder, zijnde de portefeuillehouder Werk en Inkomen. Dat heeft als consequentie dat de risicobeheersing ook dual is en dat verschillende aspecten van risico en beheersing onder de verantwoording van de verschillende rollen vallen. De rollen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het beoogd effect wordt het best gerealiseerd met een goed samenspel tussen deze beide wethouders. * Eigenaarsrol: Vanuit de eigenaarsrol wordt gestuurd op een meerjarig sluitende begroting. * Opdrachtgeversrol: De opdrachtgeversrol wordt gestuurd vanuit de dienstverleningsovereenkomst. In de periodieke voortgangsgesprekken over		

participatie wordt met Werkom gesproken over o.a. instroom, uitstroom, doorlooptijden, klanttevredenheid en de mogelijkheden voor bijsturing. Ook wordt casuïstiek besproken, de regionale en landelijke ontwikkelingen komen ook aan bod.

* Samenspel rollen: De wisselwerking tussen de eigenaarsrol en de opdrachtgeversrol is belangrijk. Signalen vanuit de voortgangsgesprekken worden meegenomen in de eigenaarsrol. Dit samenspel wordt ambtelijk en bestuurlijk georganiseerd door een goede overlegstructuur.

Risico's

In de eerste jaren ging de aandacht aan naar inrichtings- en beheersrisico's, nu zien we dat Werkom een volgende stap in de ontwikkeling moet zetten. Een stap die gaat over de verdere uitvoering van het gekozen beleidsscenario. Hierbij zijn de aanbevelingen uit het Berenschot rapport van belang. Hoe transformeert Werkom naar een modern leerwerkbedrijf dat inclusieve arbeid biedt en waar ruimte is voor het ontwikkelgedeelte? Werkom opereert in een complexe omgeving. Dat is op zichzelf al een risico. De ingebouwde beheersmaatregelen zijn nog steeds passend; wel is duidelijk dat het perspectief op die risico's verschuift. In de begroting van Werkom zijn volgens de BBV-voorschriften, in de risicoparagraaf expliciete risico's benoemd: * Toenemende druk op het operationele resultaat en de omzet * Inzet nieuwe doelgroepen genereren minder opbrengsten * Blijvende alertheid op privacy en informatiebeveiliging

3. Omgevingsdienst IJmond			
Vestigingsplaats	Beverwijk		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJ) werkt voor en met veertien gemeenten en provincie Noord-Holland aan een gezonde, veilige leefomgeving. Het huidige takenpakket van ODIJ is divers en verschilt per gemeente. ODIJ ondersteunt en adviseert inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen. ODIJ werkt vanuit twee locaties: Beverwijk en Wormer.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger		
Programma	o4. Milieu		
Openbaar belang	ODIJ voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. De medewerkers van ODIJ ondersteunen en adviseren inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen. De omgevingsdienst is verplicht in de vorm van een GR georganiseerd.		
Bestuurlijk belang	Purmerend is lid van het Algemeen Bestuur.		
Zeggenschap	Bij stemming heeft ieder van de leden van het algemeen bestuur één stem. Voor het nemen van een besluit geldt een gewogen stemverhouding op basis van de jaarlijkse financiële bijdrage.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2026
	Eigen Vermogen	€ 617.860	€ 612.000
	Vreemd Vermogen	€ 8.858.317	€ 8.426.000
	Begroot financieel resultaat	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 435.838	€ 457.000
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Speelveld omgevingsdiensten verandert Het werkveld van omgevingsdiensten verbreedt. Aan de ene kant door het ontstaan van nieuwe thema's en aan de andere kant door verdieping van bestaande thema's. Zoals de energietransitie, stikstof, zeer zorgwekkende stoffen en de Kaderrichtlijn Water (indirecte lozingen). Toekomstbeeld ODIJ Voldoen aan de landelijke criteria betekent dat een dienst in staat is de opgedragen taken zo uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (bescherming bewoners), het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en het aanpakken van de (milieu)problemen. In 2025 voldeden slechts twee van de 28 omgevingsdiensten aan de criteria. Voor de andere diensten ligt er een opgave om hier voor 1 april 2026 aan te gaan voldoen. In de huidige situatie voldoet ODIJmond als kleine dienst aan meerdere eisen niet. Via een plan van aanpak beschreef elke omgevingsdienst de noodzakelijke stappen om te kunnen gaan voldoen. Nieuwe secundaire arbeidsvoorwaarden Om als werkgever ook naar de toekomst toe aantrekkelijk te blijven voor nieuwe medewerkers zal ODIJ in 2025 en 2026 de arbeidsvoorwaarden moderniseren en harmoniseren, zoals vitaliteitsbeleid ter vervanging van het generatiepact. Ook is vastgesteld dat het functiewaardering in het functiegebouw van de organisatie laag is ten opzichte van de markt. De precieze financiële effecten van deze modernisering zijn op dit moment nog niet te berekenen.		
Risico's	Vastgesteld is dat de uit te voeren opdracht en beschikbare middelen al meerjarig uit balans is bij ODIJ. Er is een analyse uitgevoerd over de belangrijkste productgroepen. Hieruit bleek dat de organisatie 17-21 FTE te klein is om alle werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Daarnaast bleken ook de bedragen voor overhead en bedrijfsvoering te laag en mogelijk niet evenredig verdeeld over de deelnemers. Dit is ontstaan omdat het financiële volume van de organisatie al		

4. Vervoerregio Amsterdam			
Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	De Vervoerregio is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer. Om op een goede manier te overleggen en besluiten te nemen zijn er diverse (bestuurs)vormen van overleg: de regioraad, het dagelijks bestuur, portefeuillehoudersoverleggen en commissies.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. C. Lageveen		
Programma	05. Bereikbaarheid		
Openbaar belang	De Vervoerregio Amsterdam zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio. Als regisseur van het regionale verkeer en vervoer dragen zij bij aan goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen.		
Bestuurlijk belang	Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Vervoerregio Amsterdam bestaat uit drie leden: een wethouder verkeer en vervoer uit Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden en Amsterdam. De voorzitter is gekozen door de DB-leden. Het DB vergadert eens per drie weken. De Regioraad, het belangrijkste bestuursorgaan van de Vervoerregio, telt 51 leden. De besturen van de betrokken gemeenten kiezen zelf hun vertegenwoordigers, veelal leden uit de eigen raad. Vanuit Purmerend zitten 5 gemeenteraadsleden in de regioraad. De Regioraad en het Dagelijks Bestuur worden geadviseerd vanuit de portefeuillehoudersoverleggen, waar de vakwethouders van de veertien gemeenten in vertegenwoordigd zijn. Burgemeesters en wethouders van de vervoerregiogemeenten voeren een aantal keren per jaar overleg met elkaar. De Vervoerregio Amsterdam kent twee portefeuillehoudersoverleggen Verkeer en Vervoer en Algemene Zaken.		
Zeggenschap	9,8%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2026
	Eigen Vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd Vermogen	€ 534.857.751	€ 519.714.342
	Begroot financieel resultaat	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 0	€ 0
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De VRA heeft haar begroting opgesteld terwijl zij nog veel onzekerheden zien. De kranten staan vol met berichten over dreigende tariefverhogingen en het uitblijven van nieuwe investeringen in het openbaar vervoer als gevolg van nieuwe bezuinigingen. Het kabinet kondigde ook een 10% korting op onze Brede Doel Uitkering (BDU) aan. De vervoerregio's geven aan dat het directe effect van de korting op de BDU op woningbouwprojecten nog niet op generieke schaal is te duiden. Volgens de vervoerregio's staat al wel vast dat de gevolgen van de structurele bezuiniging op de BDU fors zullen zijn. Dat is slecht nieuws op een moment waarop de VRA volop bezig is met het herstel van het openbaar vervoer na coronatijd en het personeelstekort daarna. De VRA wil koste wat het kost voorkomen dat de vervoerders door deze voorgenomen bezuinigingen in de problemen komen. De VRA en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) hebben formeel bezwaar aangetekend tegen de voorgenomen kabinetsbezuiniging van 110 miljoen euro op het ov-budget. Volgens de regio's is de korting op de BDU "onrechtmatig" en brengt het de uitvoering van de ov-taken in direct gevaar.		

Investeringsagenda mobiliteit

De afgelopen heeft de VRA samen met gemeenten en ontwikkelaars mobiliteitsplannen gemaakt voor plekken waar snel veel nieuwe woningen komen. De VRA heeft hier met succes extra geld van de Rijksoverheid voor aangevraagd. Ook in het programma van de VRA staan steeds meer projecten die hierbij horen. We zien dat er de komende jaren meer geld nodig is en de VRA houdt daar rekening mee in hun budget. Dit geld gebruiken we voor betere HOV-lijnen, goede fiets- en wegaansluitingen, verbeteringen van knooppunten en deelvervoer.

Concessie Zaanstreek-Waterland

In 2026 is het de bedoeling dat EBS er vanuit een stabiele basis (het niveau zoals geboden in de aanbesteding) er naar toe gaat werken dat weer meer reizigers in de bus komen en dat er verdere groei plaatsvindt. Daarvoor zijn in het contract mechanismen voor opgenomen die op termijn ook tot meer vervoeraanbod moeten leiden. Ook in Zaanstreek-Waterland onderbouwt de vervoerder in het Vervoerplan waar, in lijn met de concessie eisen en vervoervraag, het beste kan worden uitgebreid en doorontwikkeld.

Risico's

Stabiliteit & slagkracht vervoerbedrijven

Sinds EBS eind 2022 het busvervoer in onder andere Zaanstreek-Waterland heeft overgenomen, is er veel kritiek. Reizigers klagen over uitvallende ritten, volle bussen en een gebrekkige communicatie. Ook chauffeurs luiden de noodklok: er is een personeelstekort, en de werkdruk is hoog.

5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling -openbaar lichaam
Algemene informatie	Op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's draagt het college van B&W de volgende taken en bevoegdheden over aan de veiligheidsregio: • Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises. • Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald. • Het adviseren van het college van Burgemeester en Wethouders over de taak brandveiligheid. • Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. • Het instellen en in stand houden van een brandweer. • Het instellen en in stand houden van een GHOR. • Het voorzien in de meldkamerfunctie. • Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel. • Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij sommige van bovengenoemde taken.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm
Programma	Veiligheid
Openbaar belang	Het openbare belang is het voorkomen van of aanpakken van crisis scenario's op een regionale schaal waarbij veiligheid interregionaal gelijk is.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (AB) wordt gevormd door de burgermeesters van de zeven deelnemende gemeenten. Elk lid van het AB heeft één stem (zijnde 14,3%). Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit een drietal leden. Het DB is bevoegd tot een

	aantal wettelijke taken, onder andere op het gebied van het benoemen, schorsen en ontslaan van sleutel-functionarissen. De rol van het DB is met name gericht op het procedureel voorbereiden van de vergaderingen van het AB.		
Zeggenschap	Elk lid van het Algemeen Bestuur (AD) heeft één stem, wat gelijk staat aan 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2026
	Eigen Vermogen	€ 1.061.000	€ 949.000
	Vreemd Vermogen	€ 22.980.000	€23.870.000
	Begroot financieel resultaat	-€554.000	-€1.614.000
	Deelnemersbijdrage/ dividend	€ 9.817.248	€10.485.172
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Beleidsinhoudelijke ontwikkelingen: • Toekomstbestendige Brandweezorg • Toekomstgerichte crisisbeheersing • Samen sterker: Veiligheidsregio Zaanstreek - Waterland en GGD • Informatiemanagement		
Risico's	De verandering van de positie van de vrijwilliger door de Wnra alsmede een veranderende samenleving geeft als risico dat de positie van de vrijwilliger minder aantrekkelijk of gewenst is. Ondanks dat de brandweer al stappen heeft gezet binnen de brede toekomstige beschouwing brandweer, blijft dit wel een punt van aandacht. Daarnaast is het besluit genomen dat de GGD en de veiligheidsregio beide gebruik gaan maken van het pand aan het Prins Bernhardplein te Zaandam. Naast de voordelen, blijven er altijd (financiële) risico's die goed gemonitord moeten worden.		

6. Recreatieschap Twiske-Waterland	
Vestigingsplaats	Oostzaan
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling - openbaar lichaam
Algemene informatie	Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: • Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; • Beheren en in stand houden routenetwerken en boerenlandpaden; • Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger
Programma	Economie
Openbaar belang	Het recreatieschap Twiske-Waterland heeft als doel het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijk belang	Jaarlijks kan de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennisnemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke

Zeggenschap	regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist. Besluiten over financiële jaarstukken met betrekking tot de participantenbijdrage vinden plaats op basis van een gewogen stemrecht waarbij de gemeente Purmerend 4 van de 27 stemmen (14,8%) heeft. Indien de besluitvorming in het algemeen bestuur gaat over het overige beleid en de uitvoering van het programma heeft de gemeente Purmerend 7 van de 39 stemmen (17,9%).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2026
	Eigen Vermogen	€ 5.318.362	€ 5.201.114
	Vreemd Vermogen	€ 490.737	€ 459.737
	Begroot financieel resultaat	€ 9.325	€ -117.249
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 210.670	€ 222.221
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het recreatieschap heeft haar baten en lasten, afschrijvingen en rente verhoogd met een index van 3,0% voor 2026. Ook de participantenbijdrage is met deze index verhoogd. In 2026 verwachten gemeenten een kleinere uitkering uit het gemeentefonds, waardoor er financiële krapte zal ontstaan bij de gemeenten. Dit leidt ertoe dat participanten kritisch kijken naar de financiële bijdrage aan het recreatieschap. Voor het recreatieschap levert dit de opgave op om kritisch te kijken naar haar uitgaven en naar haar inspanningen in relatie tot de doelstellingen. Daarbij wordt permanent gezocht naar meekoppelkansen, mogelijkheden om werk met werk te maken en bepaalde werkzaamheden zo kosten efficiënt mogelijk uit te voeren. Dit met vanuit het adagium met meer voor hetzelfde geld.		
Risico's	De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn: • Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen; • Verminderde inkomsten door: Beleid; • Overmacht door: Pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten; • Overmacht door: Klimaatveranderingen (brand/hittestress/droogte/stormen/verzilting/piekbuien); • Overname recreatieve voorzieningen.		

7. Waterlands Archief	
Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Algemene informatie	Het Waterlands Archief (WA) is een samenwerkingsverband van vijf gemeenten in de regio Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en opgericht in 1979 als Streekarchief Waterland. In 2003 werd de naam gewijzigd in het WA. De deelnemende gemeenten zijn Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland en Wormerland. De belangrijkste doelstelling van het WA is het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van procesgebonden overheidsinformatie. De wettelijke taken van de deelnemende gemeenten zijn gedelegeerd aan het Waterlands Archief. Daaruit vloeien de volgende kerntaken voort: • Toezicht op tijdige overdracht van de gemeentelijke archieven en op de kwaliteit van de archiefvorming bij de aangesloten gemeenten en acquisitie van particuliere archieven die een aanvulling vormen op de collectie.

	• Beheer van de archieven en deze toegankelijk maken door inventarisatie en indexering. • Toezicht houden op de niet-overgebrachte archieven door middel van inspecties op het informatie- en archiefbeheer van de vijf gemeenten.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm		
Programma	Bestuur & concern		
Openbaar belang	Beschikbaar stellen van de collectie aan een zo breed mogelijk publiek in de studiezaal, via website en door educatie en voorlichting. Sinds 2003 werkt het WA structureel samen met de Bibliotheek Waterland om het publieksbereik te vergroten. Archief en bibliotheek verzorgen samen een educatief aanbod voor scholieren en organisaties van evenementen en lezingen. Ook is er structurele samenwerking met omringende archiefdiensten, historische verenigingen en musea en met onderwijsinstellingen.		
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit vijf leden, inclusief de voorzitter. De colleges van de deelnemende gemeenten wijzen uit hun midden ieder één lid aan. Een stemming is alleen geldig indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet op grond van lid 2 of anderszins van deelneming aan de stemming moet of heeft onthouden, daaraan heeft deelgenomen. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt meerderheid van stemmen vereist van hen die een stem hebben uitgebracht, voor zover de regeling niet anders bepaalt. Staken de stemmen dan beslist de stem van de voorzitter. Alle leden van het bestuur hebben ieder één stem. De burgemeester van Purmerend is voorzitter van het Dagelijks bestuur.		
Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Bestuur heeft één stem, zijnde 20%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2025	31-12-2026
	Eigen Vermogen	€ 63.926	€ 63.926
	Vreemd Vermogen	€314.846	€378.674
	Begroot financieel resultaat	€0	€0
	Deelnemersbijdrage/dividend	€900.027	€1.031.665
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De belangrijkste in gang gezette ontwikkelingen die in 2024 worden voortgezet zijn: • Organiseren van cursussen, workshops, lezingen, evenementen, exposities en een jaarlijkse publieksdag. De nieuwe studiezaal zal gaan dienen als ontmoetingspunt voor bezoekers. • De sociale mediakanalen en waterlandopdekaart.nl worden verder uitgebreid. • Publiceren van (wetenschappelijk) verantwoorde toegangen tot historische collecties. Wanneer nodig worden er handleidingen en broncommentaren voor historisch onderzoekers ontwikkeld. • Meewerken aan een open overheid, open overheidsdata en gebruik van Linked Open Data. • Restauratie van fysieke archieven uitvoeren op basis van een restauratieplan. • Acquisitie van zogenaamde 'hotspots' op basis van een acquisitieplan. • Toezicht: Een keer per twee jaar uitvoeren van een KPI-inspectie of een voortgangsgesprek voeren. • Toezicht: standaardiseren en verder professionaliseren van het expertisecentrum. Specifiek wordt geadviseerd over de Woo, de nieuwe Archiefwet en de Omgevingswet. • Toezicht: Initiëren van en deelnemen aan Strategisch Informatie Overleg (SIO) bij gemeenten.		

Risico's

- Organisatie: het WA streeft ernaar een meer wendbare organisatie te worden dat werkt in projecten. Van een lijnorganisatie naar een projectorganisatie.

De veiligheid van de fysieke archieven en collecties vormen het grootste risico voor het Waterlands Archief. De veiligheid is beleidsmatig geborgd door een plan Veiligheid, Calamiteiten en Ontruiming en praktisch door brand-, inbraak-, en klimaatsystemen.

Privaatrechtelijke organisaties

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP) Holding BV			
Vestigingsplaats	Purmerend		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Algemene informatie	SVP Holding BV is het stadsverwarmingsbedrijf van de gemeente Purmerend. SVP (Stadsverwarming Purmerend) is opgericht in 1981 en verzelfstandigd in 2007. SVP voorziet ruim 28.800 klanten (ruim 29.500 aansluitingen) van warmte en warm water. Van alle gebouwen in Purmerend is ca. 75% aangesloten op het warmtenetwerk van SVP.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	SVP verzorgt warmte en warm water voor veel inwoners en bedrijven in Purmerend. SVP heeft op basis van artikel 2 van de Warmtewet de plicht warmtelevering in het verzorgingsgebied zeker te stellen, tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 100% van de aandelen SVP Holding BV.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2024	31-12-2025
	Eigen Vermogen	€ 34.288.000	€ 34.388.000
	Vreemd Vermogen	€ 128.537.000	€ 113.424.000
	Begroot resultaat voor bestemming	€ 1.101.000	€ 100.000
	Dividend	€ 0	€ 0
	<i>De gepresenteerde cijfers per 31-12-2025 zijn afkomstig uit de meerjarenraming 2024-2034 rekening houdende met de resultaten uit de jaarrekening 2024. Er is geen rekening gehouden met tussentijdse rapportages 2025. In het najaar 2025 zal de nieuwe MJR (2025-2035) de actualisatie bevatten van deze cijfers. De gepresenteerde cijfers per 31-12-2024 zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarstukken 2024.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De huidige ontwikkelingen betreft o.a. het verder optimaliseren van de bestaande BioWarmteCentrale en het verbeteren van het warmtenet om een stabiele en betrouwbare warmtelevering voor de komende jaren te blijven verzorgen, verdere verduurzaming van de warmtebronnen o.a. doormiddel van andere bronnen zoals aardwarmte (geothermie) en warmte uit afval- en/of oppervlaktewater, de plaatsing van slimme meters en de bijbehorende ICT transitie en het afronden van de Proeftuin Gasvrij. Dit alles in het perspectief van op dit moment onderhanden zijnde ontwikkelingen ten aanzien van de van toepassing zijnde wet-en regelgeving.		
Risico's	SVP is actief in een dynamische omgeving die zowel door de wisselende marktomstandigheden als door veranderen overheidsbeleid wordt bepaald. De belangrijkste afhankelijkheden daarin zijn de inzet van de BWC en de staat van het warmtenet (van invloed op warmteverlies en warmteonderbrekingen). Daarnaast spelen de van toepassing zijnde wet-en regelgeving, gasprijsontwikkeling, graaddagenontwikkeling (en de daaraan gerelateerde afzet) en de hoogte van de inflatie een belangrijke rol in de bedrijfsvoering van SVP. De gemeentelijke deelneming in SVP staat voor € 38 miljoen op de balans. Daarnaast is het lang vreemd vermogen van SVP van een borgstelling voorzien. Kortom de gemeente heeft een grote financiële verwevenheid met de SVP.		

2. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Vestigingsplaats	's-Gravenhage		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Algemene informatie	De Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen zijn de deelnemers.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financieledienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 14.040 van de 55.690.720 aandelen (0,0252%) á € 2,50.		
Algemene opmerking	De BNG publiceert geen prognoses. In onderstaande gegevens wordt uitgegaan van de handreiking van de BNG voor de verantwoording voor dit onderdeel, Deze cijfers grijpen terug op deze handreiking. De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2024 en 2025 kan de bank daarom niet maken. Daarom worden de laatst bekende cijfers opgenomen.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 4.721 miljoen	€ 4.777 miljoen
	Vreemd Vermogen	€ 110.819 miljoen	€ 123.614 miljoen
	Resultaat na bestemming	€ 254 miljoen	€ 294 miljoen
	Dividend	€ 30.326	€ 29.954
	<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2023 en 2024.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	BNG Bank wil een relevante speler zijn in de financiering van Nederlandse decentrale overheden en in de sectoren wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. Wat betreft langlopende kredietverlening wil de bank rendabel voorzien in meer dan de helft van de langlopende kredietvraag van deze klantengroepen. BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar een redelijk rendement. Dit rendement komt via dividend ten goede aan de aandeelhouders, uitsluitend overheden, en in het verlengde daarvan aan de samenleving.		
Risico's	Op de gemeentelijke balans zijn aandelen in de BNG opgenomen voor een bedrag van € 33.478. Dit is tevens het risicobedrag.		

3. Huisvuilcentrale (HVC) NV			
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders. Daarnaast produceert HVC duurzame energie en levert deze aan gemeenten, waterschappen, bedrijven en particulieren. De kerntaken van HVC zijn grondstoffenmanagementen opwekking en levering van duurzame energie. Bovendien ondersteunt HVC haar aandeelhouders bij het in kaart brengen van maatregelen voor lokale verduurzaming. HVC is actief in Nederland en binnen Nederland de grootste niet-commerciële afvalinzamelaar. HVC heeft 52 aandeelhoudende gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	HVC is een publiek nutsbedrijf op het gebied van afval, energie en warmte. HVC zet in op de transitie van een restafvalverbrander in een grondstoffen- en duurzaam energiebedrijf.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 113 van de 3.705 gewone aandelen (3,05%).		
Financiële gegevens <i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2023 en 2024. Er vindt geen dividenduitkering plaats.</i>	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 233.501.000	€ 257.583.000
	Vreemd Vermogen	€ 928.387.000	€ 966.359.000
	Resultaat na bestemming	€ 34.897.000	€ 24.418.000
	Dividend	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	HVC heeft in 2024 de strategie herijkt. De samenloop van ambities van aandeelhouders op het gebied van de warmtetransitie, mogelijke omvangrijke investeringen bij de afvalenergiecentrales voor het afvangen van CO ₂ en algehele kosten- en prijsstijgingen door externe ontwikkelingen, op termijn paste niet binnen de bestaande financiële kaders. Focus van de aandeelhouders ligt bij preventie en hergebruik van huishoudelijke afval, verdere verduurzaming van afvalenergiecentrales en warmte activiteiten omdat deze tot relatief veel duurzaamheidswinst leidt. De benodigde investeringen voor deze activiteiten hebben echter soms grote financiële impact. Daarom is besloten tot een hogere garantstellingsruimte (lees: meer investeringsruimte). Investeringsruimte van meer dan € 10 miljoen hebben de instemming van de aandeelhouders nodig.		
Risico's	HVC is een bedrijf met veel risico's en heeft om die reden een uitgebreid risicomanagementsysteem. De belangrijkste risico's zijn: • Continuïteitsproblemen door brand of machinebreuk; • Prijsdaling grondstoffen; • Wijziging brandbaarheid afval; • Afname verzekeraarbaarheid; • Financiële risico's zoals rente- en liquiditeitsrisico's.		

4. Alliander			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	Alliander is op 1 juli 2009 ontstaan bij de verkoop van Nuon. Het ontwikkelt en beheert energienetten. Via kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. Het bedrijf beheert meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	Energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Alliander heeft alleen publieke aandeelhouders.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 372.370 aandelen van de 136.794.964 aandelen (0,27%).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 4.749 miljoen	€ 6.038 miljoen
	Vreemd Vermogen	€ 6.897 miljoen	€ 6.918 miljoen
	Resultaat na bestemming	€ 267 miljoen	€ 976 miljoen
	Dividend	€ 327.469	€ 259.080
De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2023 en 2024.			
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Als netbeheerder staat Alliander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken te verdubbelen in 2030. Deze investeringen moeten worden voorgefinancierd. Dit gebeurt grotendeels met vreemd vermogen, maar ook aandeelhouders zijn gevraagd extra kapitaal te verstrekken.		
Risico's.	Alliander is een groot bedrijf. Het belang van het bedrijf voor de gemeente is groot. Risico's waar het bedrijf mee te maken heeft zijn thans vooral gelegen in de klimaatverandering (transitie en fysieke risico's). In 2021 is besloten tot deelname in een lening van € 600 miljoen die in 2028 volledig zal zijn omgezet in aandelenkapitaal.		

5. V.O.F. De Beemster Compagnie	
Vestigingsplaats	Middenbeemster
Rechtsvorm	Vennootschap Onder Firma (VOF)
Algemene informatie	VOF De Beemster Compagnie is opgericht in 2011 door de gemeente Beemster en Bouwfonds Ontwikkeling B.V. (thans BPD Ontwikkeling). Dit op basis van een verhouding van 50/50. De doelstelling is het produceren van bouw- en woonrijpe grond en het verkopen van bouwrijpe kavels. Dit gebeurt in de gebiedsontwikkelingen De Nieuwe Tuinderij te Zuidoostbeemster (ca. 530) en De Keyser te Middenbeemster (ca. 590)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. P. Verkroost
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling
Openbaar belang	De Beemster Compagnie heeft als doel elk jaar in totaal circa 100 woningen op te leveren (conform Waterlands Wonen) in Middenbeemster en Zuidoostbeemster. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst betreft dit enkel koopwoningen, maar de

Bestuurlijk belang	ruimte in het bestemmingsplan wordt thans ook benut om sociale huurwoningen te realiseren. Daarnaast wordt in De Keyser een school (IKC) gerealiseerd Vanuit de gemeente is er een wethouder als vennoot aanwezig die verantwoordelijk is voor de uitvoering vanuit de gemeentelijke zijde. Ook de andere eigenaar, BPD, heeft een vennoot. Minimaal tweemaal per jaar komen de vennoten bij elkaar en bespreken de voortgang in deze vennotenvergadering, inclusief het maken van keuzes indien hier aanleiding toe is.		
Zeggenschap	De gemeente is voor 50% eigenaar van de VOF.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 6.964.156	€ 6.815.069
	Vreemd Vermogen	€ 6.213.414	€ 2.305.921
	Resultaat	€ 841.537	-€ 149.086
	Deelnemersbijdrage/ dividend	n.v.t	n.v.t
<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2023 en 2024. In het vreemd vermogen zit geen externe financiering meer.</i>			
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De ontwikkelingen in De Keyser en De Nieuwe Tuinderij naderen hun voltooiing. De grondexploitatie De Nieuwe Tuinderij is uitontwikkeld. In 2025 wordt de openbare ruimte van De Nieuwe Tuinderij aan de gemeente overgedragen. Dit is in 2024 niet gelukt in verband met enige openstaande opleverpunten. Dit zal in 2025 plaatsvinden en dan kan ook de winst worden uitgekeerd en de afspraak over de bijdrage aan de aanpassing van de Purmerenderweg worden afgerond. In De Keyser zijn in 2024 de laatste kavels in de verkoop gegaan. Ook is in het 2024 het ontwerp van het nieuwe IKC in deelplan 6B afgerond. De grond voor de school zal in 2025 worden overgedragen aan de gemeente.		
Risico's	Er is geen risico waar het gaat om het doel van de samenwerkingsovereenkomst: een tenminste op nul sluitende grondexploitatie. Momenteel is het verwachte exploitatieresultaat voor de twee gebiedsexploitaties ruim positief. In 2025 kan voor de Nieuwe Tuinderij winstuitkering plaatsvinden. Er zijn geen leningen meer en de liquide middelen laten dit toe.		

6. InWest Regio B.V.	
Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Algemene informatie	In oktober 2021 is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Metropoolregio Amsterdam en de regio Noord-Holland Noord opgericht. Deze besloten vennootschap heeft als aandeelhouders de provincie Noord-Holland en de Noord-Hollandse gemeenten (waarvan een aantal dit in de vorm van een gezamenlijk aandeelhouderschap doen). De InWest Regio BV heeft een 50% deelneming, een BV waar het Rijk ook voor 50% in deelneemt. Deze gezamenlijke BV stuurt een MKB fonds aan. De InWest regio B.V. stuurt zelf ook een transitiefonds aan. De twee fondsen hebben ieder een eigen onafhankelijk investeringscomité.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Openbaar belang	InWest Regio BV is opgericht met het oog op 3 kansen:

	• Invullen van de ontbrekende schakel in het landelijk nog niet dekkende netwerk van regionale ontwikkelings-maatschappijen en daardoor mee invulling en uitvoering kunnen geven aan rijksregelingen (onder andere momenteel de COVID-19 Overbruggingsleningen, REACT EU 2021 en verschillende regelingen i.h.k.v. de circulaire economie). • Inspelen op en ondersteunen van innovatief Midden en Klein Bedrijf (mkb) en versnellen van de grote transitieopgaven (energie- en circulair) door het bieden van kennis, menskracht en financiëlemiddelen.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	Uitgangspunt is dat gemeenten tot een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 inleggen in de BV wanneer zij daarin deelnemen. Het begrotingstotaal in het jaar 2019 voor de gemeente Beemster bedroeg € 18.084.000 en voor de gemeente Purmerend € 239.851.000. De investering bedraagt derhalve € 2.579.935. Twee keer per jaar vindt er een kapitaalstorting plaats ter grootte van elke keer € 257.935 (per keer 10% van het totaal toegezegd bedrag). Tot op heden (verwachting eind 2025) is er 70% kapitaal gestort. Het resterende kapitaal (30%) wordt door InWest Reg in tranches opgevraagd bij de aandeelhouders. Tot en met 31 december 2021 zijn de 2.580 aandelen van elk 1 euro groot volgestort (Beemster € 181 en Purmerend € 2.399).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 41.611.829	€ 41.579.147
	Vreemd Vermogen	€ 131.082	€ 386.742
	Resultaat na belastingen	- € 2.921.012	- € 1.853.809
	Deelnemersbijdrage/ dividend	n.v.t	n.v.t
	<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2023 en 2024. Er vindt geen dividenduitkering plaats.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	InWest Regio B.V. is op 7 oktober 2021 opgericht. Met de oprichting van InWest Regio BV is er een einde gekomen aan het proces tot de vorming van een regionale ontwikkelingsmaatschappij in Noord-Holland. De vennootschap is vanaf 2022 gestart met de opgave om versneld uitvoering te geven aan de energietransitie en de transitie naar de circulaire economie. Doel is maatregelen te nemen waarmee de economie gestimuleerd wordt om enerzijds banen te behouden en anderzijds nieuwe duurzame werkgelegenheid te creëren. De primaire focus ligt op het regionaal innovatiepotentieel en daarmee impact gedreven handelen. Met deze focus legt InWest Regio zich toe op de meest kansrijke transities, sectoren en technologieën van de regio. In 2024 heeft er een structuurwijziging plaatsgevonden waardoor het ontbreken van een fiscale eenheid voor de BTW tussen ROM InWest en InWestRegio BV niet langer een probleem is.		
Risico's	De bij de beleidsvoornemens gemelde investeringen gaan gepaard met risico's. Daar worden diverse maatregelen voor genomen. In de door de aandeelhouders vastgestelde investeringsreglementen zijn de kaders voor de allocatie van middelen bepaald. Hierbij geldt het streven naar revolverendheid (100%) voor het mkb-fonds en voor het Transitiefonds als ondergrens voor het investeringsreglement.		

Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo heeft als doel om overheidsbesluitvorming begrijpelijk en beter vindbaar te maken voor een breder publiek. Iedereen kan op basis van de Woo informatie opvragen bij de overheid. Een verplicht onderdeel van de Woo is een paragraaf in de begroting en jaarstukken waarin is opgenomen hoe wij uitvoering geven aan de Woo.

Actieve openbaarheid

De Woo legt de nadruk op het uit eigen beweging openbaar maken van informatie. Voor 15 categorieën van gemeentelijke informatie is dit wettelijk verplicht. Deze verplichting wordt stapsgewijs (tranches) ingevoerd via een landelijke planning. Op 1 november 2024 is de eerste tranche verplicht gesteld. Hieraan is tijdig voldaan. Het gaat om de volgende 4 categorieën:

- organisatie en werkwijze
- bereikbaarheidsgegevens
- algemeen verbindende voorschriften
- overige besluiten van algemene strekking

Om goed voorbereid te zijn, is medio 2024 gestart met een o-meting. Daarbij kijken we per categorie van informatie wat de huidige situatie is, en wat nodig is om deze informatie te kunnen publiceren. De meting loopt tot begin 2026. Ook zijn wij gestart met de inventarisatie van een geschikt publicatieplatform.

Voor de overige categorieën is nog geen planning beschikbaar. De reden hiervan is dat de landelijke Woo-index nog in ontwikkeling is.

De tweede tranche ziet op de volgende 5 categorieën:

- Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag
- Vergaderstukken decentrale overheden
- Agenda's en besluiten bestuurscolleges
- Adviezen
- Jaarplannen en jaarverslagen

Woo-verzoeken

Op grond van de Woo kan iedereen een verzoek om informatie indienen. Ook in 2025 nemen de omvang en de complexiteit van Woo-verzoeken toe. Als organisatie doen wij veel Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn af, al is dit voor complexe en/of omvangrijke Woo-verzoeken niet altijd haalbaar. Dit komt onder andere door het benodigde uitgebreide zoekwerk naar documenten en de capaciteit die voor de afhandeling van Woo-verzoeken beschikbaar is.

In 2025 is ingezet op het centraliseren van de afhandeling van Woo-verzoeken die onze organisatie bereiken, zodat de vakteams meer ontlast konden worden en de Woo-verzoeken efficiënter afgehandeld konden worden. Door ook in 2026 op deze werkwijze in te zetten, werken we toe naar een meer transparante en toegankelijke gemeente.

Informatiehuishouding en openbaarmaking

Een goede informatiehuishouding is de randvoorwaarde voor het openbaarmaken van informatie. Die informatie moet vindbaar, begrijpelijk, betrouwbaar en herbruikbaar zijn. Dit vraagt om heldere kaders en richtlijnen voor de omgang met informatie. Ook worden oude systemen uitgefaseerd en nieuwe technieken ingevoerd. Gegeven de brede opdracht is gekozen voor een programmatische aanpak.

Openbaarheid in de organisatie

In onze organisatie gaan we zorgvuldig om met informatie en communicatiekanalen. Voor een goed functionerende gemeentelijke organisatie is het belangrijk dat medewerkers in vertrouwen van gedachten kunnen wisselen. Daarom zijn heldere kaders nodig voor het openbaar maken van informatie: wat publiceren we actief, of verplicht en aan welke kwaliteitseisen moet dit voldoen? Vanuit de programmalijn Openbaarheid is gestart met een inventarisatie en uitwerking van deze beleidskaders.

Overige overzichten

Subsidies

In de begroting zijn subsidies aan instellingen geraamd. In de raad van Purmerend is afgesproken dat het totaal hiervan jaarlijks in de begroting wordt getoond. In onderstaande tabel treft u deze aan.

Beleidsveld	Naam	Budget 2026
BV021	Kunst en Cultuur	5.680.132
BV022	Sport en Recreatie	7.059.145
BV024	Jeugd	4.644.095
BV025	Onderwijs	3.689.648
BV026	Maatschappelijke ondersteuning	13.999.085
BV027	Werk en Inkomen	482.359
Totaal		35.554.464

De subsidiebudgetten bestaan uit periodieke subsidies, projectsubsidies en waarderingssubsidies en zijn inclusief sportsubsidie (op basis van de sportverordening), Beschermd Wonen, onderwijsachterstanden, evenementen, Jeugdzorg (toegang en ambulante zorg), GGD (preventie), inloopfunctie GGZ en Cliëntondersteuning.

Na de besluitvorming over de budgetten door de gemeenteraad (vaststelling programmabegroting), stelt het college de subsidieplafonds vast. De in 2026 te verlenen subsidie per instelling wordt opgenomen in het subsidieregister op purmerend.nl.

Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2026-2029

- De ontwikkeling van de loonkosten van de gemeenteambtenaren volgt de cao. De nieuwe cao loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. De gemiddelde stijging van de loonsom komt uit op 1,95% voor 2025. De uitwerking van de cao inclusief de pensioenpremies valt iets lager uit dan was begroot voor 2025 en 2026. De cao-verhoging kan voldoende worden opgevangen binnen de beschikbare middelen van de begroting. In de loonkostenbegroting 2025 was rekening gehouden met een stijging van 3% voor cao en werkgeverspremies.
- De personeelsformatie is gebaseerd op de situatie per 1 april 2025, inclusief besluitvorming Voorjaarsnota 2025. De ambtelijke functies begroten we tegen de functionele schaal met een anciënniteit van trede 9.
- De domeinen geven per team aan hoe de personeelskosten moeten worden verdeeld over de programma's en beleidsvelden (procentuele verdeling), tenzij er sprake is van tijdschrijven. Een belangrijk onderscheid hierbij is de verdeling tussen overhead- en lijnfuncties. De overheadkosten worden uitgedrukt in een percentage van de loonsom van de lijnafdelingen. Dit percentage wordt gehanteerd bij de toerekening van overheadkosten aan investeringen, grondexploitaties en projecten (anterieure overeenkomsten) en kostendekkende lokale heffingen. Aan producten waar de buitendienst voornamelijk aan werkt (riool, afval) is de overheadopslag 53%. Voor de overige leges is de overheadopslag 64%.
- Het aantal subsidies en de samenstelling ervan baseren we op het betreffende subsidiebeleid. Hierbij zijn de indexen van het Centraal Planbureau (CPB) bepalend, zoals vermeld in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025. Dit betekent dat we vasthouden aan een combinatie van 70% loonvoet in de sector overheid en 30% prijs van materiële overheidsconsumptie (IMOC). Als instellingen zelf een hogere cao-ontwikkeling hebben, volgt er geen aanvullende compensatie. Ook wordt een tekort aan indexatie niet achteraf gecompenseerd.
- Voor de materiële uitgaven op prijsgevoelige exploitatiebudgetten, die bestaan uit de aanschaf van goederen en de levering van diensten (zoals energiekosten, kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties), baseren we de indexering op de verwachtingen van het Centraal Planbureau (CPB), zoals vermeld in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC). We reserveren het bedrag voor prijsstijgingen op één verzamelbudget binnen het overzicht van algemene dekkingsmiddelen (centrale stelpost LPO). Als prijsstijgingen contractueel zijn vastgelegd, verhogen we het betreffende budget met dekking vanuit het verzamelbudget.
- De indexering van de zorguitgaven voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en jeugdzorg zijn gebaseerd op de OVA-index (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) zoals contractueel vastgelegd. Dit betekent dat de budgetten voor deze zorguitgaven jaarlijks worden aangepast aan de hand van de verwachte loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Door deze indexering kunnen we ervoor zorgen dat de financiering van Wmo en jeugdzorg

blijft aansluiten bij de actuele kostenontwikkelingen, waardoor de kwaliteit en continuïteit van de zorg gewaarborgd blijft. Voor de indexatie van het volume van jeugd is aangesloten bij de ontwikkelingen van de verwachte reële groei van de totale netto zorguitgaven van het Centraal Planbureau (CPB), zoals vermeld in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025.

- Voor de leges, afvalstoffen- en rioolheffing geldt het criterium van 100% kostendekkendheid. Dit betekent dat er niet meer mag worden geheven dan de begrote kosten die met de heffing worden gedekt, en dat kostenstijgingen, bijvoorbeeld door cao-ontwikkelingen, in deze tarieven worden doorberekend. De hoogte van deze tarieven is onder meer afhankelijk van de tijdsbesteding en de overheadkosten. De opbrengsten worden gebruikt om de kwaliteit van de activiteit te waarborgen en om personeels-, huisvestings- en materiaalkosten te dekken. Voor sommige tarieven, zoals die voor reisdocumenten, rijbewijzen en aktes uit de registers van de burgerlijke stand, stelt de Rijksoverheid het maximaal te heffen bedrag vast.
- De OZB, RZB en overige heffingen (precario-, toeristen-, honden-, en parkeerbelasting en marktgelden) stijgen jaarlijks nominaal met de consumentenprijsindex (CPI) zoals gepubliceerd door het CBS in januari van het jaar voorafgaand aan de begroting. Bij de volgende Voorjaarsnota passen we dit aan op basis van de CPI van januari 2025. Door areaaluitbreiding (verbouw van woningen en niet-woningen) verhogen we jaarlijks de opbrengst van de OZB. Bij een algehele waardedaling of waardestijging van de onroerende zaken passen we het tarief van de OZB aan om de begrote opbrengst te realiseren
- Als gevolg van ontwikkelingen op de kapitaalmarkt is het renteomslagpercentage voor de begroting 2026-2029 verhoogd van 1,40% naar 1,75%. Dit percentage gebruiken we ook als uitgangspunt voor de berekening van de lasten van (toekomstige) investeringen. De renteomslag is berekend conform de bepalingen, zoals opgenomen in de Financiële verordening en de notitie rente van de commissie BBV. Voor de meerjarenraming houden we de rekenrente gelijk aan 2026.
- Voor de doorberekening van rente aan Bouwgronden in Exploitatie (BIE's) is de toegestane toe te rekenen rente gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Vanaf 2025 geldt dat de doorberekening van rente aan Bouwgronden in Exploitatie (BIE's) gebaseerd is op de renteomslag. De renteomslag is voor de begroting 2026-2029 herberekend conform de bepalingen, zoals opgenomen in de financiële verordening en de notitie rente van de commissie BBV en gelijk aan het renteomslagpercentage van 1,75% (was 1,40%). Voor de meerjarenraming houden we de rekenrente gelijk aan 2026.
- De afschrijving van de vaste activa vindt lineair plaats. Voor het afschrijven van de vaste activa hanteren we een afschrijvingstermijn conform de financiële verordening. De afschrijvingen starten in het jaar na ingebruikname. Op gronden en terreinen schrijven we niet af. Investeringsbeneden € 50.000 nemen we rechtstreeks in de exploitatie op, uitgezonderd de jaarlijkse vervanging van kleinere auto's die samen worden geactiveerd. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Voor kredieten geldt als uitgangspunt dat kredieten niet op voorhand worden geïndexeerd. Indien een prijsstijging niet binnen het bestaande krediet kan worden opgevangen wordt via een tussentijdse begrotingswijziging gevraagd het krediet te verhogen.
- Voor verbonden partijen gaan we uit van dezelfde financiële uitgangspunten als voor de eigen begroting. De budgetten worden dus ook geïndexeerd. Het betreft de Veiligheidsregio, de Metropoolregio Amsterdam, de GGD, Werkom, Omgevingsdienst IJmond, het Waterlands Archief en het recreatieschap Twiske-Waterland. De meerjarenbegrotingen van de verbonden partijen hebben we verwerkt zoals aangegeven in de zienswijze die door de raad is vastgesteld. Voor de verbonden partijen geldt geen indicator en de mogelijke financiële effecten uit de zienswijze(n) worden verwerkt via de begrotingsruimte. Voor het begrotingsjaar 2026 zijn

de verbonden partijen gevraagd scenario's uit te werken om rekening te houden met 5% minder aan gemeentelijke bijdrage, ten opzichte van de begroting 2025. Deze zijn verwerkt als toekomstscenario.

- Onze begroting is opgesteld op basis van de veronderstelling dat het gemeentefonds wordt uitgekeerd tegen lopende prijzen. Dit betekent dat de bedragen die wij ontvangen uit het gemeentefonds zijn aangepast aan de verwachte prijsontwikkelingen in de betreffende jaren. Door uit te gaan van lopende prijzen wordt rekening gehouden met inflatie en andere economische ontwikkelingen, waardoor de begroting een realistisch beeld geeft van de beschikbare financiële ruimte. Deze benadering sluit aan bij de systematiek van het gemeentefonds, waarin de accressen automatisch meebewegen met de rijksuitgaven. Hierdoor blijven de middelen voor gemeenten in principe in de pas lopen met de algemene ontwikkeling van de overheidsfinanciën.

Voor de post onvoorzien ramen wij conform de bestendige gedragslijn een jaarlijks bedrag van € 50.000. Dit budget wordt alleen gebruikt om onvoorziene, onuitstelbare en onontkoombare uitgaven op te vangen. Als wij hier een beroep op moeten doen, dan informeren wij de raad hierover bij de Voor- en Najaarsnota en/of het jaarverslag.

Samenvatting uitgangspunten 2026-2029

	2026	2027-2029
Loonontwikkeling (2025: 1,95%)	3,5% tot 4,5%, afhankelijk van schaal en het effect van de nominale verhoging%	3,00%
Materiële uitgaven (2025: 1,5%)	2,10%	2,50%
Prijsindexatie jeugd/Wmo (2025: 5,19%)	5,20%	4,00%
Volumeindexatie jeugd (2025: 4,70%)	3,80%	3,80%
Omslagrente (2025: 1,40%)	1,75%	1,75%
Rente voor grondexploitatie (2025: 1,40%)	1,75%	1,75%
Subsidies gesubsidieerde instellingen (2025: 3,74%)	2,00%	2,50%
Leges, begraafrechten, afvalstoffen- en rioolheffing	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Gemeentelijke belastingen en overige heffingen (CBS-CPI januari 2025)	3,30%	1,50%

Beleidsindicatoren

De vaste set aan beleidsindicatoren zijn te raadplegen op www.waarstaatjegemeente.nl, onder producten onderdeel Besluit Begroting en Verantwoording. Op de website is het mogelijk om de indicatoren te vergelijken met een willekeurige andere gemeente, de provincie Noord-Holland, de gemeenten met 50.000 tot 100.000 inwoners of heel Nederland.

Naast deze indicatoren zijn in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de financiële indicatoren opgenomen en in het overzicht Overhead de organisatie indicatoren.

Taakvelden per programma

Bedragen x € 1.000		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
ALG_0-2.25	Burgerzaken	-2.410	5.413	-2.637	5.633	-2.526	5.152	-1.658	4.864
ALG_0-61.25	OZB woningen	-66	727	-66	739	-66	752	-66	766
ALG_0-62.25	OZB niet-woningen	-50	319	-50	325	-50	330	-50	337
ALG_0-64.25	Belastingen overig	-17	59	-17	57	-17	55	-17	53
ALG_1-2.25	Openbare orde en veiligheid		340		349		359		369
ALG_8-3.25	Wonen en bouwen	-4.232	3.531	-4.349	3.620	-4.469	3.715	-4.593	3.815
Totaal 1. Publieksdiensten		-6.773	10.390	-7.118	10.722	-7.127	10.363	-6.382	10.204
ALG_3-4.25	Economische promotie		42		43		44		45
ALG_4-2.25	Onderwijshuisvesting	-264	7.952	-266	10.501	-370	10.626	-370	10.853
ALG_4-3.25	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-3.087	6.302	-3.087	6.298	-3.088	6.409	-3.089	6.335
ALG_5-1.25	Sportbeleid en activering	-1.303	7.619	-750	7.067	-750	7.247	-750	7.432
ALG_5-2.25	Sportaccommodaties	-1.331	3.809	-1.560	4.738	-1.583	5.093	-1.583	5.520
ALG_5-3.25	Cult.presentatie, -productie en -partic.	-1.394	5.986	-1.429	6.183	-1.464	6.299	-1.500	6.395
ALG_5-4.25	Musea		352		361		370		379
ALG_5-5.25	Cultureel erfgoed		668		688		707		725
ALG_5-6.25	Media		2.990		3.063		3.138		3.197
ALG_5-7.25	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-57	1.529	-58	1.768	-59	1.851	-59	1.905
ALG_6-1.25	Samenkracht en burgerparticipatie	-400	11.021		11.021		11.325		11.665
ALG_6-21.25	Toegang en 1elijnsvoorz. WMO		4.237		4.359		4.486		4.609
ALG_6-22.25	Toegang en 1elijnsvoorz. Jeugd	-22	9.504	-23	9.687	-23	9.961	-23	10.241
ALG_6-23.25	Toegang en 1elijnsvoorz. Integraal		999		1.039		1.041		1.041
ALG_6-3.25	Inkomensregelingen	-30.231	39.993	-30.231	40.181	-30.231	40.371	-30.231	40.562
ALG_6-4.25	WSW en beschut werk		9.925		9.796		9.712		9.638
ALG_6-5.25	Arbeidsparticipatie		397		400		403		406
ALG_6-60.25	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-1.421	31.843	-2.930	34.697	-2.930	35.997	-2.930	37.353
ALG_6-751.25	Jeugdhulp ambulant lokaal		2.201		2.376		2.565		2.769
ALG_6-752.25	Jeugdhulp ambulant regionaal		20.220		21.599		23.111		25.062
ALG_6-761.25	Jeugdhulp met verblijf lokaal		4.271		4.610		4.977		5.372
ALG_6-762.25	Jeugdhulp met verblijf regionaal		10.093		10.895		11.762		12.697
ALG_6-763.25	Jeugdhulp met verblijf landelijk		650		702		758		818
ALG_6-791.25	PGB WMO		1.406		1.463		1.521		1.582
ALG_6-792.25	PGB Jeugd		556		600		648		699
ALG_6-811.25	Beschermd wonen (WMO)		4.990		5.053		5.119		5.185
ALG_6-812.25	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-1.700	6.126	-1.724	6.206	-1.748	6.380	-2.165	7.202
ALG_6-821.25	Jeugdbescherming		2.348		2.535		2.737		2.954

Bedragen x € 1.000		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
ALG_7-1.25	Volksgezondheid	-3.249	7.439		4.517		4.675		4.849
Totaal 2. Samenleving		-44.461	205.469	-42.059	212.448	-42.247	219.331	-42.700	227.492
ALG_8-3.25	Wonen en bouwen	-130	2.382	-130	2.551	-130	2.736	-130	2.781
Totaal 3. Wonen		-130	2.382	-130	2.551	-130	2.736	-130	2.781
ALG_3-3.25	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		555		555		555		
ALG_6-3.25	Inkomensregelingen		886		886		886		886
ALG_7-3.25	Afval	-17.700	12.692	-18.267	13.121	-18.907	13.607	-19.546	14.100
ALG_7-4.25	Milieubeheer	-1.619	3.888	-1.582	3.882	-1.583	3.929	-1.583	3.915
Totaal 4. Milieu		-19.319	18.021	-19.849	18.444	-20.490	18.977	-21.128	18.900
ALG_0-63.25	Parkeerbelasting	-4.641		-4.491		-4.491		-4.491	
ALG_2-1.25	Verkeer en vervoer	-171	3.145	-173	3.217	-75	3.081	-88	3.045
ALG_2-2.25	Parkeren	-694	3.426	-694	3.502	-694	3.666	-694	4.710
ALG_2-5.25	Openbaar vervoer	-46	551	-47	579	-47	718	-47	723
Totaal 5. Bereikbaarheid		-5.552	7.123	-5.405	7.297	-5.307	7.465	-5.321	8.479
ALG_1-2.25	Openbare orde en veiligheid	-10	427	-10	433	-10	439	-10	444
ALG_2-1.25	Verkeer en vervoer	-1.245	20.021	-1.259	21.880	-1.274	23.633	-1.294	24.186
ALG_3-4.25	Economische promotie		9		9		9		9
ALG_5-7.25	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-80	12.026	-81	11.901	-82	12.689	-84	12.365
ALG_6-1.25	Samenkracht en burgerparticipatie		241		244		247		248
ALG_7-2.25	Riolering	-13.065	9.882	-14.404	11.168	-16.286	12.988	-17.560	14.205
ALG_7-5.25	Begraafplaatsen en crematoria	-1.063	806	-1.085	820	-1.108	839	-1.132	821
Totaal 6. Beheer openbare ruimte		-15.463	43.412	-16.839	46.455	-18.761	50.843	-20.080	52.278
ALG_0-3.25	Beheer overige gebouwen en gronden	-1.779	2.769	-1.802	2.849	-1.830	2.863	-1.830	2.934
ALG_3-2.25	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-7.434	7.434	-15.496	15.498	-15.295	15.297	-15.103	15.105
ALG_5-3.25	Cult.presentatie, -productie en -partic.	-673	1.106	-676	1.577	-686	1.829	-686	1.824
ALG_5-4.25	Musea		168		176		209		208
ALG_6-1.25	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.142	1.727	-1.348	1.991	-1.385	1.992	-1.535	2.162
ALG_8-1.25	Ruimte en leefomgeving		1.828		3.210		2.503		2.290
ALG_8-2.25	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	-23.193	23.158	-34.424	34.391	-23.111	23.076	-16.177	16.144
ALG_8-3.25	Wonen en bouwen		1.490		1.545		1.591		1.625
Totaal 7. Ruimtelijke ordening		-34.222	39.681	-53.745	61.239	-42.308	49.360	-35.331	42.291
ALG_1-1.25	Crisisbeheersing en brandweer	-18	10.988	-18	10.990	-18	10.981	-18	10.968
ALG_1-2.25	Openbare orde en veiligheid	-1	3.346	-1	3.358	-1	3.360	-1	3.422
Totaal 8. Veiligheid		-19	14.335	-19	14.349	-19	14.341	-19	14.391
ALG_3-1.25	Economische ontwikkeling	-579	2.244	-583	1.993	-588	1.287	-593	1.216
ALG_3-3.25	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-376	631	-378	636	-380	640	-382	645
ALG_3-4.25	Economische promotie	-220	280	-223	287	-227	293	-230	299
ALG_5-7.25	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		187		186		186		186
Totaal 9. Economie		-1.175	3.343	-1.185	3.102	-1.195	2.407	-1.205	2.346
ALG_0-1.25	Bestuur	-45	4.773	-45	4.685	-49	4.800	-49	4.842
ALG_0-4.25	Overhead		829		896		934		937
ALG_5-4.25	Musea		1.002		983		961		997
Totaal 10. Bestuur & concern		-45	6.604	-45	6.564	-49	6.695	-49	6.776
ALG_0-5.25	Treasury	-3.061	1.228	-3.077	2.961	-2.071	4.838	-2.673	7.242

Bedragen x € 1.000		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029	
ALG_0-61.25	OZB woningen	-14.846	41	-15.223	41	-15.609	41	-16.002	41
ALG_0-62.25	OZB niet-woningen	-7.176	20	-7.338	20	-7.503	20	-7.672	20
ALG_0-64.25	Belastingen overig	-887	3	-909	3	-933	3	-952	3
ALG_0-7.25	ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	-227.828		-233.812		-239.075		-247.488	
ALG_0-8.25	Overige baten en lasten	-50	-3.325	-50	-12.074	-50	-8.542	-50	-7.266
ALG_3-4.25	Economische promotie	-155		-156		-158		-158	
Totaal 11. Algemene dekkingsmiddelen		-254.004	-2.032	-260.566	-9.048	-265.398	-3.640	-274.994	41
ALG_0-4.25	Overhead	-340	37.296	-308	38.157	-272	38.862	-261	39.492
Totaal 12. Overhead		-340	37.296	-308	38.157	-272	38.862	-261	39.492
ALG_0-9.25	Vennootschapsbelasting (VpB)								
Totaal 13. Vennootschapsbelasting									
ALG_0-8.25	Overige baten en lasten		50		50		50		50
Totaal 14. Onvoorzien			50		50		50		50
ALG_0-10.25	Mutaties reserves	-15.686	11.116	-6.235	1.172	-15.496	1.007	-18.106	184
Totaal 15. Resultaat bestemming		-15.686	11.116	-6.235	1.172	-15.496	1.007	-18.106	184
		-397.188	397.188	-413.502	413.502	-418.798	418.798	-425.705	425.705

Samenstelling van het bestuur

In september 2025 zal de Programmabegroting 2026-2029 worden aangeboden ter vaststelling aan de raad van de gemeente Purmerend.

Zie onderstaande link voor de huidige portefeuillevindeling van de gemeente Purmerend.

Samenstelling bestuur van de gemeente Purmerend

Afkortingenlijst

Afkorting

ABP
ADV
AEF
AO
AP/AVG
BBV
BGT
BIE

BIZ
BNG
BOL
Bopa
BOR
BPD Beemster

BTLH
BUIG

BVO/DVO
BZK
CBS
CIZ
CJG
CPB
CPI
CROW

DPIA
DPRA
DRIS
DSO
ECB
EMU-saldo
ENSIA

Betekenis

Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
Antidiscriminatievoorzieningen
Andersson Elffers Felix
Anterieure Overeenkomst
Autoriteit Persoonsgegevens/Algemene Verordening Gegevensbescherming
Besluit Begroting en Verantwoording
Basisregistratie Grootchalige Topografie
Bouwgrond in exploitatie. Het betreft hier een (door de Raad vastgestelde) grondexploitatie in uitvoering.
BedrijvenInvesteringsZones Purmerend
Bank Nederlandse Gemeenten
Binnenwijkse Ontwikkel Locatie
Buitenplanse omgevingsplanactiviteitvergunning
Beheer Openbare Ruimte
Bouwfonds Property Development, samenwerkingsverband met Beemster in de Beemster Compagnie
Bureau Toerisme Laag Holland
Gebundelde uitkering vanuit het Rijk in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.
BedrijfsVoeringsOrganisatie/DienstVerleningsOvereenkomst
Ministerie van Binnenlandse Zaken
Centraal Bureau voor de Statistiek
Centrum Indicatiestelling Zorg
Centrum Jeugd en Gezin
Centraal Planbureau
Consumentenprijzenindex
Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
Data Protection Impact Assessment
Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
Dynamisch Reizigers en Informatie Systeem
Digitaal Stelsel Omgevingswet
Europese Centrale Bank
Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid
Eenduidige Normatiek Single Information Audit wordt door gemeenten, provincies, waterschappen en enkele onderdelen binnen de rijksoverheid gebruikt om zich te verantwoorden over de staat van informatiebeveiliging op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en het gebruik van de Geo-basisregistraties
Europese Unie
Functionaris Gegevensbescherming/Privacy Functionaris

Afkorting

GBO/PvA
GGD
GI's
GKP
GR
GRP
GVVP
HHNK
HIOR
HIRB
HOV
HVC
ICT
IHP
IKC
IPO
ISZW
JG-keten
JOGG
JOGG
KCC
LAA
LAP₃
Lpo
LV WOZ
MEV
MJOP
MKB
MPG
MRA/ROM/NH
N
NCW
Nen, EN en ISO
NKT
NME
NPO
NVWA
NWB
NWBA
OBS
OVA
OZB/RZB/OEM
P&C cyclus
Pgb

Betekenis

Gebruiksoppervlakte/ Plan van Aanpak
Gemeentelijke GezondheidsDienst
Gecertificeerde Instellingen
Nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend
Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijk Rioleringsplan
Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan
HoogHeemraadschap NoorderKwartier
Handboek Inrichting Openbare Ruimte
Herstructurering Intelligent Ruimtegebruik op Bedrijventerreinen
Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HuisVuilCentrale Alkmaar
Informatie- en communicatietechnologie
Integrale HuisvestingsPlan onderwijs
Integraal Kind Centrum
InterPvinciaal Overleg
Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Jeugdbeschermingsketen
Jongeren op gezond gewicht
Jongeren Op Gezond Gewicht
Klant Contact Centrum
Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
Landelijk afvalbeheerplan
Loonprijsontwikkeling
Landelijke Voorziening WOZ
Macro Economische Verkenning
MeerjarenOnderhoudsPlan
Midden- en Kleinbedrijf
Meerjarenprognose Grondexploitaties
MetropoolRegio Amsterdam/Regionale OntwikkelingsMaatschappij/Noord
Holland Noord
Netto Contante Waarde
Hierbij staat NEN voor NEderlandse Norm, EN voor Europese Norm, ISO verwijst naar de Internationale Organisatie voor Standaardisatie, Nederlands Kindertheater
Natuur en Milieu Educatie
Nationaal Programma Onderwijs
Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
Nederlandse Waterschaps Bank
Nationale Woon- en Bouwagenda
Openbare Basisschool
Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling
Onroerende zaakbelasting/Roerende zaakbelasting/Overige Eigen Middelen
Planning en Control cyclus
Persoonsgebonden budget

Afkorting

POH
PW
PWN
RES
RIE
RIEC
ROB
RRE
SPUK
SVP
TONK/TOZO

Turap
UNESCO
UPV
V(S)O
VNG
VON
VPB
VRS
VRZW
VTH
WA
Wet Fido
Wkb
Wlz
WMO
WOB
WOO
WOZ
Wpg
WSW
WSW
ZZP

Betekenis

Praktijkondersteuner huisartsenzorg
ParticipatieWet
N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland
Regionale Energie Strategie
Risico Inventarisatie en Evaluatie
Regionaal Informatie en Expertise Centrum
Raad voor het Openbaar Bestuur
Regeling Reductie Energiegebruik
Specifieke uitkering stimulering sport
Stadsverwarming Purmerend
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten/Tijdelijke
overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
Tussenrapportage
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid
Voorgezet (Speciaal) Onderwijs
Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vrij op Naam
Vennootschapsbelasting
Vernieuwing van het Reisdocumenten Stelsel
Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland
Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Waterlands Archief
Wet Financiering decentrale overheden
Wet kwaliteitsborging
Wet Langdurige Zorg
Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wet Openbaarheid van Bestuur
Wet Open Overheid
Waardering Onroerende Zaken
Wet politiegegevens
Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wet Sociale Werkvoorziening
Zelfstandige zonder personeel

Bezoekadres

Purmersteenweg 42
1441 DM Purmerend

Postadres

Postbus 15
1440 AA Purmerend

Telefoon & e-mail

(0299) 45 24 52
info@purmerend.nl

purmerend.nl